

PROGRAMMABEGROTING 2013

Inhoudsopgave

Deel 1 **Algemeen**

1.1	Inleiding	1
1.2	Primitieve begroting	3
1.2.1	Actualisering meerjarenperspectief 2013-2016	3
1.2.2	Structurele bijstellingen en nieuw beleid	5
1.2.3	Financieel resumé	7
1.3	Opzet van de programmabegroting (en de productenraming)	8
1.4	Autorisatie door de Raad op programmaniveau	13
1.5	Leeswijzer	14
	Kengetallen	15
	Vaststelling	17
	Bijlage I: Stand van zaken Aspecten en planning coalitieakkoord	19

Deel 2 **Beleidsbegroting**

2.1	<i>Programmaplan</i>	
2.1.1	Stedelijke ontwikkeling	37
2.1.2	Wonen	43
2.1.3	Veiligheid	47
2.1.4	Beheer openbare ruimte	53
2.1.5	Bereikbaarheid	59
2.1.6	Individuele voorzieningen maatschappelijke participatie	67
2.1.7	Collectieve voorzieningen maatschappelijke participatie	75
2.1.8	Milieu en duurzaamheid	87
2.1.9	Economie en arbeidsmarktbeleid	95
2.1.10	Onderwijs en jeugd	103
2.1.11	Kunst en cultuur	115
2.1.12	Sport en recreatie	123
2.1.13	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	129
2.1.14	Publieksdienstverlening	135
2.1.15	Natuur- en recreatiebeheer	141
2.1.16	Algemene dekkingsmiddelen en financiering	147
2.2	<i>Paragrafen</i>	
2.2.1	Lokale heffingen	157
2.2.2	Weerstandsvermogen	163
2.2.3	Beheer kapitaalgoederen	167
2.2.4	Financiering	171
2.2.5	Bedrijfsvoering	177
2.2.6	Verbonden partijen	189
2.2.7	Grondbeleid	193

Deel 3 **Financiële begroting**

3.1	<i>Inleiding</i>	201
3.2	<i>Overzicht baten en lasten en de toelichting</i>	
3.2.1	Inleiding	201
3.2.2	Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)	201
3.2.3	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	202

3.2.4	Bedrag voor onvoorzien	202
3.2.5	Overzicht mutaties in reserves per programma	203
3.2.6	Resultaat voor en na bestemming	204
3.2.7	Incidentele baten en lasten	205
3.3	<i>Uiteenzetting financiële positie</i>	206
3.3.1	Inleiding	206
3.3.2	Raming financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid	206
3.3.3	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	207
3.3.4	Investerings 2013	208
3.3.5	Stand en verloop van de reserves	215
3.3.6	Stand en verloop van de voorzieningen	216
3.3.7	Financiering	217
	Bijlagen:	
A.	Meerjarensaldi per product	218
B.	Nieuw beleid	220
C.	Bijstellingen bestaand beleid	221
D.	Grafiek overzicht lasten per programma	224
E.	Grafiek overzicht baten per programma	225
F.	Specificatie baten	226
	Bouwgrondexploitatie:	
-	Meerjarenperspectief bouwgrondexploitaties	227
-	Bijlage herijking investeringen voorziening BoVO en reserve Grote werken	261

1.1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2013. Deze begroting heeft als thema "De toon gezet". Dinsdag 6 november wordt deze begroting in de raad behandeld.

Met het thema "De toon gezet" laten wij zien dat Veldhoven in de maat blijft en het bezuinigingsritme kan blijven volgen, zoals in 2010 is ingezet.

Het coalitieakkoord 2010-2014 heeft als titel "Bezuinigingen leiden tot keuzes".

Aangekondigd is dat op een aantal terreinen keuzes nodig zijn. Wij bevinden ons nog steeds in moeilijke en onzekere economische omstandigheden. Uw raad maakt zich in dit kader grote zorgen over de financiën van de gemeente.

De moeilijke economische situatie en de kaders die uw raad ons heeft meegegeven (een meerjarig sluitende begroting), hebben ons uitgedaagd kritisch te kijken naar de gemeentelijke uitgaven. Dit hebben we gedaan binnen onze bestuurlijke visie.

Deze visie heeft uw raad in 2011 vastgesteld en treft u aan in het kader hieronder:

- Richtinggevend voor de bezuinigingsopdracht waarvoor de gemeente Veldhoven zich geplaatst ziet, zijn de volgende drie uitgangspunten:
 1. Versobering van gemeentetaken

De gemeente moet zich om financiële redenen terughoudender opstellen als het gaat om de financiering of subsidiëring van haar huidige takenpakket. Geen enkele taak ontkomt aan de afweging of het niet ook een onsje minder kan. Dit biedt kansen voor een andere inrichting van onze gemeente als samenleving. Individuele verantwoordelijkheid, particulier initiatief en ondernemerschap worden van harte ondersteund.
 2. Betrokkenheid van inwoners

De gemeente heeft vertrouwen in de eigen kracht en positieve betrokkenheid van haar inwoners. Mensen zijn op de eerste plaats verantwoordelijk voor de vormgeving van hun eigen leven. Maar ze zijn tegelijkertijd ook medeverantwoordelijk voor hun leefomgeving. Daar waar mogelijk stimuleert en ondersteunt de gemeente initiatieven van de inwoners van Veldhoven om vorm en/of invulling te geven aan gemeentelijke activiteiten in plaats van deze zelf uit te voeren. De gemeente functioneert dan als regiegemeente en faciliteert, ondersteunt of stimuleert burgers, bedrijven en instellingen die een (huidige) gemeentetaak overnemen. Dit kan ook betekenen dat de regie van gemeentezijde overgelaten kan of moet worden aan andere partijen.
 3. Ondersteuning van burgers

Voor inwoners die (nog) weinig zelfredzaam zijn wordt gerichte hulp geboden. De gemeente ziet hierin een belangrijke taak om de zwakkere in onze gemeente begeleiding aan te bieden. Deze doelgroep omvat jeugd, jongeren en zij die fysiek en/of financieel op hulp van anderen aangewezen zijn.
- Deze uitgangspunten voor de bezuinigingsopdracht geven richting aan het hanteren van de volgende afwegingskaders:
 - a) Niets is onbespreekbaar, ook niet de speerpunten uit het

- collegeprogramma: veiligheid, duurzaamheid, onderwijs en infrastructuur. We gaan echter eerst kijken naar andere beleidsterreinen.
- b) Mensen met een minimuminkomen willen wij zo min mogelijk treffen met bezuinigingen. Dat heeft voor de Raad hoge prioriteit.
 - c) Ook een hoge prioriteit heeft jeugd; hierop wil de Raad eveneens zo min mogelijk bezuinigen.
 - d) Hobby en sport zijn beleidsterreinen die een lagere prioriteit hebben. Daar zijn meer bezuinigingen mogelijk, waarbij de doelgroepen jeugd en minima zoveel mogelijk ontzien zullen worden.
 - e) Bezuinigingen van anderen (zoals het Rijk) die bedoeld zijn voor burgers, bedrijven en instellingen willen wij niet één op één compenseren onder de restrictie dat onze prioriteiten a tot en met d niet in het gedrang komen. Bezuinigingen die bedoeld zijn voor de gemeente zullen we zelf opvangen.
- De bezuinigingsvoorstellen als resultante van bovenstaande uitgangspunten en afwegingskaders blijven onderwerp van debat (o.a. tijdens de begrotingsbehandeling bij de Algemene Beschouwingen), waarbij partijen deze voorstellen in samenhang kunnen beoordelen en toetsen aan hun eigen prioriteiten.

Om een sluitende meerjarenbegroting te presenteren, hebben wij een aantal bijstellingen doorgevoerd. Er is voorgesorteerd op de beoogde organisatie voor de toekomst. De gemeentelijke organisatie zal op termijn ranker, slanker en nog professioneler zijn. Wij zijn terughoudend geweest met nieuw beleid en hebben, zoals aangegeven, bijstellingen doorgevoerd. Deze bijstellingen treffen zowel de exploitatie als de reserves zodat we naast een sluitende begroting kunnen blijven investeren in de kwaliteit van Veldhoven. Denk bij dit laatste bijvoorbeeld aan de reconstructie Kempenbaan.

Bezuinigen doen we als gemeente niet alleen. Meer dan voorheen zal met de (keten)partners uit de gemeente overleg worden gevoerd. Hierbij neemt de gemeente nadrukkelijk de rol in van regisseur. Samen voor Veldhoven is het credo. Minder "de burger vraagt en de gemeente draait" maar meer kantelen naar de vraagstelling "wat kunnen inwoners en organisaties zelf doen om het beoogde doel te bereiken en waarin of waarbij kan de gemeente zonnodig faciliteren?". Deze kanteling vraagt een andere mindset van zowel bestuur, als management als medewerkers.

De bestuurlijke visie waarin is beschreven dat de minima zoveel mogelijk worden ontzien, is als leidraad gebruikt bij de bijstellingen. Zo is efficiency mogelijk gebleken door een interne herschikking van middelen, een versterkte samenwerking en het kunnen leveren van maatwerk, waarbij wij uitgaan van talenten van mensen en niet van beperkingen van mensen.

Wij zijn dan ook gepast verheugd om een meerjarig sluitende begroting aan u te presenteren, zonder de lasten voor de inwoners onevenredig te verhogen. Echter de houdbaarheid van de overheidsfinanciën blijft onder druk staan. Tijdens het opstellen van deze begroting was er nog geen zicht op de uitkomst van de verkiezingen die 12 september plaats hebben gevonden, en was er geen zicht op de mogelijke coalitievorming. De verwachting is wel dat ook het nieuwe kabinet bezuinigingen zal doorvoeren die de gemeentelijke begroting raken. De gepresenteerde begrotingsoverschotten zijn dan ook geen luxe.

Naast rijksbezuinigingen die in de toekomst op ons af komen, hebben we landelijk ook nog steeds te maken met een vastzittende woningmarkt en een overschot aan bedrijfsterreinen. Gemeente Veldhoven neemt geen afwachtende houding aan, maar zet alle zeilen bij om deze impasse te doorbreken. Wij doen dit met het aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en

werklocaties Veldhoven, dat in deze begroting is verwerkt. Daarnaast wordt ook in samenwerking met de gemeenten in het stedelijk gebied (SRE) werk gemaakt van het terugdringen van het overschot aan werklocaties.

In deze begroting hebben wij op het gebied van Zorg en Welzijn een aanpassing doorgevoerd ten opzichte van de vorige begroting(en). Door diverse maatschappelijke ontwikkelingen is de werkwijze van de gemeente op het gebied van zorg en welzijn veranderd (gekanteld). Verder is de kadernota Maatschappelijke Participatie leidend geworden. Daardoor stellen wij wijzigingen voor in voornamelijk programma's 6 (Zorg) en 7 (Welzijn). De titel en indeling van de producten van deze programma's zijn aangepast op de volgende focus: mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun welzijn en kunnen vervolgens vooral met randvoorwaardelijke en collectieve voorzieningen geholpen worden als dat nodig is (bijvoorbeeld een leefbare wijk en collectieve dagopvang). Als die toch onvoldoende oplossing bieden, wordt er naar de mogelijkheid van individuele voorziening gekeken. Voorafgaand aan programma 6 wordt in een algemene inleiding omschreven vanuit welke insteek de producten ingezet worden.

In programma 6 worden de individuele voorzieningen beschreven ('Individuele voorzieningen Maatschappelijke Participatie') en in programma 7 de collectieve voorzieningen en beleid ('Collectieve voorzieningen Maatschappelijke Participatie').

Wij hebben de toon gezet om anders, efficiënter te gaan werken. Deze toon volgt de cadans van de bezuinigingen die in 2010 zijn ingezet, en de uitgangspunten van onze bestuurlijke visie.

1.2 Primitieve begroting

De financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2013-2016 vinden hun oorsprong in de Voorjaarsnota 2013. De vertaling van genoemde uitgangspunten in totstandkoming van de primitieve begroting heeft verder geleid tot een aantal technische bijstellingen, die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd en toegelicht. In deze primitieve begroting is een voorstel opgenomen voor bijstellingen van het meerjarenbudget. Daarnaast is er (beperkt) sprake van voorstellen nieuw beleid. Deze voorstellen zijn vertaald in een geactualiseerd meerjarenperspectief.

1.2.1 Actualisatie meerjarenperspectief 2013 - 2016

Voor de actualisatie van de begrotingsjaren 2013-2016 gaan we terug naar het gepresenteerde meerjarenperspectief zoals dat voor de voorjaarsnota en de structurele gevolgen bestuursrapportage I-2012 is gepresenteerd. In deze paragraaf worden deze begrotingssaldi aan de hand van diverse invalshoeken geactualiseerd en dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief en vormt het vertrekpunt voor deze begroting.

Begrotingssaldi 2013 t/m 2016 als vertrekpunt

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2013	2014	2015	2016
Meerjarenperspectief voor burap I 2012 en voorjaarsnota 2013-2016	1.150	2.866	2.022	2.022
- Structurele doorwerking bestuursrapportage I-2012 (incl.Amendementen)	-761	291	1.315	1.339
- Verwerking technische uitgangspunten voorjaarsnota 2013	-31	-51	-27	82
- Verwerking rekenrentepercentage	-1.024	-1.065	-1.051	-933
- Invulling taakstelling participatieplein	72	222	222	222
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 als vertrekpunt	-594	2.263	2.481	2.733

Na verwerking van alle bijstellingen en voorstellen uit de voorjaarsnota resulteerde een nadelig saldo van € 594.000 in 2013, in 2014 een voordeel van € 2,2 miljoen, in 2015 € 2,5 miljoen voordeel en in 2016 een voordeel van € 2,7 miljoen. Dit meerjarenperspectief is het vertrekpunt bij deze begroting. In deze paragraaf worden deze begrotingssaldi aan de hand van 'technische' invalshoeken geactualiseerd en dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief (na verwerking van de technische bijstellingen)

Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013-2016 incl. "technische" bijstellingen

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2013	2014	2015	2016
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 als vertrekpunt	-594	2.263	2.481	2.733
- Ontwikkelingen algemene uitkering ahv junicirculaire 2012	-1.241	-1.240	-1.469	-26
- Structurele doorwerking bestuursrapportage II-2012	239	220	126	133
- Doorrekening MJB ahv personeelsbegroting, urenplanning, liquiditeits prognose en kostendekkendheid leges en belastingen	-654	-1.669	-2.436	-3.375
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 na technische bijstellingen	-2.250	-425	-1.299	-535

Bij het opstellen van de begroting 2013 is rekening gehouden met de junicirculaire 2012. Dit jaar heeft de rijksoverheid geen meicirculaire opgesteld zoals gebruikelijk, maar een junicirculaire.

Dat is het gevolg van besluitvorming over het begrotingsakkoord 2013 en het Overhedenoverleg dat daarover op 4 juni 2012 heeft plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan zijn in de junicirculaire verwerkt.

Het akkoord en het overleg stonden vanzelfsprekend in het teken van de moeilijke budgettaire situatie van de overheid. In het Begrotingsakkoord zijn keuzen gemaakt om de financiële positie van Nederland te verbeteren door middel van een pakket aan maatregelen van afgerond 12 miljard euro in 2013. Iedereen wordt dan ook geraakt door het Begrotingsakkoord. Deze financiële uitdagingen vragen ook bijdragen van gemeenten. Deze gevolgen voor de algemene uitkering van het rijk zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting 2013 - 2016.

In onderstaand tabel is een specificatie weergegeven van deze bijstellingen. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar programma 16 van deze begroting.

Specificatie technische bijstelling door junicirculaire 2012

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2013	2014	2015	2016
- Uitkeringsfactor	-1.021	-996	-838	24
- Inkomsten- en uitgavenmaatstaven	-383	-488	-875	-294
- Integratie- en decentralisatieuitkeringen	163	244	244	244
Bijstellingen gemeentefonds ahv junicirculaire 2012	-1.241	-1.240	-1.469	-26

Om een volledig financieel beeld in de primitieve begroting te kunnen presenteren hebben wij de structurele bijstellingen uit de bestuursrapportage II-2012 verwerkt in de primitieve begroting 2012. In 2013 is er sprake van een positieve bijstelling van € 239.000 evenals in 2014, in 2015 en in 2016 van respectievelijk € 220.000, € 126.000 en € 133.000. Voor een toelichting op de structurele bijstellingen verwijzen wij u naar de genoemde bestuursrapportage.

De derde grote bijstelling bestaat uit meerdere componenten. Op basis van de urenplanning voor 2013 is een nieuwe kostenverdeling gemaakt. Er vindt op basis van deze planning een verschuiving plaats t.l.v. de exploitatie en t.g.v. de investeringen en bouwgrondexploitatie. Dit heeft een negatief effect op het begrotingssaldo. In de meerjarenbegroting is een groot aantal structurele bijstellingen (zie 1.2.2.) doorgevoerd om begrotingsoverschotten te krijgen. Eén onderdeel daarvan is een bezuiniging op de personeelsformatie. Aangezien een

behoorlijke bijstelling van de structurele formatie heeft plaatsgevonden is de kostenverdeling opnieuw gemaakt. Dit heeft nogmaals negatieve gevolgen voor het exploitatiesaldo, hiertegenover staan de structurele positieve bijstellingen uit 1.2.2. Een tweede grote component is de bijstelling van de rente naar aanleiding van het aanvalsplan bouwgrondexploitatie (inclusief BOVO investeringen), verschuivingen / eventuele bijstellingen van investeringen uit de jaarrekening 2011, burap I-2012 en burap II-2012.

Een derde component heeft betrekking op de bijstelling in het kader van het kostendekkend maken van de legesproducten. De nieuwe kostenverdeling en de nieuwe geraamde aantallen van legesproducten leveren een bijstelling op in de meerjarenbegroting.

1.2.2 Structurele bijstellingen en nieuw beleid

In deze paragraaf worden voorstellen gedaan om de begrotingssaldi aan de hand van structurele bijstellingen en nieuw beleid te actualiseren en dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief (na verwerking van deze bijstellingen).

Gegeven het vertrekpunt van de primitieve begroting inclusief de junicirculaire 2012 zagen wij ons geconfronteerd met een negatieve saldo ontwikkeling. Een opdracht van uw raad is om een sluitende meerjaren begroting aan te bieden. Dit was voor ons de aanleiding en uitdaging om bijstellingen te formuleren waarmee de negatieve saldi konden worden omgebogen in begrotingsoverschotten. In deze paragraaf presenteren wij u onze voorstellen om genoemde opdracht in te vullen voor deze meerjarenbegroting.

In volgend overzicht komt naar voren dat na accorderen van deze voorstellen ruimschoots aan de raadsopdracht is voldaan.

Meerjarenperspectief 2013-2016 begroting 2013		2013	2014	2015	2016
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 na technische bijstellingen		-2.250	-425	-1.299	-535
- Bijstellingen		3.137	1.974	2.284	2.305
- Nieuwbeleid		-107	-70	-70	-60
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 begroting 2013		780	1.479	916	1.711

Voorstellen bijstellingen 2013 – 2016

In onderstaand overzicht geven wij u per programma de bijstellingen weer. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de afzonderlijke programma's.

Begr. Prog	Omschrijving	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
1	Stedelijke ontwikkeling	300	0	0	0
3	Veiligheid	21	66	66	66
4	Beheer openbare ruimte	400	0	0	0
6	Individuele voorzieningen maatschappelijke participatie	202	282	282	282
7	Collectieve voorzieningen maatschappelijke participatie	320	175	175	25
8	Milieu en duurzaamheid	14	14	14	14
9	Economie en arbeidsmarktbeleid	355	178	177	176
10	Onderwijs en jeugd	302	356	398	443
11	Kunst en cultuur	-8	-8	-8	-8
12	Sport en recreatie	44	124	124	124
13	Lokale democratie en bestuurlijke samenw.	23	23	23	23
15	Natuur- en recreatiebeheer	325	0	0	0
16	Algemene dekkingsmiddelen en financiering	839	764	1.034	1161,5
	Saldo bijstellingen	3.137	1.974	2.284	2.305

Voorstellen van nieuw beleid

Zoals gezegd vinden wij het belangrijk om keuzes te maken, prioriteiten te stellen die passen in deze tijd. Daarbij horen ook bepaalde investeringen die nu noodzakelijk zijn voor Veldhoven.

Daarom presenteren wij in deze begroting ook voorstellen om te investeren in nieuwe ontwikkelingen en plannen, die passen bij onze bestuurlijke speerpunten en van essentieel belang zijn voor de voorzieningen in Veldhoven.

De financiële impact van de voorstellen van het college voor het beschikbaar stellen van nieuwe middelen is in onderstaand overzicht weergegeven.

Begr. Prog	Omschrijving	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
4	Investeringen herinrichting verblijfsgebied 't Look	0	-200	-1800	-1800
4	Herinrichting verblijfsgebied 't Look: dekking algemene reserve	0	200	1800	1800
5	Lagere inkomsten parkeren	-175	-175	-175	-175
5	Verhoging parkeertarieven	175	175	175	175
8	Implementatie ondergrondse afvalinzameling	-10	-31	-30	-29
8	Verhoging tarief afvalstoffenheffing	10	31	30	29
8	Saneringskosten verwijdering van zinkassen	-30	0	0	0
8	Invoering Drank en Horeca wet	-8			
10	Techniekstimulering op scholen	-10	-10	-10	0
11	Structurele subsidiëring vier evenementen	-14	-14	-14	-14
12	LED-verlichting 3 gymnastiekzalen	-1	-4	-4	-4
12	Besparing energiekosten gymnastiekzalen	3	3	3	3
14	Beheerkosten nieuwe website	-45	-45	-45	-45
14	Invoering Drank- en Horecawet	-2	0	0	0
14	Uitvoering wet BIBOB	-20	-20	-20	-20
14	Verhoging legestartief uitvoering wet BIBOB	20	20	20	20
15	Investeringen speelvoorzieningen 2013-2015	-85	-85	-85	0
15	Speelvoorzieningen 2013-2015: dekking algemene reserve	85	85	85	0
16	Taakstelling loonkosten fte hfd projectenburo	56	96	97	98
16	Formatie hoofd projectenburo	-56	-96	-97	-98
	Saldo (- = nadeel)	-107	-70	-70	-60

Voor een toelichting verwijzen wij u naar de afzonderlijke programma's.

Voor een gedetailleerde toelichting op de voorstellen nieuw beleid wordt verwezen naar de programmabegroting.

1.2.3 Financieel resumé

Onze visie heeft geleid tot keuzen in voorstellen om Veldhoven op lange termijn financieel gezond te houden. Financieel leiden alle voorstellen tot het volgende, resumerende overzicht, dat een beeld geeft van het meerjarenperspectief conform het raadsbesluit.

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2013	2014	2015	2016
Meerjarenperspectief voor burap I 2012 en voorjaarsnota 2013-2016	1.150	2.866	2.022	2.022
- Structurele doorwerking bestuursrapportage I-2012 (incl.Amendementen)	-761	291	1.315	1.339
- Verwerking technische uitgangspunten voorjaarsnota 2013	-31	-51	-27	82
- Verwerking rekenrentepercentage	-1.024	-1.065	-1.051	-933
- Invulling taakstelling participatieplein	72	222	222	222
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 als vertrekpunt	-594	2.263	2.481	2.733
- Ontwikkelingen algemene uitkering ahv junicirculaire 2012	-1.241	-1.240	-1.469	-26
- Structurele doorwerking bestuursrapportage II-2012	239	220	126	133
- Doorrekening MJB ahv personeelsbegroting, urenplanning, liquiditeitsprognose en kostendekkendheid leges en belastingen	-654	-1.669	-2.436	-3.375
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 na technische bijstellingen	-2.250	-425	-1.299	-535
- Bijstellingen	3.137	1.974	2.284	2.305
- Nieuwbeleid	-107	-70	-70	-60
Geactualiseerd meerjarenperspectief 2013 - 2016 begroting 2013	780	1.479	916	1.711

Dit overzicht laat zien dat er sprake is van een begrotingsoverschot in 2013 tot en met 2016 van respectievelijk € 780.000, € 1.479.000, € 916.000 en € 1.711.000 in 2016, wanneer alle voorstellen van het college worden overgenomen.

1.3 Opzet van de programmabegroting (en de productenraming)

1.3.1 Algemeen

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid dient uit te voeren. De productenraming is voor het college een instrument om deze beleidsuitvoering op meer gedetailleerd niveau te volgen en (bij) te sturen. De productenraming is sinds drie jaar ingebed in de programmabegroting en verschijnt niet meer afzonderlijk.

Voorliggende programmabegroting 2013 is conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de zeven (deels verplichte) paragrafen. Binnen het programmaplan treft u de zestien begrotingsprogramma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien aan.

Een begrotingsprogramma bevat voor één of meerdere met elkaar samenhangende beleidsterreinen de beantwoording van de drie "W-vragen": "wat willen we bereiken?", "wat gaan we daarvoor doen?" en "wat gaat dat kosten?". De "wat willen we bereiken?"-vragen, oftewel: de gewenste beleidseffecten, zijn overgenomen uit de begroting 2012.

Een begrotingsprogramma is opgebouwd volgens een piramidestructuur. Een programma bestaat namelijk uit diverse producten. De producten zijn dusdanig ingedeeld dat een product slechts in één programma voorkomt.

Naast de programma's bestaat de programmabegroting uit paragrafen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting weer vanuit een bepaald perspectief en zijn over het algemeen programmaoverstijgend.

Deze programmabegroting vormt een onderdeel van de planning en controlcyclus van de gemeente Veldhoven, waarin de verschillende instrumenten qua opzet en opbouw op elkaar aansluiten. In de jaarstukken worden eveneens de drie W-vragen belicht. Gedurende het begrotingsjaar wordt de uitvoering van het in de programmabegroting opgenomen beleid gevolgd en gestuurd via de twee bestuursrapportages, welke voor de zomer en in het najaar verschijnen.

1.3.2 Wijzigingen in de programmabladen

Binnen de huidige werkwijze in onze planning & controlcyclus, stelt uw raad elk jaar een kadernota vast als opmaat voor de begroting. In 2012 is geen kadernota vastgesteld. Dit betekent dat de kaders in de Begroting 2012 de laatst vastgestelde kaders zijn.

In deze begroting stellen wij een aantal wijzigingen voor in de programmabladen ten opzichte van de begroting 2012. De grootste wijziging is de aangegeven kanteling in de werkwijze van de gemeente op het gebied van maatschappelijke participatie. Hieronder wordt eerst ingegaan op deze aanpassingen, vervolgens komen de overige aanpassingen.

Kanteling werkwijze gemeente

De programma's 6 en 7 in deze programmabegroting 2013 wijken behoorlijk af van voorgaande jaren. Deze wijziging is doorgevoerd omdat er in de afgelopen jaren een belangrijke kanteling in denken en werkwijze heeft plaatsgevonden op de terreinen zorg en welzijn. Deze kanteling is ingezet met de Wet maatschappelijke ondersteuning, maar heeft vooral zijn beslag gekregen in het beleid Maatschappelijke Participatie, zoals omschreven in de kadernota Maatschappelijke Participatie 'iedereen telt mee, doet mee en draagt bij'. Inwoners worden meer gestimuleerd hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en bij het oplossen van participatie-problemen in één van de domeinen van het participatiewiel wordt in eerste instantie vooral gekeken naar *algemene en collectieve* oplossingen en pas daarna

naar *individuele* voorzieningen. Ook de focus van activiteiten in wijken is steeds meer verschoven van fysiek naar leefbaarheid, sociale cohesie en participatie.

Deze kanteling in de focus en werkwijze heeft tot gevolg dat de indeling van de producten in de programma's 6 Zorg en 7 Welzijn van de programmabegrotingen 2012 (en eerder) niet langer de lading dekken. De indeling van deze producten over de programma's was gebaseerd op de 'oude' werkwijze. Dit leverde bijvoorbeeld de situatie op dat de algemene beleidslijn, die gehanteerd wordt bij vele producten, alleen aan bod kwam in product 6408. Dat product werd qua tekst dan ook onevenredig groot in vergelijking met andere producten.

Daarom is er voor de begroting 2013 voor gekozen deze programma's anders in te delen, zodat het beter aansluit bij de huidige focus. Ook heeft dit gevolgen voor het product 6150 in programma 4 en twee jeugdproducten in het oude programma 6.

Concreet betekent dit de volgende wijzigingen:

1. Een algemene inleiding Maatschappelijke Participatie vòòr programma 6 en 7 waarin de focus op alle producten geduid wordt
 2. Programma 6 krijgt de naam Individuele Voorzieningen Maatschappelijke Participatie met de *individuele* voorzieningen, die (tijdelijk) kwetsbare inwoners ondersteunen en in staat stellen maatschappelijk te blijven participeren (zie bijlage # voor een overzicht van verschuiving in de producten)
 3. Programma 7 krijgt de naam Collectieve voorzieningen Maatschappelijke Participatie waarin alle producten gegroepeerd zijn die gericht zijn op de *algemene collectieve* voorzieningen en de *specifieke collectieve voorzieningen op de 6 participatieweldomeinen*.
 4. Product 6150 kwaliteit woon- en leefomgeving gaat van programma 4 naar het nieuwe programma 7. Dit product is in steeds grotere mate gericht op het vergroten van de sociale cohesie en leefbaarheid en daarmee van groot belang voor het realiseren van maatschappelijke participatie.
 5. Twee jeugd-producten (6400 Algemeen Jeugdbeleid en 6409 Centrum voor jeugd en Gezin) gaan van het oude programma 6 naar programma 10.
- De naam van programma 10 wordt gewijzigd in 'Onderwijs en Jeugd'.
6. Diverse producten in het nieuwe programma 7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke Participatie worden samengevoegd tot samenhangende nieuwe producten (zie de tabel hieronder voor een overzicht van de producten die zijn samengevoegd in programma 7).
 7. Aanpassingen van de Programmabeschrijvingen, Algemene doelstellingen en beleidseffecten van programma's 6, 7 en 10 om de teksten en beleidseffecten aan te laten sluiten op de nieuwe indeling.

Product	Was programma	Wordt programma
6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving	4	7
6400 jeugd	6	10 Onderwijs en jeugd
6401 Ouderenbeleid	6	7
6402 Maatschappelijke dienstverlening	6	7
6403 Gehandicaptenbeleid	6	7
6404 Opvang Vreemdelingen	6	7
6405 GGD	6	7
6406 Verslavingsbeleid	6	7
6407 Lokaal Gezondheidsbeleid	6	7
6408 Algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning	6	7
6409 Centrum voor Jeugd en Gezin	6	10 Onderwijs en jeugd
6410 Individuele voorzieningen Wmo	6	6
6431 Bijzondere Bijstand	6	6
6433 Tegemoetkoming kosten kinderopvang	6	6
6434 Minimabeleid	6	6
6435 Cliëntenparticipatie	6	7
6437 Sociale werkvoorziening	6	6
6420 t/m 6428	7	7

Beleidseffect	Was programma	Wordt programma
6.1	6	7
6.2	6	6
6.3	6	6
6.4	6	7
6.5	6	7
6.6	6	7
6.7	6	10

Overige aanpassingen

In de tabellen hieronder worden de overige aanpassingen in de begroting 2013 onderstreept weergegeven.

Programma 1 Stedelijke ontwikkeling

Programmabeschrijving De gemeente Veldhoven realiseert woningbouw in een prettige woonomgeving. Dit gebeurt op basis van de taakstelling die regionaal wordt afgesproken en die is vastgelegd in de lokale woonvisie. Ook zorgen wij voor meer levendigheid in het centrum. In de ontwikkeling van plannen gaat bijzondere aandacht uit naar een evenwichtige verdeling tussen (detailhandel)voorzieningen, horeca en woningbouw.

Bij het (her)ontwikkelen van bedrijventerreinen streeft de gemeente Veldhoven samen met het bedrijfsleven naar een divers aanbod van branches. In regionaal verband ligt het accent hierbij op de hoogwaardige medische en informatietechnologie.

In aansluiting op het document 'Stadsvisie, het beste van Veldhoven!', de 'Ruimtelijke StructuurVisie Veldhoven' en de in 2012 door de raad vast te stellen 'Maatschappelijke structuurvisie', stemmen wij de diverse wensen en eisen op het gebied van wonen, welzijn, verblijven en ontmoeten af op de beschikbare ruimte, met aandacht voor de ruimtelijke en maatschappelijke kwaliteit. Bij het opstellen van (ruimtelijke) plannen hiervoor houden we rekening met ontwikkelingen op regionaal, provinciaal en rijksniveau.

Programma 2 Wonen

Beleidseffect 2.4;
effectdoel

In de periode 2012 tot en met 2021 zijn netto 3155 nieuwe woningen gebouwd.

Programma 3 Veiligheid

Programmabeschrijving Het waarborgen van veiligheid is een primaire taak van de overheid. Taken zoals brandweerzorg, rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde zijn bij wet aan de gemeente opgedragen. Deze taken voeren we steeds meer bovenlokaal en in regionaal verband uit.

Wij voeren de regie over de veiligheid om ervoor te zorgen dat mensen in Veldhoven veilig kunnen wonen, werken en verblijven. Hiervoor stellen we elke zes jaar een nota integraal veiligheidsbeleid op. Dit gebeurt op basis van gegevens uit de tweejaarlijkse Wijkatlas.

Beleidseffect 3.1;
effectdoel

Het aantal
a. woninginbraken

Beleids­effect 3.5;
effectdoel en
effectindicator

- b. meldingen van jeugdoverlast
 - c. gevallen van vandalisme
 - d. gevallen van overlast als gevolg van uitgaand publiek daalt in de komende 4 jaar met 5% ten opzichte van 2012
- Effectdoel
Dekkingspercentage:
bij 80% van de brandmeldingen komt de brandweer binnen de norm opkomsttijd ter plaatse.

Effectindicator
Per eenheid het aantal brandweerleden op peil houden en hulp verlenen op maat. Korps geoefend en het materieel inzetgereed houden.

Programma 5 Bereikbaarheid

Beleids­effect 5.2;
effectdoel

- a. Aantal slachtofferongevallen met dodelijke afloop of ziekenhuisopname daalt de komende jaren ten minste conform de landelijke norm. Voor het jaar 2013 max. 17 ziekenhuisgewonden en 0 verkeersdoden
- b. Het rapportcijfer “verkeersveiligheid” in de wijkatlas is minimaal een 7

Programma 8 Milieu en duurzaamheid

Beleids­effect 8.4;
effectdoel

Een afname van het energieverbruik in 2013 met 2% t.o.v. 2008 in de gemeentelijke gebouwen

Programma 9 Economie en arbeidsmarktbeleid

Programmabeschrijving

Wij bevorderen de diversiteit en de continuïteit van onze werkgelegenheid door de aard van de bedrijvigheid te verbreden en ons binnen de regio te profileren als vestigingsplaats voor (medisch-)technologische bedrijven. We scheppen een aantrekkelijk ondernemersklimaat, met name voor startende ondernemingen. Ook zetten we accountmanagement in om de contacten met de nieuwe en gevestigde bedrijven te verbeteren.

Onze inwoners bieden we een grote variatie aan soorten werk en opleiding. Wij ondersteunen inwoners bij het vinden van werk. Via samenwerking met bedrijven en opleidingsinstituten, koppelen we het aanbod van werkzoekenden aan de vraag op de arbeidsmarkt.
Inwoners met een arbeidshandicap proberen wij een baan te geven via Ergonbedrijven.

Wij bevorderen de minder-conjunctuurgevoelige branches. Als de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is, bieden we instrumenten als opleiding en stage; zo nodig bieden we alternatieven gericht op maatschappelijke participatie. Met het oog op het laatste is in 2011 een participatienota “iedereen telt mee, doet mee en draagt bij” opgesteld; in de komende jaren is deze nota leidend in de ontwikkeling van participatie van inwoners van onze gemeente. Als belangrijk instrument van uitvoering ontwikkelen wij het Participatieplein binnen de multifunctionele accommodaties; voor mensen die niet economisch kunnen participeren zullen dáár mogelijkheden en activiteiten worden ontwikkeld.

Beleids­effect 9.3;
effectdoel

De cijfers m.b.t. verandering in het aantal uitkeringsgerechtigden zijn in Veldhoven beter dan bij gemeenten in de regio. Uitgaven zijn lager dan ontvangen rijksvergoeding (I-deel).

Programma 12 Sport en recreatie

Beleids­effect 12.1;
effectdoel

Het percentage jongeren van 5 tot 18 jaar dat in georganiseerd verband sport beoefent is in 2014 minimaal 62%

Beleids­effect 12.2;
effectdoel

De bezetting in uren van gemeentelijke (overdekte) sportaccommodaties is in 2013 minimaal gestegen met 5% t.o.v. 2008

Programma 13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking

Programmabeschrijving

Wij zijn een daadkrachtig bestuur dat de problemen van vandaag aanpakt en Veldhoven voorbereidt op de toekomst. De raad en het college hanteren een moderne, open bestuursstijl die ruimte biedt voor initiatieven van anderen. We communiceren helder over onze plannen en besluiten.

Afhankelijk de maatschappelijke opgave kiezen we voor wisselende vormen van samenwerking met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. We maken werk van samenspraak. Samenwerking vinden we belangrijk, zowel binnen de gemeentegrenzen als in de regio. Bij ontwikkelingen in de regio spelen wij daarom een vooraanstaande rol die past bij onze positie als derde gemeente.

Programma 14 Publieksdienstverlening

Programmabeschrijving

Onze inwoners, instellingen en bedrijven hebben recht op een professioneel aanbod van producten, diensten en informatie door de gemeente. De contacten met onze klanten verlopen via het één loket principe. We verminderen onze baliecontacten daar waar mogelijk en bieden een aantal producten enkel nog via de digitale weg aan. Dit leidt tot efficiencywinst en kostenbesparing. Via klantenpanels toetsen wij de waardering voor onze dienstverlening om deze voortdurend te kunnen verbeteren.

Programma 15 Natuur- en recreatiebeheer

Beleids­effect 15.2;
effectindicator

In juli 2011 is het "Recreatieplan Zilverackers" afgerond om genoemd effect/doel te bereiken. Besluitvorming is vooralsnog uitgesteld i.v.m. de economische crisis.

1.4 Autorisatie door de raad op programmaniveau

De raad autoriseert met de vaststelling van de programmabegroting het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. Met de instrumenten van planning en control (kadernota, programmabegroting en bestuursrapportages) en het controle-instrumentarium (rekenkamercommissie, recht van onderzoek, rechtmatigheidonderzoek door accountant) zijn hiervoor voldoende waarborgen ingebed. Vanwege het incorporeren van de productenraming binnen deze programmabegroting sinds de begroting 2009 hechten wij er aan om voor alle duidelijkheid in onderstaand schema nogmaals de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden tot het doen van uitgaven voor de begroting 2012 weer te geven, waarmee de gemeenteraad zijn autorisatiefunctie ten behoeve van de opdracht aan het college uitoefent.

Gemeenteraad	Exploitatie: Totale (bruto-)lasten en baten per programma	- Programmabegroting - Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale lasten en/of baten van een programma
	Investerings: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten per investeringskrediet	- Programmabegroting - Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale (bruto-)uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten op bge-complexen in totaliteit	- Meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie
College B&W	Exploitatie: Totale lasten en baten per product	- Productenraming - Begrotingswijzigingen, die verschuivingen binnen programma's bevatten
	Investerings: (Bruto-) uitgaven en inkomsten binnen totale investeringskrediet	- Productenraming - Begrotingswijzigingen die leiden tot bijstelling van de raming van (bruto-) uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Per complex de totale (bruto-) uitgaven en inkomsten	- Bijstellingen exploitatieopzet per complex

Met de autorisatie op programmaniveau worden geen begrotingswijzigingen door de raad vastgesteld, die betrekking hebben op verschuivingen tussen producten binnen één programma. Deze wijzigingen, die door het college worden goedgekeurd, worden wel ter inzage voor de gemeenteraad gelegd.

1.5 Leeswijzer

Alle programma's zijn volgens dezelfde indeling opgebouwd:

- 1) Programmabeschrijving
- 2) Algemene doelstelling
- 3) Beleidseffecten
- 4) Producten
- 5) Productenraming
- 6) Voorstellen nieuw beleid (eventueel)

Ad 1) Programmabeschrijving: De beschrijving van een programma bevat kort en bondig informatie die het bestaansrecht en de kernpunten van een programma aantonen en de ambitie aangegeven.

Ad 2) Algemene doelstelling: In het tweede onderdeel van een programma wordt de algemene doelstelling beschreven die in het betreffende programma wordt nagestreefd en welke recht doet aan de kernpunten en ambities.

Ad 3) Beleidseffecten: De beleidseffecten betreffen een vertaling van de algemene doelstelling in te bereiken effecten, de mate waarin dit effect bereikt moet worden (het effectdoel) en de bijbehorende meeteenheid (de effectindicator).

Ad 4) Producten: Een product bestaat uit een of meerdere samenhangende activiteiten om de gewenste (effect)doelen te bereiken. Op deze plaats worden de producten gepresenteerd die binnen de beleidsterreinen van het betreffende programma horen. Elk product is voorzien van een korte beschrijving en, daar waar relevant, de activiteiten en ontwikkelingen in 2012.

Ad 5) Productenraming: Per product zijn (meerjarig) de lasten en baten gepresenteerd die voortvloeien uit de onder punt 4) beschreven activiteiten. Daarnaast wordt per programma het totaalsaldo aangegeven. Vanwege de overzichtelijkheid van het programmaplan wordt het saldo per product afzonderlijk als bijlage bij de financiële begroting aangegeven.

Bij het aangeven van de samenstelling van de lasten en baten is de volgende indeling gehanteerd:

- Directe lasten
- Bedrijfsvoeringskosten
- Kapitaallasten; deze bestaan uit rentekosten en afschrijvingen
- Investerings Maatschappelijk Nut (MN); dit zijn investeringen zoals bijvoorbeeld wegen en bruggen. Volgens het financieel beleid worden deze investeringen niet geactiveerd, maar in één keer afgeschreven. Deze investeringen worden gedekt vanuit een bestemmingsreserve.
- Stortingen in reserves en voorzieningen
- Directe baten
- Onttrekkingen reserves en voorzieningen

Kengetallen sociaal

kengetallen sociaal	1-1-2012	1-1-2013
Aantal inwoners:	43.884	44.200
waarvan:		
- 0 t/m 4 jaar	2.128	2.140
- 5 t/m 14 jaar	5.075	5.100
- 15 t/m 64 jaar	28.932	29.100
- 65 jaar en ouder	7.749	7.860
Aantal eenouderhuishoudens	1.957	2.000
Aantal inwoners < 20 jaar	9.803	9.900
Aantal inwoners > 20 en < 64 jaar	25.732	25.800
Aantal inwoners > 64 jaar en < 75 jaar	5.054	5.100
Aantal ouderen 75-85 jaar	2.839	2.900
Aantal uitkeringsgerechtigden:		
- Wwb & Wij	369	400
- BBZ	3	3
- IOAW	17	21
- IOAZ	1	2
Aantal WSW'ers:		
- aantal fte	150	149
- aantal SE *	154	154
- aantal personen op wachtlijst	42	37
Aantal leerlingen per 1/10:		
- primair onderwijs:	3.770	3.649
. openbaar onderwijs	566	642
. bijzonder basisonderwijs	3.204	3.007
. speciale school voor basisonderwijs	70	70
- speciaal onderwijs (ZMLK)	154	132
- speciaal onderwijs (LZK)	73	75
- voortgezet onderwijs	2.227	2.150
Samenstelling gemeenteraad:		
- VSA	7	7
- VVD	5	5
- GBV	5	5
- CDA	4	4
- PvdA	3	2
- D66	2	2
- Samenwerkend Veldhoven	1	1
- Fractie Hexspoor	0	1
totaal	27	27

* SE = Standaard Eenheid: Dit is de eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats van 36 uur voor een werknemer die op grond van de indicatie of herindicatie is ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie "matig".

Kengetallen fysiek

kengetallen fysiek	1-1-2012	1-1-2013
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.192	3.192
waarvan:		
- binnenwater	11	11
- historische stads- of dorpskern	-	-
Aantal woningen:	* 18.892	18.973
waarvan:		
- huurwoningen	6.115	6.142
- eigen woningen	12.777	12.831
Wegen en fietspaden in m ²		
- totaal wegen en fietspaden	2.798.678	2.826.491
- gemiddeld belaste wegen	357.148	382.513
- licht belaste wegen	182.041	164.889
- wegen in woongebied	1.337.593	1.337.593
- wegen in verblijfsgebied	691.923	691.645
- fietspaden	230.723	249.851
Aantal hectaren openbaar groen:	274	274

* In verband met de invoering van een nieuw registratiesysteem op basis van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) zijn de getallen door het CBS per 1-1-2012 aangepast.

**Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Veldhoven in zijn
vergadering van 6 november 2012,**

de griffier,

de burgemeester,

Stand van zaken

Aspecten & planning coalitie akkoord

Hieronder volgen de belangrijkste aspecten & planning van het nieuwe coalitieakkoord. In onderstaande tabel presenteren wij u ter informatie op beknopte wijze de stand van zaken per 1 augustus 2012.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
1	Er wordt een plan van aanpak opgesteld voor de Stedelijke As. Voor de "parels" High Med Campus en Centrum is de planontwikkeling al gestart. Voor de overige onderdelen van de Stedelijke As wordt een projectopzet (inclusief planning/fasering, partners, financiële aspecten) opgesteld.	2011	In het kader van de bezuinigingen zijn de gereserveerde middelen geschrapt. De consequentie hiervan is dat de uitwerking van de thema's pas na 2014 aan de orde zou kunnen komen, indien daar opnieuw budget voor beschikbaar wordt gesteld.
1	Binnen 2 jaar wordt de ontwikkelstrategie voor het Centrum Ontwikkelings Plan uitgewerkt, inclusief Strip der Muzen	2012	Afgerond (exclusief Strip der Muzen). De ontwikkelstrategie (OntwikkelingsProgramma) wordt voor het einde van jaar geactualiseerd en zal begin 2013 aan de raad worden voorgelegd.
1	Voor Lijnen en Pleinen ligt de prioriteit met name bij fase 2a. De bestaande planning hiervan wordt aangehouden. Besluitvorming over fase 1 vindt plaats als de onderzoeken mbt de Schalm zijn afgerond. Dit is te verwachten eind 2010.	2010	Er ligt een stedenbouwkundige studie (incl. een grondbod voor het commerciële deel) waarover overeenstemming is bereikt met Corio. Momenteel vindt de voorbereiding voor de aanbesteding van de totale ontwikkeling (inclusief woningbouw) plaats. Voor fase 1 zijn er drie varianten onderzocht. Scenario 1 lijkt gezien de huidige marktsituatie het meest haalbare. Voor wat betreft het theater:

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			Zie daarvoor programma 11. Op basis van bovenstaande keuze is ook voor fase 1 in overleg met de ontwikkelaar een stedenbouwkundige studie uitgevoerd naar een stedenbouwkundige versterking door de bouw van een drietal woongebouwen. Momenteel vinden besprekingen plaats over de haalbaarheid van dit plan.
1	Het particuliere initiatief om te komen tot een High Med Campus ondersteunen wij van harte. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. De deelnemende partijen (MMC, Brainport en ASML) werken aan een intentieovereenkomst, daarna zal het tijdspad nader geconcretiseerd worden.	continu	Intentieverklaring is getekend (2010). Hierin is opgenomen dat we de plannen ondersteunen. Concrete werkafspraken moeten nog worden overeengekomen in een intentieovereenkomst (IOK). De IOK is in concept voorgelegd aan Health Technology Park (HTP). HTP selecteert ontwikkelaar en belegger voor de aanpak van het gebied. Er zijn 2 partijen (consortia) in concurrentie aan het inschrijven. Deze partijen voeren een marktverkenning uit. HTP heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een globaal bestemmingsplan. Dit globale plan kan worden behandeld als een principeverzoek. Vervolgens kunnen afspraken gemaakt worden over de IOK en/of kan een anterieure exploitatieovereenkomst worden gesloten.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
1	De planning van Zilverackers, de 3 dorpen wordt in beeld gebracht. In het eerste dorp wordt gezocht naar een contingent energieonafhankelijke woningen en worden collectieve aardwarmte voorzieningen aangelegd. Het stedenbouwkundig plan dient zo te worden opgesteld dat er goed gebruik gemaakt kan worden van alternatieve vormen van energie, waaronder zonne-energie. In ruimtelijke procedures wordt rekening gehouden met fasering en marktontwikkelingen.	2010	In het kader van het Aanvalsplan Crisisaanpak Woon-werklocaties is de start bouw uitgesteld naar 2018. Uitvoeringsfasering in nauwe afstemming met overige woningbouwprojecten (waaronder Oerle-Zuid) op basis van marktsituatie. Dit betekent dat het eerste dorp (Huysackers) zal worden gerealiseerd na Oerle-Zuid. Stedenbouwkundig plan is vastgesteld in 2011. Op 10 april 2012 is door het college besloten om af te zien van het collectieve energiesysteem, in verband met te grote financiële risico's. In plaats daarvan wordt het initiatief bij de marktpartijen gelegd.
1	Het doortrekken van de Oersebaan; eind 2010 neemt de Raad van State een besluit. Afhankelijk daarvan kan de realisatie in 2011 starten indien alle gronden kunnen worden verworven. Zilverbaan tot Knegselseweg, bestemmingsplan eind 2010 in raad, realisatie in 2012 mits geen procedurele vertraging en indien alle gronden verworven kunnen worden.	2010 2011	Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. De start van de werkzaamheden is in het najaar 2012. Dit betreft de eerste fase tot en met de Zandoerleseweg (gereed eind 2012). De tweede fase wordt gelijktijdig gerealiseerd met de Verlengde Heerbaan. De Raad van State heeft op 18 juli 2012 een positieve uitspraak gedaan inzake het bestemmingsplan. Daarmee is het plan onherroepelijk. In het kader van het onteigeningsplan worden momenteel de resterende gronden verworven. De start van de realisatie is als gevolg van een aangenomen amendement uitgesteld tot 2016/2017, gekoppeld aan de realisatie van De

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	Zilverbaan vanaf Knegseleweg, aansluiting op Kempenbaan en A67, uiterlijke aanvang werkzaamheden 2014, mits geen procedurele vertraging en indien alle gronden verworven kunnen worden.	2012	Drie Dorpen. Planvoorbereiding wordt zodanig ingericht dat realisatie in 2016 mogelijk is. Wegvak is onderdeel van optimalisatiestudie A67 / Kempenbaan. Ontwerp en planning worden aangepast aan realisatie Kempenbaan en Zilverbaan.
2	Alle woningen in Zilverackers worden levensloopbestendig gebouwd en mogelijkheden worden gecreëerd voor het toepassen van Domotica. Het levensloopbestendig bouwen wordt opgenomen in af te sluiten projectovereenkomsten en prestatieafspraken.	continu	Ingediende bouwaanvragen zullen worden getoetst aan gestelde eisen. Dit wordt c.q. zal op het moment dat het aan de orde is, (worden) uitgevoerd.
2	De rol van woningcorporaties bij bestaande en nieuwe wijken wordt meegenomen in de prestatieafspraken, met betrekking tot beheren, ontwikkelen en herstructureren van (nieuwe) wijken. Tevens worden gesprekken gestart om meerdere woningcorporaties binnen onze gemeente actief te krijgen.	2010	Na evaluatie van de periode 2005-2009 is besloten geen allesomvattende prestatieafspraken meer te sluiten. Voor bepaalde thema's zullen nog wel 'losse' afspraken met de woningbouwcorporaties worden gemaakt. In 2011 zijn er contacten geweest met twee woningcorporaties van buiten gemeente. Dit heeft er niet toe geleid dat die woningcorporaties in Veldhoven

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			actief zijn geworden.
3	Om onveiligheid aan te pakken worden gezamenlijk met bewoners van wijken veiligheidsscans doorgevoerd. Medio 2011 dienen deze scans te zijn afgerond. Aansluitend op de veiligheidsscans worden in de openbare ruimte aanpassingen uitgevoerd die het veiligheidsgevoel bevorderen.	2011	De veiligheidsscans zijn uitgevoerd en er is een rapport wijkveiligheidsanalyse opgesteld. De aanbevelingen uit het rapport worden meegenomen als mogelijke acties in de verdere ontwikkeling van wijkgerichte maatregelen in het openbaar gebied en op sociaal vlak.
3	Binnen jeugdbeleid geven we in 2011 prioriteit aan het beleid rondom overlastveroorzakende jongeren.	2011	In 2011 is een aantal maatregelen genomen die gericht zijn op de aanpak overlastgevende jongeren: o.a. aanpak vindplaatsen drugs dealers/-gebruikers, doelgroepgerichte voorlichting (jongeren én ouders), onderzoek naar drugsgebruik in Veldhoven. Het CJG is gestart en er wordt aangesloten bij het Veiligheidshuis Eindhoven om t.a.v. onder andere het thema jeugd de samenwerking te versterken en kennis te delen.
4	Waar mogelijk worden bestuurlijke boetes ingezet voor het handhaven op het schoon houden van de omgeving, deze boetes dienen in ieder geval kostenneutraal te zijn voor de gemeente. Dit wordt opgenomen in het HUP.	2011	Afgerond
4	In het najaar van 2010 zal gestart worden met de voorbereiding van de herinrichting van het centrum Zeelst. Hierbij worden belanghebbenden en bewoners betrokken. Uitvoering vindt	2010	De besteksvoorbereiding is in het 4e kwartaal van 2011 begonnen en zal doorlopen tot medio 2e kwartaal 2012 met aangrenzend de uitvoering. Afronding werkzaamheden voorjaar 2013.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	plaats in de jaren daarna.		
5	De realisatie van de rotonde Dom-Heike vindt plaats in het najaar 2010.	2010	Het project is afgerond.
5	Realisatie (overkapte) fietsenstallingen bij bushaltes, waar relevant, uitvoering in najaar 2010.	2010	Het project is afgerond en de subsidie van SRE is ontvangen.
5	Verlengde Heerbaan gereed in 2012	2012	In combinatie met 2 ^e fase Verlengde Oersebaan. Aanbesteding vindt plaats in 2012 en oplevering naar verwachting begin 2013.
5	Werkzaamheden t.b.v. de reconstructie en aansluiting op de A67 starten in 2014	2014	Proces loopt volgens planning. De MER wordt in 2012 afgerond. Mogelijk knelpunt is de aantakking van N69 op de A67 (financiering van de meerkosten).
5	In verband met de aanleg van kruispunt "Hovenring" vóór aanvang van de werkzaamheden een duidelijk verkeersplan ontwikkelen en presenteren, om de verkeersoverlast voor bewoners en bedrijven in Veldhoven tijdens de ombouw te minimaliseren. De voorbereiding is gaande en de uitvoering van fase 1 (Meerenakkerweg) is gestart. Voor fase 2 (kruispunt Heerbaan) is de start van de uitvoering gepland in najaar 2010 en de verwachte afronding in najaar 2012 (= planning gemeente Eindhoven)	2010	Aanleg van voorgenomen rotonde is afhankelijk van de doorloop wijziging bestemmingsplan. De besteksvoorbereiding is afgerond. Er kan gestart worden met de aanbesteding, zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Wel lopen er nog onderzoeken qua geluid voor naastliggende woningen.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
		2012	
5	De planvoorbereiding voor de aanleg van rotondes aan de Sterrenlaan loopt. De start van de uitvoering is gepland in het najaar 2010 en wordt afgerond in het voorjaar 2011. Op de Sterrenlaan komt geen vrije busbaan. (In de nieuwe opzet wordt ervoor gezorgd dat de doorstroming voor de bus zo optimaal mogelijk is).	2010 2011	Civieltechnisch zijn de werkzaamheden afgerond. De laatste groen werkzaamheden (rotondes en een aantal plantvakken) zullen nog worden aangeplant in 2012.
6 - 7	Om meer transparantie te krijgen mbt effectiviteit en kosten mbt zorg en welzijn worden er kengetallen ontwikkeld	2011	Per 1 april 2011 is het systeem hiervoor operationeel.
6 - 7	Wij gaan een integrale WMO paraplunota opstellen waarin de volgende deelbeleidsterreinen worden geïntegreerd: - maatschappelijke structuurvisie - de Veldhoven Pas - het Centrum Jeugd en Gezin - mantelzorg - maatschappelijke participatie (met focus op dementie) - zorgzame wijken - vrijwilligersbeleid Hieronder worden een aantal aspecten nader uitgewerkt	2011	In september 2011 zijn aan de gemeenteraad twee kadernota's voorgelegd: de kadernota Maatschappelijke Participatie en de kadernota Maatschappelijke Structuurvisie. De eerste biedt kaders voor het maken van uitvoeringsnotities op diverse beleidsterreinen zoals vrijwilligersbeleid, zorgzame wijken, mantelzorg, dementie, gezondheidsbeleid. De tweede geeft de kaders voor de in 2012 uit te werken structuurvisie. Deze wordt eind 2012 of begin 2103 aan de raad voorgelegd. Het beleid rond CJG is onderdeel van het integraal jeugdbeleid, dat samen met het educatief beleid in 2013 in één integrale nota zal worden geactualiseerd. Hierbij zullen Maatschappelijke Participatie-kaders en kaders van bijvoorbeeld Brede School

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			natuurlijk meespelen. De Veldhoven Pas: zie hieronder.
6 - 7	De Veldhoven Pas breed, integraal en multidisciplinair aanpakken binnen de organisatie. Er loopt momenteel al een onderzoek naar ervaringen (ook financieel) in andere gemeenten (vergelijkbaar met de omvang van Veldhoven) met een dergelijke pas. De resultaten daarvan zullen nog in 2010 worden voorgelegd, op grond waarvan een keuze gemaakt kan worden voor een concrete uitwerking.	2010	In september 2011 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van middelen om de opzet van een Veldhoven Pas in 2012 en 2013 nader uit te werken. Eind 2012 wordt een business case opgeleverd met aandacht voor inhoudelijke, technische en organisatorische randvoorwaarden. Op grond van die uitwerking volgt begin 2013 een raadsvoorstel over definitieve invoering.
6 - 7	Het Centrum Jeugd en Gezin moet fysiek operationeel zijn voor 2012, de planning van de opening staat op oktober 2010, later zal het ingepast worden in MFA Midden, in 2013.	2010 2013	Volgens planning, 6 november 2010 is het CJG geopend. De oplevering van de MFA Midden is voorzien in 2014.
6 - 7	Het beleid inzake actieve participatie, Zorgzame wijken en mantelzorg onverkort voortzetten. In 2010 zal, als laatste stap in het WMO-beleid, een nota maatschappelijke participatie worden opgesteld met als uitgangspunt: hoe kunnen we de eigen sociale kracht van mensen versterken? Specifieke aandacht gaat in deze uit naar het verantwoord zelfstandig wonen voor dementerende mensen (deelname aan project RDO)	2010	Gebeurt continu. Vanuit het traject Veldhoven Vernieuwend Vitaal wordt in 2012 gewerkt aan drie projectlijnen: wijkondernemerschap, integrale zorg en ondersteuning en verbinden van nulde, 1^e en 2^e lijn. Het versterken van de eigen sociale kracht is ook daar een leidend thema. Aandacht voor dementerende mensen krijgt specifieke aandacht in het kader van het R(egionaalD(ementie)O(ndersteuningsnetwerk).

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
6 - 7	In 2010 wordt onderzocht of het mogelijk is de bestaande regeling Afhankelijk wonen te verbreden door ook het plaatsen van tijdelijke losse units ten behoeve van mantelzorg toe te staan en dat algemeen van toepassing te verklaren. Tevens gaan we communicatie over de verbreding van mantelzorg uitbreiden en stimuleren/ faciliteren we collectieve diensten mantelzorg.	2010 2011	Afgerond Volgens planning, continu. In 2012 wordt gewerkt aan een integrale nota informele kracht (waarbinnen vrijwilligerswerk en mantelzorg aandacht krijgen).
6 - 7	De huidige nota vrijwilligersbeleid loopt tot en met 2010. Omdat de kaders waarbinnen het vrijwilligersbeleid nu wordt uitgevoerd eigenlijk nog steeds gelden en niet direct om aanpassing vragen, is het voorstel om in plaats van het vaststellen van een nieuwe nota een zo concreet mogelijk actieprogramma op te stellen. Dit kunnen acties zijn die nu goed lopen en om continuering vragen, acties die om extra inzet vragen of nieuwe acties vanwege actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Tot de laatste categorie kan behoren het meer inzetten van ICT (denk aan een digitale marktplaats) ter facilitering van vrijwilligersorganisaties.	2011	Volgens planning In 2012 wordt een digitale marktplaats gelanceerd en een beursvloer georganiseerd waardoor mensen/verenigingen/instellingen op allerlei manieren hun netwerk in kunnen zetten om aanbod te vinden bij hun vraag (op het brede terrein van zorg en welzijn).
8	In het kader van het principe "de vervuiler betaalt" wordt onderzoek verricht naar de mogelijkheden om in winkelcentra de winkeliers en op de weekmarkt de kooplui, financieel verantwoordelijk te maken voor het schoonhouden	2010 2011	Afgehandeld. Memo is in het najaar van 2011 ter kennisgeving aan de raad gestuurd.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	van de omgeving. Eind 2010 afronden zodat dit in 2011 in werking kan treden.		
8	Bij ontwikkelingen zoeken we naar de meest duurzame variant in balans People, Profit, Planet.	continu	Actieve uitvoering, is geborgd in integraal projectmatig werken.
8	Voor de zomervakantie 2010 een uitvoeringsplan (2010-2011) van het MilieuBeleidsPlan afronden en ter info naar de raad sturen. Hierin voorlichting opnemen aan burgers en bedrijven over duurzaamheid en rendement hiervan.	2010	Het MUP 2010-2011 is afgerond. De evaluatie van 2011 is klaar. Voor 2012-2013 is door B&W een nieuw MUP vastgesteld.
9	Vermindering van regels is een continu punt van aandacht. We gaan jaarlijks communiceren welke lokale wet- en regelgeving we hebben afgeschaft.	continu	Volgens planning
9	Centrummanagement wordt ingevoerd als winkeliers en vastgoedeigenaren meedoen en meebetalen. In de Kromstraat is centrummanagement al operationeel, zij het in de opstartfase. Centrummanagement voor het City Centrum wordt samen met de KvK opgepakt, dit jaar zal een stimuleringsbijdrage worden aangevraagd.	2010	In Kromstraat operationeel. In City-centrum in de opstartfase. Het college heeft voor de jaren 2013 t/m 2016 een bijdrage toegezegd aan centrummanagement in het City Centrum, onder de voorwaarde dat alle betrokken partijen in het City Centrum zich aan het ondernemingsplan verbinden en in financiële zin substantieel bijdragen.
9	Het bestrijden van jeugdwerkloosheid heeft hoge prioriteit. Dit wordt in regionaal verband aangepakt.	2010	Op regionale schaal zijn er weinig activiteiten. Lokaal hebben wij de jongeren als prioritaire groep aangemerkt en betrokken bij de klanten waarvoor actief een traject wordt ingezet. Bij de beoordeling van mogelijkheden geldt naast toeleiding naar werk óók de mogelijkheid van toelating (terug) naar onderwijs.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
9	Het creëren van stageplaatsen binnen bedrijven wordt gestimuleerd; indien dit vanuit regionale samenwerking onvoldoende oplevert, wordt lokaal een initiatief opgezet.	2010	Tot de reguliere aanpak van de uitvoering en re-integratie activiteiten behoort ook het zoeken en creëren van banen en leerwerk- en stageplaatsen binnen met name lokale bedrijven en instellingen.
9	Vanuit de nota Economisch beleid heeft het verminderen van kwetsbaarheid en werk bieden voor alle doelgroepen (door een gevarieerd aanbod van bedrijven) hoge prioriteit.	continu	Het Economisch Actieprogramma 2011-2014 bevat 17 acties die direct of indirect bijdragen aan een verbreding van de economische structuur
9	Voortzetting van het lokale Economisch beleid is van groot belang dit jaar passen we de uitwerkingsnota aan	2010	Economisch Actieprogramma 2011-2014 is op 1 maart 2011 vastgesteld.
9	We participeren actief binnen de Brainportregio.	continu	De gemeente is zeer actief binnen de Brainportregio. Medio 2012 zal een nieuwe meerjaren-overeenkomst worden aangegaan en ter informatie aan de raad worden aangeboden.
9	Revitalisering van bedrijventerrein De Run heeft blijvende aandacht, we zullen het masterplan De Run blijven uitvoeren conform de afgesproken planning.	continu	Het bestemmingsplan De Run, herziening 1, 2010 (correctieve herziening van De Run 2008) is begin 2012 onherroepelijk geworden. Daarmee is het ruimtelijk-juridisch kader voor het bedrijventerrein actueel. Samen met grondeigenaren op De Run 2000 is een stedenbouwkundig plan gemaakt dat wordt doorgerekend. In samenwerking met de BOM/BHB worden de ambities uit het Masterplan uitgewerkt. Zowel de BOM/BHB als de gemeente houdt hiervoor een investeringsbudget beschikbaar. In 2012

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			bekijken partijen welke projecten de komende jaren concreet kunnen worden aangepakt. Dit plan wordt uitgewerkt in de Herijking Masterplan. De Herijking wordt vastgesteld in de Stuurgroep De Run waarin de gemeente en de BOM/BHB vertegenwoordigd zijn. De kademuur van de Gender is in aanbouw. Naar verwachting wordt dit eind 2012 opgeleverd. Daarna kunnen de zonnepanelen op de muur worden geplaatst. Prototype van het zitmeubilair wordt gemaakt.
9	Kleinschalige bedrijvigheid in en om bestaande en nieuwe kernen wordt gestimuleerd en blijven we stimuleren. In 2011 zullen we een effectmeting doen	2011	Er is een accountmanager startende bedrijven. Op het moment dat ondernemersbelangen spelen wordt EZ ingeschakeld bij het interne vrijstellingenoverleg. In 2011 is onderzocht op welke wijze de regeling omtrent "bedrijvigheid aan huis" vereenvoudigd kan worden. De gewijzigde regeling zal met de actualisering van de diverse bestemmingsplannen voor de kom worden geïmplementeerd.
10	Met de begrotingsbehandeling in november 2010, wordt de kredietvotering van MFA Midden en MFA Zuid aan de raad voorgelegd. De investeringsuitgaven worden kritisch gevolgd. Waar mogelijk wordt samengewerkt met derden die ook investeren.	2010	De gemeenteraad heeft 5 juli 2011 middelen beschikbaar gesteld voor MFA Midden en Zuid. Aanbestedingsproces is in 2012 afgerond en opdrachten voor realisatie zijn gegund. Aanbestedingsvoordelen zijn aan de raad gecommuniceerd en verwerkt in de meerjaren-begroting.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
10	In 2010 komt een voorstel met oplossing voor problemen met de financiering van het verbeteren van het binnenmilieu van scholen.	2010	Met uitzondering van de twee hiernagenoemde scholen is bij alle scholen het binnenmilieu aangepast. De maatregelen op dit gebied bij basisschool Dick Bruna aan de Roek en bij De Zwengel aan de Platanenlaan, worden uitgevoerd in combinatie met de verbreding van Dick Bruna en de uitbreiding van De Zwengel.
10	Vroegtijdig schoolverlaten, schoolverzuim, onderwijsachterstanden en maatschappelijke stages blijven nadrukkelijke aandacht krijgen. Beleid is in uitvoering en zal goed gemonitord worden.	continu	Medio maart 2011 zijn de cijfers gepubliceerd over het voortijdig schoolverlaten van het schooljaar 2009/2010. Deze cijfers zijn verwerkt in het jaarverslag leerplicht dat in het voorjaar van 2011 door het college is vastgesteld. In 2012 is een tussenevaluatie opgesteld van het actieplan voortijdig schoolverlaten. In 2013 zal een eindevaluatie van het actieplan opgesteld worden.
11	De uitkomsten van de onderzoeken naar de Schalm komen in november 2010 in de raad.	2010	Op grond van een studie naar de toekomstbehoudigheid van het theater, werd aanvankelijk besloten de daarin opgenomen variant 3 nader uit te werken. In juli 2012 besloot de raad uit financiële overwegingen te stoppen met verder onderzoek naar variant 3 en de zogenaamde minimumvariant uit te voeren. Middelen daarvoor werden in de begroting opgenomen. De minimumvariant richt zich op het uitvoeren van de noodzakelijke veiligheidsaanpassingen. Ten tijde van het opnemen van die middelen in de begroting werd er nog van uitgegaan dat Lijnen en Pleinen bouwkundige consequenties voor het theater zou hebben. Inmiddels is duidelijk geworden dat er geen sprake van invlechting zal zijn maar dat het theater stand-alone zal blijven. Dit

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			betekent dat eerder gemaakte RI&E rapportages op dat nieuwe gegeven aangepast moesten worden. Ten tijde van het opstellen van de begroting wordt een daartoe ingediend plan van het theater bestudeerd.
11	Cult en Tumult ontwikkelt zich in 4 jaar tijd tot een onafhankelijke rechtspersoon met een normale subsidierelatie. Het tijdspad wordt dit jaar nader uitgewerkt.	2014	Er is inmiddels een stichting opgericht. In 2013 wordt ook de financiële administratie overgedragen aan de stichting.
11	Aan de onderzoeksvragen over de informatienota Evenementenbeleid wordt zo snel mogelijk (eind 2010 begin 2011) uitsluitsel gegeven zodat nieuw beleid vorm kan krijgen.	2011	Alle onderzoeksvragen zijn onderzocht en op diverse terreinen zijn activiteiten opgestart. In 2012 wordt gewerkt aan een nieuwe notitie, die zich vooral zal toespitsen op het wenselijke aantal evenementen in Veldhoven ondersteund door de gemeente.
11	Bij grote culturele en welzijnsinstellingen wordt ondernemerschap gestimuleerd door het WBP her in te richten, prestatieafspraken te maken, samenwerking te stimuleren etc.	2011	Dit gebeurt in het kader van het traject modernisering subsidies, dat in principe in 2011 afgerond is. Het jaar 2012 is een overgangsjaar. In de budgetbesprekingen voor de periode 2013-2015 wordt ondernemerschap bij alle instellingen gestimuleerd. In 2012 besteden de accountmanagers hier specifiek aandacht aan, er wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd en er is een deelverordening opgesteld waar instellingen een beroep op hebben kunnen doen.
12	Het onderzoek naar het zwembad komt in november 2010 in de raad.	2010	Onderzoek is afgerond. Het financiële plan van aanpak wordt opgesteld. Hierover wordt in september 2012 een adviesnota aan de raad voorgelegd

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
12	Eind 2010, begin 2011 leveren we een meerjarenplan sportaccommodaties op, met daarin de verwachte uitgaven aan voorzieningen in de komende jaren.	2011	Inmiddels is een extern rapport gereed. Het rapport dient nog beoordeeld te worden op haar financiële consequenties en bovendien zal nog een uitvoeringplan moeten worden opgesteld. Gezien de prioritering van werkzaamheden kan e.e.a. pas in het najaar van 2012 worden uitgevoerd De rapportage zal t.z.t. (voorjaar 2013) ter inzage worden gelegd voor de raad.
12	Er wordt voortzetting gegeven aan het beleid dat in gang is gezet met de BOS-impuls en de Breedtesportimpuls: een aantal projecten zullen worden gecontinueerd en nieuwe projecten zullen worden opgezet (voor 2010 is al een bestedingsplan vastgesteld). Onderzoek zal worden verricht naar de mogelijkheden om op budgettair neutrale basis gebruik te maken van de rijksbijdrageregeling inzake combinatiefuncties.	2010	Afgerond
13	Veldhoven speelt een belangrijke rol binnen de stuurgroep Brainport Avenue, en beheert daarbinnen de portefeuille Duurzaamheid.	continu	Portefeuillehouder maakt deel uit van stuurgroep. In portefeuille Duurzaamheid is Cradle-2-Cradle instrumentarium ontwikkeld en zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd.
13	Wijkbeheer, burgerparticipatie en diverse gebruiksraden worden tot een goed functionerend geheel gesmeed. Planvoorbereiding in 2010.	2010	Dit onderdeel is integraal opgenomen in de kadernota Samenspraak, die in september 2012 aan de raad wordt voorgesteld.
14	Het kwaliteitsniveau van dienstverlening wegen we af tegen beschikbare budgetten.	continu	Er is een continue monitoring van budgetten versus het kwaliteitsniveau van de dienstverlening

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
14	Het melden van klachten effectiever afhandelen. De werkwijze van het KCC optimaliseren. Uitwerking door middel van het dienstverleningsbeleidsplan.	2013	In 2010 hebben we binnen het project Antwoord [®] invulling gegeven aan de prioritering en monitoring van de meldingen (klachten). We hebben de werkwijze vastgelegd in een ISO gecertificeerd proces. De afdeling BOR, PZ en OZ (Stadstoezicht) krijgen maandelijks managementrapportages.
15	Biodiversiteit wordt bevorderd als onderdeel van toekomstige en/of huidige projecten en beleid.	continu	In 2011 is het actieplan biodiversiteit opgesteld. In 2012 wordt dit verder uitgewerkt (met name samenwerking externe partijen en communicatie).
15	Het Groenbeleidsplan wordt uitgewerkt, hiertoe wordt een uitwerkingsplan opgesteld. Dit zal eind 2010 gereed zijn.	2010	Het uitwerkingsplan is gereed en bestaat o.a. uit; boombeleid, (gedifferentieerd) groenbeheer incl. chemische onkruidbestrijding, structureel omvormen van heesters.
16 / KVS	We benutten de mogelijkheden van het aantrekken van subsidies en cofinanciering vanuit externe partijen	continu	Dit heeft onze continue aandacht
16 / KVS	We doen geen grote investeringen die leiden tot verhoging van structurele lasten, dit zal consequenties hebben tav de ambities mbt het zwembad en de Schalm	continu	Dit heeft onze continue aandacht
16 / KVS	Om de kosten en opbrengsten structureel in balans te krijgen cq te houden, wordt nauwlettend gekeken naar de inzet en/ of toepassing van instrumenten als hogere eigen bijdragen naar draagkracht, ketenverkortings, bevorderen van samenwerking van partijen binnen Veldhoven en/ of regionale samenwerking, slim aanbesteden, niet één op	continu	Dit heeft onze continue aandacht

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	één repareren van bezuinigingen door het Rijk en het aantrekken van subsidies/ bijdragen/ geldstromen van derden. We kijken kritisch naar de rol van de gemeente.		
16 / KVS	Voorsortierend op de te verwachten bezuinigingen (vooral nog ingeschat op € 6,5 miljoen) wordt op een transparante manier en in samenspraak met de raad en betreffende (maatschappelijke) organisaties gewerkt aan een geactualiseerde visie op Veldhoven en daarbij passende (kern)taken en kwantitatieve en/ of kwalitatieve invulling van deze (kern)taken hetgeen financieel vertaald, resulteert in een sluitend meerjarenperspectief. Hierbij wordt geput uit een lijst bezuinigingsvoorstellen ter grootte van € 10 miljoen. Speerpunten van beleid zijn/ blijven duurzaamheid, veiligheid, onderwijs, infrastructuur en ook minima zullen zo veel mogelijk worden ontzien. Overeengekomen bezuinigingsvoorstellen worden vervolgens geïmplementeerd.		De voorgestelde bezuinigingen zijn verwerkt in deze begroting, inclusief de bezuiniging van € 1,4 miljoen op bedrijfsvoering. Over de bezuinigingen op de bedrijfsvoering is in het GO een akkoord gesloten tussen OR en WOR-bestuurder over de lijnen waarlangs de bezuinigingen worden ingevuld.

Deel 2 Beleidsbegroting

2.1 Programmaplan

2.1.1 Stedelijke ontwikkeling

Programmabeschrijving

De gemeente Veldhoven realiseert woningbouw in een prettige woonomgeving. Dit gebeurt op basis van de taakstelling die regionaal wordt afgesproken en die is vastgelegd in de lokale woonvisie. Ook zorgen wij voor meer levendigheid in het centrum. In de ontwikkeling van plannen gaat bijzondere aandacht uit naar een evenwichtige verdeling tussen (detailhandel)voorzieningen, horeca en woningbouw.

Bij het (her)ontwikkelen van bedrijventerreinen streeft de gemeente Veldhoven samen met het bedrijfsleven naar een divers aanbod van branches. In regionaal verband ligt het accent hierbij op de hoogwaardige medische en informatietechnologie.

In aansluiting op het document 'Stadsvisie, het beste van Veldhoven!', de 'Ruimtelijke StructuurVisie Veldhoven' en de in 2012 door de raad vast te stellen 'Maatschappelijke structuurvisie', stemmen wij de diverse wensen en eisen op het gebied van wonen, welzijn, verblijven en ontmoeten af op de beschikbare ruimte, met aandacht voor de ruimtelijke en maatschappelijke kwaliteit. Bij het opstellen van (ruimtelijke) plannen hiervoor houden we rekening met ontwikkelingen op regionaal, provinciaal en rijksniveau.

Algemene doelstelling

Wij ontwikkelen een aantrekkelijke, duurzame en sociaal veilige woon-, werk- en leefomgeving met een hoge beeldkwaliteit.

Beleideffecten

De onderstaande tabel geeft de beleideffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
1.1	Voldoende spreiding van maatschappelijke voorzieningen	Iedere woonservicezone voldoet aan het minimale aanbod van maatschappelijke voorzieningen volgens de Uitwerkingsnota Zorgzame wijken 2008 t/m 2011, waarin een checklist is opgenomen met het minimale aanbod op het gebied van welzijn, wonen en zorg per woonservicezone	Aantal woonservicezones met voldoende maatschappelijke voorzieningen
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2011	Afdeling MSO
1.2	Voldoende ruimte en kwaliteit voor 'groen'	Het oordeel van inwoners over het groen in Veldhoven blijft minimaal gelijk t.o.v. vorig jaar	Rapportcijfer openbaar groen
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2011	Wijkatlas
1.3	Jongeren blijven in Veldhoven wonen	Het aantal jongeren dat kiest om in Veldhoven te blijven wonen nadat het ouderlijk huis wordt verlaten neemt toe ten opzichte van vorig jaar	Aantal jongeren dat vanuit het ouderlijk huis verhuist naar een adres in Veldhoven
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Gemeentelijke Basisregistraties

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
1.4	Prettige woonomgeving	Het oordeel van wijkbewoners over het wonen in hun wijk blijft minimaal gelijk t.o.v. het vorige rapportcijfer	Rapportcijfer woonomgeving
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Wijkatlas
1.5	Levendig centrum	Toename van de waardering van het centrumgebied door inwoners, ten opzichte van het vorige waarderingcijfer	Waarderingscijfer centrumgebied
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Wijkatlas
1.6	Vermindering regeldruk	Minder onnodige regels in de welstandsnota	Lager percentage van het totale aantal bouwaanvragen dat door de welstandscommissie moet worden beoordeeld, ten opzichte van het voorgaand jaar
Bron:	Welstandsnota Veldhoven 2008	Welstandsnota Veldhoven 2008	Afdeling Omgevingszaken
1.7	Objectivering van de welstandstoets	Heldere en concretere welstandscriteria	Lager percentage bouwplannen die door de welstandscommissie worden aangehouden of afgewezen, ten opzichte van voorgaand jaar
Bron:	Welstandsnota Veldhoven 2008	Welstandsnota Veldhoven 2008	Afdeling Omgevingszaken

Producten

In de onderstaande tabel staan de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel volgt een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleideffect
6500	Eigendommen/grond	-
6501	Stedenbouw	2, 3, 4, 5, 6, 7
6503	Bouwgrondexploitatie	2, 3, 4, 5, 6
6506	Eigendommen/gebouwen	1

Aanvalsplan voor de crisisaanpak van woon- en werklocaties

Als gevolg van de crisis op de woningmarkt is het 'aanvalsplan voor de crisisaanpak van woon- en werklocaties' opgesteld. Hierin is een tiental maatregelen voorgesteld en zijn een kleine 30 acties benoemd om als gemeente actief te kunnen sturen en bijsturen op de gemeentelijke plannen en projecten. Indachtig het amendement van de gemeenteraad van 26 juni 2012 is in de uitwerking van ruimtelijke projecten rekening gehouden met fasering en prioritering. De ontwikkeling van De Drie Dorpen in Zilverackers en aanleg van de Zilverbaan is in tijd naar achteren geschoven, resp. 2018 en 2017. Hier is in de inzet van ambtelijke capaciteit en externe inhuur rekening mee gehouden. De aandacht en focus komen te liggen bij de ontwikkeling van woningbouw in Oerle Zuid.

Het voornoemde amendement legt ook de nadruk op de ontwikkeling van het centrum en de reconstructie van de Kempenbaan en de aansluiting op de A67. Hier zal extra capaciteit op worden ingezet. Overige woningbouwprojecten worden in het kader van het aanvalsplan op financiële en juridische risico's beoordeeld. Door aanpassing in stedenbouwkundige plannen

en woningbouwprogrammering wordt samen met projectontwikkelaars geprobeerd de projecten vlot te trekken, dan wel de planontwikkeling te staken. Een van de acties uit het aanvalsplan betreft het instellen van een 'denktank' waarin diverse partijen met kennis van de Veldhovense woningmarkt zijn samengebracht. De denktank heeft als doel om slimme en creatieve maatregelen te bedenken om de stagnatie in de lokale woningmarkt te doorbreken. Ook voor werklocaties zijn in het aanvalsplan enkele acties opgenomen, onder meer om de verkoop van bedrijfskavels te stimuleren. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om braakliggende bedrijfsgronden tijdelijk voor andere doeleinden in te zetten (zie ook programma 9 – Economie en arbeidsmarktbeleid). De gemeenteraad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van het aanvalsplan.

6500 Eigendommen/grond

Dit product omvat het beheer van de onbebouwde en bebouwde gronden (exclusief de bouwgrondexploitaties). De gronden die de gemeente in het bezit heeft (o.a. agrarische grond en gronden inclusief opstal, recognities) die niet direct nodig zijn voor ontwikkelingen worden middels kortlopende pacht (1-jarig), jachtpacht of langlopende pacht (6-jarig) verpacht.

Al sinds 2004 is de gemeente gronden en gebouwen aan het verwerven voor de realisatie van het plan Zilverackers. Maar zelfs voor die tijd was de gemeente al eigenaar van diverse onroerende zaken in dit gebied en elders. Het is van belang om deze gebouwen en gronden goed te beheren. De kosten en opbrengsten worden geboekt op de betreffende bouwgrondexploitatie.

Verpachting gebeurt in principe voor drie jaar. Aan het einde van elk jaar wordt bekeken of verpachting voor het volgende jaar nog mogelijk is. De pachtprijs is marktconform: € 740 per hectare per jaar. Bij de verhuur van panden is eveneens sprake van een marktconforme prijs. Deze houdt ook rekening met de onderhoudssituatie van het pand en de tijdelijke verhuursituatie.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 326.000,- en bestaan voornamelijk uit eigen uren, rente en belastingen. De begrote baten € 72.000,- bestaan uit huur en pacht.

6501 Stedenbouw

Onder dit product vallen de voorbereiding en realisatie van structuurvisies en bestemmingsplannen (beheersplannen, plannen t.b.v. gemeentelijke projecten en plannen t.b.v. particulieren), de behandeling van rijks- en provinciale nota's op het gebied van ruimtelijke ordening, de deelname in provinciale en regionale projectgroepen, het begeleiden van gemeentegrensoverschrijdende plannen en projecten en het opstellen van ruimtelijke visies en beleid (reclame-, parkeer- en welstandsbeleid). Tenslotte valt ook de gemeentelijke coördinatie op het gebied van plattelandsvernieuwing en streekontwikkeling onder dit product.

Het verder uitwerken van de Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven zal in verband met de daarmee gemoeide investeringen voorlopig niet worden opgepakt. De middelen die aanvankelijk voor die uitwerking beschikbaar waren gesteld, zijn in 2010 geschrapt bij een bezuinigingsoperatie.

In 2013 zal nog een flinke inspanning worden geleverd om alle in de gemeente geldende bestemmingsplannen aan het eind van het jaar actueel te hebben (wettelijke verplichting). Ten slotte zullen enkele particuliere plannen worden begeleid. De kosten die daarmee gemoeid zijn worden verhaald op de ontwikkelaar.

Medio 2012 zijn de reconstructiecommissies in Noord-Brabant komen te vervallen. De gemeenten uit de reconstructiecommissie Boven-Dommel hebben besloten om de samenwerking op het gebied van plattelandsvernieuwing en streekontwikkeling voort te

zetten onder de noemer 'Streekontwikkeling Boven-Dommel'. Hiervoor is een convenant afgesloten, waarin de gemeentelijke jaarlijkse bijdrage van €18.000,- is vastgelegd.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 828.000,- en de begrote baten € 21.000,-. De lasten bedragen vooral de eigen uren. De baten betreffen bijdragen van particulieren in het kader van voor hen in procedure te brengen bestemmingsplannen.

6503 Bouwgrondexploitatie

Bouwgrondexploitatie omvat de ontwikkeling van bouwgrond voor woningen, bedrijven, winkels en kantoren. Informatie over de activiteiten en ontwikkelingen in 2013 is te vinden in de Nota meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie, verderop in deze begroting. De diverse bouwgrondexploitaties zijn hierin volledig uitgewerkt.

De begrote investeringen in 2013 bedragen € 6.337.310,- en de begrote baten € 10.971.677,-. In de investeringen voor de BGE zijn de lasten opgenomen met betrekking tot Grondverwerving en sanering alsmede het bouwrijp- en woonrijpmaken in 2013. Een specificatie van de investeringen en baten is terug te vinden in het meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie.

6506 Eigendommen/gebouwen

Hieronder valt het beheer van gebouwde eigendommen van de gemeente voor de huisvesting van gemeentelijke organisaties en sociale en maatschappelijke instellingen en stichtingen.

Naar aanleiding van een onderzoek van de rekenkamer en een onderzoek naar de wijze waarop het gemeentelijk vastgoed vormgegeven dient te worden zullen in 2013 aanbevelingen omgezet worden in concrete acties. Eénmalig wordt in 2013 € 300.000,- minder gestort in de voorziening onderhoud eigendommen. Door deze bezuiniging wordt in 2013 het onderhoud aan eigendommen daar waar mogelijk getemporeerd.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 1.094.000,- bestaan voornamelijk uit kapitaallasten, onttrekking reserve en externe kosten. De begrote baten € 3.818.000,- bestaan uit huren.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 1	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6500	Eigendommen/grond	355	1015	326	318	318	320
6501	Stedenbouw	1.633	1.835	828	785	903	5943
6503	Bouwgrondexploitatie	24.423	37.815	11.255	16.323	25.522	24.083
6506	Eigendommen/gebouwen	2.157	1.445	1.094	1.329	1.335	1.341
6508	Afbouw bge compl./beheer	318	612	4	4	4	4
6509	Afbouw bge compl./realisatie	171	1058	28	27	27	27
		29.057	43.780	13.535	18.786	28.109	31.718
Baten							
6500	Eigendommen/grond	730	781	72	75	78	79
6501	Stedenbouw	889	804	21	21	146	5150
6503	Bouwgrondexploitatie	24.423	37.848	11.283	16.354	25.553	24.114
6506	Eigendommen/gebouwen	4.138	3.707	3.818	3.912	4.007	4.105
6508	Afbouw bge compl./beheer	318	606	4	4	4	4
6509	Afbouw bge compl./realisatie	171	1058	28	27	27	27
		30.669	44.804	15.226	20.393	29.815	33.479
	Saldo (- = nadeel)	1.612	1.024	1.691	1.607	1.706	1.761
Samenstelling lasten							
Directe lasten		8.761	15.939	4.871	6.009	8.955	9.449
Bedrijfsvoeringskosten		2.984	3.167	2.797	2.697	2.579	2.651
Kapitaallasten		5.620	5.658	5.170	5.094	4.962	4.801
Investerings MN		296					
Storting reserves & voorzieningen		2.334	11.632	697	657	6.479	14.817
Saldo bge naar balans		9.062	7.384		4.329	5.134	
		29.057	43.780	13.535	18.786	28.109	31.718
Samenstelling baten							
Directe baten		8.556	22.506	14.997	20.282	29.704	30.544
Onttrekking reserves & voorzieningen		18.533	1.632	112	111	111	111
Saldo bge naar balans		3.580	20.666	117			2.824
		30.669	44.804	15.226	20.393	29.815	33.479
	Saldo (- = nadeel)	1.612	1.024	1.691	1.607	1.706	1.761

Nieuw beleid

Niet van toepassing.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6506	Incidenteel beperken storting voorziening onderhoud eigendommen	300	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	300	0	0	0

6506 Eigendommen/gebouwen

Eénmalig wordt in 2013 € 300.000,- minder gestort in de voorziening onderhoud eigendommen. Deze bijstelling zal meegenomen worden bij de herziening van de voorziening onderhoud eigendommen.

2.1.2 Wonen

Programmabeschrijving

Wij realiseren voldoende woningen, geheel volgens de taakstelling die we in regionaal verband op ons hebben genomen. Dit alles uiteraard binnen de kaders die het programma Stedelijke ontwikkeling stelt. Wij zorgen voor een flexibele woningbouwplanning die past bij de vraag naar woningen. Dit betekent ook dat we voldoende levensloopbestendige en betaalbare woningen bouwen, als antwoord op de behoeften van senioren en starters. Op nieuwbouwlocaties en herstructureringsgebieden zorgen we voor variatie in de woningtypes.

De gemeente Veldhoven werkt samen met gemeenten in de regio, woningcorporaties en andere marktpartijen. In samenspraak met de woningbouwcorporaties betrekken we de bewoners bij ontwikkelingen in hun wijk. De veranderende bevolkingssamenstelling (ontgroening en vergrijzing) maakt welzijn en zorg tot een speciaal aandachtspunt. De gewijzigde opvattingen over zorgverlening (vermaatschappelijking en extramuralisering), mede onder invloed van de Wet maatschappelijke ondersteuning, versterken dat nog eens.

Algemene doelstelling

Wij zorgen voor een toereikend, passend en gevarieerd woningaanbod met keuzemogelijkheden voor alle woningzoekenden, onder wie ook starters, ouderen en mensen met een zorgbehoefte.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
2.1	Starters aan een woning helpen	Van het aantal betaalbare huurwoningen dat bij de in Veldhoven actieve woningcorporaties voor verhuur beschikbaar komt, 20% toewijzen aan starters	Het % betaalbare huurwoningen dat aan starters beschikbaar is gesteld
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Afdeling MSO
2.2	Voldoende sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten	Van alle nieuwbouwwoningen in de periode 2010 t/m 2014 is 29% een sociale woning	Percentage sociale nieuwbouw woningen ten opzichte van het totaal aantal nieuwbouwwoningen
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling MSO
2.3	Woningen in Veldhoven zijn levensloopbestendig	Van alle nieuwe woningen (projectmatige bouw) is 100% levensloopbestendig	Percentage levensloopbestendige nieuwbouwwoningen bij projectmatige bouw
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling MSO
2.4	Voldoen aan de regionaal afgesproken taakstelling in netto aantal nieuwe woningen	In de periode 2012 tot en met 2021 zijn netto 3155 nieuwe woningen gebouwd.	Netto aantal nieuwe woningen
Bron:	Regionale afspraken woningbouwprogrammering	Kadernota 2009	Afdeling MSO

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6510	Volkshuisvesting	1, 2, 3, 4
6511	Wonen	1, 2, 3, 4

6510 Volkshuisvesting

2013 zal, net als voorgaande jaren, in het teken staan van de uitvoering van de in februari 2010 door de raad vastgestelde 'Woonvisie 2010-2014'. Vier thema's staan hierin centraal:

- meer keuzemogelijkheden voor woningzoekenden;
- blijvend aandacht voor betaalbaarheid;
- meer kansen voor mensen met een zorgvraag;
- een gevarieerder aanbod van wonen met begeleiding (voor specifieke doelgroepen).

De uitvoering van deze woonvisie wordt gevolgd via een monitor wonen.

Onderdeel van de woonvisie betreft ook het gemeentelijke woningbouwprogramma en de monitoring van de in 2012 geactualiseerde regionale afspraken over het aantal te realiseren woningen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het 'Regionaal Woningbouwprogramma 2012-2021'.

Het aanvalsplan Crisisaanpak Woon- Werklocaties bevat een groot aantal acties die een relatie hebben met de Woonvisie, onder meer met betrekking tot uitgiftebeleid, vraaggericht ontwikkelen, de samenwerking met andere partijen (corporaties, ontwikkelaars en particulieren) en het instellen van een denktank (zie hierover ook Programma 1).

Een van de acties uit het aanvalsplan betreft het onderzoeken van de mogelijkheid de regeling inzake startersleningen te continueren.

Een andere actie uit het aanvalsplan betreft het stimuleren van (collectief) particulier opdrachtgeverschap. Hier zal in 2013 meer nadruk op worden gelegd.

Onder dit product valt ook het gemeentelijke volkshuisvestingsfonds. Dit fonds werd gevoed met bijdragen op basis van het 'besluit woninggebonden subsidies' (BWS), het 'besluit locatiegebonden subsidies' (BLS), de rente op het fonds en bijdragen vanuit de algemene middelen. In het kader van de financiële reservepositie van de gemeente is kritisch gekeken naar fondsen en reserves. Daaruit is duidelijk geworden dat een aanzienlijk bedrag van het volkshuisvestingsfonds niet geoormerkt is. Voorgesteld wordt derhalve om een bedrag van €2.648.302,- te onttrekken aan het fonds. In de loop van 2013 zal een wijziging van de "Subsidieverordening Volkshuisvestingsfonds Veldhoven" aan de raad worden voorgelegd over de besteding van het resterende bedrag (ca. €1,4 mln) in het fonds. Nadrukkelijk zullen daarbij de maatregelen uit eerder genoemd aanvalsplan betrokken worden.

De begrote lasten in 2012 bedragen € 403.000,- en de begrote baten € 2.833.000,-. Deze lasten bestaan hoofdzakelijk uit eigen uren en de afdracht van subsidies uit het volkshuisvestingsfonds. De baten bestaan uit de onttrekking van middelen uit het volkshuisvestingsfonds, deze onttrekking verloopt via dit product.

6511 Wonen

De thema's uit de woonvisie resulteren ook in acties voor andere partijen (met name woningcorporaties). Onder het product wonen valt onder meer uitvoering van de woonruimteverdeling (lotingsregeling), het platform wonen. Dit orgaan zal ook in 2013 een belangrijke rol vervullen binnen eerder genoemde denktank en het aanvalsplan in het algemeen.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 222.000,- en de begrote baten € 260.000,-. Dit betreft met name de kapitaallasten ten gevolge van verstrekte leningen

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 2	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6510	Volkshuisvesting	685	433	403	384	313	316
6511	Wonen	337	276	222	187	164	142
		1.022	709	625	571	477	458
Baten							
6510	Volkshuisvesting	386	185	2.833	185	100	100
6511	Wonen	344	303	260	223	223	223
		730	488	3.093	408	323	323
	Saldo (- = nadeel)	-292	-221	2.468	-163	-154	-135
Samenstelling lasten							
Directe lasten		36	124	120	116	119	123
Bedrijfsvoeringskosten		244	177	177	157	171	176
Kapitaallasten		356	323	243	213	187	159
Investerings MN							
Storting reserves & voorzieningen		386	85	85	85		
		1.022	709	625	571	477	458
Samenstelling baten							
Directe baten		405	351	308	308	223	223
Onttrekking reserves & voorzieningen		325	137	2.785	100	100	100
		730	488	3.093	408	323	323
	Saldo (- = nadeel)	-292	-221	2.468	-163	-154	-135

Nieuw beleid:

Niet van toepassing.

Bijstellingen:

Niet van toepassing.

2.1.3 Veiligheid

Programmabeschrijving

Het waarborgen van veiligheid is een primaire taak van de overheid. Taken zoals brandweezorg, rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde zijn bij wet aan de gemeente opgedragen. Deze taken voeren we steeds meer bovenlokaal en in regionaal verband uit.

Wij voeren de regie over de veiligheid om ervoor te zorgen dat mensen in Veldhoven veilig kunnen wonen, werken en verblijven. Hiervoor stellen we elke zes jaar een nota integraal veiligheidsbeleid op. Dit gebeurt op basis van gegevens uit de tweejaarlijkse Wijkatlas.

Algemene doelstelling

Wij zorgen voor een (sociaal) veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
3.1	Verbeteren van de absolute veiligheid	Het aantal e. woninginbraken f. meldingen van jeugdoverlast g. gevallen van vandalisme h. gevallen van overlast als gevolg van uitgaand publiek daalt in de komende 4 jaar met 5% ten opzichte van 2012	a. Aantal woninginbraken b. Aantal meldingen van jeugdoverlast c. Aantal gevallen van vandalisme per jaar d. Aantal meldingen van overlast vanwege uitgaand publiek
Bron:	Kadernota Integrale Veiligheid	Kadernota Integrale Veiligheid	Politie (a,c, d), Stimulans (b)
3.2	Verbeteren van het veiligheidsgevoel onder inwoners	Het rapportcijfer "algemene veiligheid" in de wijkatlas stijgt ten opzichte van het cijfer in de vorige wijkatlas	Rapportcijfer algemene veiligheid
Bron:	Kadernota Integrale Veiligheid	Kadernota Integrale Veiligheid	Wijkatlas
3.3	Vergroten verkeersveiligheid voor scholieren	Het aantal basisscholen dat deelneemt aan het Brabants Verkeersveiligheidslabel is minimaal 35%	Percentage deelnemende basisscholen
Bron:	Amendement	Kadernota Integrale Veiligheid	Afdeling Integrale Veiligheid
3.4	Toename in waardering van burgers voor aanpak van onveiligheid	De waardering voor de aanpak van onveiligheid neemt toe ten opzichte van de vorige meting	Waardering voor aanpak onveiligheid
Bron:	Kadernota Integrale Veiligheid	Kadernota Integrale Veiligheid	Wijkatlas
3.5	Op peil houden dekking repressieve brandweezorg	Dekkingspercentage: bij 80% van de brandmeldingen komt de brandweer binnen de norm opkomsttijd ter plaatse.	Per eenheid het aantal brandweerleden op peil houden en hulp verlenen op maat. Korps geoefend en het materieel inzetgereed houden.
Bron:	Leidraad Basisbrandweezorg	Leidraad Basisbrandweezorg	Meldrapporten brandweer

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6162	Crisisbeheersing/rampenbestrijding	2, 4
6163	Regionale veiligheidszorg	2, 4, 5
6164	Veiligheid	1, 2, 3, 4
6168	Risicobestrijding fysieke veiligheid	2, 4, 5

6162 Crisisbeheersing/rampenbestrijding

Crisisbeheersing en rampenbestrijding is de inzet van alle middelen (in personeel en materieel) die nodig zijn om calamiteiten te voorkomen of te bestrijden. In samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost wordt ingezet op regionale samenwerking in de gemeentelijke processen rampenbestrijding door het samenstellen van regionale teams voor de meest ingezette processen.

Dit product kost de gemeente in 2013 € 86.000. Dit betreft met name uren die worden besteed aan opleiden en oefenen voor de dertien gemeentelijke processen waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Wat het instellen van regionale teams betekent voor deze geraamde uren is nog onbekend.

6163 Regionale veiligheidszorg

De gemeente Veldhoven is samen met twintig andere gemeenten onderdeel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Vanuit een Gemeenschappelijke regeling wordt een aantal bovenlokale activiteiten in stand gehouden, zoals de gemeenschappelijke meldkamer en het regionale opleidingscentrum.

Sinds 2008 worden de werkzaamheden van de brandweer in Veldhoven d.m.v. een dienstverleningsovereenkomst (DVO) door personeel van de Veiligheidsregio verricht. In 2013 wordt verder geïnvesteerd in de ontwikkeling en professionalisering van de brandweezorg zodat aan de kwaliteitseisen van de Wet veiligheidsregio's kan worden voldaan.

Dit product kost in 2013 € 715.000. Dit betreft de jaarlijkse inwonerbijdrage voor brandweer- en ambulancezorg, de kosten voor de DVO met de Veiligheidsregio en piketvergoeding oranje kolom.

6164 Veiligheid

Naast advisering en ondersteuning van de burgemeester bij taken op het gebied van openbare orde en veiligheid gaat het binnen dit product ook om de invulling van het integrale veiligheidsbeleid (IVB).

De lokale speerpunten in 2013 zijn jeugd, relationeel geweld en georganiseerde criminaliteit. Hiervoor wordt de samenwerking met het Veiligheidshuis regio Eindhoven en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum geïntensiveerd. Hierdoor wordt gebruik gemaakt van hun kennis en expertise in algemene zin en bij casuïstiek.

In 2013 wordt onderzocht of samenwerking met andere gemeenten met ingang van 2014 een besparing van 0,5 fte beleidsadviseur kan opleveren.

Dit product kost in 2013 € 419.000. Dit betreft voor een groot deel inzet van uren en kosten voor de uitwerking van diverse activiteiten die zijn opgenomen in de Kadernota Integrale Veiligheid 2008-2014 en bijdragen aan het Veiligheidshuis en RIEC.

6168 Brandweezorg (fysieke veiligheid)

De brandweer is verantwoordelijk voor de brandweezorg. Dit betreft preparatie, repressie en nazorg. De Veiligheidsregio zet in op meer gezamenlijk oefeningen voorbereiden en uitvoeren. Daarnaast loopt het ontwikkelingstraject 'Brandweer over morgen' waarbij de brandweer samen met vele partijen en burgers werkt aan 'community safety'. In Veldhoven gebeurt dit o.a. door deelname in het project Veilig Leven.

In 2013 gaat de brandweer Veldhoven gedifferentieerd uitrukken: indien mogelijk uitrukken met 4 personen op een tankautospuut i.p.v. 6 of 8 personen. Omdat dit een andere werkwijze met zich mee brengt is voor de implementatie en training in 2013 een incidenteel bedrag nodig van € 40.000. Daartegenover staat dat de eerder goedgekeurde investering van € 300.000 in een SIV (Snel Inzetbaar Voertuig) niet wordt gedaan. Deze wijzigingen zijn in Burap II 2012 verwerkt.

Het Bouwbesluit is in 2012 gewijzigd en in 2013 worden de gevolgen daarvan voor gebouwen met een brandmeldinstallatie (60 in Veldhoven) in beeld gebracht.

Ten slotte ligt er een voorstel voor een wetswijziging in de Eerste Kamer om de brandweer in haar geheel te regionaliseren. Naar verwachting gaat dit per 1 januari 2014 in.

Brandweer Veldhoven wordt betrokken bij de implementatie van deze wet.

Dit product kost in 2013 € 1.080.000. Dit betreft personeelslasten van de vrijwillige brandweer (salaris, opleiden en trainen, verzekeringen, keuringen, ARBO e.d.), jeugdbrandweer, bluswatervoorzieningen, huisvesting en materieel incl. kapitaallasten.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 3	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6162	Crisisbeheersing/rampenbestr.	85	115	88	77	86	87
6163	Regionale veiligheidszorg	702	723	715	663	678	694
6164	Veiligheid	301	355	419	359	411	416
6167	Risicobeheersing fysieke veiligh.						
6168	Risicobestrijding fysieke veiligh.	867	980	1080	1032	1043	1048
		1.955	2.173	2.302	2.131	2.218	2.245
Baten							
6162	Crisisbeheersing/rampenbestr.						
6163	Regionale veiligheidszorg						
6164	Veiligheid	21					
6167	Risicobeheersing fysieke veiligh.						
6168	Risicobestrijding fysieke veiligh.	49	32	2	2	2	2
		70	32	2	2	2	2
	Saldo (- = nadeel)	-1.885	-2.141	-2.300	-2.129	-2.216	-2.243
Samenstelling lasten							
Directe lasten		1.446	1.405	1.442	1.356	1.387	1.420
Bedrijfsvoeringskosten		435	611	623	543	602	607
Kapitaallasten		74	157	237	232	229	218
Investeringen MN							
Storting reserves & voorzieningen							
		1.955	2.173	2.302	2.131	2.218	2.245
Samenstelling baten							
Directe baten		69	32	2	2	2	2
Onttrekking reserves & voorzieningen		1					
		70	32	2	2	2	2
	Saldo (- = nadeel)	-1.885	-2.141	-2.300	-2.129	-2.216	-2.243

Nieuw beleid

Niet van toepassing.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6162	Contract Verzekeraarshulpdienst tbv rampenbestrijding beëindigen	2	2	2	2
6163	Bezuiniging Dienstverleningsovereenkomst Veiligheidsregio	0	45	45	45
6164	Vermindering themapagina's Veldhoven Veilig van 4 naar 2x per jaar	1	1	1	1
6164	Betrekken collectieve beveiliging De Run met Parkmanagement	13	13	13	13
6168	Bezuiniging diverse onderdelen risicobestrijding fysieke veiligheid	5	5	5	5
	Saldo (- = nadeel)	21	66	66	66

6162 rampenbestrijding

De bezuiniging op dit product wordt gerealiseerd door een contract met de verzekeraarshulpdienst voor ondersteuning bij calamiteiten te beëindigen.

6163 regionale veiligheidszorg

Met ingang van 2014 wordt in de DVO 0,2 fte preventiemedewerker en 0,5 fte beleidsadviseur geschrapt.

6164 veiligheid

De bezuinigingen op dit product worden gerealiseerd door beter gebruik internet voor thematische communicatie en collectieve beveiliging op de Run bij parkmanagement te betrekken. De bijdrage voor collectieve beveiliging vervalt hiermee binnen het product 6164 en het budget van product 6200 parkmanagement wordt met € 5.000 verhoogd.

6168 risicobestrijding fysieke veiligheid

De verplichte regionalisering van de brandweer per 01-01-2014 beperkt de mogelijke bezuiniging op dit product vanaf 2013 voorlopig.

2.1.4 Beheer openbare ruimte

Programmabeschrijving

Samen met onze inwoners zorgen wij voor een schone en veilige openbare ruimte. Het onderhoud daarvan bepaalt in hoge mate de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Daarom zorgen wij voor een verantwoord onderhoud van de openbare ruimte. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met duurzaamheid en onderhoud in samenwerking met burgers.

Algemene doelstelling

Wij zorgen voor een openbare ruimte die voldoet aan maatschappelijke en onderhoudstechnische normen.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
4.1	Tevredenheid over het beheer van de openbare ruimte incl. buitengebied	De hieronder volgende waarderungen blijven minimaal gelijk aan het niveau van de wijkatlas 2008: a. Straatverlichting b. Begaanbaarheid wegen/straten c. Begaanbaarheid fietspaden d. Begaanbaarheid voetpaden e. Openbaar groen	Rapportcijfers in de Wijkatlas voor: a. Straatverlichting b. Begaanbaarheid wegen/straten c. Begaanbaarheid fietspaden d. Begaanbaarheid voetpaden e. Openbaar groen
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Wijkatlas
4.2	Het straatbeeld in Veldhoven is schoon	Rapportcijfer m.b.t. zwerfvuil en hondenpoep is minimaal een 6.2	Rapportcijfer zwerfvuil en hondenpoep in de wijk
Bron:	Kadernota 2009	Amendementen (2)	Wijkatlas
4.3	In de openbare ruimte zijn voldoende kwalitatief goede speelvoorzieningen	a. Per doelgebied van ca. 200x200m waarin meer dan 90 kinderen wonen is er minimaal 1 speelvoorziening b. Het rapportcijfer tevredenheid t.a.v. de kwaliteit speelvoorzieningen scoort in elke wijk een "voldoende"	a. Aantal speelvoorzieningen per doelgebied b. Rapportcijfer speelvoorzieningen in wijkatlas
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2010	Afdeling Planrealisatie (a), Wijkatlas (b)

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in dit begrotingsjaar beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6165	Verlichting	1
6166	Voorziening honden/opvang zwerfdieren	2
6502	Vastgoed­informatie	1
6505	Inrichting openbaar gebied	1, 3

6165 Verlichting

Het doel van dit product is het waarborgen van de sociale en verkeersveiligheid ten aanzien van het verlichtingsniveau bij duisternis, volgens het in 2009 opgestelde ontwerpplan openbare verlichting. Hierbij hoort ook het herstellen van het gewenste verlichtingsniveau op wegen, pleinen en paden na het ontstaan van schades. Het doel daarbij is om zo veel mogelijk kosten te verhalen op de veroorzaker van de schade.

Door gebruik te maken van de geactualiseerde beheergegevens kan nog specifiekere uitvoering gegeven worden aan dit product. Vervangingen en verbeteringen, zoals LED, worden in 2013 verder gerealiseerd.

De begrote lasten in 2013 (€ 1.328.000,-) bestaan voornamelijk uit externe kosten ten behoeve van onderhoud en elektra. De begrote baten in 2013 (€ 734.000,-) bestaan voornamelijk uit ontvangsten lichtreclame en een toevoeging vanuit de reserve.

6166 Voorziening ten behoeve van honden

Hierbij gaat het om de realisatie en instandhouding van voorzieningen voor honden, zoals uitlaatterreinen en -routes, met het doel om hondenbezitters gelegenheden te bieden om hun honden (vrij) uit te laten en ter voorkoming van overlast voor andere gebruikers van de openbare ruimte. Het beheer en onderhoud van de voorzieningen worden voortgezet, evenals de controle door de milieuwachten.

Er zijn geen specifieke activiteiten gepland voor 2013.

De begrote lasten in 2013 (€ 279.000,-) bestaan voornamelijk uit eigen uren en externe onderhoudskosten voorzieningen uitlaten honden

De inkomsten van de hondenbelasting worden verantwoord in programma 16 (Algemene dekkingsmiddelen en financiering).

6502 Vastgoed­informatie

Vastgoed­informatie omvat de instandhouding van een actuele basisregistratie van gemeentelijk vastgoed, door een goede beschikbaarheid van grafische en administratieve gegevens. Dit om medewerkers en overige gebruikers te faciliteren en om het beheer van vastgoed te ondersteunen. Bij de grafische gegevens gaat het om zowel gegevens uit de Groot­schalige Basiskaart Nederland (GBKN), specifiek Noord-Brabant, als om aanvullende gegevens, qua kwaliteit gelijkwaardig aan die uit de GBKN.

2013 vormt een belangrijk jaar door de wet BGT (Basisregistratie Groot­schalige Topografie). De eerste grote stappen moeten genomen worden met als gevolg een hervorming voor het beheerproces.

De begrote lasten in 2013 (€ 156.000,-) bestaan voornamelijk uit eigen uren. De begrote baten in 2013 (€ 30.000,-) bestaan uit vergoedingen gegevensbeheer.

6505 Inrichting openbaar gebied

Hierbij richten we ons op het op peil houden van de kwaliteit van de verschillende onderdelen van het openbaar gebied, zoals vooraf gedefinieerd in de vastgestelde beheerplannen. Dit product omvat zowel openbare groenvoorziening als verharding (openbaar wegennet inclusief rijwielpaden). Het bestaat voornamelijk uit projectmatig groot onderhoud. De uitvoering hiervan combineren we zo veel mogelijk met andere werkzaamheden.

Projecten in voorbereiding

Er zullen verschillende projecten in 2013 in voorbereiding komen voor verdere uitwerking. Deze zullen dan aansluitend worden aanbesteed en worden uitgevoerd. De volgende projecten staan voor 2013 op de rol voor voorbereiding: Herinrichting Cobeek, Herinrichting 't Look,

In uitvoering komende projecten

Verschillende projecten die 2012 in voorbereiding waren, komen in 2013 tot verdere uitvoering: renovatie diverse speelterreinen, Herinrichting Centrum Oerle (iDOP), Park Muggenhol, Centrum Zeelst.

Onder dit product vallen zowel de voorbereiding als de uitvoerende werkzaamheden.

Mogelijk worden er vanwege de veiligheidsscans in 2013 aanpassingen in de openbare ruimte gedaan om de veiligheid te bevorderen.

Overige projecten

De Gender (707600). De realisatie van de kademuur is in uitvoering bij de aannemer. Naar verwachting zal in het eerste kwartaal van 2013 de kademuur worden opgeleverd. Na oplevering worden 450 zonnepanelen op deze kademuur geplaatst. Ook wordt in 2013 uitvoering gegeven aan het groenplan en er wordt een brug over de Gender gerealiseerd. Het project is o.a. gefinancierd met een financiële bijdrage uit EFRO-middelen (OP-Zuid). Eind 2013 wordt het project financieel en administratief afgewikkeld.

De begrote lasten in 2013 (€ 976.000,-) bestaan voornamelijk uit een onttrekking uit de reserve. De begrote baten (€ 976.000,-) betreffen een toevoeging vanuit de reserve.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten/baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 4	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6165	Verlichting	1.254	3.034	1.328	1.727	1.772	1.814
6166	Voorzieningen honden	228	331	279	279	282	290
6502	Vastgoedinformatie	255	202	156	147	149	151
6505	Inrichting openbaar gebied	752	2861	976	200	1800	1800
		2.489	6.428	2.739	2.353	4.003	4.055
Baten							
6165	Verlichting	342	2.047	734	748	764	779
6166	Voorzieningen honden						
6502	Vastgoedinformatie	19	29	30	30	31	32
6505	Inrichting openbaar gebied	744	2.840	976	200	1.800	1.800
		1.105	4.916	1.740	978	2.595	2.611
	Saldo (- = nadeel)	-1.384	-1.512	-999	-1.375	-1.408	-1.444
Samenstelling lasten							
Directe lasten		602	642	599	583	608	633
Bedrijfsvoeringskosten		372	466	396	383	385	388
Kapitaallasten		11	10	5			
Investerings MN		996	4.792	1.611	848	2.461	2.474
Storting reserves & voorzieningen		508	518	128	539	549	560
		2.489	6.428	2.739	2.353	4.003	4.055
Samenstelling baten							
Directe baten		109	124	129	130	134	137
Onttrekking reserves & voorzieningen		996	4.792	1.611	848	2.461	2.474
		1.105	4.916	1.740	978	2.595	2.611
	Saldo (- = nadeel)	-1.384	-1.512	-999	-1.375	-1.408	-1.444

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6505	Herinrichting verblijfsgebied 't Look: investering 2014-2017 (€ 6.000.000,-)	0	-200	-1800	-1800
6505	Herinrichting verblijfsgebied 't Look: dekking algemene reserve	0	200	1800	1800
	Saldo (- = nadeel)	0	0	0	0

6505 Herinrichting Verblijfsgebied 't Look

Het Look is toe aan een complete reconstructie van de wijk. Wegen, groen, openbare verlichting en riolering worden gecombineerd opgeknapt. Deze werkzaamheden zullen gefaseerd voorbereid en uitgevoerd worden in de periode van 2014 t/m 2017.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6165	Incidenteel beperken storting in vervangingsreserve investeringen OV	400	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	400	0	0	0

6165 Verlichting

Eénmalig wordt in 2013 € 400.000,- minder gestort in de vervangingsreserve investering OV. Deze bijstelling zal meegenomen worden bij de herziening van het beheerplan OV.

2.1.5 Bereikbaarheid

Programmabeschrijving

Wij verbeteren de bereikbaarheid van de stad, de wijken, de voorzieningen en de gebieden waar de werkgelegenheid zich concentreert. Daarbij gaat het niet alleen om de bereikbaarheid met de auto, maar ook om die met het openbaar vervoer en de fiets. De gemeente Veldhoven zorgt voor een betere verkeersafwikkeling van en naar de buurgemeenten en snelwegen. Vanwege de grote invloed van het verkeer op de leefomgeving, is er veel aandacht voor leefbaarheid, parkeren en verkeersveiligheid. Het vastgestelde verkeerscirculatieplan biedt een kader voor een integrale aanpak.

Algemene doelstelling

Wij bieden een verkeersveilige en goed bereikbare woon-, werk- en leefomgeving.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
5.1	Bereikbaarheid van Veldhoven is goed	De doorrijtijd op de Heerbaan en Kempenbaan in de spits is maximaal een factor tussen de 1,5 en 2,0 langer dan in daluren	Doorrijtijd autoverkeer op Kempenbaan en Heerbaan
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2011	Afdeling Planrealisatie
5.2	Toename verkeersveiligheid	a. Aantal slachtofferongevallen met dodelijke afloop of ziekenhuisopname daalt de komende jaren ten minste conform de landelijke norm. Voor het jaar 2013 max. 17 ziekenhuisgewonden en 0 verkeersdoden b. Het rapportcijfer "verkeersveiligheid" in de wijkatlas is minimaal een 7	a. Aantal doden en (ziekenhuis)gewonden b. Rapportcijfer verkeersveiligheid in wijkatlas
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Adviesdienst verkeer en vervoer (a) en Wijkatlas(b)
5.3	Inwoners van Veldhoven gebruiken de fiets	Het fietsgebruik per inwoner blijft gelijk of is hoger dan de vorige meting	a. Fietsgebruik per inwoner b. Aantal gestalde fietsen bij het City Centrum
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Wijkatlas (a) Afdeling PenR (b)
5.4	Kwalitatief goed onderhouden parkeervoorzieningen voor zowel fiets als auto nabij drukbezochte voorzieningen	De tevredenheid over parkeervoorzieningen blijft minimaal gelijk aan het niveau van het voorgaande jaar	Tevredenheidscijfer parkeervoorzieningen
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2010	Wijkatlas
5.5	De bereikbaarheid van de openbare ruimte/openbare gebouwen voor gehandicapten is goed	De tevredenheid van gehandicapten over de bereikbaarheid is ruim voldoende	Tevredenheidscijfer bereikbaarheid voor gehandicapten
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2011	Afdeling Planrealisatie

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleidseffect
6170	Verkeersobjecten	1, 2, 3
6171	Mobiliteit en veiligheid	1, 2, 3, 4
6173	Wegen	1, 2, 3, 4
6175	Werken voor derden/nutsvoorzieningen	-
6176	Werken voor derden/overige	1, 2
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1, 3, 4, 5
6190	HOV	1, 2, 5

6170 Verkeersobjecten

Dit product behelst het bevorderen van de verkeersveiligheid en verkeerscirculatie door het beheren en onderhouden van straatmeubilair, bebording, bewegwijzering en verkeersregelininstallaties (zowel dagelijks onderhoud als meerjarig onderhoud volgens het VRI beheerplan). In 2013 zal het beheer van verkeersregelininstallaties verder vorm gegeven worden, dit met behulp van het beschikbare beheerplan verkeersregelininstallaties.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 905.000,- die voornamelijk bestaan uit eigen uren en externe kosten. De begrote baten in 2013 € 225.000,- bestaan voornamelijk uit een toevoeging vanuit de reserve en uit opbrengsten abri's.

6171 Mobiliteit en veiligheid

Bij dit product gaat het om het ontwikkelen en aanleggen van verkeers(veiligheids)voorzieningen en het geven en/of stimuleren van verkeerseducatie en voorlichting. Hierbij horen ook het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets, en de aanleg van de voorzieningen hiervoor. Belangrijk is de participatie in regionale overlegstructuren en de ontwikkeling van een eigen gemeentelijke visie, om de regionale ontwikkelingen aan te spiegelen.

Vanuit het SRE is subsidie verstrekt voor een aantal projecten om diverse (knoop)punten binnen Veldhoven aan te pakken die betrekking hebben op de verkeersveiligheid die door Veilig Verkeer Nederland deels worden opgepakt. Er worden verkeerstellingen uitgevoerd mede op verzoek van externe, waaronder een wijkplatform, gedurende het jaar. Ook worden deze tellingen gebruikt om het verkeersmodel te actualiseren. Met verkeersmodellen wordt onder andere inzichtelijk waar eventuele doorstromingsproblemen ontstaan. Ook vormt het verkeersmodel input voor akoestische onderzoeken. De objectieve verkeersveiligheidscijfers (geregistreerde ongevallen) worden geanalyseerd.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 318.000,- die voornamelijk bestaan uit interne uren, diverse kosten en rente en afschrijving. De begrote baten bedragen in 2013 € 11.000,- en betreffen subsidie vanuit het SRE.

6173 Wegen

Dit omvat het doelmatig beheren en in stand houden van de bestaande infrastructuur via regulier onderhoud, bereikbaarheid en verkeersveiligheid. In lijn met het wegbeheerplan vindt de uitvoering van het onderhoud in 2013 plaats. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de beschikbare raamcontracten voor groot onderhoud asfalt- en elementen verhardingen. Ook is in 2011 een uitvoeringsprogramma voor 2013 uitgewerkt.

Hieronder staat een overzicht van de te realiseren projecten in de periode 2013 tot en met 2014. Waar mogelijk zijn projecten geclusterd.

Er zijn diverse bronnen voor de financiering van de projecten: de vrije reserve, subsidie en een bijdrage uit het Fonds Bovenwijkse Voorzieningen (ook wel fonds BOVO). Alle dekkingsbronnen zijn terug te vinden in de Matrix BOVO (zie paragraaf grondbeleid). Subsidies komen in de meeste gevallen pas achteraf beschikbaar.

De projecten

De projecten voor 2013 en verder zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- A. projecten die behoren tot de westelijke ontsluitingsroute;
- B. projecten die behoren tot Brainport Avenue;
- C. projecten in het Verkeerscirculatieplan (VCP) die niet vallen onder A of B;
- D. overige projecten.

De uitvoering van de werkzaamheden plannen we zodanig dat de bereikbaarheid van Veldhoven zo goed mogelijk gewaarborgd blijft.

Hieronder gaan we per onderdeel in op de verschillende projecten. Eerst komen de projecten aan bod die actueel zijn in 2013 en daarna de projecten waarvan de uitwerking of uitvoering plaatsvindt na 2013.

A. Projecten die behoren tot de westelijke ontsluitingsroute

- Afbouw Oersebaan (707000). Dit is de laatste fase van de Oersebaan (vanaf de Scherpenering tot aan de aansluiting met de rotonde Oude Kerkstraat). De uitvoering is reeds in 2012 gestart en zal naar verwachting 1^e kwartaal 2013 worden afgerond. Voor dit project zijn subsidies (€ 400.000) toegekend voor de aanleg van het fietspad en voor de aanleg van de weg. De overige kosten zijn gedekt uit BOVO/Grote Werken.
- Verlengde Oersebaan (707200). Deze weg wordt in twee fases aangelegd. De 1^e fase loopt van de rotonde Oude Kerkstraat tot en met rotonde Zandoerleseweg. De aanleg van deze fase wordt in de eerste helft van 2013 afgerond. De 2^e fase loopt vanaf rotonde Zandoerleseweg tot en met rotonde Verlengde Oersebaan - Verlengde Heerbaan/Zilverbaan. Dit deel wordt gecombineerd met de Verlengde Heerbaan aangelegd in de eerste helft van 2013. Voor dit project zijn subsidies toegekend door het SRE. De overige kosten zijn gedekt uit BOVO/Grote Werken.
- Verlengde Heerbaan (707201). Het project omvat een ontsluitingsweg inclusief bijbehorende voorzieningen vanaf de verlengde Oersebaan tot de bestaande Heerbaan. De weg is nodig om de bouw van Oerle zuid mogelijk te maken. De aanleg wordt gelijktijdig met de Verlengde Oersebaan fase 2. De kosten worden gedekt uit een subsidie voor het fietspad en BOVO.
- Verblijfsgebied Zandoerle (724100), inclusief Paddevenweg en Banstraat. De werkzaamheden zijn geraamd in het krediet van de WOR, in 2013 zal het krediet a € 300.000,- opgesplitst worden voor dat deel van de aanpassing van de Paddevenweg. De uitvoering zal in 2016 plaatsvinden. Er is sprake van dekking uit BOVO/Grote Werken.
- Zilverbaan (707202). De ontwikkeling van de Drie Dorpen is uitgesteld, daarmee wordt ook de realisatie van de Zilverbaan in de tijd naar achteren geschoven. De Zilverbaan zal o.a. functioneren als ontsluitingsweg voor de Drie dorpen en is noodzakelijk voor de realisatie van dat project. De Zilverbaan wordt aan de zuidkant

aangesloten op de gereconstrueerde Kempenbaan en op de aansluiting van de Kempenbaan op de A67. In 2013 zal wel het ontwerptraject worden voortgezet. Dekking is afkomstig uit BOVO en een subsidiebijdrage van het SRE.

B. Projecten die behoren tot Brainport Avenue

In de raadsvergadering van 29 september 2009 is besloten over alle onderdelen van het project Brainport Avenue. Voor deze onderdelen uit het programma waarvan de realisatie buiten de begrotingsperiode valt, zijn in deze begroting alleen kosten voor ontwikkeling en uitwerking opgenomen.

- Aansluiting A67 (707203). In 2013 wordt het ontwerptraject afgerond en het bestemmingsplantraject gestart. De start van de uitvoering is gepland in 2014. Het project wordt volledig gedekt uit: BOVO/Grote Werken en subsidies uit Nota Ruimte budget (Brainport Avenue) en het SRE.
- Reconstructie Kempenbaan aansluiting A67 - De Run 6800 (707204). Het ontwerp- en bestemmingsplantraject van de reconstructie van dit gedeelte van de Kempenbaan wordt gecombineerd met de aansluiting A67.
- Reconstructie Kempenbaan middengedeelte (707205). Dit project omvat het weggedeelte van de Run 6800 tot aan de Run 3000. In 2013 wordt het Definitief Ontwerp afgerond en wordt het bestemmingsplan voor de Kempenbaan ter vaststelling aan de Raad aangeboden. Eind 2013 starten volgens planning de voorbereidende werkzaamheden. Ook worden in 2013 een aantal 'quick wins' gerealiseerd om de doorstroming te bevorderen. Het project wordt gedekt door een subsidie uit het programma Beter Benutten en BOVO/Grote Werken.
- Kruispunten De Run 4400/4500 inclusief de entree van Máxima Medisch Centrum (MMC) (722115). Dit project wordt in combinatie met de Kempenbaan middengedeelte uitgevoerd. Het deelproject behelst de herinrichting van twee kruispunten, die worden samengevoegd tot één kruispunt met toegang tot het MMC. De planontwikkeling is afgerond en de realisatie vindt plaats in 2013/2014.
- Reconstructie Kempenbaan Run 3000 - aansluiting N2 (707206). In 2013 wordt de aansluiting met de N2 aangepast. Dit deelproject wordt gedekt uit BOVO/Grote Werken. Daarnaast is dekking uit subsidies van o.a. BBZOB.
- Transferium (707207). In 2013 worden mogelijk bekeken voor realisatie transferium in combinatie met horeca-functies. De kosten van het transferium zijn gedekt uit BOVO/Grote Werken.

C. Projecten in het Verkeerscirculatieplan (VCP) die niet vallen onder A of B

- Aanpassing aansluiting Kruisstraat/Peter Zuidlaan op de Heistraat (722116). Een deel van de uitvoering van dit werk is i.s.m. de gemeente Eindhoven afgerond. Er dient nog een rotonde gemaakt te worden die de Kruisstraat en de Peter Zuidlaan ontsluit op het kruispunt 't Zoom – Meerenakkerweg. Hiervoor is een bestemmingsplan gemaakt die is vastgesteld. Er ligt alleen nu een bezwaar bij de Raad van State waarvan niet duidelijk is wanneer dit is afgehandeld, waarna de uitvoering kan starten. Er is sprake van volledige dekking uit: Reserve grote werken en het v-GRP.
- Herinrichting Locht (richting Eersel - Fase I) (709122). De werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2017 i.v.m. toekomstige werkzaamheden in de directe omgeving (Kempenbaan en aansluiting A67/N69). Om deze tussenliggende periode de overbruggen is in 2013 een budget benodigd voor kleine reparatiewerkzaamheden. Er is sprake van volledige dekking uit de vrije reserve.
- Herinrichting hoofdwegen Zonderwijk (722114). De planontwikkeling heeft plaatsgevonden in 2012 i.s.m. de bewoners zodat de realisatie in 2013 uitgevoerd kan worden. Er is sprake van volledige dekking uit de vrije reserve.
- Ombouw Julianastraat/Peter Zuidlaan (722117). Dit behelst de ombouw van de busbaan tot een rijbaan, inclusief de aansluiting op de Peter Zuidlaan. De planontwikkeling en uitwerking vinden plaats in 2014 en 2015, de realisatie in 2016. Er is sprake van volledige dekking uit: Reserve grote werken.

D. Overige projecten

- Kruispunt Burgemeester van Hoofflaan/Provincialeweg (711400) i.c.m. het vervangen van de VRI's. De verkeersregelininstallatie op dit kruispunt is aan vervanging toe. Er wordt een verkeerskundig onderzoek opgestart naar mogelijkheden van het kruispunt. De planontwikkeling start in 2013 en de realisatie vindt plaats 2014. Het tijdstip van uitvoering is mede afhankelijk van werkzaamheden Kempenbaan. Er is sprake van dekking uit de vrije reserve en vervangingsreserve investering VRI.
- Herinrichting centrum Zeelst (724200). De werkzaamheden zijn in 2012 gestart en zullen medio 2013 worden afgerond. Er is sprake van volledige dekking uit de vrije reserve.
- Herinrichting verblijfsgebied 't Look (712700). In navolging van verblijfsgebied Zonderwijk is de herinrichting van verblijfsgebied 't Look onderzocht. De voorbereidingen starten in 2013 met aaneengesloten gefaseerd de uitvoering. Er is sprake van volledige dekking uit: de vrije reserve.

Bij de uitvoering van de diverse projecten gaat er veel aandacht uit naar onderlinge afstemming, zodat de bereikbaarheid van Veldhoven zo goed mogelijk is.

De begrote lasten in 2013 € 2.898.000,- bestaan voornamelijk uit eigen uren en uit externe kosten. De begrote baten in 2013 € 995.000,- bestaan voornamelijk uit een toevoeging vanuit de reserve.

6175 Werken voor derden/nutsvoorzieningen

Dit product omvat het verlenen van vergunningen aan nutsbedrijven en instemming aan telecombedrijven voor het verrichten van werkzaamheden in het openbaar gebied van Veldhoven op grond van de APV en Telecomverordening. De voorwaarden voor aanvragen van vergunningen en instemmingen en uitvoering van de werkzaamheden zijn beschreven in het handboek voor kabels en leidingen.

Door de SRE-gemeenten worden regionaal de tarieven bepaald die vervolgens worden vastgelegd in het 'Handboek Kabels en Leidingen'. Aangezien dit een algemeen tarief is kan dit product niet kostendekkend gemaakt kan worden, wel zal er naar gestreefd worden om ze kostendekkend mogelijk te werken.

De begrote lasten in 2013 zijn € 95.000,- en bestaan voornamelijk uit eigen uren en externe kosten. De begrote baten in 2013 zijn € 44.000,- en bestaan uit leges.

6176 Werken voor derden/overige

Dit zijn werkzaamheden die uitgevoerd worden op verzoek van derden. Denk bijvoorbeeld aan het aanleggen van inritten en rioolaansluitingen. Welke werkzaamheden in 2013 plaatsvinden, is afhankelijk van de (externe) vraag.

De begrote lasten in 2013 zijn € 65.000,- en bestaan uit eigen uren, diverse kosten en betaalde eigen risico's. De begrote baten in 2012 zijn € 61.000,- en betreffen opbrengsten voor het aanleggen voor onder andere riolering en inritten.

Aangezien de betaalde eigen risico's van schades op dit product geboekt worden is het product niet 100% kostendekkend.

6180 Exploitatie parkeerbedrijf

Dit product behelst het reguleren van de parkeerstromen en het op termijn ten minste rendabel maken van het parkeerbedrijf, door optimaal gebruik te maken van de parkeervoorzieningen in het centrum.

De aanbesteding die in 2010 heeft plaatsgevonden is voor de periode van 2013 met één jaar verlengd.

Daarnaast loopt momenteel een onderzoek naar het optimale organisatiemodel na de uitbreiding van het centrum (lijnen en pleinen II). Verwacht wordt dat hierover in 2013 meer duidelijkheid komt, wanneer de plannen voor de uitbreiding concreter worden.

De gevolgen voor de aanhoudende crisis zullen medio 2013 in de exploitatie doorgerekend worden wat een actualisering van de inkomsten tot gevolg zal hebben.

De begrote lasten in 2013 zijn € 1.242.000,- en bestaan grotendeels uit kapitaallasten (rente/afschrijving), aan eigen uren (incl. fietsenstalling), electriciteitskosten, belastingen en onderhoud. De begrote baten in 2013 zijn € 1.523.000,- en bestaan uit parkeeropbrengsten en naheffingen.

6190 HOV

Op 25 februari 2010 heeft de Regioraad van het SRE het eindrapport 'HOV-netwerk in de regio Zuidoost-Brabant, doorstart kwaliteitssprong in het openbaar vervoer' vastgesteld. Hierin staat het besluit om de bestaande HOV-lijn 402 in Veldhoven door te zetten in de wijken Zonderwijk en 't Look, maar dan zonder vrije HOV-baan. De ontsluiting van Zilverackers en de Park en Ride-locatie (P+R) aan de A67 vindt plaats via een buslijn over de geplande Zilverbaan. In het kader van het HOV zijn hiervoor in 2013 dus geen bijzondere maatregelen nodig. Wel wordt een nieuwe HOV-lijn geïntroduceerd (vanuit Eindhoven HTC via MMC/ASML en het City Centrum naar Eindhoven Airport e.v.). Deze koppelt een aantal grote ontwikkelingen rond de A2. De realisatie hiervan staat gepland na 2015.

Of voor de doorstroom op de Kempenbaan in de toekomst nog specifieke maatregelen getroffen moeten worden, is afhankelijk van de resultaten van de studie naar de totale verkeersafwikkeling op de Kempenbaan in relatie tot de verbetering van de aansluiting op de N2/Randweg Eindhoven en de nieuwe aansluiting op de A67.

Op dit moment zijn er geen lasten en baten opgenomen voor de begroting van 2013.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten/baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 5	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6170	Verkeersobjecten	493	1.017	905	1.041	913	1.167
6171	Mobiliteit en veiligheid	345	284	318	308	308	311
6173	Wegen	5.540	9.204	2.898	4.929	2.895	4.411
6175	Werken voor derden/nutsv.	90	107	95	92	92	93
6176	Werken voor derden/overige	83	66	65	65	66	68
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1.232	1.436	1.242	1.229	1.223	1.232
6190	HOV						
		7.783	12.114	5.523	7.664	5.497	7.282
Baten							
6170	Verkeersobjecten	80	202	225	364	225	464
6171	Mobiliteit en veiligheid	54	15	11	11	11	11
6173	Wegen	3.236	7.134	995	3.021	927	2.391
6175	Werken voor derden/nutsv.	54	44	44	45	46	47
6176	Werken voor derden/overige	55	60	61	63	64	66
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1.347	1.319	1.523	1.552	1.571	1.610
6190	HOV						
		4.826	8.774	2.859	5.056	2.844	4.589
	Saldo (- = nadeel)	-2.957	-3.340	-2.664	-2.608	-2.653	-2.693
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	1.924	1.687	1.633	1.651	1.714	1.776
	Bedrijfsvoeringskosten	1.100	1.393	1.367	1.317	1.314	1.327
	Kapitaallasten	528	614	450	443	435	428
	Investerings MN	3.139	7.216	1.097	3.260	1.024	2.724
	Storting reserves & voorzieningen	1.092	1.204	976	993	1.010	1.027
		7.783	12.114	5.523	7.664	5.497	7.282
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.648	1.554	1.762	1.796	1.820	1.865
	Onttrekking reserves & voorzieningen	3.178	7.220	1.097	3.260	1.024	2.724
		4.826	8.774	2.859	5.056	2.844	4.589
	Saldo (- = nadeel)	-2.957	-3.340	-2.664	-2.608	-2.653	-2.693

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6180	Lagere inkomsten parkeren	-175	-175	-175	-175
6180	Parkeertarieven verhogen € 0,20	175	175	175	175
	Saldo (- = nadeel)	0	0	0	0

6180 Exploitatie parkeerbedrijf

De parkeertarieven zullen per 2013 met € 0,20 per uur worden verhoogd, dit mede om de kostendekkendheid in lijn te brengen met de meerjarenbegroting. Eveneens zullen de vergunningen, uitrijkaarten ed. met een vergelijkbaar percentage verhoogd worden. De inkomsten zijn hoger dan de kosten om het "break-even point" te bereiken. Pas daarna zal het parkeerbedrijf feitelijk winst gaan maken.

Bijstellingen

Niet van toepassing.

2.1.6 Individuele voorzieningen Maatschappelijke Participatie

Inleiding

Voordat overgegaan wordt naar de Programmabeschrijving, volgt hieronder eerst een toelichting omtrent de aangebrachte veranderingen in programma 6 en 7.

Er is een belangrijke kanteling gaande van verzorgingstaat naar participatiesamenleving. De Wmo stond aan de wieg hiervan. Het doel van het beleid is een samenhangend aanbod van welzijn, wonen en zorg, dat ook kwetsbare groepen in staat stelt om deel te nemen aan de samenleving. De overheidsaanpak gaat uit van de eigen kracht en betrokkenheid van burger én instellingen en van het principe 'iedereen telt mee, doet mee en draagt bij'. Deze kaders zijn omschreven in de kadernota Maatschappelijke Participatie 2013-2016. De activiteiten van programma's 6 en 7 zijn gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie. De nieuwe kaders betekenen ook een kanteling in de werkwijze van de gemeente, waarbij niet meer naar algemene doelgroepen en het verstrekken van zorgaanbod gekeken wordt, maar naar de wijze waarop een zorgvraag opgelost kan worden en de manieren waarop invulling gegeven kan worden aan de domeinen van het participatiewiel:

- ◆ Zelfstandig functioneren
- ◆ Sociale contacten
- ◆ Maatschappelijk meedoen
- ◆ Maatschappelijk bijdragen
- ◆ Opdoen van vaardigheden
- ◆ Voorzien in eigen inkomen.

In de kadernota zijn negen ontwikkelingslijnen vastgelegd. Belangrijke doelen zijn het versterken van de eigen kracht van burgers en instellingen en het adequaat ondersteunen van hen die op één of meerdere terreinen onvoldoende kunnen participeren. Daarbij wordt vooral ingezet op collectieve voorzieningen. Deze doelen dragen bij aan het beheersbaar houden van de kosten van (individuele) voorzieningen.

Twee belangrijke trajecten in dit kader kunnen gezien worden als het instrumentarium, te weten **Veldhoven Vernieuwend Vitaal** en het **Participatieplein**. Hierlangs worden de ontwikkelingslijnen gerealiseerd, én ze hebben op andere gemeentelijke inspanningen invloed.

Veldhoven Vernieuwend Vitaal (VVV)

Voor het uitwerken van ontwikkelingslijnen 7 en 8 is Veldhoven Vernieuwend Vitaal in gang gezet. Dit is een belangrijk instrument gebleken om de omslag van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving vorm te geven op méér dan alleen de terreinen van ontwikkelingslijnen 7 en 8. Er worden onder meer collectieve voorzieningen ontwikkeld in de wijk of woonservicezone, die de individuele vraag naar zorg kunnen verminderen. Door het ondertekenen van het Convenant hebben vele partners op het gebied van maatschappelijke participatie zich aan dit traject gecommitteerd. In eerste instantie focussen de activiteiten zich op drie thema's:

- 1 Wijkondernemerschap: een wijknetwerk prioriteert acties op basis van een wijkscan; (breder) wegzetten van initiatieven als Participatieplein, wijkzuster, digitale marktplaats;
- 2 Integrale zorg en ondersteuning : opzetten casusoverleg, afstemmen met andere netwerken en uitrol van Sharecare (digitale mantelzorgondersteuning);
- 3 Verbinden en versterken van welzijn, eerstelijnszorg, cure en care: initiatieven voor laagdrempelige voorzieningen in wijken versterken, keten rond complexe ouderenzorg lokaal inbedden, inbedden FACT-ontwikkeling vanuit GGZ.

Deze thema's dekken (nog) niet alle domeinen of doelgroepen van maatschappelijke participatie, maar de aanpak VVV biedt ook voor de andere beleidsaanpakken een leidend instrumentarium.

Participatieplein

Conform de Kadernota wil Veldhoven bouwen aan een lokale samenleving, waarin iedereen naar vermogen meedoet. Door een innoverende aanpak gaan zo veel mogelijk mensen economisch- en maatschappelijk participeren. Het zwaartepunt ligt binnen het participatieplein op maatschappelijke participatie en het verbinden van de WMO met de WWB; meer burgers naar vermogen mee laten doen aan de samenleving om de sociale cohesie te bevorderen en het beroep op (gemeentelijke) inkomens- en zorgvoorzieningen te verminderen. In 2012 is vooral ingezet op het toeleiden van uitkeringsgerechtigden naar beroepen in de huishoudelijke zorg. In 2013 ligt de nadruk op inzet van burgers met een WWB uitkering met behoud van hun uitkering. In het participatieplein zullen wij:

- Niet, of minder, participerende inwoners spreken om hun mogelijkheden in kaart te brengen en de mogelijkheden inzetten om hen duurzaam te matchen aan de vraag naar zorg;
- Uitkeringsgerechtigden inzetten om de sociale cohesie in de wijk te bevorderen, bijvoorbeeld door eenvoudige klussendiensten, "social talks", was- en strijkservice, boodschappendienst, licht- en zwaar huishoudelijk werk. Eind 2013 zijn bij deze activiteiten 40 klanten met behoud van uitkering aan het werk.
- Ondersteuning bij "tweede kans hulpmiddelen"; uitkeringsgerechtigden knappen wmo-hulpmiddelen en voorzieningen op om opnieuw te kunnen gebruiken.

Het participatieplein heeft ook relaties met programma 9.

Richtingen

De kaders van Maatschappelijke Participatie en de instrumenten van VVV geven richting aan de gemeentelijke inspanningen rond maatschappelijke participatie. Door te investeren op de collectieve voorzieningen wordt de druk op de individuele voorzieningen lager. De inspanningen zijn te vatten in drie richtingen:

1. Stimuleren en faciliteren van activiteiten gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie, inclusief sociale cohesie en leefbaarheid voor alle inwoners, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners;
2. Ondersteuning van (tijdelijk) kwetsbare inwoners met behulp van collectieve voorzieningen in de 6 genoemde domeinen;
3. Ondersteuning van (tijdelijk) kwetsbare inwoners met behulp van individuele voorzieningen.

Activiteiten onder 1: onder meer vergroten van sociale cohesie en leefbaarheid, ondersteuning van instellingen en verenigingen (bijv. door subsidies), ondersteuning van vrijwilligerswerk, maatschappelijke dienstverlening, welzijnsaccommodatiebeleid, gezondheidsbevordering, samenlevingsopbouw en algemene activiteiten gericht op maatschappelijke participatie.

Activiteiten onder 2: onder meer specifiek beleid voor kwetsbare ouderen, mantelzorg, gehandicapten, mensen met een psychische achtergrond, activiteiten in het kader van VVV, wonen met zorg, ondersteuning van zelfhulp en doelgroep Participatie.

Activiteiten onder 3: onder meer verstrekkingen individuele voorzieningen Wmo en bijzondere bijstand; activiteiten in het kader van minimabeleid en sociale werkvoorziening.

Programma 6 omschrijft de individuele voorzieningen, programma 7 de collectieve voorzieningen en het beleid om maatschappelijke participatie vorm te geven.

Programmabeschrijving

Wij zorgen voor voorzieningen die onze inwoners in staat stellen te participeren. De nota "iedereen telt mee, doet mee en draagt bij" geeft onze beleidsambities weer. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiepleinactiviteiten en het minimabeleid zijn hierbij instrumenten. Belangrijk uitgangspunt is het bevorderen van de zelfredzaamheid en het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid. Het is onze taak om te zorgen dat de voorzieningen bereikbaar zijn, dat er voldoende gebruik van wordt gemaakt en dat ze zijn

afgestemd op de specifieke behoeften van doelgroepen zoals jongeren, ouderen, gehandicapten, kwetsbaren en minima. Waar de eigen kracht van mensen niet toereikend is en wettelijke regelingen ontoereikend zijn, daar vormt het gemeentelijke beleid en de uitvoering een vangnet.

Onder dit programma vallen de voorzieningen die individueel worden verstrekt.

Algemene doelstelling

Wij zorgen ervoor dat onze inwoners in staat worden gesteld om deel te nemen aan de samenleving. In zijn algemeenheid zijn inwoners van Veldhoven in staat om met eigen middelen te participeren in een gezond maatschappelijk klimaat. De in Veldhoven aanwezige voorzieningen zijn goed toegankelijk en betaalbaar.

Dit geldt minder voor mensen met een beperking of met een laag/minimum inkomen. Ook voor deze inwoners scheppen wij mogelijkheden om optimaal "mee te doen, mee te tellen en bij te dragen".

Onze voorzieningen ondersteunen deze doelgroepen bij participatie maar zijn tegelijkertijd zoveel mogelijk ook activerend en bedoeld om het perspectief op zelfredzaamheid en financiële onafhankelijkheid te bevorderen.

Beleids effecten

De volgende tabel geeft de beleids effecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
6.1	De maatschappelijke participatie van inwoners met een minimuminkomen en/of beperking verbetert	Binnen het bestaande budget wordt de participatie van zoveel mogelijk inwoners met een laag inkomen of een beperking bevorderd.	Aantal mensen dat geholpen is via de daarvoor bestemde instanties/regelingen
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling WIZ
6.2	Veldhoven kent een adequaat voorzieningenniveau op het gebied van thuiszorg	a. De kwaliteit van thuiszorg wordt door deelnemers gewaardeerd op een 7 b. De doorlooptijd van aanvragen voor thuiszorg, die door de eigen medewerkers geïndiceerd worden, is maximaal 3 weken	a. Waardering kwaliteit thuiszorg door deelnemers b. Doorlooptijd aanvragen voor thuiszorg, die door de eigen medewerkers geïndiceerd worden
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling WIZ

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleids effecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleids effect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in dit begrotingsjaar beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6410	Individuele voorzieningen Wmo	1, 2,
6434	Minimabeleid	1,

6410 Individuele voorzieningen Wmo

De individuele voorzieningen Wmo vormen een instrument voor de participatie van inwoners op grond van de nota "iedereen telt mee, doet mee en draagt bij". Wie door een lichamelijke beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem niet op eigen kracht of met behulp van het eigen netwerk kan functioneren kan bij de gemeente een individuele voorziening aanvragen. Individuele voorzieningen zijn hulp bij het huishouden, rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen.

Het aantal voorzieningen, en daarmee de uitgaven voor hulp bij het huishouden, blijft door de verdergaande vergrijzing stijgen. In 2012 zijn, als bezuinigingsmaatregelen, acties in gang gezet om de totale lasten van hulp bij huishouden te beperken. De gerealiseerde lastenbeperking wordt echter voor een deel teniet gedaan door een toename van het aantal klanten, vooral in de leeftijdscategorie van 65-90 jaar. De vergrijzing is hiervan de oorzaak. De verwachting is dat deze trend zich doorzet. Ook ontwikkelingen in het sociale domein zoals scheiden van wonen en zorg, voorgenomen decentralisatie van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en wijzigingen in de Regeling Hulpmiddelen hebben direct effect op de aard en het volume van de te verstrekken individuele voorzieningen, en daarmee op de totale kosten.

Desondanks pogen we om het budget gelijk te houden; de grotere vraag moet door meer collectieve voorzieningen en goedkopere WMO-diensten via participatieplein opgevangen gaan worden. Bovendien moet de "kanteling", waarbij een appel wordt gedaan op de eigen mogelijkheden van aanvragers, ook tot kostenreductie leiden.

Middels samenwerking met andere gemeenten en met ketenpartners proberen we de bedrijfsvoeringskosten ten aanzien van de producten op het gebied van werk, inkomen en zorg te verminderen.

De kosten bedragen voor 2013 € 5.783.000 en bestaan hoofdzakelijk uit kosten van huishoudelijke zorg en individuele woon- en vervoersvoorzieningen.

6434 Minimabeleid

Het minimabeleid wordt gevormd door enerzijds landelijke wetten en richtlijnen en anderzijds gemeentelijke regelingen.

Op grond van landelijke wettelijke regelingen voert de gemeente het minimabeleid in de vorm van Bijzondere Bijstand en de Wet Kinderopvang.

Het gemeentelijk aanvullende minimabeleid is bovenwettelijk en wordt gevormd door verschillende regelingen zoals de Bijdrageregeling Warme maaltijden, de Bijdrageregeling Welzijnactiviteiten, de Collectieve Ziektekostenverzekering en de Kwijtschelding van Belastingen.

Het inkomensondersteunend minimabeleid bevordert de participatie van de betreffende inwoners en ondersteunt hen in hun streven om het eigen (economisch) perspectief te verbeteren.

Op de wettelijke landelijke regelingen hebben wij beleidsmatig geen/nauwelijks invloed: Bijzondere Bijstand:

Door bijzondere omstandigheden kan zich de situatie voordoen dat het inkomen van iemand niet toereikend is om bepaalde noodzakelijke kosten te kunnen betalen. Voor zover voor

dergelijke kosten geen beroep gedaan kan worden op een voorliggende voorziening en deze kosten niet uit eigen middelen kunnen worden betaald, kan daarvoor bijzondere bijstand worden verstrekt. Bijzondere bijstand is individueel maatwerk. Om recht te hebben op bijzondere bijstand is overigens niet vereist dat iemand ook een uitkeringsafhankelijkheid heeft ten opzichte van de gemeente.

Door de bijstand voor duurzame gebruiksgoederen om niet (gratis) te verstrekken en de toegankelijkheid tot de bijzondere bijstand te vergroten is het beroep op deze vorm van ondersteuning - en daarmee de kosten - in de loop der jaren toegenomen. Ook de financiële crisis heeft invloed op de aard en omvang van de kosten van bijzondere bijstand.

Onder bijzondere bijstand vallen ook de kosten van schuldhulpverlening. Vanaf 1 juli 2012 is de uitvoering van dit product gewijzigd.

Tegemoetkoming kosten kinderopvang:

De Wet kinderopvang heeft als doelstelling ouders en verzorgers in staat te stellen gemakkelijker werk, studie en zorg te kunnen combineren. Aan bepaalde doelgroepen verstrekt de gemeente nu nog een vergoeding voor de kosten van kinderopvang.

De Belastingdienst gaat vanaf 2013 de volledige toekenning van de kinderopvangtoeslag doen voor de gemeentelijke doelgroepen. Dat zijn mensen met een bijstandsuitkering die een traject naar werk volgen, inburgeraars, studenten en tienermoeders die gebruik maken van kinderopvang. Deze 'doelgroepouders' moesten voorheen een deel van hun toeslag bij de gemeente (of uitkeringsinstantie UWV) aanvragen. Met ingang van 2013 wordt de gehele toeslag ook voor deze ouders door de Belastingdienst uitgekeerd. Dit leidt tot een verminderd beroep op de gemeente bij de uitvoering van deze regeling. Gemeenten blijven wel verplicht om informatie te verstrekken aan de Belastingdienst over de doelgroepouders. Daarnaast dient de gemeente aan personen die in aanmerking komen voor een kinderopvangtoeslag een verklaring af te geven. Het uitkeren van de aanvullende compensatie van de eigen bijdrage voor doelgroepouders (KOA kopje) blijft . De gemeenten hebben, anders dan nu, de vrijheid om de compensatie al dan niet uit te keren en kunnen zelf de omvang daarvan bepalen. Er komen dus geen wettelijke compensatiepercentages meer. De uitvoering van de niet-wettelijke SMI regeling blijft ongewijzigd.

De kosten voor minimabeleid bedragen voor 2013 € 619.000 en bestaan hoofdzakelijk uit kosten van bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en ondersteuning van minima in kosten van welzijnsactiviteiten en zorgverzekering.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 6	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6410	Individuele voorz. Wmo	7.352	7.015	6.651	6.418	6.557	6.581
6431	Bijzondere bijstand	397	527	42	42	42	42
6433	Tegemoetk. kst. kinderopv.	106	106				
6434	Minimabeleid	272	371	805	801	803	839
		8.127	8.019	7.498	7.261	7.402	7.462
Baten							
6410	Individuele voorz. Wmo	937	865	868	871	883	897
6431	Bijzondere bijstand	69	75				
6433	Tegemoetk. kst. kinderopv.	1					
6434	Minimabeleid			76	78	80	81
		1.007	940	944	949	963	978
	Saldo (- = nadeel)	-7.120	-7.079	-6.554	-6.312	-6.439	-6.484
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	6.469	6.182	5.915	5.724	5.882	6.042
	Bedrijfsvoeringskosten	1.658	1.837	1.583	1.537	1.520	1.420
	Kapitaallasten						
	Investeringen MN						
	Storting reserves & voorzieningen						
		8.127	8.019	7.498	7.261	7.402	7.462
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.007	940	944	949	963	978
	Onttrekking reserves & voorzieningen						
		1.007	940	944	949	963	978
	Saldo (- = nadeel)	-7.120	-7.079	-6.554	-6.312	-6.439	-6.484

Nieuw beleid

Niet van toepassing.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6410	Verlaging contract hulp bij huishouding	0	80	80	80
6410	Afschaffen compensatieregeling eigen bijdrage Wmo	50	50	50	50
6434	Vervallen bijdrageregeling maaltijdvoorziening	22	22	22	22
6434	Afschaffen collectieve ziektekostenverzekering	20	20	20	20
6434	Vervallen bijdrageregeling welzijnsactiviteiten	35	35	35	35
6434	Aanscherpen kwijtscheldingsbeleid gemeentelijke belastingen aan minima	75	75	75	75
	Saldo (- = nadeel)	202	282	282	282

De regelingen die betrekking hebben op bovenwettelijke ondersteuning van minima en mensen met een beperking worden ontschot en zijn samengevoegd in één rekening 6434. Vanuit die rekening zullen inwoners worden gefaciliteerd zodat zij meer en/of beter kunnen participeren en kunnen werken aan een beter economisch of maatschappelijk perspectief ("van klacht naar kracht"). Van inwoners verwachten wij méér eigen initiatief en inzet, zoals we ook bij de Wmo "kantelen" naar meer eigen mogelijkheden en initiatief. Onze ondersteuning zal daarop efficiënter worden ingezet en voorzieningen/uitkeringen zullen meer op basis van individueel maatwerk worden toegekend.

2.1.7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke Participatie

Programmabeschrijving

(Verwezen wordt naar de inleiding van programma 6 Individuele voorzieningen maatschappelijke participatie en 1.3.2 Wijzigingen in de programmabladen)

Om de sociale cohesie te versterken, betrekken wij inwoners bij het maatschappelijk leven door gezamenlijke activiteiten te stimuleren. Voor die sociale cohesie zijn vooral een sterk verenigingsleven, ontmoetingsplaatsen en betrokkenheid bij de eigen wijk belangrijk. Wij zorgen voor voorzieningen die onze inwoners in staat stellen zo gezond en harmonieus mogelijk op te groeien en zo volwaardig mogelijk aan de samenleving deel te nemen. De kadernota Maatschappelijke Participatie (september 2011) beschrijft de gemeentelijke visie, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) biedt een wettelijk kader. Belangrijk uitgangspunt is het bevorderen van de zelfredzaamheid en het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid. Het is onze verantwoordelijkheid om te zorgen dat voorzieningen bereikbaar zijn, dat er voldoende gebruik van wordt gemaakt en dat ze zijn afgestemd op de specifieke behoeften van doelgroepen zoals jongeren, ouderen, gehandicapten, kwetsbaren en minima.

Daarnaast bieden wij welzijnsorganisaties, door het verstrekken van subsidies, de mogelijkheid ondersteuning te geven aan inwoners die door bijzondere omstandigheden moeilijk kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Onder dit programma vallen de voorzieningen die collectief worden aangeboden en de beleidsactiviteiten gericht op versterking van sociale cohesie en (verbetering van) maatschappelijke participatie

Algemene doelstelling

Wij stellen inwoners in staat om deel te nemen aan de samenleving en bevorderen daarmee het algemeen welbevinden. Wij zorgen ervoor dat onze inwoners betere mogelijkheden krijgen om deel te nemen aan de samenleving, vooral diegenen die daarbij beperkingen ondervinden. Daarnaast nemen we maatregelen om een gezonde leefstijl te bevorderen. Door in te zetten op collectieve voorzieningen kan een beroep op individuele voorzieningen voorkomen worden.

Beleids effecten

De volgende tabel geeft de beleids effecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
7.1	Ouderen, gehandicapten, jeugdigen en kwetsbaren hebben voldoende mogelijkheden om gebruik te maken van ondersteunende voorzieningen	Het aantal mensen per doelgroep dat gebruik maakt van de voor hen specifieke ondersteunende voorzieningen blijft op het huidige niveau en blijft in lijn met het regionale niveau	Het % mensen dat gebruik maakt van ondersteunende welzijnsvoorzieningen, uit de GGD monitor
Bron:	Programmabegroting 2008	Kadernota 2009	Afdeling MSO, GGD monitor
7.2	Mantelzorg wordt in Veldhoven goed ondersteund	a. In ieder geval 16% van de inwoners van Veldhoven geeft mantelzorg b. Van de mantelzorgers in Veldhoven is 10% geregistreerd bij het steunpunt Mantelzorg c. Aantal deelnemers aan activiteiten van het steunpunt Mantelzorg blijft in ieder geval 400	a. % inwoners dat mantelzorg geeft, vanuit de Wijkatlas b. Aantal geregistreerde mantelzorgers bij het steunpunt Mantelzorg c. Het aantal deelnemers aan activiteiten van het steunpunt Mantelzorg

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling MSO (a), Wijkatlas (b) en Steunpunt Mantelzorg (c)
7.3	Jongeren in Veldhoven zijn fit en gezond	De hieronder volgende doelen handhaven we minimaal op het bijbehorende gemeentelijke niveau en zijn op of beter dan het niveau in de regio en zijn op of beter dan het landelijk gemiddelde: a. % van de kinderen vanaf 4 jaar dat sport op school b. % van de kinderen dat sport buiten school c. % van de jongeren in de leeftijdscat.12-18 jaar dat lid is van sportclub of -vereniging d. % van de jongeren dat gezond eet in de vorm van dagelijks fruit te eten e. % van de jongeren dat gezond eet door dagelijks groenten te eten f. De gemiddelde startleeftijd voor drinken alcohol g. Het alcoholgebruik van jongeren onder de 16 jaar daalt voor de leeftijdscategorieën 12, 13, 14 en 15 jaar oud, t.o.v. de voorgaande meting	a. % kinderen vanaf 4 jaar dat sport op school b. % kinderen dat sport buiten school c. % jongeren in de leeftijd 12-18 jaar dat lid is van een sportclub of -vereniging d. % jongeren dat dagelijks fruit eet e. % jongeren dat dagelijks groenten eet f. De gemiddelde startleeftijd waarop alcohol wordt gedronken g. Afname alcoholgebruik in de 4 leeftijdscategorieën, 12, 13, 14 en 15 jaar oud
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	GGD Monitor
7.4	Het bevorderen van de fysieke, sociale en financiële zelfredzaamheid van vitale en kwetsbare ouderen	Dit maakt onderdeel uit van de nota maatschappelijke participatie	Dit maakt onderdeel uit van de nota maatschappelijke participatie
Bron:	'Ontmoeten & verbinden', Lokaal ouderenbeleid in Veldhoven	'Ontmoeten & verbinden', Lokaal ouderenbeleid in Veldhoven	Afdeling MSO
7.5	Bevorderen sociale cohesie	a. Het aantal inwoners dat deelneemt aan verenigingsactiviteiten en dat vrijwilligerswerk verricht, blijft minimaal gelijk aan het niveau in 2008 b. Het aantal jeugdige (tussen 12 en 18 jaar) vrijwilligers blijft in ieder geval op het niveau van 2010 c. Het aantal buurtverenigingen blijft op hetzelfde niveau of stijgt ten opzichte van 2009 d. Het % mensen dat zich eenzaam voelt blijft gelijk of neemt af ten opzichte van 2006	a. Percentage inwoners dat deelneemt aan verenigingsactiviteiten; percentage inwoners dat zich inzet als vrijwilliger b. Aantal jeugdigen (tussen 12 – 18 jaar) dat zich inzet als vrijwilliger c. Aantal buurtverenigingen d. % mensen dat zich eenzaam voelt
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Afdeling MSO (c), Wijkatlas (a), GGD monitor (b + d),
7.6	Versterking van de functie van wijkaccommodaties	a. Toename van het aantal onderscheiden activiteiten per gesubsidieerde accommodatie ten opzichte van het voorgaande jaar b. Toename van het aantal bezoekers van de gesubsidieerde wijkaccommodaties zowel in de leeftijdscategorie 18- als 18+, ten opzichte van het voorgaande jaar c. Een neutraal of positief exploitatieresultaat per gesubsidieerde wijkaccommodatie	a. Aantal onderscheiden activiteiten per gesubsidieerde accommodatie b. Het aantal bezoekers in de leeftijdscategorieën 18- en 18+ per jaar per gesubsidieerde accommodatie c. Jaarresultaten van de gesubsidieerde wijkaccommodaties

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
Bron:	Kadernota Welzijnsaccommodatiebeleid 2008-2015	Kadernota Welzijnsaccommodatiebeleid 2008-2015	Afdeling MSO; rapportage gesubsidieerde welzijnsinstellingen
7.7	Veldhoven heeft voldoende welzijnsvoorzieningen	De waardering van het voorzieningenniveau is gelijk aan het niveau in 2008 of hoger	Rapportcijfer Welzijnsvoorzieningen in de wijkatlas
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Afdeling MSO, wijkatlas
7.8	Volwaardige participatie migranten aan de samenleving	Betere of gelijkblijvende rapportcijfers ten opzichte van de nulmeting over het jaar 2009	Rapportcijfers van de jaarlijkse monitor over participatie van migranten aan de samenleving
Bron:	Nota Integratiebeleid 2010-2014	Nota Integratiebeleid 2010-2014	Afdeling MSO

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in dit begrotingsjaar beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6150	Kwaliteit woon- en leefomgeving	1, 4, 5, 7
6401	Ouderenbeleid	1, 2, 4, 5
6402	Maatschappelijke dienstverlening (inclusief gehandicaptenbeleid en Cliëntenparticipatie)	1, 2, 4, 7
6404	Opvang vreemdelingen	1, 8
6405	GGD	1, 3, 7
6407	Lokaal gezondheidsbeleid (inclusief verslavings- en kwetsbarenbeleid)	1, 3, 4, 7
6408	Algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
6420	Subsidiebeleid (inclusief onvoorziene welzijnsactiviteiten, diverse initiatieven welzijnsterrein en vorming en ontwikkeling/emancipatie)	1, 7, 8
6422	Vrijwilligersbeleid	1, 2, 5
6424	Welzijnsaccommodaties (inclusief de ontmoetingsruimte mensen zonder werk)	1, 5, 6, 7
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	1, 8
6428	Samenlevingsopbouw/overige	1, 3, 5, 6, 7, 8

6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving

Bij dit product gaat het om het bieden van een aantrekkelijke, leefbare en veilige woon- en leefomgeving en het versterken van sociale cohesie tussen buurt- en wijkbewoners.

De nota's 'Vertrouwen in de buurt' (2007 en 2008) zijn aan herijking toe. De samenleving verandert en ook de rol van de gemeente verandert. Burgers zijn verantwoordelijk voor hun eigen leven en directe woon- en leefomgeving. Werkwijze en activiteiten worden afgestemd op de kaders van Maatschappelijke Participatie en Veldhoven Vernieuwend Vitaal (VVV). Hiermee is al gestart door deelname aan het thema Wijkondernemerschap van VVV.

Vernieuwing is ook noodzakelijk bij partneroverleg door meer dan voorheen uit te gaan van betrokkenheid en vertrouwen. De kadernota 'Samenspraak' (september 2012) stelt hier kaders voor. Dit sluit ook aan bij conclusies van de lokale Rekenkamercommissie (onderzoek 'Kijk op de wijk'), het SRE-onderzoek (wijkgericht werken) en Veldhoven Vernieuwend Vitaal (convenant). In 2013 ligt de focus op vormen/mogelijkheden van wijkconciërges, waarbij maatwerk per wijk leidend is. Het vergroten van sociale cohesie en leefbaarheid gaat via subsidies aan leefbaarheidsgroepen, wijkactiviteiten en -bladen.

Dit product kost in 2013 € 420.000,-. Deze kosten betreffen vooral subsidies (zie ook product 6420 subsidiebeleid), activiteiten en ambtelijke ureninzet.

6401 Ouderenbeleid

De ouderennota 'Ontmoeten & Verbinden' (2008-2011) wordt opgevolgd met een uitwerkingsnotitie (2012; uitvoering vanaf 2013) volgens de kaders van Maatschappelijke Participatie. Bij de coproductie met de adviesgroep Lokaal Ouderenbeleid wordt rekening gehouden met De Kanteling en de principes van het Participatiewiel: specifiek ouderenbeleid wordt minder relevant, omdat de aandacht voor kwetsbare ouderen integraal terugkomt in Veldhoven Vernieuwend Vitaal, Maatschappelijke Structuurvisie, Wonen met zorg/Zorgzame wijken, informele zorg etc. In 2013 wordt bekeken hoe de budgetafspraken met SWOVE en de ouderenorganisaties uitwerken. Ook wordt de oriëntatie van SWOVE op samenwerking met anderen concreter.

Binnen het Dementienetwerk Veldhoven zijn goede en duurzame afspraken gemaakt over: bemensing Informatiepunt Dementie, opzet van sociale kaart dementie, opvang voor dementerenden als mantelzorgers ongepland niet beschikbaar zijn voor hun zorgtaak. Hierbij wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid van groepsopvang buitenshuis door vrijwilligers, dan vrijwillige oppas aan huis, en als laatste opties: professionele opvang buitenshuis of professionele opvang aan huis.

Dit product kost in 2013 € 542.000,-. Deze kosten hebben vooral betrekking op subsidies aan SWOVE en de ouderenorganisaties (zie ook product 6420 subsidiebeleid).

6402 Maatschappelijke dienstverlening

Onder dit product vallen drie onderwerpen: maatschappelijke dienstverlening, gehandicaptenbeleid en ondersteuning doelgroepenparticipatie.

Taak van de gemeente is om te zorgen voor maatschappelijke dienstverlening voor haar inwoners. In de budgetafpraak 2013-2015 zijn afspraken gemaakt met algemeen maatschappelijk werk Dommelregio over o.a. psychosociale hulp, coördinatie crisisdienst en Steunpunt Huiselijk Geweld, secretaris Signaleringsoverleg, deelname front- en backoffice Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Dommelregio gaat haar accent verschuiven naar preventie, signaleren en outreachend. Ook qua doelgroep schuift Dommelregio op: meer hulp aan mensen die eerst weigerden en aan mensen die niet weten waar ze hulp kunnen vinden. Het zwaartepunt ligt bij kwetsbaren in diverse leeftijdscategorieën en bij situaties waar relationeel geweld een rol speelt.

In de budgetafpraak 2013-2015 met Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) zijn afspraken gemaakt over de inzet van vrijwilligers voor het bieden van informatie/advies over rechten en voorzieningen (maatschappelijk, cultureel en recreatief). BSR is een vangnet voor kwetsbare burgers met haar Klapperproject en advisering over financiën, en heeft in haar beleidsplan aangegeven haar rol binnen de aanpak schuldhulpverlening te willen vergroten.

Een ander onderdeel van maatschappelijke dienstverlening is beleid en belangenbehartiging van mensen met een (lichamelijke) beperking binnen andere gemeentelijke terreinen zoals toegankelijkheid openbaar gebied, wonen, Participatieplein (betaalde arbeid/werken naar vermogen/maatschappelijk bijdragen), gezondheid, sport en recreatie. Door de Transitie AWBZ (zie 6408) krijgt de gemeente met zwaardere zorgdoelgroepen te maken. Hierdoor zal de samenwerking met zorgorganisaties als MEE Zuidoost-Brabant, Severinus en Lunet

zorg intensiever worden, o.a. via Veldhoven Vernieuwend Vitaal en wonen-met-zorg voor bijzondere doelgroepen.

In 2013 worden de lokale mogelijkheden voor het woonconcept Fokus Wonen, voor mensen met een meervoudige lichamelijke handicap, verder onderzocht. Fokus Wonen is aangedragen door het Platform Gehandicaptenbeleid. Dit platform vraagt de gemeente ook aandacht te blijven hebben voor het stapelen van bezuinigingen/verhogen eigen bijdragen en de veranderingen met betrekking tot collectief vraagafhankelijk vervoer (Taxbus).

Bij het gemeentelijk beleid over Werk Inkomen en Zorg worden voorstellen waar mogelijk afgestemd met de Cliëntenraad en waar het gaat om maatschappelijke ondersteuning, met de Wmo-raad. De Cliëntenraad is aangesteld op basis van een wettelijk voorschrift in de Wet werk en bijstand. De Wmo-raad is gerelateerd aan de inspraakvoorschriften in de Wet maatschappelijke ondersteuning. De gemeente biedt in 2013 ondersteuning aan deze vormen van doelgroep participatie. Door de aanstaande besluitvorming over de nota 'Samenspraak' kan de inrichting van inspraak, óók voor deze beleidsvelden, veranderen.

Dit product kost in 2013 € 518.000,-. Deze kosten zijn grotendeels subsidie aan Dommelregio en BSR (zie ook product 6420 subsidiebeleid).

6404 Opvang vreemdelingen

Jaarlijks krijgt de gemeente een taakstelling van het Rijk opgelegd voor maatschappelijke opvang/ondersteuning en huisvesting van vreemdelingen, die in Nederland asiel hebben aangevraagd (vergunninghouders). Gemeente Veldhoven heeft hierover overleg met woningstichtingen en verstrekt subsidie voor dienstverlening en ondersteuning aan vergunninghouders. Om allochtone inwoners zo snel mogelijk te laten inburgeren biedt de gemeente inburgering- en educatieactiviteiten. Vanaf 2013 verandert de Wet inburgering en heeft de gemeente minder bemoeienis met de uitvoering ervan.

Dit product kost in 2013 € 255.000,- voor opvang en huisvesting. Er staat een rijksbijdrage (baten) van € 293.000,- tegenover.

6405 GGD

Via de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost geven 21 gemeenten opdracht aan de GGD om de Wet publieke gezondheid uit te voeren. De GGD richt zich niet alleen op ziekte, maar ook op bevordering van een gezonde leefstijl. Voor haar lokaal gezondheidsbeleid laat de gemeente zich door de GGD adviseren op basis van de Regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning (rVTV). Gemeente Veldhoven betaalt de GGD een bijdrage per inwoner voor het wettelijk takenpakket. Gezien de ambities van de gemeente op het terrein van Jeugd/CJG worden extra taken jeugdgezondheidszorg ingekocht (via product 6409 Centrum Jeugd en Gezin, programma 10). Inspecties kinderopvang, eveneens een wettelijke taak van gemeenten, worden ook uitgevoerd door de GGD (contracttaak). Tot nu toe viel het budget onder dit product, maar is vanaf 2013 overgeheveld naar programma 8 onder toezicht en handhaving.

Dit product kost in 2013 € 714.000,-. Dit betreft vooral de gemeentelijke bijdrage aan de GGD in verband met de gemeenschappelijke regeling.

6407 Lokaal gezondheidsbeleid

Onder dit product vallen drie onderwerpen: lokaal gezondheidsbeleid, kwetsbarenbeleid (mensen met een psychische achtergrond) en verslavingsbeleid.

Doel van lokaal gezondheidsbeleid is gezondheid en gezondheidsbeleving van inwoners te stimuleren door facetbeleid en gerichte acties via sport, welzijn, jeugd etc. De adviesgroep Lokaal Gezondheidsbeleid adviseert de gemeente hierover. De Wet publieke gezondheid verplicht tot een nieuwe nota in 2013, waarbij de kaders van Maatschappelijke Participatie betrokken worden.

Het kwetsbarenbeleid (prestatievelden 7, 8, 9 van de Wmo) richt zich vooral op mensen met psychische problemen. In 2013 wordt een nieuwe uitwerkingsnotitie kwetsbaren opgesteld volgens de kaders van Maatschappelijke Participatie en het instrumentarium van Veldhoven Vernieuwend Vitaal, met focus op vroegsignalering, melden problemen, gezamenlijk oppakken van casussen en voorkomen overlap in aanbod. In dit beleid komt terug: Signaleringsoverleg, samenwerking/afstemming met CJG en cluster Veiligheid, en afstemming met Stedelijk Kompas Eindhoven (in verband met het terugdringen van het aantal dak- en thuislozen).

Centrumgemeente Eindhoven ontvangt rijksmiddelen voor regionaal verslavingszorgbeleid, waarover preventieve en curatieve uitvoeringsafspraken gemaakt worden met Novadic-Kentron. Gemeente Veldhoven investeert extra in preventief verslavingsbeleid voor jongeren. In 2012 is de Drank- en Horecawet (DHW) verder gedecentraliseerd. De instrumenten van het regionale alcoholproject 'Laat je niet flessen!' komen nu nog meer in beeld om lokaal te implementeren (bijvoorbeeld voorlichting aan horecaondernemers en evenementenorganisaties over leeftijdsgrenzen alcoholverkoop, uitvoeren van blaasacties onder jongeren).

Dit product kost in 2013 € 202.000,-. Dit betreft vooral subsidies en ambtelijke ureninzet (zie ook product 6420 subsidiebeleid).

6408 Algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning

Doorontwikkeling van de Wmo naar de kaders van Maatschappelijke Participatie is sterk van invloed op het brede palet aan beleidstrajecten en -activiteiten die onder dit product vallen. De kaders van Maatschappelijke Participatie zorgen voor een overkoepelende aanpak en beleidsvorming binnen dit programma en evt. andere programma's. Binnen dit product ligt in 2013 de focus op:

- ◆ Veldhoven Vernieuwend Vitaal (zie algemene inleiding)
- ◆ Wonen met zorg en Zorgzame wijken
- ◆ Maatschappelijke Structuurvisie
- ◆ Transitie AWBZ
- ◆ Informele zorg (incl. mantelzorgondersteuning)

Wonen met zorg en Zorgzame wijken

Voor de maatschappelijke participatie van kwetsbare inwoners is hun woonsituatie van belang. Om zelfstandig te kunnen wonen en leven, zijn geschikte en duurzame vormen van wonen met zorg nodig in een inclusieve woon- en leefomgeving (zowel fysiek als sociaal), ongeacht iemands (toekomstige) beperkingen. Dit laatste aspect is de aanpak van Zorgzame wijken, die haar weg heeft gevonden in ander beleid zoals Woonvisie, MFA's en Maatschappelijke Structuurvisie. In 2013 zullen bewoners verder gestimuleerd worden om hun verantwoordelijkheid te nemen in het levensloopbestendig inrichten van hun (koop)woning en de directe buitenomgeving rond hun huis. In 2012 is de notitie Wonen met zorg vastgesteld en zijn met externe partners afspraken gemaakt om de behoefte aan beschermd, verzorgd en geschikt wonen op te vangen. Hierbij gaat het om doelgroepen als kwetsbare ouderen, (meervoudig) lichamelijk gehandicapten, verstandelijk gehandicapten, mensen met psychische problemen, jongeren die uit de jeugdzorg komen en dak- en thuislozen. In 2013 is regelmatig overleg met externe partners over het realiseren van de bouwopgaven rond wonen met zorg een belangrijk onderdeel.

Maatschappelijke Structuurvisie (640850)

Vanuit de kadernota Maatschappelijke Structuurvisie (2011) is een maatschappelijke structuurvisie opgesteld met een theoretisch model dat als inspiratiebron en als toetsingsinstrument gebruikt kan worden om op gemeentelijk of woonservicezoneniveau de maatschappelijke structuur te versterken. Binnen diverse terreinen (o.m. reguliere woningbouwprojecten, wonen met zorg/zorgzame wijken, gebiedsvisies, welzijnsaccommodaties) biedt de MSV samen met andere instrumenten zoals de ruimtelijke structuurvisie, een bruikbaar kader.

Transitie AWBZ

De transitie AWBZ is door het rijk controversieel verklaard. Naar verwachting zal de transitie op een later tijdstip doorgaan. Voor de gemeente nieuwe, zeer kwetsbare doelgroepen (bijvoorbeeld lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten, mensen met psychiatrische stoornissen, dementerenden) zullen voor begeleiding en participatie naar de Wmo komen. De gevolgen van deze transitie worden binnen andere beleidsterreinen (zoals VVV, kwetsbarenbeleid, ouderenbeleid) nauwlettend gevolgd. Onder voorwaarden kan het Participatieplein een belangrijke rol spelen in het ondersteunen van deze nieuwe doelgroepen.

Informele zorg (zie ook product 6422 vrijwilligersbeleid)

Door het versterken van informele zorg in wijken/buurtten en het realiseren van goede basiszorg nabij, zijn kwetsbare wijkbewoners beter in staat hun leven zelfstandig te leven en langer thuis te blijven wonen. Nieuwe collectieve (welzijns)arrangementen en de uitrol van Sharecare (zie algemene inleiding), belangrijke instrumenten van Veldhoven Vernieuwend Vitaal, ondersteunen dit proces. In 2012 (uitvoering vanaf 2013) is een uitwerkingsnotitie voor mantelzorg en informele zorg opgesteld, waarbij de nadrukkelijke koppeling met vrijwilligersbeleid is gelegd.

Dit product kost in 2013 € 659.000,-. Dit betreft subsidies (zie ook product 6420 subsidiebeleid), kosten en ambtelijke ureninzet voor het opzetten/uitvoeren van activiteiten en beleid met in- en externe partners.

6420 Subsidiebeleid

Onder dit product vallen alle gesubsidieerde instellingen, onvoorziene welzijnsactiviteiten, enkele kleinere welzijnssubsidies (o.a. slachtofferhulp, buurtbuscomité, commissie Ziekendag, dodenherdenking, EHBO, Rode Kruis) en subsidies op het terrein van vorming en ontwikkeling/emancipatie. Ook valt de Veldhoven Pas hieronder. Dit onderwerp heeft raakvlakken met zoveel producten dat gezocht is naar een overkoepelend welzijnsproduct om deze (tijdelijk) onder te brengen.

Modernisering subsidiesysteem

De gemeente subsidieert structureel/eenmalig vrijwilligers- en professionele organisaties voor de uitvoering van activiteiten waar een maatschappelijk belang aan wordt toegekend. Het overzicht van deze subsidies is terug te vinden in het jaarlijkse WelzijnsBudgetPlan (WBP). In 2011 is het subsidiesysteem gemoderniseerd via nieuwe grondslagen (vaststelling raad d.d. 5 juli 2011) en de nieuwe subsidieverordening per 2013. Het jaar 2012 was een overgangsjaar, waarin de budgetafspraken voor de jaren 2013 t/m 2015 zijn opgesteld. De bezuinigingen waartoe besloten is, zijn in deze budgetafspraken verwerkt.

Bevordering ondernemerschap

In het kader van bezuinigingen op het WBP zijn twee regelingen in het leven geroepen om gesubsidieerde instellingen de mogelijkheid te geven incidentele subsidie aan te vragen om bezuinigingen beter zelf op te vangen (deelverordening bevordering ondernemerschap en regeling bijzondere activiteiten). 'Betrokken bij Veldhoven' is het vastgestelde thema (2012) voor de regeling bijzondere activiteiten. In 2013 wordt hiervoor een deelverordening opgesteld. In 2014 wordt de regeling voor het eerst opengesteld voor goede ideeën in het fysieke domein; daarna kunnen aanvragen ingediend worden voor ideeën in het sociale domein. In 2013 worden twee bijeenkomsten georganiseerd om de ondernemerschapskwaliteiten van instellingen te laten toenemen.

Onvoorziene welzijn

Om in kunnen spelen op onvoorziene, actuele ontwikkelingen, nieuwe initiatieven of problemen bij bestaande instellingen, kunnen instellingen een beroep doen op subsidie uit onvoorziene welzijnsactiviteiten. Deze zijn altijd incidenteel van aard. Daarnaast komen de uitgaven van de regeling jubileumbijdrage vrijwilligersorganisaties standaard ten laste van dit product. Op deze regeling wordt zeer regelmatig een beroep gedaan.

Subsidies op het terrein van vorming en ontwikkeling/emancipatie

Enkele activiteiten binnen dit product zijn subsidies aan instellingen die zich richten op persoonlijke vorming en emancipatie, zoals vrouwenverenigingen, stichting Educatie Voor Anderstaligen (EVA), Stichting Kaleidoscoop, COC (landelijke belangenvereniging voor homoseksualiteit). In 2009 is de nota 'Integratiebeleid 2010-2014' vastgesteld. Sinds 2010 beschikt Veldhoven over een wettelijk verplichte antidiscriminatievoorziening. Klachten die binnen komen via het lokaal meldpunt (gemeente en BSR) en via de website, worden behandeld door het Adviespunt Discriminatie Zuidoost Brabant.

Veldhoven Pas

In de eerste helft van 2013 krijgt de raad een business case voorgelegd over de Veldhoven Pas, met daarin inhoudelijke, technische en financiële randvoorwaarden, evenals een overzicht van participanten. Het succes wordt mede bepaald door draagvlak onder lokale ondernemers, organisaties en instellingen. Pas nadat de raad heeft besloten tot invoering, wordt het communicatieplan uitgevoerd om bekendheid en gebruik van de Pas te stimuleren onder gebruikers.

Dit product kost in 2013 € 691.000,-. Dit betreft subsidies en ambtelijke ureninzet, een stelpost in verband met bezuinigingen op WBP-subsidies en de kosten van de Veldhoven Pas.

6422 Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligerswerk is van belang voor sociale samenhang en wordt vanwege de toenemende vraag naar mantelzorg en informele zorg steeds belangrijker. Met vrijwilligersbeleid wordt ingezet op voorwaardenscheppende maatregelen zoals collectieve verzekeringen, regeling schade motorvoertuigen, vrijwilligersprijs/vrijwilligersavonden, onkostenvergoeding zorgvrijwilligers, cursussen etc. Het Vrijwilligersbureau (Stimulans) zorgt voor werving en plaatsing van vrijwilligers.

In de kadernota Maatschappelijke Participatie worden uitwerkingsnotities over informele zorg en vrijwilligerswerk aangekondigd. Omdat diverse vormen van vrijwillige inzet veel met elkaar te maken hebben, wordt bij de uitwerkingsnotitie (2012; uitvoering vanaf 2013) voor mantelzorg/informele zorg het vrijwilligersbeleid betrokken. Steeds meer zal gefocust worden op het gebruik van digitale mogelijkheden om de vraag naar en het aanbod van vrijwilligers beter met elkaar te matchen (digitale marktplaats), organisatie van de Beursvloer en maatschappelijke stages (samenwerking tussen Stimulans en Sondervick College). Met name de digitale marktplaats en Beursvloer zijn activiteiten die plaatsvinden binnen Veldhoven Vernieuwend Vitaal (zie ook product 6408 bij informele zorg).

Dit product kost in 2013 € 153.000,-. Dit betreft vooral WBP-subsidies (zie product 6420), kosten voor collectieve verzekeringen, onkostenvergoedingen voor vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke stages, en activiteiten voor het werven/behouden van vrijwilligers.

6424 Welzijnsaccommodaties

Onder dit product vallen bijdragen in de stichtingskosten van maatschappelijke voorzieningen voor welzijnsactiviteiten, de uitvoering van het welzijnsaccommodatiebeleid, en middelen voor instandhouding van De Nieuwe Band (voorziening voor baanlozen).

In 2009 is gestart met de uitvoering van de nota 'Welzijnsaccommodaties 2008-2015' (2008), met name de inzet van een coördinator voor de (activiteiten in de) welzijnsaccommodaties. De Maatschappelijke Structuurvisie heeft gevolgen voor het welzijnsaccommodatiebeleid. In hoeverre dit gevolgen heeft voor de ureninzet (beleid en coördinatie) kan pas na vaststelling van de uitwerkingsnota worden doorvertaald. De verwachting is dat dit in 2013 aan de orde is.

Bevorderen van maatschappelijke deelname van mensen zonder werk gebeurt onder meer door de instandhouding van De Nieuwe Band, tevens partner in het Participatieplein. Bij deze laagdrempelige voorziening kunnen mensen met verschillende sociale achtergronden elkaar ontmoeten en deelnemen aan activiteiten, die door vrijwilligers begeleid worden. De Nieuwe Band heeft de behoefte om ruimtelijk uit te breiden. Dit is op de huidige locatie bestemmingsplantechnisch op termijn niet mogelijk. De Nieuwe Band probeert eerst zelf partners te vinden voor de realisatie van haar wensen.

Dit product kost in 2013 € 270.000,-. Dit betreft kapitaallasten, kosten voor uitvoering van de nota welzijnsaccommodaties, subsidie aan de Nieuwe Band.

6427 Samenlevingsopbouw/Roma

Door ervaringen en ondanks herhaling van een succesvolle beleidsaanpak is in Veldhoven het inzicht ontstaan dat Roma onvoldoende adequaat bereikt worden. Daarom hebben diverse partijen het college voorgesteld een plan van aanpak uit te werken voor meer resultaat. Kern van deze aanpak is kennisgestuurd individueel maatwerk: Roma worden niet meer als doelgroep benaderd, maar individueel op basis van een uitgebreide analyse van iemands achtergrond, wensen en mogelijkheden binnen de context van de gemeenschap. Zo wordt het Roma onmogelijk gemaakt om (hulpverlenings-) interventies te mijden of te weigeren. Het ministerie heeft deze nieuwe werkwijze aangemerkt als 1 van de 4 landelijke proeftuinen, met bijbehorende financiële ondersteuning (hoogte bedrag nog onbekend). Verder is Veldhoven 'geadopteerd' door de directeur Justitieel Jeugdbeleid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, om noodzakelijke knelpunten sneller te kunnen oplossen.

Dit product kost in 2013 € 157.859,-. De kosten betreffen voornamelijk ambtelijke ureninzet en subsidie aan Stimulans (zie ook product 6420 subsidiebeleid).

6428 Samenlevingsopbouw/overig

De gemeente is verantwoordelijk voor het welzijn van haar inwoners en maakt daarover uitvoeringsafspraken met Stimulans als professionele organisatie voor welzijnswerk. Stimulans zorgt voor ondersteuning, stimulering, coördinatie, begeleiding en uitvoering van activiteiten die de woon- en leefsituatie van de Veldhovense bevolking verbeteren, zoals jeugdpreventieprogramma, ambulant jeugd- en jongerenwerk, jongerencentrum Odeon (o.m. ondersteuning Cult & Tumult), Roefelen, opbouwwerk, ondersteuning vrijwilligerswerk, maatschappelijke stages, beheer wijkgebouw Erikant en wijkaccommodatie in MFA Noord, marktplaats cultuureducatie, vluchtelingenwerk (per 2012 volledig onderdeel Stimulans).

Stimulans is op meerdere manieren betrokken bij activiteiten in het kader van Maatschappelijke Participatie, Participatieplein en Veldhoven Vernieuwend Vitaal. Om met voldoende slagkracht en schaalgrootte in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe inzichten, vormt Stimulans samen met negen buiten Veldhoven gevestigde welzijnsorganisaties een coöperatie. In 2013 blijft inhoudelijke en procesmatige samenwerking met andere partners zoals BSR, SWOVE, Dommelregio, CJG aandachtspunt.

Dit product kost in 2013 € 863.000,-. Deze kosten betreffen voornamelijk subsidie aan Stichting Stimulans (zie ook product 6420 subsidiebeleid).

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 7	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6150	Kwaliteit woon- en leefomgeving	511	507	420	397	402	410
6401	Ouderenbeleid	602	551	542	543	552	562
6402	Maatsch. dienstverlening	586	409	518	518	524	538
6403	Gehandicaptenbeleid	44	81				
6404	Opvang vreemdelingen (WI)	417	347	255	256	265	274
6405	GGD	855	761	714	728	727	745
6406	Verslavingsbeleid	44	45				
6407	Lokaal gezondheidsbeleid	109	177	202	195	199	203
6408	Alg. beleid maatsch. onderst.	369	674	659	485	485	494
6420	Subsidiebeleid	263	573	691	426	-271	-129
6421	Onvoorziene welzijnsact.	49	97				
6422	Vrijwilligersbeleid	113	174	186	185	188	192
6423	Div. initiatieven welz. terrein	42	41				
6424	Welzijnsaccommodaties	324	285	281	266	258	264
6425	Ontm. ruimte mens. zond. werk	42	50				
6426	Vorming en ontw./emancipatie	14	48				
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	203	201	158	151	152	154
6428	Samenlevingsopbouw/overige	850	863	863	864	876	889
6435	Cliëntenparticipatie (WWB)	23	27				
		5.460	5.911	5.489	5.014	4.357	4.596
Baten							
6150	Kwaliteit woon- en leefomgeving	2	40				
6401	Ouderenbeleid	4					
6402	Maatsch. dienstverlening	8					
6403	Gehandicaptenbeleid						
6404	Opvang vreemdelingen (WI)	327	219	293	293	293	293
6405	GGD						
6406	Verslavingsbeleid						
6407	Lokaal gezondheidsbeleid						
6408	Alg. beleid maatsch. onderst.	55	20				
6420	Subsidiebeleid						
6421	Onvoorziene welzijnsact.						
6422	Vrijwilligersbeleid		32	33	33	33	33
6423	Div. initiatieven welz. terrein						
6424	Welzijnsaccommodaties	13	14	11	11	12	12
6425	Ontm. ruimte mens. zond. werk						
6426	Vorming en ontw./emancipatie						
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	39					
6428	Samenlevingsopbouw/overige	13					
6435	Cliëntenparticipatie (WWB)						
		461	325	337	337	338	338
	Saldo (- = nadeel)	-4.999	-5.586	-5.152	-4.677	-4.019	-4.258
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	4.244	4.719	4.384	3.968	3.346	3.589
	Bedrijfsvoeringskosten	1.092	1.034	1.008	964	944	941
	Kapitaallasten	124	118	97	82	67	66
	Investerings MN		40				
	Storting reserves & voorzieningen						
		5.460	5.911	5.489	5.014	4.357	4.596
Samenstelling baten							
	Directe baten	394	281	337	337	338	338
	Onttrekking reserves & voorzieningen	67	44				
		461	325	337	337	338	338
	Saldo (- = nadeel)	-4.999	-5.586	-5.152	-4.677	-4.019	-4.258

Nieuw beleid

Niet van toepassing.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6150	Vermindering bijdrage wijkbeheer	20	20	20	20
6405	Vaststelling begroting 2013 GGD	15	15	15	15
6407	Bezuiniging op uitvoering lokaal gezondheidsbeleid	10	10	10	10
6420	Subsidiebeleid/bezuinigingen WBP	150	0	0	-150
6420	Bezuiniging structurele lasten Veldhoven Pas (was 6421)	85	85	85	85
6420	Vorming en ontwikkeling emancipatie (was 6426)	10	15	15	15
6424	Bezuiniging op uitvoering nota welzijnsaccommodaties	30	30	30	30
	Saldo (- = nadeel)	320	175	175	25

6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving

Vermindering bijdrage wijkbeheer: op het totale budget voor de activiteiten van wijkbeheer is structureel € 20.000 minder beschikbaar. Enkele uitgaven binnen dit product betreffen subsidies uit het WBP. Deze worden niet bijgesteld naar aanleiding van deze bijstelling. De vermindering van kosten zal vooral gezocht worden in de kosten van communicatie, wijk- en fysieke budgetten.

6405 GGD

Vaststelling begroting 2013 GGD: in juni 2012 heeft het Algemeen bestuur van de GGD Brabant Zuidoost de begroting 2013 vastgesteld. Vergelijking van de vastgestelde begrotingsbedragen met de beschikbare middelen in de gemeentelijke meerjarenbegroting leidde tot de conclusie dat er voor 2013 € 15.000 meer beschikbaar was dan nodig. Omdat er vanuit gegaan wordt dat de kosten van de GGD in latere jaren niet onevenredig zullen stijgen, kan vanaf 2013 een bedrag van € 15.000 structureel afgeraamd worden.

6407 Lokaal gezondheidsbeleid

Halvering budget lokaal gezondheidsbeleid: voor het stimuleren van de opzet van activiteiten op het gebied van lokaal gezondheidsbeleid is jaarlijks een bedrag van € 20.000 beschikbaar. De inzet betreft steeds incidentele bijdragen, mogelijke structurele activiteiten worden ingebed in andere beleidsterreinen (facetbeleid). In het kader van de bijstellingen wordt het budget voor incidentele en stimuleringsbijdragen structureel gehalveerd tot € 10.000. Halvering van dit budget betekent dat er minder nieuwe initiatieven opgestart kunnen worden en de ambitie van het Lokaal gezondheidsbeleid dus naar beneden moet worden bijgesteld.

6420 Subsidiebeleid

Bezuiniging WelzijnsBudgetPlan: in het kader van de bezuiniging op het WBP zijn twee subsidieregelingen in het leven geroepen om gesubsidieerde instellingen de mogelijkheid te geven incidentele subsidie bij te verdienen om beter in staat te zijn bezuinigingen zelf op te vangen. Eén daarvan betreft de regeling bijzondere activiteiten, waarbij als thema is vastgesteld: 'Betrokken bij Veldhoven'. Hiervoor was in 2013, 2014 en 2015 telkens

€ 150.000 beschikbaar. In het kader van de bijstellingen wordt deze periode nu met één jaar opgeschoven, waardoor de middelen dus in 2014, 2015 en 2016 beschikbaar zijn.

6420 Subsidiebeleid

Bezuiniging Structurele lasten Veldhoven Pas: begin 2013 wordt de business case voor de implementatie van de Veldhoven Pas voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze business case worden de inhoudelijke, technische en organisatorische randvoorwaarden doorgerekend. De structurele bijdrage van € 85.000 vanaf 2013 is in het kader van de bijstellingen geschrapt.

6420 Subsidiebeleid

Vorming en ontwikkeling/emancipatie: op dit product wordt in 2013 € 10.000 en vanaf 2014 € 15.000 structureel minder uitgegeven. Onder dit product vallen enkele WBP-subsidies, die niet bijgesteld zullen worden op basis van deze bijstelling. De andere activiteiten op dit terrein (waaronder de regionale discriminatievoorziening) zullen minder intensief uitgevoerd worden (bijv. lagere bijdrage aan discriminatievoorziening).

6424 Welzijnsaccommodaties

Bezuiniging uitvoering nota welzijnsaccommodaties: op de uitvoering van de actiepunten uit de nota welzijnsaccommodaties vindt een structurele bijstelling van € 30.000 (vermindering van 30%) plaats. Dit betekent dat er minder intensief ingezet kan worden op de ondersteuning en activering van de (besturen van de) welzijnsaccommodaties en dat er een nog efficiëntere inzet geregeld zal moeten worden van de coördinator welzijnsaccommodaties.

2.1.8 Milieu en duurzaamheid

Programmabeschrijving

Wij beschermen onze inwoners tegen onaanvaardbare risico's die de gezondheid en de veiligheid kunnen aantasten. Daarvoor stellen we regels vast, die we vervolgens zorgvuldig handhaven. Bovendien zorgt de gemeente ervoor dat de leefomgeving duurzaam beheerd en ontwikkeld wordt. We bevorderen duurzaam bouwen en het gebruik van duurzame energiebronnen en we behouden of herstellen natuurlijke elementen in het landschap. We willen de burgers hierbij betrekken via bewustwording en participatie. Samen met de regio, de provincie en het Rijk werken we aan de verbetering van de luchtkwaliteit.

Om al deze taken te realiseren, hebben we het milieubeleidsplan 'Op weg naar een duurzaam Veldhoven' vastgesteld. Dit gaan we in de jaren 2010-2014 uitvoeren.

Algemene doelstelling

Wij bieden een veilige, gezonde en duurzame woon-, werk- en leefomgeving.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
8.1	Verbetering luchtkwaliteit	Voldoen aan de wettelijke norm voor de concentratie fijnstof (PM10) en concentratie stikstof(di)oxide (NOx)	Afwijking t.a.v. wettelijke norm voor de concentratie fijnstof en stikstof(di)oxide
Bron:	Programmabegroting 2010	Programmabegroting 2010	SRE
8.2	Veilige werk- en leefomgeving	Inwoners van Veldhoven worden beschermd tegen (milieu)overlast van bedrijfsactiviteiten en/of evenementen	Aantal gegronde klachten inzake (milieu)overlast neemt af t.o.v. voorgaand jaar
Bron:	Programmabegroting 2010	Programmabegroting 2010	Jaarrekening
8.3	Duurzame werk- en leefomgeving	Bij alle ruimtelijke plannen worden duurzaamheidsaspecten geïntegreerd	% ruimtelijke plannen waarin duurzaamheidsaspecten zijn geïntegreerd
Bron:	Programmabegroting 2010	Programmabegroting 2010	Afdeling Omgevingszaken
8.4	Energiebesparing	Een afname van het energieverbruik in 2013 met 2% t.o.v. 2008 in de gemeentelijke gebouwen	Meting van het energieverbruik van gemeentelijke gebouwen
Bron:	Amendement	Amendement	Afdeling Beheer en Openbare Ruimte
8.5	Vergroten van de biodiversiteit in grotere groenzones en parken	De biodiversiteit blijft gelijk of neemt toe ten opzichte van de nulmeting in 2011	Biodiversiteit in de SRE database
Bron:	Groenbeleidsplan 2009-2019	Kadernota 2011	Afdeling PenR

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleidseffect
6560	Milieubeleid	8.1, 8.3, 8.4, 8.5
6565	Omgevingsbeleid (anders dan milieubeleid)	8.2, 8.3
6570	Omgevingshandhaving en -toezicht	8.2, 8.3
6552	Riolen	8.2, 8.3
6554	Afval	8.2, 8.3
6555	Begraafplaats	-

6560 Milieubeleid

Op 9 februari 2010 is het milieubeleidsplan 2010-2014 'Op weg naar een duurzaam Veldhoven' vastgesteld. Het plan geeft uitvoering aan de vier leidende principes: duurzame ontwikkeling, bewustwording, betrokkenheid, en participatie en onderhoud bouwstenen. Centraal staan de speerpunten: klimaat en energie. De beleidseffecten 8.1, 8.3, 8.4 en 8.5 maken deel uit van het milieubeleidsplan. De gemeente Veldhoven zoekt bij (ruimtelijke) ontwikkelingen naar de meest duurzame variant, met als voorwaarde een goede balans tussen people, profit en planet. In 2011 is een Milieu-uitvoeringsprogramma 2012-2013 vastgesteld. Hoofdzaken voor 2013 zijn klimaat en duurzaamheid en het uitvoeren van de wettelijk verplichte taken.

In 2013 moet het milieubeleidsplan worden herzien. Het was de bedoeling om dit beleidsplan op te nemen in één integrale uitvoeringsnota omgevingszaken, waarin naast het milieubeleid, ook het handhavingsbeleid en andere uitvoeringsnota's en beleidsregels op het gebied van de fysieke leefomgeving integraal zouden worden opgenomen. Door het temporiseren van de uitvoeringsnota met twee jaar, hoeft het milieubeleidsplan ook niet geactualiseerd te worden (Dit betreft een incidentele besparing van € 49.000,- voor de komende 2 jaren).

Het huidige milieubeleidsplan heeft een scope tot 2030. De uitvoering is op basis van de eerdere bezuinigingen al vertraagd. Voorlopig biedt het plan samen met de jaarlijkse evaluaties en de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid nog voldoende aanknopingspunten om voor de jaren 2014 - 2015 een uitvoeringsprogramma op te kunnen stellen. Bovendien kan op grond van artikel 4.19 lid 2 Wm de gemeenteraad de geldingsduur van een milieubeleidsplan eenmaal met ten hoogste twee jaar verlengen. Het plan kan dus in 2013 verlengd worden tot eind 2015. Voor 2016 moet er dan een nieuw milieubeleidsplan komen, al dan niet verankerd in een Nota integrale uitvoering omgevingszaken.

Voor de jaren 2014-2015 zal het college een Milieu-uitvoeringsprogramma vaststellen. Jaarlijks zal het uitvoeringsprogramma worden geëvalueerd. De evaluatie zal worden meegenomen in de jaarrekening van het betreffende jaar.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 605.000,-.
Deze lasten bestaan uit eigen uren, overige goederen en diensten en subsidies.

De begrote baten in 2013 bedragen € 128.000,-. Deze baten bestaan uit subsidie ontvangsten en mutaties in reserves/voorzieningen.

6565 Omgevingsbeleid (anders dan milieubeleid)

Aanvragen en verzoeken op het gebied van onder andere bouw, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten moeten getoetst worden aan wettelijke regels en vastgesteld beleid. Bovendien moeten deze wettelijke (beleids)regels worden gehandhaafd. Het opstellen van duidelijke beleidskaders is daarvoor belangrijk. Bij het opstellen van (omgevings)beleid en regelgeving staat integraliteit voorop, waarbij ingestoken wordt op een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving.

Gelet hierop was het ook de bedoeling om in 2012/2013 één Nota integrale uitvoering omgevingszaken alsmede één integraal uitvoeringsprogramma op te stellen waarin alle taken op het gebied van vergunningverlening, en toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving integraal zouden worden opgenomen. Gelet echter op de noodzakelijke bezuinigingen is besloten om het opstellen van deze Nota te temporiseren met 2 jaar. Dat betekent dat dit pas in 2015 zal worden opgepakt.

Desondanks zal in de jaren 2013 en 2014 de integraliteit daar waar mogelijk in ogenschouw worden genomen en indien mogelijk zal verdergaande deregulering en administratieve lastenverlichting doorgezet worden en zal de dienstverlening verbeterd worden. Daarnaast communiceren we proactief, om meer bewustwording van beleid en regelgeving bij burgers en bedrijven te verkrijgen.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 216.000,- dit betreft eigen uren personeel.

6570 Omgevingshandhaving en -toezicht

Handhaving is een taak met grote prioriteit voor de gemeente. De speerpunten en organisatorische en planmatige aanpak hiervan zijn vastgelegd in de nota 'Integraal handhavingsbeleid 2009-2012'. Daarbij gelden de volgende doelstellingen:

1. verbeteren naleefgedrag;
2. integrale handhaving;
3. voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen.

Het vastgestelde handhavingsuitvoeringsprogramma benoemt jaarlijks concrete projecten die invulling geven aan de doelstellingen van het handhavingsbeleid. Naast een programmatische en planmatige werkwijze, heeft de gemeente de belangrijke taak om een actieve bijdrage te leveren aan het oplossen van klachten die binnenkomen bij het Klant Contact Centrum. Jaarlijks wordt geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd. De aanpak van klachten vindt plaats volgens de in het beleid vastgestelde prioriteiten.

Voorgesteld wordt om de uitvoeringsnota omgevingsbeleid met twee jaar uit te stellen. Het gevolg hiervan is dat het huidige handhavingsbeleid met twee jaar verlengd moet worden tot en met 2014. Het huidige handhavingsbeleid is kwalitatief goed en van een adequaat niveau, er is geen hoge noodzaak tot actualisatie op dit moment. Het huidige handhavingsuitvoeringsprogramma met een looptijd tot eind 2013 moet voor 2014 wel opgesteld worden.

Dierennoodhulp

In 2012 is overeengekomen met de Dierenbescherming dat voor 2012 een vergoeding door de gemeenten voor de dierennoodhulp wordt gegeven van € 1,12 plus € 0,10 voor de verbouwing van het dierenopvangcentrum (totaal € 1,22 per inwoner). In september 2012 wordt door de werkgroep Regionaal Dierenopvangcentrum bepaald of deze bijdrage voldoende is. Mocht extra budget benodigd zijn dan wordt dit bij de eerste Burap van 2013 opgenomen.

Drank- en horecawet

De Eerste Kamer heeft op 22 mei 2012 de nieuwe Drank- en Horecawet aangenomen. Deze wet treedt op 1 januari 2013 in werking. Hierdoor verschuift de verantwoordelijke van het toezicht op deze wet van de Nieuwe Voedsel en Warenautoriteit (nVWA) naar de gemeente. Aan de wijziging van de Drank- en Horecawet liggen twee hoofddoelstellingen ten grondslag, namelijk het terugdringen van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven i.c. de horeca en het tegengaan van schadelijk alcoholgebruik onder jongeren. Tevens wil het kabinet bestuur en beleid dichterbij de burger brengen. Daarom krijgen gemeenten met deze wetswijziging meer bevoegdheden en instrumenten om problemen op te lossen en wordt ook het toezicht aan gemeenten overgedragen.

Regionale uitvoeringsdienst Zuidoost-Brabant (RUD)

Op 1 januari 2013 moet de regionale uitvoeringsdienst (RUD) in Zuidoost-Brabant een feit zijn. Voor de oprichting is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) tussen de gemeenten en de provincie nodig. De GR bevat de bestuurlijke afspraken waaraan de inrichting en besturing van de RUD moet voldoen. De RUD is een uitvoeringsorganisatie van samenwerkende gemeenten en provincies om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe en bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren. Over de exacte (operationele) inrichting van de RUD wordt binnen de regio momenteel nog volop gediscussieerd. Het is op dit moment dus nog onduidelijk wat de precieze omvang van de RUD wordt en welke financiële en personele consequenties dit met zich meebrengt. Gezien de tijdsdruk zal dit voor 1 januari 2013 duidelijk moeten zijn. Zodra hierover meer informatie beschikbaar is wordt uw raad hierover geïnformeerd.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 1.878.000,-. Deze lasten bestaan uit eigen uren en overige goederen en diensten

De begrote baten in 2013 bedragen € 9.000,-.

6552 Riolen

Dit product ziet toe op het doelmatig beheren en in stand houden van de bestaande riolering en watergangen door het plegen van jaarlijks en meerjaarlijks onderhoud. Dit om overlast en schades in het openbaar gebied en aan particulier eigendom te voorkomen. Via een kostendekkend tarief verhalen we de exploitatiekosten van het rioolstelsel op de gebruikers. In 2013 wordt de riolering op basis van het V-GRP onderhouden en waar nodig vernieuwd. Enkele projecten welke in 2013 worden opgepakt zijn; onderhoud riolering Centrum Zeelst, aanleg HWA(HemelWaterAfvoer) riolering Oude Kerkstraat, aanleg HWA riolering Zandoerleseweg en vervanging riolering hoofdwegen Zonderwijk

In 2013 wordt het structureel reinigen en inspecteren van de riolering verder doorgezet, dit is inclusief bijzondere constructies (gemalen, bergbezinkbassins, overstorten, etc). Op basis van de inspectiegegevens kunnen we onderhoud en eventuele vervangingen deugdelijk plannen, zowel voor de korte als de lange termijn. De samenwerking met het waterschap De Dommel zal ongewijzigd verder gaan.

Het technisch functioneren wordt continue onderzocht. Dit gebeurt onder andere op basis van het uitgebreid Basis RioleringsPlan (vBRP). Op beleidsmatig gebied is het (verbrede) Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) richtinggevend, dat is vastgesteld in de raadsvergadering van februari 2010. In 2013 wordt begonnen met de vernieuwing van het V-GRP, zodat er een nieuw vastgesteld V-GRP is op 1 januari 2015.

De begrote lasten in 2013 € 3.757.000,- bestaan voornamelijk uit een onttrekking uit de voorziening en uit externe onderhoudskosten riolen.

De begrote baten in 2013 € 4.058.000,- bestaan voornamelijk uit rioolrechten en uit een toevoeging vanuit reserve.

6554 Afval

Dit product behelst het op adequate wijze inzamelen, scheiden en afvoeren van het aangeboden huishoudelijke afval. Via een kostendekkend tarief verhalen we de inzamelkosten op de verbruikers. Voor 2013 staat het opstellen van een nieuwe raamovereenkomst voor de levering en plaatsing van ondergrondse afvalcontainers op het programma.

De begrote lasten in 2013 € 3.833.000,- bestaan voornamelijk uit externe kosten huisvuil.

De begrote baten in 2013 € 4.531.000,- bestaan voornamelijk uit afvalstoffenheffing.

Het verschil tussen begrote lasten en begrote baten wordt veroorzaakt door het BTW-verschil op externe kosten.

6555 Begraafplaats

De begraafplaats biedt de mogelijkheid om een overledene op passende wijze een laatste rustplaats te geven. Via een vergoeding per teraardebestelling of urnenplaatsing zijn de onderhouds- en beheerkosten van de gemeentelijke begraafplaats gedeeltelijk gedekt. In 2013 zal specifiek gekeken worden of er een verandering nodig is in de exploitatieopzet voor dit product.

De begrote lasten in 2013 € 242.000,- bestaan voornamelijk uit eigen uren.

De begrote baten in 2013 € 127.000,- betreffen begraafrechten.

Productenraming

De tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 8	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6552	Riolen	3.414	5.735	3.757	4.385	14.327	11.146
6554	Afval	4.340	3.971	3.833	3.900	3.940	4.082
6555	Begraafplaats	239	253	242	235	236	240
6560	Milieubeleid	554	876	605	486	582	470
6565	Omgev. beleid (niet milieubel.)	121	253	216	209	209	211
6570	Omgevingshandh. en -toezicht	1845	1642	1878	1813	1790	1811
		10.513	12.730	10.531	11.028	21.084	17.960
Baten							
6552	Riolen	3.453	5.960	4.058	4.653	14.659	11.525
6554	Afval	5.038	4.606	4.531	4.614	4.663	4.835
6555	Begraafplaats	137	118	127	132	139	144
6560	Milieubeleid	128	128	128	23		
6565	Omgev. beleid (niet milieubel.)						
6570	Omgevingshandh. en -toezicht	45	9	9	9	10	10
		8.801	10.821	8.853	9.431	19.471	16.514
	Saldo (- = nadeel)	-1.712	-1.909	-1.678	-1.597	-1.613	-1.446
Samenstelling lasten							
Directe lasten		5.163	5.544	5.644	5.406	5.151	5.362
Bedrijfsvoeringskosten		2.469	3.409	3.286	3.181	3.173	3.088
Kapitaallasten		680	722	783	840	981	1.493
Investerings MN		52					
Storting reserves & voorzieningen		2.149	3.055	818	1.601	11.779	8.017
		10.513	12.730	10.531	11.028	21.084	17.960
Samenstelling baten							
Directe baten		7.290	6.101	6.823	7.457	7.673	8.027
Onttrekking reserves & voorzieningen		1.511	4.720	2.030	1.974	11.798	8.487
		8.801	10.821	8.853	9.431	19.471	16.514
	Saldo (- = nadeel)	-1.712	-1.909	-1.678	-1.597	-1.613	-1.446

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6554	Implementatie ondergrondse afvalinzameling (Invest.2013: € 313.000,-)	-10	-31	-30	-29
6554	Verhoging tarief afvalstoffenheffing	10	31	30	29
6560	Saneringskosten voor verwijdering van zinkassen	-30	0	0	0
6570	Invoering Drank en Horeca wet	-8			
	Saldo (- = nadeel)	-38	0	0	0

6554 Implementatie ondergrondse afvalinzameling

Gelet op het streven om bij hoogbouw in heel Veldhoven ondergrondse afvalinzameling in te voeren is een investering van € 313.000,- gespreid over 4 jaren noodzakelijk. De hoogte van de afvalstoffenheffing 2013 wordt hierop aangepast, eveneens over 4 jaren doorgevoerd.

6560 Milieubeleid

Op 26 mei 2009 is door de raad akkoord gegeven om de saneringskosten voor verwijdering van zinkassen in de gemeente Veldhoven te vergoeden. Er is een cofinancieringsovereenkomst aangegaan met Projectbureau Actief Bodembeheer de Kempen. Het budget hiervoor was € 100.000,- en is bij de begroting 2010 opgenomen. In 2011 zijn deze kosten teruggebracht naar € 50.000,- en nu blijkt nog maar € 30.000,- nodig te zijn. Echter door het nodige onderzoek en ontwikkeling zal in 2012 de praktische afwikkeling plaatsvinden en in 2013 de financiële afwikkeling. Tijdens de budgetoverheveling procedure in 2011 is de € 50.000,- niet gehonoreerd. De kosten voor 2013 betreffen nu nog € 30.000,-.

6570 Omgevingshandhaving en -toezicht

Controle kinderopvang is technisch bij de afdeling MSO ondergebracht onder programma 7. Beleid en uitvoering van controle kinderopvang wordt uitgevoerd door de afdeling OZ. Voorgesteld wordt een overheveling van budget van programma 7 naar programma 8. Dit is een structurele budgettaire neutrale wijziging/verschuiving en reeds al verwerkt in bovenstaande productenraming.

6570 Omgevingshandhaving en -toezicht

Vanwege de nieuwe wettelijke taak; invoering nieuwe Drank en Horeca wet is het van belang om de materiële noodzakelijke kosten op te nemen in de begroting 2013. Het benodigde budget hiervoor is € 10.000,-, waarvan € 8.000,- bij omgevingshandhaving en -toezicht en € 2.000,- bij omgevingsvergunningen (programma 14).

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6555	Begraafplaats	10	10	10	10
6570	Stadstoezicht terug naar gemeentehuis	4	4	4	4
	Saldo (- = nadeel)	14	14	14	14

6555 Begraafplaats

Op dit product wordt taakstellend € 10.000,- bijgesteld.

6570 Omgevingshandhaving en -toezicht

Stadstoezicht is gevestigd in het politiebureau, bij beschikbare ruimte in het gemeentehuis zou stadstoezicht ook hier gevestigd kunnen worden, wat een voordeel van € 4.000,- oplevert.

2.1.9 Economie en arbeidsmarktbeleid

Programmabeschrijving

Wij bevorderen de diversiteit en de continuïteit van onze werkgelegenheid door de aard van de bedrijvigheid te verbreden en ons binnen de regio te profileren als vestigingsplaats voor (medisch-)technologische bedrijven. We scheppen een aantrekkelijk ondernemersklimaat, met name voor startende ondernemingen. Ook zetten we accountmanagement in om de contacten met de nieuwe en gevestigde bedrijven te verbeteren.

Onze inwoners bieden we een grote variatie aan soorten werk en opleiding. Wij ondersteunen inwoners bij het vinden van werk. Via samenwerking met bedrijven en opleidingsinstituten, koppelen we het aanbod van werkzoekenden aan de vraag op de arbeidsmarkt. Inwoners met een arbeidshandicap proberen wij een baan te geven via Ergonbedrijven.

Wij bevorderen de minder-conjunctuurgevoelige branches. Als de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is, bieden we instrumenten als opleiding en stage; zo nodig bieden we alternatieven gericht op maatschappelijke participatie. Met het oog op het laatste is in 2011 een participatienota "iedereen telt mee, doet mee en draagt bij" opgesteld; in de komende jaren is deze nota leidend in de ontwikkeling van participatie van inwoners van onze gemeente. Als belangrijk instrument van uitvoering ontwikkelen wij het Participatieplein binnen de multifunctionele accommodaties; voor mensen die niet economisch kunnen participeren zullen dáár mogelijkheden en activiteiten worden ontwikkeld.

Algemene doelstelling

Wij bevorderen de werkgelegenheid voor de regio en de deelname aan het arbeidsproces van onze inwoners en zorgen voor een sterke economische positie binnen de regio Zuidoost-brabant.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
9.1	Veldhoven heeft een goed vestigingsklimaat	Het aantal bedrijven in Veldhoven neemt niet af	Aantal bedrijven
Bron:	Kadernota 2009	Programmabegroting 2008	KvK
9.2	Behoud van voldoende werkgelegenheid in Veldhoven	Het aantal geschikte arbeidsplaatsen is minstens gelijk aan de beroepsbevolking	aantal arbeidsplaatsen t.o.v. de beroepsbevolking
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2010	UWV Werkbedrijf/Afdeling MSO
9.3	Beheersing van het aantal uitkeringsgerechtigden	De cijfers m.b.t. verandering in het aantal uitkeringsgerechtigden zijn in Veldhoven beter dan bij gemeenten in de regio. Uitgaven zijn lager dan ontvangen rijksvergoeding (I-deel).	Aantal uitkeringsgerechtigden
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2010	Afdeling WIZ
9.4	Veldhoven heeft detailhandelsvoorzieningen, afgestemd op het door inwoners gewenste niveau	De tevredenheid van inwoners over detailhandelvoorzieningen blijft 7,3 of hoger	Tevredenheidscijfer over detailhandelvoorzieningen
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Wijkatlas

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleidseffect
6200	Economische zaken	1, 2, 4
6210	Weekmarkt	4
6430	WWB	3
6432	Overige uitkeringen	3
6436	Uitstroombevordering	3

6200 Economische zaken

De gemeente bevordert de werkgelegenheid in Veldhoven en de regio Zuidoost-Brabant door het bieden van een goed ondernemersklimaat en een gunstig vestigingsklimaat.

Bedrijventerreinen

De gemeente geeft bedrijfskavels uit op de bedrijventerreinen Habraken en Zandven. De markt voor bedrijventerreinen staat momenteel zwaar onder druk. Veel bedrijven hebben last van de crisis, waardoor de aankoop van nieuwe kavels wordt uitgesteld. Bovendien is in het stedelijk gebied van de regio, net als elders in het land, sprake van een fors overaanbod aan bedrijventerreinen. Tot 2020 wordt in het stedelijk gebied een reële vraag van 172 ha verwacht terwijl er potentieel aanbod van 641 ha is. In regionaal verband is afgesproken de focus te leggen op het realiseren van 172 ha kwalitatief goede bedrijventerreinen, die aansluiten bij de vraag uit de markt. Voor de aanpak van de overprogrammering wordt een visie en uitvoeringsstrategie opgesteld op basis waarvan in 2013 afspraken worden gemaakt die ook gevolgen zullen hebben voor Veldhoven.

Het 'Aanvalsplan voor de crisisaanpak van woon- en werklocaties' (zie Programma 1 – Stedelijke ontwikkeling) bevat ook enkele acties die betrekking hebben op het stimuleren van de verkoop van bedrijfskavels en het tijdelijk gebruik van bedrijfsterreinen. Op bedrijventerrein Habraken zullen in 2013 enkele maatregelen worden getroffen om de verkoop van kavels te stimuleren (o.a. samen bouwen, gereguleerd toestaan van meer bedrijfsverzamelgebouwen, flexibilisering regelgeving en marktbewerking). Op bedrijventerrein De Run zal uitvoering worden gegeven aan het plan van aanpak voor de Herijking van het Masterplan De Run uit 2007. Hierbij wordt in 2013 gedacht aan de aanpak van leegstand en de voortgang van de lopende projecten uit Brainport Avenue (o.a. Runport A2: Run 1000/2000). Op bedrijventerrein De Run zijn plannen voor realisatie van een 'Health Technology Park' (campus c.q. een open innovatiecentrum op het gebied van medische technologie en zorginnovatie) op het terrein van het Maxima Medisch Centrum (MMC). In het kader van de planontwikkeling vervult de gemeente een adviserende en toetsende rol. Vooralsnog wordt verwacht dat in 2013 een bestemmingsplan voor deze ontwikkeling in procedure kan worden gebracht.

Economisch actieprogramma

Op 1 maart 2011 is het Economisch Actieprogramma 2011-2014 vastgesteld. Naast de hier in opgenomen doorlopende acties zoals de (door)ontwikkeling van centrummanagement en parkmanagement en de doorontwikkeling van het ondernemersloket en het accountmanagement, zullen in 2013 de volgende onderwerpen worden opgepakt:

- gebiedsgericht beheer van bedrijventerreinen en winkelgebieden;
- verkenning meeting point (stimuleren samenwerking onderwijs en bedrijfsleven);
- afstemming arbeidsmarktinitiatieven (realiseren van een betere afstemming tussen vraag en aanbod);
- actualisatie van de detailhandelsstructuurvisie.

Centrummanagement

In het winkelgebied De Kromstraat is er per 1 januari 2011 een centrummanager aangesteld en zijn de financiën via reclameheffing structureel geregeld. In 2012 is het CityCentrummanagement Ondernemingsplan 2013-2017 opgeleverd. Hierin staat welke activiteiten er in het City Centrum nodig zijn wil het worden tot het derde centrum van de regio. Het college heeft besloten zowel inhoudelijk als financieel deel te nemen onder de voorwaarde dat zowel ondernemers als vastgoedeigenaren bijdragen conform het ondernemingsplan.

Parkmanagement

Op basis van de evaluatie van het gemeentebrede parkmanagement voor de bedrijventerreinen De Run, Habraken en Zandven is in 2012 een vereenvoudigde structuur geëffectueerd. De Stichting Glasvezel Veldhoven houdt zich bezig met de aanleg en beheer van het glasvezelnetwerk en camerabeveiliging op Habraken en Zandven met garantstelling van de gemeente. De achterblijvende gronduitgiften op Habraken en Zandven hebben tot gevolg dat de vaste kosten zwaar op de exploitatie drukken. Dit noodzaakt tot het verkennen van scenario's voor de toekomst. Vanaf 2013 zal de collectieve beveiliging van bedrijventerrein De Run vanuit de gemeente worden betrokken bij parkmanagement. Doorlopend zal worden gezien in hoeverre in het kader van het participatieplein kan worden bijgedragen aan de collectieve beveiliging van De Run.

Brainport

Een effectieve regionale samenwerking is nodig om het bedrijfsleven optimaal te faciliteren in ondernemerschap en vestigingsmogelijkheden. Brainport 2020 is daarvoor de leidende visie. In 2013 wordt verder uitvoering gegeven aan de Veldhovense Brainportagenda, die de raad eind 2009 vaststelde. In 2012 hebben de overheidsaandeelhouders afspraken gemaakt over de meerjarenfinanciering Brainport Development N.V. 2013-2016. Dit heeft geleid tot een lagere jaarlijkse bijdrage vanaf 2013 (jaarlijks ca. €26.000 lager dan in de periode 2010-2012).

De begrote lasten in 2013 bedragen € 780.000,-. Deze lasten betreffen hoofdzakelijk bijdragen naar aanleiding van bestuurlijke afspraken zoals deelname aan Brainport Development N.V., het Expat Center, centrummanagement Kromstraat en eigen uren.

6210 Weekmarkt

Hieronder valt de zorg voor het behoud van een weekmarkt op het Meiveld. Zo dragen we bij aan de instandhouding van een adequaat voorzieningenniveau voor de burger. Voor 2013 staan er geen bijzondere activiteiten op de planning. De totale kosten zijn zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met de opbrengsten.

De begrote lasten in 2013 zijn € 31.000,- (eigen uren) en de begrote baten zijn € 31.000,- (marktgelde).

6430 Wet werk en bijstand, Ioaw en Ioaz

Onder dit product valt de rechtmatige en doelmatige uitvoering van bovenstaande wetten die een periodieke inkomensvoorziening aan inwoners van Veldhoven bieden.

In 2013 zal waarschijnlijk een herstel van de economische groei plaatsvinden; de eerste effecten op het uitkeringenbestand worden pas in 2014 verwacht. De werkgelegenheid neemt in 2013 nog licht af en er ontstaat een herstel op het vlak van vacatures. Ondanks de krimp van de economie in 2012 groeit de beroepsbevolking in 2012 en 2013. De afname van de vraag en toename van het aanbod van arbeid leiden tot een stijging van het aantal werklozen in 2012 en 2013.

Dit heeft met enige vertraging ook een doorwerking op de uitkeringspopulatie. Door enerzijds een gerichte en efficiënte inzet van handhaving aan de poort en gedurende het uitkeringsproces en anderzijds een sterk re-integratie focus op economische participatie, denken wij de groei van het uitkeringsvolume beheersbaar te kunnen maken en zodoende de uitgaven te beperken tot beneden het niveau van de rijksvergoeding (I-deel).

Wij koersen de komende jaren op meer intergemeentelijke samenwerking op beleid- en uitvoerende terreinen en outsourcing. Dit zal leiden tot 'winst' op overhead, een meer efficiënte en effectieve inzet van instrumenten en middelen en verbeterde dienstverlening. Dit leidt wederom tot een bestandsreductie in de vorm van een verminderde instroom en verhoogde uitstroom.

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 419.000 kosten.

6432 Overige uitkeringen

Onder dit product valt de rechtmatige en doelmatige uitvoering van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Het gaat hierbij met name om het verstrekken van informatie, de behandeling van aanvragen, de betaling en eventuele terugvordering van uitkeringen én alle activiteiten die hiermee verband houden.

Op grond van het Bbz kunnen startende en gevestigde ondernemers worden gefinancierd met bedrijfskapitaal en/of aanvullende uitkeringen voor levensonderhoud. Het beroep op het Bbz is wisselend.

De inkomsten uit terugvordering en verhaal zijn in 2013 naar verwachting groter dan de uitgaven.

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 97.000 opbrengen.

6436 Uitstroombevordering en re-integratie

De Wet werk en bijstand verplicht de gemeente om met name uitkeringsgerechtigden (WWB en ANW) en niet-uitkeringsgerechtigden (NUG-gers) te ondersteunen bij de re-integratie op de arbeidsmarkt. Op grond van onze eigen Participatienota ambiëren wij dat "iedereen meetelt, mee doet en bijdraagt". De aard van de ondersteuning en de intensiteit daarvan kunnen variëren en zijn afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt. De kosten van re-integratieactiviteiten komen ten laste van het participatiebudget.

Focus bij re-integratie ligt op economische participatie. Inzet van instrumenten als 'Veldhoven werkt', jobhunting en zorgtrajecten (o.m. Gascogne) zijn hier onderdeel van. Middelen voor re-integratie zetten we vooral in voor de 'kansrijken', dat zijn de werkzoekenden die op de bovenste treden van de participatieladder worden ingedeeld. Doel is om zoveel mogelijk uitkeringsgerechtigden toe te leiden naar betaald werk. Wie kan werken, gaat werken. Is volledige uitstroom uit de uitkering niet mogelijk, dan is parttime werk aan de orde.

Mensen zonder voornoemd perspectief krijgen substantieel minder ondersteuning op het terrein van re-integratie. Deze mensen worden bij maatschappelijke participatie betrokken.

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 911.000 kosten.

6437 Sociale werkvoorziening

De gemeenten Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre hebben de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening ondergebracht in de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (GRWRE = Ergon). De uitvoering van de Wsw verloopt nog kostenneutraal. De gemeentelijke rijkssubsidie wordt maandelijks aan Ergon beschikbaar gesteld, die de uitvoering verzorgt volgens een vooraf vastgesteld (meerjaren)beleidsplan.

Vooruitlopend op de invoering van de Wet Werken Naar Vermogen heeft Ergon eind 2011 een bezuinigingsplan opgesteld. De WWNV is echter controversieel verklaard. Gezien de reële verwachting dat bestaande wetten zullen worden samengevoegd, de financiële middelen zullen worden versoberd en dat minder gesubsidieerd en meer regulier gewerkt zal moeten gaan worden door mensen met een arbeidsbeperking, zal Ergon gestaag verder gaan met de voorbereidingen op de toekomstige wetswijziging. Dit betreft het treffen van noodzakelijke bezuinigingen als gevolg van toekomstig rijksbeleid (WWnV), de versnelling van de reeds jaren door Ergon ingezette strategische lijn (van binnen naar buiten), het doorvoeren van zinvolle dan wel noodzakelijk geachte aanpassingen zoals een efficiëntere en effectievere organisatie, en ingrepen in de portfolio op basis van bedrijfseconomische analyse.

Door deze maatregelen wordt er voor 2013 geen extra bijdrage van de deelnemende gemeenten verwacht.

De kosten van eigen beleidsontwikkeling, participatie in diverse ambtelijke regionale overleggen en gemeentelijke uitvoeringskosten bedragen 0,25 fte. Dit bedrag ad € 10.000,00 wordt vanaf 2013 – in tegenstelling tot vorige jaren – in mindering gebracht op het budget voor Ergon. Voor de ambtelijke voorbereiding van de herstructurering en uitvoering van de WWnV blijft een kostenpost van € 68.000,- noodzakelijk.

De kosten voor dit product bedragen in 2013 € 4.166.000, dit bedrag bestaat voornamelijk uit de bijdrage aan Ergon. Daarnaast ontvangen wij voor dit product in het kader van de wet sociale werkvoorziening middelen van het rijk voor € 4.098.000,-.

Productenraming

Onderstaande tabel geeft lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 9	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6200	Economische zaken	881	828	780	731	727	762
6210	Weekmarkt	27	37	31	30	31	31
6430	WWB	8.196	8.044	6.745	6.462	6.475	6.560
6432	Overige uitkeringen	175	300	270	269	275	283
6436	Uitstroombevordering	1.453	1.255	1.351	1.528	1.553	1.554
6437	Sociale werkvoorziening	4034	4138	4166	4164	4266	4372
6438	Gesubsidieerd werk (Wiw/id)						
		14.766	14.602	13.343	13.184	13.327	13.562
Baten							
6200	Economische zaken	5					
6210	Weekmarkt	23	30	31	32	33	34
6430	WWB	5.831	6.329	6.326	6.322	6.324	6.327
6432	Overige uitkeringen	444	359	367	375	382	390
6436	Uitstroombevordering	843	732	440	448	461	461
6437	Sociale werkvoorziening	4.019	4.098	4.098	4.098	4.098	4.098
6438	Gesubsidieerd werk (Wiw/id)						
		11.165	11.548	11.262	11.275	11.298	11.310
	Saldo (- = nadeel)	-3.601	-3.054	-2.081	-1.909	-2.029	-2.252
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	11.517	11.535	10.360	10.304	10.487	10.747
	Bedrijfsvoeringskosten	2.986	3.022	2.939	2.836	2.796	2.771
	Kapitaallasten	7	5	4	4	4	4
	Investerings MN						
	Storting reserves & voorzieningen	256	40	40	40	40	40
		14.766	14.602	13.343	13.184	13.327	13.562
Samenstelling baten							
	Directe baten	11.160	11.548	11.262	11.275	11.298	11.310
	Onttrekking reserves & voorzieningen	5					
		11.165	11.548	11.262	11.275	11.298	11.310
	Saldo (- = nadeel)	-3.601	-3.054	-2.081	-1.909	-2.029	-2.252

Nieuw beleid

Centrummanagement

Het college heeft onder voorwaarde ingestemd met een verstrekken van een bijdrage aan Centrummanagement in het City Centrum. Het invoeren van Centrummanagement in het City Centrum betreft een van de acties uit het coalitieakkoord 2010-2014.

Voor de gemeentelijke bijdrage in 2013 is financiële ruimte gecreëerd binnen het product economische zaken.

Voor de jaren 2014 t/m 2016 (toegezegde bijdrage respectievelijk €50.000,-, €47.500,- en €40.000,-) is nu nog geen budget opgenomen in de meerjarenbegroting. Het college heeft als voorwaarde aan de bijdrage gesteld dat alle betrokken partijen in het City Centrum zich moeten verbinden aan het "CityCentrummanagement Veldhoven Ondernemingsplan 2013-2017". Wanneer die duidelijkheid er is, zal in 2013 in de Voorjaarsnota een voorstel over de middelen 2014 t/m 2016 worden opgenomen.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6200	Bezuiniging op uitvoering nota economisch beleid	0	25	25	25
6200	Terugbrengen gemeentelijke bijdrage parkmanagement	-5	-5	-5	-5
6430	Minder uitgaven bij de IOAW	51	51	51	51
6432	Reductie inhuur WIZ	30	30	30	30
6436	Vermindering apparaatskosten ten gunste van ESF-project	200	0	0	0
6436	Beëindigen traject voor fysiek participatieplein (€ 845.000,- in 2012)	69	67	66	65
6437	Sw samenwerkingsverband/gemeentelijke ondersteuning/eigen bijdrage	10	10	10	10
	Saldo (- = nadeel)	355	178	177	176

6200 – Economische zaken

Uitvoering nota economisch beleid

Voorgesteld wordt om het budget ten behoeve van de uitvoering van de nota economisch beleid in de meerjarenbegroting voor de jaren 2014, 2015 en 2016 met €25.000,- naar beneden bij te stellen. Hierdoor kunnen niet alle geplande acties uit het economisch actieprogramma worden uitgevoerd of met een lager ambitieniveau.

Combineren parkmanagement met collectieve beveiliging De Run

Voorgesteld wordt om het budget voor parkmanagement met €5000,- op te hogen. Hierdoor kan de collectieve beveiliging van bedrijventerrein De Run bij het parkmanagement worden betrokken en kan het budget ten behoeve van de collectieve beveiliging van de Run zoals eerder opgenomen in programma 3 onder productnummer 6164 (€13.000,-) komen te vervallen.

6430 Minder uitgaven IOAW

De verwachting is gerechtvaardigd dat het aantal IOAW-ers, met een periodieke uitkering, minder zal stijgen dan vorig jaar werd verwacht.

6432 Vermindering kosten inhuur

Voor de uitvoering van het Bijstandsbesluit Zelfstandigen wordt al enkele jaren een externe kracht ingehuurd. Wij verwachten dat we, eventueel samen met andere gemeenten, gezamenlijk tot goedkopere uitvoering kunnen komen door een vaste kracht hiervoor in te zetten.

6436 Vermindering apparaatskosten ten laste van ESF-middelen

Voor de uitvoering van projecten op het gebied van uistroombevordering hebben wij een subsidie aangevraagd en gekregen uit het Europees Sociaal Fonds. Deze subsidie stelt ons in staat om apparaatskosten tijdelijk (2013) ten laste van deze subsidie te brengen. Na

afloop van de subsidie kunnen de apparaatskosten weer ten laste van het Participatiebudget (W-deel) ervan uitgaande dat hier dan voldoende financiële ruimte voor is.

6434 Annulering investering in een fysiek participatieplein

Bijstelling is aangewezen omdat de huisvesting van het Participatieplein Veldhoven vooralsnog zoveel mogelijk bij bestaande (maatschappelijke) gebouwen in de woonservicezones onder wordt gebracht. Wij sluiten aan bij de vraag van burgers door de diensten en voorzieningen van het participatieplein in de nabijheid aan te bieden.

6437 Ambtelijke ondersteuning Samenwerkingsverband Ergon

Tot heden werden de rijksmiddelen voor uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening ongekort doorgesluisd naar Ergonbedrijven. Voor de ambtelijke/gemeentelijke werkzaamheden zullen wij voortaan een deel van de kosten in mindering brengen op het budget dat beschikbaar wordt gesteld aan Ergon. De andere uitvoeringskosten (€ 68.000,-) zijn noodzakelijk voor de herstructurering en ambtelijke ondersteuning WWnV.

2.1.10 Onderwijs en Jeugd

Programmabeschrijving

(Verwezen wordt naar de inleiding van programma 6 Individuele voorzieningen maatschappelijke participatie en 1.3.2 Wijzigingen in de programmabladen)

De wet draagt de gemeente een aantal onderwijs- en jeugdtaken op. Naast het handhaven van de leerplicht en het organiseren van leerlingenvervoer is de belangrijkste onderwijsstaak het adequaat huisvesten van alle scholen. Ook het bestrijden van onderwijsachterstanden en het aanbieden van volwasseneneducatie vinden hun basis in de wet. Wij voeren deze taken uit als onderdeel van ons lokale onderwijsbeleid. Hiermee bevorderen wij dat meer mensen op zijn minst een startkwalificatie behalen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het algemeen jeugdbeleid en is daarnaast verplicht een Centrum voor Jeugd en Gezin te hebben.

Scholen hebben een belangrijke sociale functie en fungeren als ontmoetingsplaats in de wijk. De Kempen Campus is een eigentijds en kwalitatief hoogstaand complex waar het voortgezet onderwijs zich clustert. Hiermee verschaft Veldhoven niet alleen de eigen bewoners, maar ook de regio een aantrekkelijk onderwijsaanbod.

Er zijn over enkele jaren verspreid over Veldhoven een drietal multifunctionele accommodaties (MFA's) in gebruik waarin naast basisonderwijs meerdere functies zijn ondergebracht. Alle andere scholen zijn omgevormd tot brede scholen met naast basisonderwijs ook kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk.

Algemene doelstelling

Wij stellen alle jongeren in staat zich optimaal te ontwikkelen. Ook jongeren met problemen. Wij stellen jongeren tot 23 jaar in staat om primair en voortgezet onderwijs te volgen en bieden mogelijkheden voor volwasseneneducatie.

Beleids effecten

De volgende tabel geeft de beleids effecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
10.1	Alle scholen in Veldhoven beschikken over adequate huisvesting, waarin zij verantwoord onderwijs kunnen geven	Aantal scholen zonder adequate huisvesting is in 2014 gelijk aan 0	Aantal scholen zonder adequate huisvesting in Veldhoven
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Afdeling MSO
10.2	Afname van het schoolverzuim	Het aantal geregistreerde gevallen van schoolverzuim per onderwijs categorie (primair, voortgezet, etc.) neemt de komende vier jaar af	Aantal geregistreerde gevallen schoolverzuim per jaar
Bron:	Programmabegroting 2008	Programmabegroting 2008	Verslag CFI
10.3	Volwassenen die tot de specifieke doelgroepen (o.a. laaggeletterden en inburgeraars) behoren, brengen hun maatschappelijke en economische positie op het gewenste niveau via volwasseneneducatie	Voldoende deelname aan de mogelijkheden voor volwasseneneducatie die Veldhoven biedt	Aantal deelnemers aan volwasseneneducatie
Bron:	Kadernota 2009	Programmabegroting 2008	ROC

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
10.4	Terugdringen onderwijsachterstand in de voorschoolse periode en bij specifieke doelgroepen (Roma)	a. Deelname aan VVE programma's vergroten ten opzichte van het voorgaand jaar b. De deelname van Roma-jongeren aan regulier onderwijs neemt toe, waardoor deelname aan specifieke trajecten afneemt t.o.v. vorig jaar	a. Aantal deelnemers b. Deelname aan specifieke trajecten
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling MSO
10.5	Verbetering binnenmilieu basisonderwijs en speciaal onderwijs	a. In 2013 voldoen alle bestaande permanente schoolgebouwen aan de normen volgens "kwaliteitsklasse B" (volgens deskundigen een redelijk en voldoende niveau) b. Alle nieuwe scholen worden gebouwd volgens "kwaliteitsklasse A" (volgens deskundigen een goed niveau)	Aantal scholen die voldoen aan kwaliteitsklasse A respectievelijk B, ten opzichte van het totaal aantal scholen
Bron:	Nota verbetering binnenmilieu basisonderwijs en speciaal onderwijs	Nota verbetering binnenmilieu basisonderwijs en speciaal onderwijs	Afdeling MSO
10.6	Terugdringen aantal vroegtijdig schoolverlaters	Per 2014 is het aantal vroegtijdig schoolverlaters teruggedrongen tot ten hoogste 60% van referentiejaar 2008	Aantal vroegtijdig schoolverlaters t.o.v. 2008
Bron:	Aangenomen motie PvdA inzake actieplan voortijdig schoolverlaten	Aangenomen motie PvdA inzake actieplan voortijdig schoolverlaten	Afdeling MSO
10.7	Verbeteren van een aaneengesloten en doorlopende ontwikkeling voor 0 – 23 jarigen	De overgang en afstemming tussen instellingen voor educatie, opvang en zorg voor 0 – 23 jarigen en tot en met het halen van een startkwalificatie is verbeterd	Aantal instellingen met sluitende afspraken over doorlopende ontwikkeling
Bron:	Kadernota Lokaal Educatief Beleid 2009-2010	Kadernota Lokaal Educatief Beleid 2009-2010	Afdeling MSO
10.8	De kwaliteit van de activiteiten van het Centrum voor Jeugd en Gezin is hoog	a. Jongeren, ouders en/of gezinnen zijn tevreden over de wijze waarop hun vraag is opgepakt b. Vindplaatsen zijn tevreden over de wijze waarop het CJG een signaal heeft opgepakt c. De doorlooptijd van het moment dat een vraag wordt gesteld of gesignaleerd wordt, tot aan het moment dat een passend antwoord wordt gegeven, is maximaal 5 werkdagen	a. Waarderingscijfers van jongeren, ouders en/of gezinnen b. Kwalitatief onderzoek inzake de tevredenheid van de vindplaatsen c. 1) Doorlooptijd van signaal afgegeven door vindplaats in het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd tot aan inzet passende hulp of antwoord 2) Doorlooptijd van eerste contact van doelgroep met CJG tot inzet van passende hulp of antwoord
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Afdeling MSO

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleidseffect
6250	Primair onderwijs	1, 5, 7
6251	Openbaar onderwijs	1, 5
6252	Speciaal onderwijs	1, 5, 7
6253	Voortgezet onderwijs	1, 6, 7
6254	Volwasseneneducatie	3, 7
6255	Leerplicht	2, 7
6256	Leerlingenvervoer	2, 4
6257	Onderwijsranddiensten	4
6258	Bestrijding onderwijsachterstanden	4,7
6259	Natuur- en milieueducatie	*
6260	Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	4,7
6400	Algemeen jeugdbeleid	8
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	8

* Het product natuur- en milieueducatie voldoet wel aan de effectdoelstelling van programma Milieu en duurzaamheid (8).

6250 Primair onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van basisscholen. Zij krijgt hiervoor gelden gestort in het gemeentefonds. Binnen het gemeentefonds is geen specifiek budget voor onderwijshuisvesting zichtbaar.

Omdat de projecten voor de MFA's Noord, Midden en Zuid (Op Dreef) zich tegelijkertijd aandienen, is er gekozen voor een intensieve samenwerking op bestuurlijk niveau met het onderwijs en de welzijnsinstellingen. Deze samenwerking vond op het gebied van huisvesting plaats binnen de Regiegroep Onderwijs, waar de gemeente samen met de genoemde organisaties zitting in heeft. Nu het accent zich verplaatst van fysieke bouw naar inhoud en samenwerking, worden huisvestingszaken in beginsel niet meer besproken binnen de Regiegroep.

MFA Noord (incl. onderbouw PWA)

In de MFA-Noord hebben basisschool Dick Bruna (openbaar onderwijs), de PWA-school, de Verrekijker, Stimulans, De Paraplu en Zuidzorg in mei 2012 hun intrek genomen.

MFA Midden (incl. onderbouw PWA)

In 2012 is de MFA-Midden aanbesteed. De MFA-Midden wordt een voorziening waarin basisonderwijs, voorziening voor speciaal onderwijs, peuterspeelzaal, kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, buitenschoolse dagbehandeling, welzijnswerk, consultatiebureau, gezondheidsonderzoek en centrum voor jeugd en gezin worden gehuisvest. Hiermee wordt centraal in Veldhoven een voorziening gerealiseerd met een breed aanbod op het gebied van zorg, hulp, onderwijs en opvang. Het oorspronkelijke bouwvolume is met 20% teruggebracht, als gevolg van een afgenomen ruimtevraag en een heroverweging van het aantal af te nemen meters. De uitvoering zal starten medio 2013 waarna de oplevering zal plaatsvinden in de tweede helft van 2014.

MFA Zuid (Op Dreef)

In 2012 is de MFA-Zuid aanbesteed. De MFA-Zuid wordt een voorziening waarin met name een basisschool met peuterspeelzaal en kinderopvang worden gerealiseerd. De uitvoering zal starten medio 2013 waarna de oplevering zal plaatsvinden in de tweede helft van 2014.

Verbreiding basisscholen

Op basis van het advies van de werkgroep Verbrede Scholen is onderzocht of, hoe en op welke wijze alle scholen die niet zijn opgenomen in een MFA, uitgebreid worden met kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk. De verbreding is noodzakelijk om een ongewenste trek van kinderen naar alleen de MFA's te voorkomen. Tot op heden zijn vier scholen reeds verbreed, in 2012/2013 is de verbreding van de basisscholen in Cobbeek, 't Look en Zeelst voorzien. Stichting Veldvest heeft het (juridisch) eigendom van alle schoolgebouwen overgedragen naar de gemeente. Dit was de voorwaarde om in te stemmen met de verbreding van de basisscholen.

Dick Bruna heeft aangegeven een wijziging te willen doorvoeren in de oorspronkelijke plannen. De investeringskosten van deze plannen zijn hoger dan voorzien. Voorwaarde is dat deze extra kosten gedekt worden uit aanvullende inkomsten. Over de gewijzigde plannen vindt overleg plaats met het schoolbestuur mede in relatie tot de groei van de school (zie 6251).

Binnenmilieu

Met uitzondering van de twee hiernagenoemde scholen is bij alle scholen het binnenmilieu aangepast. De maatregelen op dit gebied bij basisschool Dick Bruna aan de Roek en bij De Zwengel aan de Platanenlaan, worden uitgevoerd in combinatie met de verbreding van Dick Bruna en de uitbreiding van De Zwengel.

Het product primair onderwijs zal de gemeente in 2013 per saldo € 1.841.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de eigenaarlasten van de schoolgebouwen. Het gaat dan met name om de kapitaallasten en de kosten voor groot onderhoud, verzekeringen en OZB.

6251 Openbaar onderwijs

De gemeente draagt zorg voor voldoende openbaar basisonderwijs. In Veldhoven is één openbare basisschool, Dick Bruna. Het bestuur van deze school, Stichting De Kempen is in totaal verantwoordelijk voor 15 scholen in de regio. De exploitatiekosten worden door het bestuur betaald. De rol van de gemeente is hoofdzakelijk een toezichthoudende. De wethouder onderwijs is vanaf 2012 voorzitter van het Regionale Samenwerkingsverband Openbaar Onderwijs De Kempen.

Vanaf medio 2012 is de school naast de locatie aan de Roek ook gehuisvest in de MFA Noord. Het aantal leerlingen van de openbare basisschool Dick Bruna stijgt de laatste jaren sterk. Deze stijging zal zich in 2013 voortzetten. In 2013 zullen de gevolgen van deze stijging voor de huisvesting van de school onderzocht worden. De daling van het aantal leerlingen in het bijzonder onderwijs zal daarbij betrokken worden.

6252 Speciaal onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen voor speciaal onderwijs. Zij krijgt hiervoor gelden gestort in het gemeentefonds. Binnen het gemeentefonds is geen specifiek budget voor onderwijshuisvesting zichtbaar.

Prins Willem-Alexanderschool

De raad heeft in november 2010 ingestemd met de bouw van een schoolgebouw nabij de Kempen Campus voor de afdeling voortgezet speciaal onderwijs van de Prins Willem Alexanderschool (PWA-school). In 2012/2013 zullen de plannen verder uitgewerkt worden waarbij met partijen wordt gekeken naar een adequate en efficiënte huisvesting.

De Zwengel

Vanwege de groei van het aantal leerlingen van De Zwengel heeft de raad bij het vaststellen van de Bestuursrapportage I 2011 besloten middelen beschikbaar te stellen voor de

uitbreiding van het schoolgebouw. De uitvoering is vanwege noodzakelijk gebleken afstemmingen nog niet gestart.

Passend onderwijs

In 2013 zal het wetsvoorstel passend onderwijs in werking treden. Met passend onderwijs wil het kabinet zo goed mogelijk onderwijs bieden aan ieder kind, ongeacht de extra zorgbehoefte die het heeft. Scholen in het primair en voortgezet onderwijs krijgen door de invoering van passend onderwijs een zorgplicht. De invoering van passend onderwijs en de transitie jeugdzorg hebben duidelijk raakvlakken: waar de zorg binnen school eindigt, begint de zorg voor jeugd onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Een goede afstemming hierbij is van belang.

De mogelijkheid bestaat dat de schoolgebouwen aangepast moeten worden. Bij de nieuwbouw van de scholen voor speciaal onderwijs is hier al rekening mee gehouden. Het is nog niet duidelijk of ook de schoolgebouwen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs aangepast moeten worden.

Het product zal de gemeente in 2013 € 85.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de eigenaarlasten van de schoolgebouwen. Het gaat dan met name om de kapitaallasten en de kosten voor groot onderhoud, verzekeringen en OZB.

6253 Voortgezet onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van de school voor voortgezet onderwijs (Sondervick College). Het Sondervick College is vanaf september 2007 gehuisvest op de Kempen Campus. Naast de school zijn op de Kempen Campus diverse binnen- en buitensportvoorzieningen aanwezig. Bovendien zijn er zichtbaar uitingen van beeldende kunst op de Campus aanwezig en wordt er in de lessen nadrukkelijk aandacht aan de diverse aspecten van kunst en cultuur gegeven. In dat kader is in 2012 het kunstwerk 'De Vier Elementen Poorten' van kunstenaar Han Roebbers geplaatst.

Het product voortgezet onderwijs zal de gemeente in 2013 per saldo € 1.231.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de eigenaarlasten van de schoolgebouwen. Het gaat dan met name om de kapitaallasten en de kosten voor verzekeringen en OZB. In tegenstelling tot het primair en speciaal onderwijs komen alle kosten van het onderhoud voor rekening van de schoolbesturen.

6254 Volwasseneneducatie

De gemeente sluit jaarlijks een contract af met het Stercollege voor het aanbieden van Voortgezet Algemeen Vormend Onderwijs (Vavo). Het Vavo biedt volwassenen de kans om alsnog een vmbo, havo- of vwo-diploma te halen. De Vavo draagt bij aan het verhogen van het aantal mensen met een startkwalificatie. Vooral jongeren van 18 tot en met 23 jaar maken gebruik van deze 'tweede kans'. Het kabinet heeft aangekondigd dat vanaf 2014 het onderdeel Vavo rechtstreeks onder verantwoordelijkheid van het rijk zal komen. Het gemeentelijk budget zal daardoor waarschijnlijk met 50% gereduceerd worden. Met het project Laaggeletterden, uitgevoerd door het Stercollege, draagt de gemeente bij aan het reduceren van het aantal laaggeletterden en een hogere participatiegraad. Naast genoemd contract met het Stercollege verstrekt de gemeente ook een bijdrage aan De Parasol. Daarvoor organiseert en verzorgt de Parasol diverse cursussen voor jongeren en volwassenen. De cursussen richten zich op de ontplooiing en vorming van Veldhovense inwoners.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 128.000,- kosten. Deze kosten hebben met name betrekking op de subsidiering van De Parasol. De kosten van het afgesloten contract met het Stercollege zijn namelijk gelijk aan de middelen die van het Rijk worden ontvangen.

6255 Leerplicht

Doel van dit product is de garantie te hebben dat kinderen naar school gaan en daar goed worden voorbereid op hun functioneren in de samenleving van nu en in de toekomst.

Intensivering en consistentie van de handhaving is een middel om dit te bereiken, ook voor de kinderen die op woonwagenlocaties wonen.

Om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen wordt op het gebied van leerplicht steeds meer regionaal samengewerkt. Dit beleid wordt in 2013 voortgezet.

De gemeenteraad heeft in juli 2009 het actieplan voortijdig schoolverlaten vastgesteld. Dit actieplan houdt in dat Veldhoven naast het convenant Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) ook met een gericht actieplan aan de slag gaat om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters met 40% in vier jaar terug te dringen. Dit betekent een daling van 116 naar 70 nieuwe voortijdig schoolverlaters. Hiervoor wordt samengewerkt met onder meer het Sondervick College en Stimulans en zijn de gezamenlijke inspanningen vanwege de genoemde regionale werkwijze met name gericht op leerlingen van het Sondervick College.

Het totaal aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in het voortgezet onderwijs en MBO bedraagt over de schooljaren 2009-2010 en 2010-2011 107 resp. 98. De cijfers over het schooljaar 2010-2011 zijn nog voorlopig. In 2013 zal een eindevaluatie worden opgesteld van het actieplan. In dat kader moet worden gezien of het nodig is het actieplan al dan niet aangepast te continueren.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 213.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de inzet van ambtelijke uren (leerplichtambtenaren) en de kosten die voortvloeien uit het actieplan.

6256 Leerlingenvervoer

De gemeente is verantwoordelijk voor de vervoersvoorzieningen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Ter uitvoering hiervan is de `Verordening leerlingenvervoer gemeente Veldhoven` vastgesteld. In 2012 is het leerlingenvervoer Europees aanbesteed tot en met het schooljaar 2016-2017 met een optie tot verlenging met maximaal 2 jaar. De kosten van het nieuwe contract liggen € 150.000 boven die van het vorige contract. Voor 2012 komt dit neer op een tekort van € 100.000. Er zal een analyse gemaakt worden van alle aspecten van het leerlingenvervoer, mede ook om de kostenstijging zoveel mogelijk te beperken. De gemeenteraad zal een aangepaste, een vooral aangescherpte, verordening worden voorgelegd. Met die aangescherpte regels kan vanaf de start van het schooljaar 2013-2014 een kostenbesparing gerealiseerd worden van € 75.000 per jaar, voor 2013 € 38.000. Op dit moment maken ongeveer 250 leerlingen gebruik van deze regeling.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 684.000,- kosten. Deze kosten hebben naast de ambtelijk inzet voornamelijk betrekking op de afgesloten contracten met het vervoersbedrijf.

6257 Onderwijsranddiensten

Via een meerjarige budgetovereenkomst worden middelen beschikbaar gesteld aan de Veldhovense scholen voor primair en speciaal onderwijs voor schoolzwemmen en kunstzinnige vorming.

De raad heeft voor 2011 en 2012 een subsidie beschikbaar gesteld aan stichting Jeugd en Beroep. De subsidie wordt ingezet voor techniekeducatie op basisscholen.

Als gevolg van gewijzigd rijksbeleid is na een afbouwperiode van drie jaar de subsidiëring van de schoolbegeleiding stopgezet. In regionaal verband zijn hierover afspraken gemaakt. De raad besloot bij het vaststellen van de `Kadernota Lokaal Educatief Beleid 2009-2013` om de middelen voor schoolbegeleiding vanaf 2010 in te zetten voor de uitvoering van het beleid.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 213.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de genoemde subsidies voor randdiensten

6258 Bestrijding onderwijsachterstanden

De gemeente ontvangt voor de bestrijding van onderwijsachterstanden een specifieke uitkering. De gemeenteraad heeft in 2010 de kadernota Lokaal Educatief Beleid vastgesteld. Het onderwijsachterstandenbeleid maakt hier onderdeel van uit. Een belangrijk speerpunt van het onderwijsachterstandenbeleid is de voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De gemeente is verantwoordelijk voor het voorschoolse deel en schoolbesturen voor het vroegschoolse deel (groepen 1 en 2) van de VVE.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 41.000,- kosten. Deze kosten hebben met name betrekking op subsidies aan peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties om alle jongeren een VVE traject aan te kunnen bieden.

6259 Natuur- en milieueducatie

Met de ondersteuning van een tweetal vrijwilligersorganisaties worden de inwoners van Veldhoven geïnformeerd over milieu- en natuuraspecten van de leefomgeving. Dit doen ze ondermeer door het geven van lezingen en het organiseren van excursies. Deze twee organisaties zijn de I.V.N. Veldhoven en de Vogelwerkgroep De Kempen.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 25.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de subsidies voor bovengenoemde organisaties.

6260 Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang

Alle peuterspeelzalen in Veldhoven zijn geprofessionaliseerd. Vanaf januari 2011 zijn naast alle leidsters van Stimulans Peuterwerk ook alle leidsters van Nummereen met de speelzalen de Tamboerijn en de Speelberg, opgeleid in een erkend voorschools educatie programma (VVE programma).

Vanaf 1 augustus 2010 zijn de kwaliteitseisen van peuterspeelzaalwerk in de wet Kinderopvang en kwaliteitsregels peuterspeelzalen opgenomen. Omdat er in de wet geen eisen aan ruimte en inrichting van speelzalen zijn gesteld, zijn deze in 2011 in een aparte gemeentelijke verordening opgenomen op advies van de VNG.

Op grond van de wet zijn toezicht en handhaving op peuterspeelzalen een wettelijke taak geworden. De GGD inspecteert de peuterspeelzalen jaarlijks in opdracht van de gemeente. Naast kinderopvang en recentelijk gastouderopvang zullen ook de peuterspeelzalen vanaf 2012 opgenomen worden in het landelijk register kinderopvang. Dit register heeft het gemeentelijk register vervangen.

De gemeente ontvangt vanaf 2010 structureel extra budget in het gemeentefonds voor uitvoering van de wet OKE en voor het kwaliteitskader peuterspeelzaalwerk.

In 2011 zijn de plannen voor de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzalen uitgewerkt. Er is gekozen voor het model Integrale samenwerking. In het najaar van 2012 zal een uitwerkingsplan met een visie op kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en VVE door het college worden vastgesteld.

Het product zal de gemeente in 2013 per saldo € 350.000,- kosten. Deze kosten hebben, naast de ambtelijke inzet, betrekking op subsidies aan peuterspeelzalen en de toezicht en handhaving van peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties.

6400 Algemeen jeugdbeleid

Het creëren van gunstige omstandigheden voor de jeugd, zodat die zich optimaal kan ontwikkelen; daar draait het om binnen dit product. Dit doen we door te zorgen voor een samenhangend netwerk van voorzieningen en maatregelen op allerlei terreinen, zoals leefklimaat, onderwijs, gezondheid, vrije tijd, wonen, werk en sociale integratie. Het gaat hier vooral om algemeen, maar ook om specifiek jeugdbeleid. Algemeen jeugdbeleid richt

zich op alle jeugdigen (zonder noemenswaardige problematiek). Hiervoor subsidiëren we bijvoorbeeld jeugdverenigingen en activiteiten op het gebied van jongerenparticipatie, tienerwerk en jongerenwerk. Specifiek jeugdbeleid richt zich op jeugdigen die te maken hebben of kunnen krijgen met problemen (zie ook product 6409). Maatregelen zijn onder andere de preventieve activiteiten van bureau Halt en de zogeheten Aanpak Jongeren op Straat (JoS) om overlast en jeugdcriminaliteit te voorkomen.

In 2013 wordt opnieuw aandacht gegeven aan de aanpak van overlastgevende hanggroepen. Uit de cijfers van de Wijkatlas 2012 blijkt dat de blijvende aanpak van de afgelopen jaren zijn vruchten afwerpt.

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 308.000,- kosten. Deze kosten hebben grotendeels betrekking op subsidies aan jeugdverenigingen en -activiteiten en de ambtelijke uren voor de JoS-aanpak.

6409 Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) richt zich op opvoed- en opgroei-ondersteuning van jeugdigen en ouders. Het doel is het beschermen en bevorderen van de lichamelijke, sociale en psychische gezondheid van de jeugd van -9 maanden¹ tot 23 jaar.

De Veldhovense visie op het CJG gaat uit van outreachend werken. De vraag van ouders en verzorgers staat daarbij centraal. Het CJG werkt vanuit vier inlooppunten, te weten:

- Gezondheidscentrum De Bolzen te Zeelst (vooralsnog tot aan de realisatie MFA Midden)
- Opvoedsteunpunt Dommelregio (in gezondheidscentrum De Bolzen, Zeelst)
- Consultatiebureau Zuidzorg (locatie Julianastraat en MFA Noord)
- Jongerenpunt (op de Kempen Campus).

Met de keuze van de inlooppunten is aansluiting gezocht bij locaties waar nu al sprake is van een natuurlijke toeloop van ouders, jongeren en kinderen. Verder zijn de CJG medewerkers die in dienst zijn van de eerstelijns kernpartners CJG (Zuidzorg, GGD en DommelRegio) actief binnen alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Het Signaleringsoverleg kwetsbaren en het CJG zullen met elkaar verbonden worden. De bedoeling is om cliënten zo effectief en efficiënt mogelijk te helpen en om overlap in hulpverlening te voorkomen.

Transitie jeugdzorg

Met ingang van 2015 worden de taken en verantwoordelijkheden van de provinciale jeugdzorg, de jeugdzorg plus (gesloten jeugdzorg), de jeugd-GGZ, de zorg aan licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen (LVG), de jeugdbescherming en jeugdreclassering overgeheveld naar de gemeenten.

In regionaal verband is een visie ontwikkeld en zijn leidende werkprincipes overeengekomen. Het jaar 2013 en 2014 zal worden gebruikt om te komen tot een lokale uitwerking en vertaling van het landelijk beleid en de regionale visie. Deze uitwerking zal een verbreding en uitbreiding betekenen van de werkzaamheden van het CJG. De gemeente wordt door de transitie integraal verantwoordelijk voor de jeugdzorg, van preventie en lichte opvoedondersteuning tot zeer specialistische, curatieve jeugdzorg waarbij het Centrum voor Jeugd en Gezin de voorkeur gaat vormen naar al deze vormen van zorg.

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 670.000,- kosten. Deze kosten hebben grotendeels betrekking op de subsidie aan de jeugdgezondheidszorg, subsidies aan diverse inhoudelijke activiteiten die onder het CJG vallen en kosten van het instandhouden van een CJG.

¹ Hiermee worden de aanstaande ouders en het ongeboren kind bedoeld.

Alle onderwijsproducten

Eind 2009 is de kadernota Lokaal Educatief Beleid vastgesteld door de raad. In juni 2011 heeft het college de uitvoeringsnotitie Lokaal Educatief Beleid vastgesteld. In 2012 en 2013 worden de acties uit deze notitie verder uitgewerkt. Het voornemen bestaat om in 2013 of 2014 een integrale nota voor onderwijs en jeugd op te stellen. De periode waarin dit gebeurd is mede afhankelijk vd transitie jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten/baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 10	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6250	Primair onderwijs	9.945	17.614	5.258	3.917	3.810	4.189
6251	Openbaar onderwijs	2	2	7	7	7	7
6252	Speciaal onderwijs	258	1.183	114	300	507	503
6253	Voortgezet onderwijs	2.373	2.354	1.949	1.941	1.921	1.902
6254	Volwasseneneducatie	421	508	457	457	467	478
6255	Leerplicht	383	410	343	285	325	329
6256	Leerlingenvervoer	602	680	684	646	660	675
6257	Onderwijsranddiensten	135	242	213	245	251	247
6258	Bestrijd. onderw. achterstanden	157	72	86	85	86	88
6259	Natuur- en milieueducatie	25	25	25	25	26	27
6260	Peuterspeelz. werk/kind. opv.	448	405	350	274	281	288
6400	Algemeen jeugdbeleid	352	380	333	332	339	345
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	1.201	1.664	1.495	1.534	1.566	1.602
		16.302	25.539	11.314	10.048	10.246	10.680
Baten							
6250	Primair onderwijs	8.053	15.874	3.417	1.787	1.306	1.733
6251	Openbaar onderwijs						
6252	Speciaal onderwijs	88	571	29	29	29	29
6253	Voortgezet onderwijs	796	872	718	718	718	718
6254	Volwasseneneducatie	255	324	329	329	329	329
6255	Leerplicht	12					
6256	Leerlingenvervoer						
6257	Onderwijsranddiensten						
6258	Bestrijd. onderw. achterstanden	116	44	45	45	45	45
6259	Natuur- en milieueducatie						
6260	Peuterspeelz. werk/kind. opv.						
6400	Algemeen jeugdbeleid		25	25	26	27	27
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	1.355	968	825	832	833	833
		10.675	18.678	5.388	3.766	3.287	3.714
	Saldo (- = nadeel)	-5.627	-6.861	-5.926	-6.282	-6.959	-6.966
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	3.715	4.687	4.335	4.047	4.147	4.245
	Bedrijfsvoeringskosten	1.031	979	987	888	927	935
	Kapitaallasten	3.321	4.089	3.715	4.490	5.172	5.111
	Investeringen MN	317	336	806	343		
	Storting reserves & voorzieningen	7.918	15.448	1.471	280		389
		16.302	25.539	11.314	10.048	10.246	10.680
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.220	1.428	1.862	1.956	2.095	2.123
	Onttrekking reserves & voorzieningen	9.455	17.250	3.526	1.810	1.192	1.591
		10.675	18.678	5.388	3.766	3.287	3.714
	Saldo (- = nadeel)	-5.627	-6.861	-5.926	-6.282	-6.959	-6.966

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6257	Techniekstimulering op scholen	-10	-10	-10	0
	Saldo (- = nadeel)	-10	-10	-10	0

6257 Techniekstimulering

Stichting Jeugd en beroep ontvangt vanaf 2009 een subsidie van € 10.000/jaar voor techniekstimulering op basisscholen. Doel is kinderen op een praktische manier te laten kennis maken met techniek waardoor zij later meer gemotiveerd zijn om een technische opleidingsrichting te kiezen. Basisscholen kunnen bij de stichting terecht voor techniekeducatie, - projecten, excursies en lesmateriaal. Techniekstimulering past binnen actie 15 van het Economisch Actieprogramma 2011-2014.

De huidige subsidie van Stichting Jeugd en Beroep loopt eind 2012 af. Stichting Jeugd en beroep is sinds 1 juli 2011 een zelfstandig bedrijfsonderdeel van de maatschappelijke onderneming Korein. De stichting heeft ook voor 2013 en volgende jaren een subsidie-aanvraag ingediend. Voorstel is om een structurele subsidie van maximaal € 10.000 per jaar te verstrekken voor de periode 2013 tm 2015. In deze periode worden afspraken gemaakt over een andere wijze van subsidiëring na 2015 rekening houdende met het stimuleren van het maatschappelijk ondernemerschap van de stichting.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6250	Opheffen vervangingsreserve primair onderwijs	147	201	243	288
6250	Aanbestedingsvoordeel MFA Midden* (€ 2.600.000,-)	0	67	140	138
6250	Vervallen huur MFA Midden	0	-67	-140	-138
6253	Voortgezet onderwijs	15	0	0	0
6255	Leerplicht	10	5	5	5
6257	Schoolbegeleiding	30	0	0	0
6260	Bezuiniging subsidie peuterspeelzaalwerk als gevolg van harmonisatie	75	150	150	150
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	25	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	302	356	398	443

6250 Opheffen vervangingsreserve primair onderwijs

Voor de renovatie van schoolgebouwen is een vervangingsreserve in het leven geroepen. De reserve wordt gevoed vanuit de exploitatie. Voor de overige gemeentelijke gebouwen is een dergelijke reserve niet opgenomen. Mede gelet daarop wordt vanaf 2013 de vervangingsreserve primair onderwijs opgeheven. Dit levert een besparing op van € 147.000 in 2013 oplopend tot € 288.000 in 2016. Indien het voornemen bestaat een schoolgebouw te renoveren zal dit via de reguliere procedure aan de raad worden voorgelegd.

6250 Aanbestedingsvoordeel MFA Midden/vervallen huur

Na aanbesteding resteert er een investeringsvoordeel van € 2.600.000. Dit heeft geen gevolgen voor de exploitatie aangezien door het lagere bouwvolume de verhuuropbrengsten afnemen.

6253 Voortgezet onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het Sondervick College. Op dit product is een gering budget beschikbaar voor het doen van niet voorziene uitgaven. Dit budget is voor 2013 eenmalig verlaagd met een bedrag van € 15.000.

6255 Leerplicht

Op het product is een bedrag beschikbaar voor niet voorziene uitgaven, zoals het organiseren van de dag van de leerplicht en communicatie. Het budget is voor dit laatste aspect verlaagd voor 2013 met € 10.000 en structureel met een bedrag van € 5.000.

6257 Schoolbegeleiding

Voor de uitvoering van de nota Lokaal Educatief Beleid is structureel een budget beschikbaar. Dit bedrag is voor 2013 eenmalig verlaagd met een bedrag van € 30.000 omdat in dat jaar de middelen nog niet nodig zijn voor de effecten van de harmonisatie peuterspeelzaalwerk en VVE.

6260 Harmonisatie peuterspeelzaalwerk

In het najaar van 2012 zal een uitwerkingsplan met een visie op kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en VVE door het college worden vastgesteld. Het plan zal een besparing opleveren van € 75.000 in 2013 en € 150.000 vanaf 2014.

6409 Centrum voor Jeugd en Gezin

Voor het vormgeven van het Centrum voor Jeugd en Gezin is structureel een budget beschikbaar. Dit budget is voor 2013 eenmalig verlaagd met € 25.000. Dit betekent onder meer dat in 2013 minder communicatieactiviteiten zullen plaatsvinden.

2.1.11 Kunst en cultuur

Programmabeschrijving

Wij bieden een gevarieerd pakket van voorzieningen om mensen in contact te brengen met kunst- en cultuuruitingen en hun actieve deelname daaraan te bevorderen. Zo kunnen zij zich ontplooiën, elkaar ontmoeten en hun vrije tijd zinvol besteden. Bovendien dragen kunst en cultuur bij aan een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor individuen en bedrijven. We voldoen aan onze wettelijke taak om het cultureel erfgoed, zoals de rijksmonumenten, kunstwerken en grafheuvels, te beschermen.

Algemene doelstelling

Wij stellen inwoners in staat om actief en passief deel te nemen aan kunst en cultuur en beschermen ons cultureel erfgoed. De nadruk zal liggen op het bevorderen van actieve deelname.

Beleids effecten

De volgende tabel geeft de beleids effecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
11.1	Inwoners van Veldhoven worden in staat gesteld om actief en passief deel te nemen aan kunst, cultuur en evenementen	Het aantal leden van gesubsidieerde amateurkunstverenigingen en de bibliotheek, het aantal cursisten van de muziekschool en het aantal bezoekers van het theater, het museum en de gesubsidieerde evenementen blijft minimaal gehandhaafd op het niveau van 2008	Het aantal leden van gesubsidieerde amateurskunstverenigingen en de bibliotheek, het aantal cursisten van de muziekschool, het aantal bezoekers van het theater, het museum en gesubsidieerde evenementen
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2011	Afdeling MSO
11.2	Inwoners in staat stellen kennis te nemen van goed onderhouden beeldende kunstuitingen in de openbare ruimte	Het aantal kunstwerken in de openbare ruimte blijft op het niveau van 2009, namelijk 66	Het aantal kunstwerken in de openbare ruimte
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	Afdeling MSO
11.3	Inzicht in de archeologische waarde van vondsten in de bodem van de gemeente Veldhoven	Bij elke archeologische vondst wordt de archeologische waarde ervan bepaald	Het aantal archeologische vondsten waarvan de archeologische waarde is vastgesteld ten opzichte van het totaal aantal archeologische vondsten
Bron:	Nota archeologische monumentenzorg Veldhoven	Nota archeologische monumentenzorg Veldhoven	Afdeling MSO

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleids effecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleids effect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in dit begrotingsjaar beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6300	Bibliotheek	1
6301	Muziekschool	1
6302	Beeldende kunst	2
6303	Kunst- en cultuurbeleid	1, 2
6304	Cultuureducatie	1
6305	Lokale omroep	1
6306	Theater De Schalm	1
6307	Cultuurhistorie	1, 2
6308	Evenementen	1
6309	Amateurkunst	1
6310	Gemeentelijke en rijksmonumenten	1, 3

6300 Bibliotheek

Binnen dit product draait het om de instandhouding van een voorziening voor de spreiding van taal- en letterkundige en audiovisuele producten (Openbare Bibliotheek Veldhoven).

In het beleidsplan 2012-2015 geeft de bibliotheek aan te willen investeren in het invoeren van een zelfbedieningssysteem. Invoering van dit systeem vraagt om een eenmalige investering (€ 50.000), maar heeft vermindering van de personeelskosten op langere termijn tot gevolg. Daarnaast heeft de bibliotheek het voornemen de ICT voorzieningen te outsourcen. Ook deze verbeteringsslag vraagt om een eenmalige financiële investering (€ 50.000). Deze zaken zijn betrokken bij de gesprekken met de bibliotheek over de bezuinigingen en de nieuwe budgetafspraken 2013-2015. De bibliotheek heeft hiervoor een (gehonoreerd) beroep gedaan op de deelverordening Bevordering Ondernemerschap.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 1.296.000,- kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op de subsidie aan de Openbare Bibliotheek Veldhoven (zie programma 7, 6420 subsidiebeleid).

6301 Muziekschool

Dit product behelst de instandhouding van een instelling voor muziekonderwijs, de Veldhovense Muziekschool/Art4u, met de volgende diensten: algemene muzikale vorming, instrumentonderwijs, opleiding van korps- en koorleerlingen en opleidings- en oefenfaciliteiten voor popmuziek, kortlopende cursussen, zoals muziek op schoot, Afrikaans slagwerk en singing in de sixties. Verder heeft de instelling een coördinerende rol in het korenplatform en stelt zij faciliteiten beschikbaar aan de Veldhovense Revue.

In juni 2007 besloot de gemeenteraad om een deel van het Kempisch Centrum voor Muziek en Dans in de Veldhovense Muziekschool te verweven. Dit besluit vermeldt nadrukkelijk dat deze invlechting voor Veldhoven budgettair neutraal verloopt. Belangrijk is dat het personeel van de drie muziekscholen onder dezelfde cao valt. Onderzoek hiernaar heeft uitgewezen dat dit kostenverhogend werkt, hetgeen in samenhang met de opgelegde bezuinigingen een probleem geeft. De muziekschool zal in 2013 hiervoor een oplossing trachten te bewerkstelligen. Uitgangspunt daarbij blijft dat dit voor de gemeente budgettair neutraal blijft.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 1.064.000,- kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op de subsidie aan Veldhovense Muziekschool/Art4U (zie programma 7, 6420 subsidiebeleid).

6302 Beeldende kunst

Dit product omvat de instandhouding en uitbreiding van de gemeentelijke kunstcollectie en het beheer van expositieruimte De Verdieping in het gemeentehuis.

De gemeentelijke expositieruimte wordt geëxploiteerd onder de vlag van Museum 't Oude Slot. Een programmaraad stelt het programma samen. In het beleidsplan 2012-2015 van Museum 't Oude Slot heeft de instelling aangegeven de tentoonstellingen van de Verdieping te verplaatsen naar het museum. De ruimte van De Verdieping zal in 2013 worden gebruikt voor tentoonstellingen met een meer educatieve inslag voor scholen.

Aan de hand van een inventarisatie in 2008 startte in 2009 het planmatig onderhoud van de kunstwerken in de openbare ruimte. Niet alle kunstwerken worden tegelijkertijd in het onderhoud meegenomen. Een herijking van de inventarisatie uit 2008 wordt gebruikt als basis voor de aanbestedingsprocedure om vanaf 2013 een nieuw onderhoudscontract te starten voor vier jaar. Bij dat onderhoud zullen scholen worden betrokken in het kader van maatschappelijke stage en om de kosten te drukken.

Bij een positieve besluitvorming in 2012 zal in 2013 een kunstwerk gerealiseerd worden in Oerle Zuid. Dat kunstwerk is opgenomen in de plannen voor Oerle Zuid. Getracht wordt het kunstwerk geheel of zoveel mogelijk door derden gefinancierd te krijgen.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 6.000,- kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op de subsidie aan Museum 't Oude Slot voor De Verdieping (zie programma 7, 6420 subsidiebeleid) en de kosten van onderhoud van kunstwerken in de openbare omgeving.

6303 Kunst- en cultuurbeleid

Het kunst- en cultuurbeleid richt zich op het behoud van cultuurgoed dat voor de gehele gemeenschap – of een deel daarvan – van waarde is en de eigen identiteit tot uitdrukking brengt en levend houdt. Verder richt het zich op het bevorderen van een voortgaande presentatie, productie, ontwikkeling en vernieuwing. Het beleid creëert voorwaarden voor een brede deelname aan cultuur, zowel in actieve als in passieve zin. Daarbij is het zaak om de diversiteit in de bevolkingssamenstelling te vertalen in een pluriform, multicultureel aanbod. Het beleid is voorwaardenscheppend en heeft als doel het in stand houden van een voorzieningenniveau dat bij de omvang en het profiel van Veldhoven past.

De nota 'De vooruitgang van de cultuur' vormde de basis voor het kunst- en cultuurbeleid in de periode 2006-2010. In verband met de bezuinigingen, die mede tot gevolg hebben gehad dat de omvang van de functie beleidsmedewerker kunst en cultuur gehalveerd is, is besloten voorlopig geen nieuwe nota op te stellen. De actuele ontwikkelingen op het algemene terrein van kunst en cultuur worden uiteraard gevolgd en indien nodig zal over een deelaspect advies aan het college en/of raad worden voorgelegd.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 42.000,- kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op ambtelijke inzet en kapitaallasten.

6304 Cultuureducatie

Onder dit product verstaan we het ondersteunen van kunst- en cultuureducatie in het primair en voortgezet onderwijs. Het uiteindelijke doel is een structurele inbedding van kunst en cultuur in het onderwijs.

In 2004 stelde het samenwerkingsverband van culturele instellingen en het onderwijs een 'bitboek' samen. Dit is een inventarisatie van ambities en mogelijkheden van de culturele instellingen enerzijds, en van vragen en mogelijkheden van het onderwijs anderzijds. Op basis van het bitboek hebben de betrokken instellingen afspraken gemaakt over een achtjarig plan voor de inrichting van de 'marktplaats cultuureducatie' in Veldhoven. Vanaf 2005 wordt subsidie van de provincie voor de marktplaats ontvangen. Deze provinciale

subsidie eindigt op 31 december 2012. In 2013 worden de activiteiten van de marktplaats gecontinueerd in de vorm van een combinatiefunctie die met name zal worden ingezet in het kader van de ontwikkeling van dagarrangementen voor de Brede School (zie ook programma 12 Sport en recreatie).

Het product gaat de gemeente in 2013 € 28.000,- kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op activiteiten georganiseerd door de combinatiefunctionaris cultuur.

6305 Lokale omroep

Dit product concentreert zich op de instandhouding van een lokale omroep om de inwoners van Veldhoven te informeren over lokale activiteiten op sportief, cultureel, politiek en maatschappelijk gebied en binnen het verenigingsleven. De gemeente ondersteunt de radio- en kabelkrantactiviteiten.

In maart 2012 besloot het commissariaat, na advies van de gemeenteraad, om de zendtijdmachtiging met vijf jaar te verlengen.

De lokale omroep is nu gevestigd in Den Tref, maar omdat dit gebouw gesloopt zal gaan worden in verband met stedenbouwkundige ontwikkelingen heeft de omroep inmiddels een nieuw onderkomen gevonden.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 47.000,- kosten. Deze kosten hebben bijna geheel betrekking op de subsidie aan de lokale omroep (zie programma 7, product 6420, subsidiebeleid).

6306 Theater De Schalm

Binnen dit product draait het om de instandhouding van Theater De Schalm, zodat inwoners en bezoekers van Veldhoven diverse activiteiten op het gebied van podiumkunst en film wordt geboden. De populariteit van het theater vertaalt zich onder meer in een jaarlijks groeiend bezoekersaantal.

De afgelopen jaren is meerdere malen discussie gevoerd over de toekomstbestendigheid van het theater. Meerdere scenario's zijn daarvoor onderzocht. Medio 2010 is besloten dat vanwege financiële overwegingen de gemeente in het kader van Lijnen en Pleinen fase I de zogenaamde minimumvariant zal uitvoeren. Middelen daarvoor zijn in de begroting opgenomen. De minimumvariant richt zich op het uitvoeren van de noodzakelijke ARBO- en veiligheidsaanpassingen. Theater De Schalm heeft daarvoor een rapport bij de gemeente ingediend. Ten tijde van het opstellen van deze begroting is daarover nog geen gemeentelijk standpunt ingenomen.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 1.231.000,- kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op de subsidie aan Theater De Schalm (zie programma 7, 6420 subsidiebeleid).

6307 Cultuurhistorie

Dit product is bedoeld om de inwoners van Veldhoven en omgeving steeds meer in aanraking te brengen met cultuurhistorische voorwerpen en geschriften die meer inzicht geven in de woon- en leefomgeving in deze streek. Cruciaal daarin zijn Museum 't Oude Slot, Stichting Historisch Erfgoed Veldhoven.

Onder dit product vallen ook de subsidies voor het Sint Lambertusgilde en het Sint Ceciliagilde voor de huur van het schietterrein, evenals de subsidies voor de moleneigenaren.

In het beleidsplan 2012-2015 geeft museum 't Oude Slot aan dat zij in de komende periode op diverse gebieden een professionaliseringsslag wil maken. Daartoe behoren ook plannen om de museumgebouwen beter geschikt te maken voor de bezoekers en de activiteiten. Dit

mede ook om meer inkomsten te verkrijgen en de bezuiniging op de subsidie op te kunnen vangen c.q. minder afhankelijk te worden van die subsidie.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 251.000,-. Deze kosten hebben bijna geheel betrekking op de subsidies aan Museum 't Oude Slot en Stichting Historisch Erfgoed (zie programma 7, 6420, subsidiebeleid).

6308 Evenementen

Dit product behelst het ondersteunen van evenementen en volksfeesten en het bevorderen van initiatieven om de bevolking van Veldhoven en omgeving in aanraking te brengen met belangrijke ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuur. Dit alles als waardevolle aanvulling op het bestaande aanbod.

Een vaker terugkomende discussie is de extra subsidie voor de evenementen Kioskop, Literair festival, Oranjemarkt en Intocht Sinterklaas. Tot en met 2012 is een aantal malen een incidentele subsidie toegekend. Voor 2012 is bij nieuw beleid wederom een incidentele subsidie opgenomen. Om juridische redenen, maar ook om de betrokken organisatoren in structurele zin meer duidelijkheid te geven, is nu bij nieuw beleid een structurele subsidie voor genoemde evenementen opgesteld.

Begin 2013 zal een notitie aan de raad worden voorgelegd toegespitst op de vraag wat de wenselijk geachte omvang is van het aantal evenementen in Veldhoven waaraan de gemeente bereid zou zijn een bijdrage te verlenen.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 199.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op de subsidies en incidentele evenementen (zie programma 7, 6420, subsidiebeleid).

6309 Amateurkunst

Onder dit product verstaan we het stimuleren van amateurs om in verenigingsverband theater, zang, muziek en/of beeldende kunst te beoefenen. Hierbij hebben we het over een grote doelgroep: één op de vier mensen beoefent een vorm van amateurkunst. De subsidies die onder dit product vallen, zijn bestemd voor de amateurverenigingen op de genoemde terreinen.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 172.000,- kosten. Deze kosten hebben betrekking op subsidies (zie programma 7, 6420 subsidiebeleid).

6310 Gemeentelijke en rijksmonumenten

Hieronder valt de zorg voor rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten. Het rijksmonumentenbeleid is sterk afhankelijk van de budgetten die het Rijk hiervoor jaarlijks beschikbaar stelt.

Rijksmonumenten

Het behartigen van de wettelijke zorg voor rijksmonumenten (Monumentenwet) (27 panden aangewezen door het rijk en diverse archeologische rijksmonumenten).

Voor zowel de panden als de archeologische rijksmonumenten zijn subsidies, laag rentedragende leningen of fiscale aftrek mogelijk. Deze worden verstrekt door provincie, rijk of de belastingdienst. De gemeente heeft in principe geen inhoudelijke taak inzake het aanvragen van de subsidie, lening of fiscale aftrek. Momenteel ontvangt geen enkel rijksmonument gemeentelijke subsidie.

Gemeentelijke monumenten

In verband met de bezuinigingen is gestopt met het aanwijzen van gemeentelijke monumenten.

Archeologie

Volgens de Wet op de archeologische monumentenzorg moet de gemeente erop toezien dat er bij bouwprojecten archeologisch onderzoek plaatsvindt. Dit geldt zowel voor grote projecten als voor kleinere, door particulieren uitgevoerde projecten, bijvoorbeeld in de achtertuin. In principe komen de kosten van het archeologisch onderzoek voor rekening van de ontwikkelaar. Het kan echter voorkomen dat de kosten voor opgraving zó hoog zijn dat de ontwikkelaar die nauwelijks zelf kan opbrengen, bijvoorbeeld omdat er bijzondere zaken worden gevonden. Het gemeentelijk archeologiebeleid is vastgesteld in 2009. De wetgeving is sindsdien aangescherpt. Hierdoor is het noodzakelijk dat in nieuwe en te actualiseren bestemmingsplannen archeologisch bureauonderzoek een vast onderdeel wordt.

Cultuurhistorie

Vanaf 2012 staat cultuurhistorie als verplicht onderzoek in de wet wanneer een bestemmingsplan wordt opgesteld. Om in te kunnen spelen op deze nieuwe wetgeving is een gemeentelijke erfgoedkaart opgesteld samen met de heemkundekringen 'Zeelst Schrijft' en 'Stichting Historisch Erfgoed Veldhoven'. Naast een inventarisatie van cultuurhistorische elementen wordt aangesloten op de toekomstige nieuwe monumentenwet (MOMO). De nadruk wordt gelegd op gebiedsgericht beschermen in plaats van object-gericht.

Het product gaat de gemeente in 2013 € 218.000,- kosten. Deze kosten hebben onder meer betrekking op de kosten van externe advisering en uren eigen personeel.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 11	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6300	Bibliotheek	1.405	1.294	1.296	1.300	1.319	1.339
6301	Muziekschool	1.158	1.063	1.064	1.068	1.080	1.093
6302	Beeldende kunst	171	148	131	130	132	134
6303	Kunst- en cultuurbeleid	48	53	42	41	41	41
6304	Cultuureducatie	58	66	28	27	28	28
6305	Lokale omroep	20	47	47	47	47	48
6306	Theater De Schalm	1.233	1.132	1.231	1.417	1.429	1.441
6307	Cultuurhistorie	284	250	251	251	256	260
6308	Evenementen	279	192	199	177	179	182
6309	Amateurkunst	167	181	172	172	176	180
6310	Gem. en rijksmonumenten	71	225	218	217	220	210
		4.894	4.651	4.679	4.847	4.907	4.956
Baten							
6300	Bibliotheek	14					
6301	Muziekschool	15					
6302	Beeldende kunst	121	63	125	30	30	30
6303	Kunst- en cultuurbeleid						
6304	Cultuureducatie	55	56				
6305	Lokale omroep						
6306	Theater De Schalm	8					
6307	Cultuurhistorie	2					
6308	Evenementen	113					
6309	Amateurkunst						
6310	Gem. en rijksmonumenten						
		328	119	125	30	30	30
	Saldo (- = nadeel)	-4.566	-4.532	-4.554	-4.817	-4.877	-4.926
Samenstelling lasten							
Directe lasten		4.672	4.289	4.223	4.216	4.283	4.353
Bedrijfsvoeringskosten		130	244	241	233	233	220
Kapitaallasten		92	118	215	398	391	383
Investeringen MN							
Storting reserves & voorzieningen							
		4.894	4.651	4.679	4.847	4.907	4.956
Samenstelling baten							
Directe baten		168	56				
Onttrekking reserves & voorzieningen		160	63	125	30	30	30
		328	119	125	30	30	30
	Saldo (- = nadeel)	-4.566	-4.532	-4.554	-4.817	-4.877	-4.926

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6308	Structurele subsidiëring vier evenementen	-14	-14	-14	-14
	Saldo (- = nadeel)	-14	-14	-14	-14

6308 Evenementen

Vier evenementen, Kioskop, Literair festival, Oranjemarkt en Intocht Sinterklaas hebben tot en met 2012 een aantal malen een incidentele subsidie toegekend gekregen. Voor 2012 was bij nieuw beleid wederom een incidentele subsidie opgenomen. Om juridische redenen, maar ook om de betrokken organisatoren in structurele zin meer duidelijkheid te geven, is nu bij nieuw beleid een structurele subsidie voor genoemde evenementen opgesteld, structureel € 14.000 met ingang van 2013.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6302	Vervallen dekkingsreserve beeldende kunst	95	0	0	0
6302	Vervallen dekkingsreserve beeldende kunst: naar vrije reserve	-95	0	0	0
6302	Vervallen kapitaallasten beeldende kunst	-8	-8	-8	-8
	Saldo (- = nadeel)	-8	-8	-8	-8

6302 Beeldende kunst

Opheffen dekkingsreserve beeldende kunst ad. € 95.000 ter dekking van de afschrijvingslasten. Onttrekking van de afschrijvingslasten komt hiermee te vervallen wat een structureel nadeel geeft in de begroting van € 8.000. De vrijval van deze bestemmingsreserve komt ten gunste van de algemene vrije reserve.

2.1.12 Sport en recreatie

Programmabeschrijving

Sporten is goed voor de volksgezondheid en bevordert de sociale cohesie. We bieden een gevarieerd en passend pakket sportvoorzieningen en stimuleren de sportdeelname, in het bijzonder onder de jeugd. Sportverenigingen spelen hierbij een primaire rol en hebben bovendien een belangrijke ontmoetingsfunctie.

Algemene doelstelling

Wij realiseren en beheren de (gemeentelijke) sportvoorzieningen en stimuleren de sportdeelname.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
12.1	De sportdeelname van jongeren wordt gestimuleerd	Het percentage jongeren van 5 tot 18 jaar dat in georganiseerd verband sport beoefent is in 2014 minimaal 62%	Percentage jongeren dat lid is van een sportvereniging
Bron:	Kadernota Sport "Veldhoven: een sport hoger"	Kadernota Sport "Veldhoven: een sport hoger"	Afdeling MSO
12.2	De gemeente Veldhoven faciliteert adequate sportvoorzieningen	De bezetting in uren van gemeentelijke (overdekte) sportaccommodaties is in 2013 minimaal gestegen met 5% t.o.v. 2008	Bezettingsuren overdekte gemeentelijke sportaccommodaties
Bron:	Kadernota Sport "Veldhoven: een sport hoger"	Kadernota Sport "Veldhoven: een sport hoger"	Afdeling MSO
12.3	De sportdeelname van 50-plussers wordt gestimuleerd	Het aantal 50-plussers dat sport, is in 2014 minimaal 67%	Percentage 50-plussers dat sport
Bron:	Kadernota Sport "Veldhoven: een sport hoger"	Kadernota Sport "Veldhoven: een sport hoger"	Afdeling MSO

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in dit begrotingsjaar beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleidseffect
6320	Buitensportaccommodaties	12.2
6321	Binnensportaccommodaties	12.2
6322	Sportstimulering	12.1, 12.3, 12.4
6332	Kermissen	N.v.t.

6320 Buitensportaccommodaties

Dit product draait om de opzet en instandhouding van een gevarieerd aanbod van buitensportvoorzieningen. Daarbij streven we naar een beheersvorm en onderhoudsniveau van de accommodaties die een optimaal gebruik tegen een minimale inzet van middelen mogelijk maken (o.a. door efficiënte onderhoudsbestekken, stimulering van zelfwerkzaamheid enz.).

De wedstrijd- en trainingsaccommodaties moeten voldoen aan de normen van NOC*NSF en de daaraan gelieerde nationale sportbonden. De gemeentelijke sportaccommodaties staan daarvoor ter beschikking, op basis van de gemeentelijke sporttarievenregeling. In het kader van de vaststelling van de begroting 2012 werd al besloten de sporttarieven per januari 2012, behalve met de prijsindex (1,3%) extra met 10% te verhogen.

De voetbalcomplexen van UNA, RKVVO en Rood-Wit Veldhoven en het korfbalcomplex SDO beschikten al over een kunstgrasveld. Dit met het oog op het realiseren van weerbestendige sportaccommodaties. In 2012 is ook bij voetbalvereniging Marvilde een kunstgrasveld gerealiseerd. De aanleg van een kunstgrasveld voor de korfbalvereniging BIO is op verzoek van die club uitgesteld naar 2015. Vanaf dat moment beschikken alle relevante buitensportaccommodaties over een kunstgrasveld.

De totale netto ten laste van de gemeente komende kosten bedragen in 2013 € 834.000. De lasten bestaan in hoofdzaak uit eigenaarlasten, onderhoud/exploitatielasten en personele kosten.

6321 Binnensportaccommodaties

Onder dit product vallen de opzet en instandhouding van een toereikend aanbod van overdekte sportvoorzieningen voor gymnastiekonderwijs en sport in of buiten verenigingsverband. Het gaat om drie sporthallen (Kempen Campus, Den Ekkerman en De Atalanta), twee sportzalen (Sporthal Nuvoc en het tafeltenniscentrum), acht gymnastieklokalen, een turnhal, een dojo, een fitnessruimte en zwembad Den Ekkerman. Voor alle accommodaties streven we naar een beheersvorm en onderhoudsniveau die een optimaal gebruik tegen een minimale inzet van middelen mogelijk maken (o.a. door efficiënte onderhoudsbestekken, clustering van gebruikstijden, klantgerichtheid enz.) De wedstrijd- en trainingsaccommodaties moeten voldoen aan de normen van NOC*NSF en de daaraan gelieerde nationale sportbonden.

In het kader van vaststelling van de begroting 2012 werd al besloten de sporttarieven per januari 2012, behalve met de prijsindex (1,3%) extra met 10% te verhogen.

Het beheer en de exploitatie van sporthal De Atalanta, Sporthal Nuvoc, het tafeltenniscentrum en zwembad Den Ekkerman zijn geprivatiseerd. Per accommodatie is een (huur)overeenkomst gesloten.

Voor de raadsvergadering van 25 september 2012 is aan de raad een voorstel voorgelegd over kosten van de renovatie/toekomst van Sportcomplex Den Ekkerman. Om het sportcomplex/zwembad nog voor een periode van 15 jaar in stand te houden zijn renovatiemaatregelen noodzakelijk tot een bedrag van € 2.160.000, waarvan € 1.560.000 kan worden gedekte uit bestaande voorzieningen. Voor het restant ad € 600.000 zal aan de Stichting Sport en Recreatiecentrum Den Ekkerman een renteloze lening worden verstrekt. Zie daarvoor ook onder "Nieuw beleid".

De totale netto ten laste van de gemeente komende kosten bedragen in 2013 € 2.422.000. De lasten bestaan uit eigenaarlasten, onderhoud/exploitatielasten, subsidie zwembad/Njord (zie ook programma 7, 6420 subsidiebeleid) en personele kosten.

6322 Sportstimulering

Hieronder valt het stimuleren van sport en sportdeelname door het verstrekken van subsidies. Het stimuleringsbeleid kent twee kernactiviteiten: jeugdsport en sportieve activiteiten.

Jeugdsport

Het stimuleren van sportdeelname door jeugdigen in verenigingsverband en onder deskundige begeleiding; daar draait het om binnen deze kernactiviteit. Conform de met de verenigingen gemaakte budgetafspraken zal elke club stimuleringsactiviteiten organiseren of daaraan deelnemen.

De jeugdsportsubsidies bedragen in totaal € 98.000 (zie ook programma 7, 6420 subsidiebeleid).

Sportieve activiteiten

Sportieve activiteiten zijn onder te verdelen in drie categorieën: structurele initiatieven, incidentele initiatieven en breedtesportimpuls.

Structurele initiatieven

- financiële ondersteuning van gehandicaptensport middels afzonderlijke subsidieregeling;
- verstrekken van een bijdrage aan de Omloop der Kempen (zie ook programma 7, 6420 subsidiebeleid).

Incidentele initiatieven

- ondersteuning van nieuwe initiatieven die een aanvulling vormen op het bestaande sportaanbod en het treffen van adequate materiële voorzieningen daarvoor;
- ondersteuning van projectmatige initiatieven gericht op stimulering van sportdeelname (bijv. peanuttle ball basisscholen, schoolschaatsen, schooljudo, sportieve school e.d.);
- verstrekken van jubileumbijdragen;
- ondersteuning van sporters ter voorbereiding op (inter-)nationale kampioenschappen;
- ondersteuning bij de organisatie van sportwedstrijden van nationaal of internationaal niveau in Veldhoven.

Voor de voortzetting van het breedtesportbeleid en uitvoering van de kadernota sport is structureel een bedrag beschikbaar van € 27.000.

Combinatiefuncties

Vanaf 2008 bestaat de rijksregeling "Impuls brede scholen, sport en cultuur". De impuls brede scholen, sport en cultuur beoogt in het hele land ten minste 2.250 combinatiefuncties (fte's) in 2012 mogelijk te maken. De gemeente Veldhoven behoort tot de 4de en laatste tranche om in aanmerking te komen voor deze regeling. Dit betekent dat de gemeente in 2012 6,2 fte's voor combinatiefuncties moet hebben. Sinds 2010 wordt toegestaan daarvoor ook bestaande functies in te zetten, waardoor het voor de gemeente Veldhoven budgettair neutraal zou kunnen worden ingevuld.

Op 12 oktober 2010 heeft de gemeente de intentieverklaring ondertekend. In 2010 is € 150.000 van het Ministerie van VWS ontvangen. Begin 2012 is een uitvoerings/actieplan vastgesteld op basis van budgettaire neutraliteit. Medio 2012 zijn de eerste combinatiefuncties ingevoerd.

6332 Kermissen

Dit product betreft de organisatie van een aantal kermissen. De kermisexploitanten krijgen een meerjarig pachtcontract waarbij vooral aandacht uitgaat naar de inschrijfsom, de variatie in attracties en de aantrekkingskracht op het publiek.

De huidige driejaarlijkse pachtperiode loopt nog tot en met 2013. In 2013 vindt de nieuwe inschrijving plaats voor de exploitanten voor de periode van 2014 tot en met 2016.

Veiligheid is de afgelopen jaren een belangrijk item geworden zodat er sprake is van hogere kosten, deels kan dit gecompenseerd worden tegen het efficiënter inkopen van materialen en effectievere inzet van personeel.

De begrote lasten in 2013 € 102.000,- bestaan in hoofdzaak uit eigen uren en externe kosten. De begrote baten € 49.000,- bestaan uit de jaarlijkse pachtopbrengst.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 12	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6320	Buitensportaccommodaties	824	1.003	990	1.015	1.047	1.047
6321	Binnensportaccommodaties	3.389	3.313	3.265	3.179	3.208	3.263
6322	Sportstimulering	531	564	349	346	361	366
6332	Kermissen	124	135	102	101	101	103
		4.868	5.015	4.706	4.641	4.717	4.779
Baten							
6320	Buitensportaccommodaties	134	101	156	200	203	207
6321	Binnensportaccommodaties	915	826	843	858	874	892
6322	Sportstimulering	41	330	125	125	125	125
6332	Kermissen	48	47	49	63	65	65
		1.138	1.304	1.173	1.246	1.267	1.289
	Saldo (- = nadeel)	-3.730	-3.711	-3.533	-3.395	-3.450	-3.490
Samenstelling lasten							
Directe lasten		2.851	3.057	2.807	2.732	2.806	2.874
Bedrijfsvoeringskosten		1.247	1.262	1.140	1.103	1.089	1.099
Kapitaallasten		610	696	759	806	822	806
Investerings MN							
Storting reserves & voorzieningen		160					
		4.868	5.015	4.706	4.641	4.717	4.779
Samenstelling baten							
Directe baten		1.035	1.046	1.083	1.156	1.177	1.199
Onttrekking reserves & voorzieningen		103	258	90	90	90	90
		1.138	1.304	1.173	1.246	1.267	1.289
	Saldo (- = nadeel)	-3.730	-3.711	-3.533	-3.395	-3.450	-3.490

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6321	LED-verlichting in 3 gymnastiekzalen (investering 2013: € 45.000,-)	-1	-4	-4	-4
6321	Besparing energiekosten gymnastiekzalen	3	3	3	3
	Saldo (- = nadeel)	2	-1	-1	-1

Renovatie Sportcomplex Den Ekkerman

In opdracht van het college is door het bureau Co Source een onderzoek verricht naar de kosten van instandhouding van sportcomplex Den Ekkerman. Conclusie van het onderzoek is dat de keuze voor de periode van instandhouding van 5 tot 15 jaar niet afdoet aan de noodzaak voor de uit te voeren onderhouds- c.q. vervangingsmaatregelen. Met andere woorden de noodzaak voor het treffen van die maatregelen concentreert zich met name in de eerste periode van 5 jaar. De totale kosten van die maatregelen belopen een bedrag van ca. € 2.160.000, waarvan € 1.560.000 uit bestaande voorzieningen kan worden gefinancierd. Het restant zal beschikbaar worden gesteld in de vorm van een renteloze lening aan de Stichting Sport- en Recreatiecentrum Den Ekkerman. De rentelasten daarvan bedragen gedurende de periode 2012/2016 € 19.200 per jaar

LED-verlichting gymzalen

In 2010 is in het kader van de kredietcrisismaatregelen bij wijze van "pilot-project" de traditionele verlichting in sporthal Den Ekkerman en gymzaal De Messenmaker vervangen door zgn. LED-verlichting.

Voorgesteld wordt eenzelfde maatregel te treffen in een tweetal gymzalen. De gymzalen Lange Kruisweg en Pastoor Jansenplein zullen worden opgenomen in de MFA's Midden en Zuid. De LED-verlichting daar zal worden opgenomen in het programma van eisen. Kosten per gymzaal € 15.000.; derhalve totale kosten € 30.000.

Dit voorstel past binnen het duurzaamheidsbeleid van deze gemeente en geeft tevens uitvoering aan de motie die tijdens de raadsvergadering van 15 juli 2010 is aangenomen om het energieverbruik in de gemeentelijke gebouwen terug te dringen. De besparing op energiekosten is ca. 70%.

Vervangingsinvesteringen binnen- en buitensport

Voor vervangingsinvesteringen binnensport en de vervangingsinvesteringen buitensport zijn in 2014 en 2015 respectievelijk in 2015 tot nu toe géén uitgaven geraamd. Zowel voor de binnensport (meerjarig vervanging sportmaterialen + gebruikersonderhoud) als de buitensport (renovatie buitensportaccommodaties) wordt op dit moment een nieuw renovatieplanning en financiële vertaling daarvan opgesteld.

Voor de vervangingsinvestering zijn voor de periode t/m 2014 de volgende bedragen beschikbaar:

Binnensport: € 893.845

Buitensport: € 2.477.497

Aan de hand van de nieuw planningen zullen met inzet van de reeds beschikbare middelen de benodigde reserveringen voor 2014 en volgende jaren worden bepaald.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6321	Eén gymzaal sluiten	0	70	70	70
6321	Bezuiniging op onderhoud sport	15	35	35	35
6321	Onderhoud binnensport	15	5	5	5
6322	Bezuiniging sportstimulering	14	14	14	14
	Saldo (- = nadeel)	44	124	124	124

Verlaging onderhoudsbudget buitensport

In 2012 is – op basis van een (samen met de verenigingen) vooraf vast te stellen bestek - een nieuw meerjarig onderhoudscontract voor de buitensportaccommodaties afgesloten. Met verenigingen worden mogelijkheden verkend om delen van het onderhoud over te dragen aan de gebruikmakende clubs. Mede met het oog daarop wordt voorgesteld het budget voor onderhoud in de begroting 2013 met € 15.000 en vanaf 2014 structureel met € 35.000 te verlagen.

Verlaging onderhoudsbudget binnensport

Door uitvoering van een aantal efficiëncymaatregelen kan het budget voor het onderhoud van de binnensportaccommodaties voor 2013 incidenteel met € 15.000 en vanaf 2014 structureel met € 5.000 worden verlaagd.

Sluiting gymnastieklokaal

Naast de 2 gymnastieklokale die onderdeel uitmaken van de sportgebouwen op de Kempen Campus telt de gemeente Veldhoven nog 6 gemeentelijke gymnastieklokale. Die gymnastieklokale hebben primair een functie voor het onderwijs en secundair (in de vrije uren) voor de Veldhovense sport. Voorgesteld wordt om vanaf 2014 één van de zes gymlokale te sluiten. Wanneer 1 gymzaal wordt gesloten/afgestoten kan met de bestaande overige gemeentelijke overdekte sportaccommodaties worden voorzien in de behoefte aan gymaccommodatie van het basisonderwijs. In 2013 zal worden onderzocht welke gymzaal voor sluiting in aanmerking komt. Na sluiting zullen schoolkinderen voor gymonderwijs moeten worden vervoerd naar andere binnensportaccommodaties. Voor de huidige sportgebruikers zijn in principe ook herplaatsingsmogelijkheden aanwezig. Mogelijk zal door een herschikking enige vraaguitval ontstaan.

Naar raming betekent de sluiting van één gymzaal een besparing van € 70.000 op jaarbasis

Verlaging budget breedtesportimpuls

Met het vaststellen van het uitvoerings/actieplan voor combinatiefunctie komen tevens middelen beschikbaar voor de uitvoering van diverse sportieve activiteiten. In combinatie daarmee kan het budget breedtesportimpuls structureel met € 14.000 worden verlaagd.

2.1.13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking

Programmabeschrijving

Wij zijn een daadkrachtig bestuur dat de problemen van vandaag aanpakt en Veldhoven voorbereidt op de toekomst. De raad en het college hanteren een moderne, open bestuursstijl die ruimte biedt voor initiatieven van anderen. We communiceren helder over onze plannen en besluiten.

Afhankelijk de maatschappelijke opgave kiezen we voor wisselende vormen van samenwerking met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. We maken werk van samenspraak. Samenwerking vinden we belangrijk, zowel binnen de gemeentegrenzen als in de regio. Bij ontwikkelingen in de regio spelen wij daarom een vooraanstaande rol die past bij onze positie als derde gemeente.

Algemene doelstelling

Wij besturen onze gemeente op een betrouwbare, transparante en op samenwerking gerichte wijze.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
13.1	Vergroten betrokkenheid burgers bij het lokaal bestuur	Alle raadsvoorstellen besteden (verplicht) aandacht aan het betrekken van "stakeholders"	Aantal raadsvoorstellen met aandacht voor betrokkenheid van stakeholders
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	RIS
13.2	Vergroten vertrouwen van burgers in lokaal bestuur	De waardering van inwoners voor het bestuur blijft de komende raadsperiode in ieder geval gelijk aan het niveau van de wijkatlas 2010	Rapportcijfer in wijkatlas
Bron:	Programmabegroting 2008	Programmabegroting 2008	Wijkatlas 2012
13.3	Bevorderen van (kennis en) belangstelling voor politieke besluitvorming en democratie	De belangstelling neemt de komende 3 jaar toe	a. Opkomstpercentage verkiezingen 2014 b. Aanwezigheid publiek bij raadsvergaderingen c. Het bekijken van raadsvergaderingen via de website
Bron:	Kadernota 2011	Kadernota 2011	Afdeling Publiekszaken (a), Afdeling FB (b), Griffie (c)

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids effect
6110	Bestuursorganen	13.1, 13.2, 13.3
6111	Bestuursorganen/overige	13.1, 13.2, 13.3
6120	Communicatie	13.1, 13.2, 13.3
6130	Regionale samenwerking	13.2

6110 Bestuursorganen

Bij dit product horen twee (bestuurs)organen: het college en de burgemeester.

College

Het college neemt het bestuur van de gemeente voor zijn rekening. Hieronder vallen het uitoefenen van bestuursbevoegdheden, het voeren van het dagelijks bestuur en het voorbereiden en uitvoeren van raadsbesluiten.

Burgemeester

De burgemeester voert de algemene coördinatie van het gemeentelijk beleid, heeft een zorgtaak in de verhouding tussen burgers en bestuur en is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

De lasten op dit product (€ 1.179.000) bestaan voornamelijk uit loonkosten (circa € 660.000) en interne uren (circa € 400.000).

6111 Bestuursorganen/overige

Hieronder valt de gemeenteraad. Vanuit de positie als volksvertegenwoordiger richt de raad zich op het vervullen van zijn primaire functies, namelijk de normering vooraf (kaderstelling) en de controle achteraf.

Vergaderstructuur raad

Sinds 1 januari 2011 werkt de raad met een nieuwe vergaderstructuur. De raadsbijeenkomsten zijn afgeschaft en vervangen door raadscommissies, waaraan steunfractieleden kunnen deelnemen. De functie van deze raadscommissies is tweeledig: het voorbereiden van de besluitvorming van de raad en het voeren van overleg met het college en de burgemeester. Daarnaast bestaan raadsinformatiebijeenkomsten waarin informatie-uitwisseling tussen raad en burgers, bedrijven en het maatschappelijk middenveld centraal staat.

Er wordt gekeken naar mogelijkheden om de werkwijze van raad en raadscommissies aantrekkelijker te maken voor raadsleden, steunfractieleden én de inwoners van Veldhoven. Dit kan leiden tot een aangepaste werkwijze die per 2013 wordt ingevoerd.

De raad heeft besloten vanaf 2011 structureel een bedrag van € 60.000 per jaar te bezuinigen op de uitgaven voor de raad zelf.

De kosten van dit product bedragen in 2013 € 1.146.000. Dit betreft voornamelijk vergoedingen voor raadsleden, raadsfracties, steunfractieleden, Rekenkamercommissie, vergaderkosten en interne uren.

6120 Communicatie

Burgers, bedrijven, instellingen en andere publieksgroepen verwachten terecht dat de gemeente hen goed informeert én op tijd betreft bij beleidsvoorbereiding, besluitvorming, uitvoering en evaluatie. Kortom: ze verwachten dat de gemeente goed communiceert. Voorlichting aan publiek en pers, public relations, promotie en crisiscommunicatie zijn vormen van gemeentelijke communicatie. Bij samenspraak, de nieuwe benadering van

(burger)participatie, is communicatie een noodzakelijke voorwaarde voor succes. In september 2012 heeft uw raad hiervoor de Kadernota Samenspraak vastgesteld.

Goed communiceren start met goed luisteren, weten wat er speelt in het Veldhovense. Communicatie is daarmee vragend, interactief, proactief, informierend en/of promotioneel. Zowel intern als extern. Bij interactieve communicatie geldt dat de ervaringen met en de resultaten van samenspraak het uitgangspunt vormen voor verder (communicatief) handelen. Met proactieve communicatie spelen we direct in op nieuwe ontwikkelingen, op eigen initiatief. Het spreekt voor zich dat de gemeente haar publieksgroepen goed informeert over zaken als genomen besluiten, regels en voorzieningen. Hierbij maakt ze gebruik van diverse communicatiemiddelen, waaronder de website, twitter, brochures en Gemeente Nieuws in De Ahrenberger. Promotie is aan de orde bij het in de markt zetten van vastgesteld beleid of bij het op de kaart zetten van Veldhoven in de regio of daarbuiten.

Digitale communicatie, zoals website en social media, wordt steeds belangrijker in het gemeentelijk communicatiebeleid. Dat beleid is al lang geen kwestie meer van zenden, maar vooral van interactie. De website is dan ook hard op weg op het belangrijkste communicatiemiddel voor de gemeente te worden. Langzamerhand zal dit ook zijn beslag krijgen voor e-dienstverlening en e-participatie. Doorontwikkeling van website, social mediabeleid en intranet zijn 'on going business' in het communicatiebeleid.

De meeste communicatieproducten en -activiteiten worden opgevoerd bij projecten en plannen. Denk aan projecten als Zilverackers, centrumontwikkeling, participatieplein, brede scholen, infrastructuur en bereikbaarheid, Brainport, begroting en andere (ruimtelijke) ontwikkelingsplannen voor wonen en werken.

De kosten in 2013 bedragen € 562.000 bestaande voornamelijk uit eigen uren (€ 435.000), overige goederen zoals druk- en advertentiekosten (circa € 53.000) en bestuurlijke representatie (€ 55.000). Het restant bestaat uit kapitaallasten.

6130 Regionale samenwerking

Regionale Agenda 2011-2014

Met het vaststellen van de Regionale Agenda 2011-2014 heeft het SRE eind juni 2012 voor 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant een nieuwe samenwerkingskoers uitgezet. Een koers, die de ambitie heeft om de regio te onderscheiden zowel in nationaal als internationaal verband ("slimste regio van de wereld"). Zuidoost-Brabant wil als technologieregio in 2020 tot de wereldtop behoren en een sterke economie combineren met een hoge ruimtelijke kwaliteit, hoogwaardige voorzieningen en een goede sociale structuur. De samenwerking wordt hiermee gericht op het realiseren van de Brainportambities en krijgt een duidelijke focus en resultaatgerichtheid. Daarbij spelen twee onderwerpen een primaire rol: het bepalen van de kracht van de gemeenten als basis van de regionale samenwerking en de flexibele netwerksamenwerking als samenwerkingsmodel voor de regio. Deze onderwerpen worden verder uitgewerkt door het SRE in overleg met de gemeenten en in het najaar van 2012 ter besluitvorming voorgelegd aan de diverse colleges en ter informatie voorgelegd aan de raden.

Eind 2012 gaat het SRE haar takenpakket nader afbakenen en de daarbij vrijkomende financiële middelen zichtbaar maken. In dit traject worden de gemeentelijke reacties op het ontwerp van de Regionale Agenda meegenomen. Tevens worden daarin betrokken de uitgangspunten voor de samenwerking van de gemeenten in het stedelijk gebied en samenwerking campusgemeenten. Op deze wijze kan een verschuiving van taken en middelen plaatsvinden van regionale naar subregionale schaal. Een flexibele netwerkstructuur moet het schakelen tussen de schaalniveaus vergemakkelijken.

Dit zal resulteren in het SRE-werkprogramma 2012 en in een wijziging van de SRE-begroting 2012. Beide documenten komen uiterlijk in december aan de orde in de Regioraad.

Samenwerking stedelijk gebied

Voor 2013 wordt overeenkomstig de in 2012 vastgestelde 'uitgangspunten samenwerking stedelijk gebied' verder ingezet op de gezamenlijke regionale opgave voor wonen en werken. In deze uitwerking zal aandacht zijn voor regionale afstemming van de aanbod- en vraagmarkt, inclusief de bijbehorende financiële consequenties, als ware we één gemeente. Hiertoe behoort uiteraard ook het voornemen tot herijking van de convenantsafspraken, die in 2013 hun beslag moeten krijgen.

Samenwerking campusgemeenten

Voor de campusgemeenten zal er in 2013 worden geïnvesteerd in een nieuw efficiënt organisatiemodel voor een gebundelde aanpak van gerichte internationale acquisitie, in samenwerking met Brainport Development en BOM en het opstellen van een specifiek profiel/waardeketen per campus. Op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt wordt er ingezet op acties ter vergroting van de beschikbaarheid van technici, het verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en het bevorderen van het aanbod internationaal onderwijs. Bij de samenwerking op het gebied van cultuur en sport ligt in 2013 het accent op het gezamenlijk binnenhalen van topevenementen, het versterken van bestaande en potentierijke evenementen en het komen tot een regionaal marketingplan. Voor de financiering van de samenwerking campusgemeenten wordt aangesloten bij het instrumentarium dat wordt herijkt binnen de brede samenwerking in het stedelijk gebied.

Een en ander zal worden vastgelegd in het 'Actieprogramma campusgemeenten 2012-2015' waarover de gemeenteraden eind 2012 zullen worden geïnformeerd.

Samenwerking gemeente Best

Met de gemeente Best hebben wij in 2012 een convenant gesloten over de samenwerking. De samenwerking tussen beide gemeenten is met name gericht op onderwerpen die betrekking hebben op bedrijfsvoering, uitvoering en dienstverlening. Op termijn moet dit leiden tot een flexibele uitvoeringsorganisatie die adequaat kan functioneren in een omgeving waarin ontwikkelingen zich in een hoog tempo voordoen.

Een van de uitgangspunten is dat de afzonderlijke gemeenten hun autonomie behouden en dat een en ander moet leiden tot meerwaarde voor de efficiency, de kwetsbaarheid, kwaliteit van producten en diensten en de ontwikkelingsmogelijkheden voor de medewerker. In 2012 is een start gemaakt met verschillende projecten, waarvoor zowel een doelstelling op korte als lange termijn is geformuleerd. Deze samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd.

De lasten (€ 1.056.000) bestaan in 2013 voor het grootste gedeelte uit afdrachten aan het SRE, zoals de inwonerbijdrage en de het stimuleringsfonds.

Het totaalbedrag is gelijk aan 2012. Het voordeel dat in 2013 ontstaat door de lagere bijdrage aan het SRE, zal worden ingezet ten behoeve van het actieprogramma campusgemeenten.

6131 Ontwikkelingssamenwerking N-Z

De gemeente wil de bewustwording van de problematiek in ontwikkelingslanden actief stimuleren. De Projectgroep Ontwikkelingssamenwerking (POS) (een overleg- en coördinatieplatform voor particuliere groeperingen) ontvangt als coördinerend platform een budget voor organisatie- en activiteitenkosten. Daarnaast stelt de gemeente jaarlijks een fonds voor projectbijdragen ter beschikking. De POS verdeelt dit onder lokale groeperingen, op basis van door de gemeente vastgestelde maatstaven. De gemeente subsidieert ook de Stichting Huisvesting Ontwikkelingssamenwerking Veldhoven (SHOV) voor hypotheeklasten op het pand waarin de Wereldwinkel en de POS zijn gevestigd.

In 2009 is besloten dat Veldhoven een Millennium Gemeente wordt en dus aansluit bij de campagne van de Verenigde Naties om de acht Millenniumdoelen in 2015 te realiseren. De POS speelt een rol in het uitdragen van deze Millenniumdoelen en het creëren van bewustwording. De gemeente keert eens per twee jaar een lokale stimuleringsprijs uit aan

bedrijven of bewoners in de gemeente Veldhoven. Ook ondernemers in Veldhoven worden betrokken bij de Millenniumactiviteiten. Zij hebben vooral animo om zich bezig te gaan houden met doel 7: "In 2015 leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu". Dit onderwerp is opgepakt vanuit het beleidsveld milieu.

In 2013 zal de POS (met steun van de gemeente) wederom een Millenniumevenement in Veldhoven organiseren.

Onder dit product vallen ook diverse subsidies uit het WelzijnsBudgetPlan. Meer informatie over deze subsidies voor 2012 en verder is te vinden in programma 7, product subsidiebeleid (6420).

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 79.000 kosten. Dit betreft subsidies aan de POS en kosten voor het Millenniumevenement.

Productenraming

De tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 13	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6110	Bestuursorganen	1.227	1.729	1.179	1.167	1.135	1.124
6111	Bestuursorganen/overige	1.262	1.163	1.146	1.129	1.142	1.153
6120	Communicatie	408	683	562	549	552	548
6130	Regionale samenwerking	983	984	1.056	1.061	1.085	1.110
6131	Ontwikk. samenwerk. N-Z	71	79	79	79	80	82
6132	Samenwerking Jarocin						
		3.951	4.638	4.022	3.985	3.994	4.017
Baten							
6110	Bestuursorganen	1	634				
6111	Bestuursorganen/overige						
6120	Communicatie						
6130	Regionale samenwerking						
6131	Ontwikk. samenwerk. N-Z						
6132	Samenwerking Jarocin						
		1	634	0	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	-3.950	-4.004	-4.022	-3.985	-3.994	-4.017
Samenstelling lasten							
Directe lasten		2.678	2.433	2.440	2.455	2.460	2.481
Bedrijfsvoeringskosten		1.257	1.542	1.555	1.501	1.502	1.517
Kapitaallasten		16	29	27	29	32	19
Investerings MN							
Storting reserves & voorzieningen			634				
		3.951	4.638	4.022	3.985	3.994	4.017
Samenstelling baten							
Directe baten		1	55				
Onttrekking reserves & voorzieningen			579				
		1	634	0	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	-3.950	-4.004	-4.022	-3.985	-3.994	-4.017

Nieuw beleid

Niet van toepassing.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6120	Terugdringen bestuurlijke representatie	8	8	8	8
6120	Terugdringen budget communicatie	15	15	15	15
	Saldo (- = nadeel)	23	23	23	23

Terugdringen bestuurlijke representatie

Jaarlijks is er een budget beschikbaar binnen het product communicatie voor representatiekosten van het college van B&W. Deze bijstelling betreft een verdere versoering van dit budget.

Terugdringen budget communicatie

Reeds geruime tijd is er een trend waarneembaar van analoge naar digitale communicatie. Niet alleen is digitale communicatie inherent goedkoper, het zorgt ook voor een dalende prijs (door 'marktwerving') van analoge communicatie. Hierdoor kan het budget voor communicatie met € 15.000 verminderd worden.

2.1.14 Publieksdienstverlening

Programmabeschrijving

Onze inwoners, instellingen en bedrijven hebben recht op een professioneel aanbod van producten, diensten en informatie door de gemeente. De contacten met onze klanten verlopen via het één loket principe. We verminderen onze baliecontacten daar waar mogelijk en bieden een aantal producten enkel nog via de digitale weg aan. Dit leidt tot efficiencywinst en kostenbesparing. Via klantenpanels toetsen wij de waardering voor onze dienstverlening om deze voortdurend te kunnen verbeteren.

Algemene doelstelling

Wij bieden onze klanten vraaggerichte, toegankelijke en professionele dienstverlening.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
14.1	De inwoners van Veldhoven zijn tevreden over onze dienstverlening	Handhaven of verbeteren van de positie in de jaarlijkse Benchmarking Publiekszaken	Positie in de jaarlijkse Benchmarking Publiekszaken
Bron:	Programmabegroting 2010	Programmabegroting 2010	Afdeling PZ
14.2	Onze dienstverlening is transparant	100% van de publieksdiensten worden volgens vastgestelde, kenbaar gemaakte servicenormen aangeboden	% publieksdiensten welke volgens vastgestelde, kenbaar gemaakte servicenormen aangeboden worden
Bron:	Programmabegroting 2010	Programmabegroting 2010	Afdeling PZ
14.3	Digitalisering van producten-/dienstenaanbod	De gemeente Veldhoven voldoet aan de landelijke doelstelling m.b.t. de "Digitale Overheid"	% van de diensten/producten die digitaal aangeboden worden
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2010	Website gemeente Veldhoven
14.4	De waardering voor de afhandeling van schriftelijke communicatie met de gemeente neemt toe	Ieder schriftelijk en/of digitaal verzoek, melding, klacht en/of vraag wordt binnen de afgesproken termijn afgedaan	% schriftelijke en/of digitale verzoeken, meldingen, klachten en/of vragen welke binnen de afgesproken termijn afgedaan wordt
Bron:	Kadernota 2010	Kadernota 2010	Postregistratiesysteem

Producten

De onderstaande tabel presenteert de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6140	Dienstverlening	14.1, 14.2, 14.3, 14.4
6141	Documentenverstrekking en mutaties	14.1, 14.2, 14.3, 14.4
6142	Burgerlijke stand	14.1, 14.2, 14.3, 14.4
6143	Verkiezingen	14.1, 14.2, 14.3, 14.4
6520	Omgevingsvergunningen	14.2, 14.3, 14.4

6140 Dienstverlening

In november 2009 stelde de raad het nieuwe dienstverleningsbeleidsplan vast voor de periode 2010–2015. Het beoogd effect van dit plan is een betere dienstverlening aan onze klanten, uiteraard binnen de grenzen van de wetgeving en de financiële mogelijkheden. We stellen burgers, bedrijven en instellingen in staat om hun zaken zo veel mogelijk zelfstandig te regelen.

De verbetering van onze dienstverlening willen we bereiken via vier strategische speerpunten:

1. Maximale afhandeling van (aan)vragen van klanten door het KlantContactCentrum (KCC);
2. Optimaliseren van processen;
3. Één ingang per klantcontactkanaal;
4. Digitalisering (levering van digitale producten, informatieverstrekking en voortgangsbewaking van de procesafhandeling).

In 2013 breiden we onze digitale dienstverlening verder uit door het direct afhandelen van meer producten door het KCC. De instrumenten die we hiervoor gebruiken zijn:

- kanaalsturing
- procesoptimalisatie
- doorontwikkeling van het KCC voor wat betreft organisatie en werkwijze

Belangrijke randvoorwaarde voor dit traject is de doorontwikkeling en optimalisering van het beheer van onze website.

De kwaliteit van onze dienstverlening maken we meetbaar met vastgestelde servicenormen. In 2013 communiceren we met ons kwaliteitshandvest deze servicenormen naar de burger, zodat hij weet wat hij van ons kan verwachten.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 382.000,-.
Deze lasten bestaan voornamelijk uit eigen uren.

De begrote baten in 2013 bedragen € 240.000,-, dit betreft mutaties in reserves.

6141 Documentenverstrekking en mutaties

Binnen dit product komen diverse disciplines samen die allemaal te maken hebben met de registratie en wijziging van persoonsgegevens. Deze gegevens zijn vastgelegd in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA). Sinds 1 januari 2010 is de GBA een authentieke basisregistratie. Dit betekent dat afnemers die persoonsgegevens nodig heeft, ze moeten halen uit de GBA.

Het product bevat:

- het bijhouden van een GBA voor de doelmatige voorziening van persoonsgegevens, in het bijzonder bij de vervulling van publiekrechtelijke taken en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

- het verstrekken van persoonsinformatie, het kwantificeren van rechtsfeiten uit de burgerlijke stand en het verstrekken van inzicht in de bevolkingsopbouw en -ontwikkeling van Veldhoven;
- het verstrekken van mutatiegegevens en persoonsinformatie aan afnemers binnen en buiten de gemeente;
- het verstrekken van rijbewijzen, paspoorten, uittreksels, verklaringen, vergunningen, etc.;
- het verwerken van verzoeken tot wijziging van de (geslachts)naam en het in behandeling nemen van verzoeken tot naturalisatie.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 1.379.000,-.
Deze lasten bestaan voornamelijk uit eigen uren.

De begrote baten in 2013 bedragen € 757.000,-. Dit betreft baten documentatieverstrekking.

6142 Burgerlijke stand

Dit product omvat het vastleggen van rechtsfeiten in de registers van de burgerlijke stand en het daadwerkelijk voltrekken van huwelijken. Dit laatste doen we in stijl. Daarnaast bieden we de mogelijkheid om op vrije locaties te trouwen. Komende wetswijzigingen maken het mogelijk dat burgers digitaal aangifte kunnen doen van overlijden, geboorte, huwelijksaangifte en aangifte van geregistreerd partnerschap. Hier willen we in 2013 een start mee maken.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 113.000,-.
Deze lasten bestaan voornamelijk uit eigen uren.

De begrote baten in 2013 bedragen € 79.000,-. Dit betreft baten burgerlijke stand.

6143 Verkiezingen

Dit product behelst het organiseren en administreren van verkiezingen voor de samenstelling van democratisch gekozen bestuursorganen en referenda. In 2013 staat er geen verkiezing gepland.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 14.000,-. Dit betreft uren eigen personeel.

6520 Omgevingsvergunningen

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt het stelsel van de omgevingsvergunningen. Het product omgevingsvergunning kent vele varianten welke afhankelijk zijn van de activiteiten of het project van de aanvrager. Diverse inhoudelijke regelgeving met betrekking op de fysieke leefomgeving (wonen, ruimte, milieu, water en natuur) zijn gekoppeld aan deze wet.

De volgende 'activiteiten' geregeld binnen deze regelgeving zijn de meest voorkomende:

- bouwen van een bouwwerk;
- afwijken van een bestemmingsplan;
- brandveilig gebruiken;
- oprichten of veranderen van een milieu-inrichting;
- slopen
- kappen van bomen

Onze werkprocessen zijn dusdanig ingericht dat we volledig digitaal werken. De behandeling van aanvragen vindt plaats via workflowtool: SquitXO. Hiermee worden de werkprocessen begeleid, kwaliteitsnormen vastgelegd, behandeltermijnen beheerst en standaarddocumenten beschikbaar gesteld. Via deze applicatie slaan we alle documenten centraal op in het digitale documentmanagementsysteem Corsa.

Door diverse koppelingen zijn we in staat om met onze gegevens goed te communiceren en aan te sluiten bij andere processen/producten zoals toezicht- en handhavingsproducten, facturatie van leges, BAG beheer en CBS gegevens.

Ter stimulering van aanvragers om het werk van de gemeente zo efficiënt mogelijk (en dus zo goedkoop mogelijk) te laten verlopen is in onze legesverordening een kortingsregeling opgenomen, waarbij we aanvragers stimuleren om digitale en complete aanvragen in te dienen. Onze verordening is landelijk voor veel gemeentes een voorbeeld gebleken.

De begrote lasten in 2013 bedragen € 1.148.000,- Deze lasten bestaan voornamelijk uit eigen uren.

De begrote baten in 2013 bedragen € 1.081.000,- dit betreft baten omgevingsvergunningen.

Productenraming

Onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 14	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6140	Dienstverlening	447	677	382	371	373	377
6141	Documentenverstr. en mutaties	1.208	1.559	1.379	1.299	1.385	1.393
6142	Burgerlijke stand	185	83	113	111	112	113
6143	Verkiezingen	62	81	14	123	126	129
6520	Omgevingsvergunningen	1789	1375	1103	1066	1069	1084
		3.691	3.775	2.991	2.970	3.065	3.096
Baten							
6140	Dienstverlening	244	455	240			
6141	Documentenverstr. en mutaties	697	827	757	765	773	783
6142	Burgerlijke stand	79	78	79	80	82	83
6143	Verkiezingen						
6520	Omgevingsvergunningen	717	1.070	1.081	1.034	1.217	1.430
		1.737	2.430	2.157	1.879	2.072	2.296
	Saldo (- = nadeel)	-1.954	-1.345	-834	-1.091	-993	-800
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	862	776	468	574	581	587
	Bedrijfsvoeringskosten	2.604	2.989	2.514	2.387	2.484	2.509
	Kapitaallasten	10	10	9	9		
	Investerings MN						
	Storting reserves & voorzieningen	215					
		3.691	3.775	2.991	2.970	3.065	3.096
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.468	1.975	1.917	1.879	2.072	2.296
	Onttrekking reserves & voorzieningen	269	455	240			
		1.737	2.430	2.157	1.879	2.072	2.296
	Saldo (- = nadeel)	-1.954	-1.345	-834	-1.091	-993	-800

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6140	Beheerkosten nieuwe website	-45	-45	-45	-45
6520	Invoering Drank en Horeca wet	-2	0	0	0
6520	Uitvoering wet BIBOB	-20	-20	-20	-20
6520	Verhoging legestartief ivm uitvoering wet BIBOB	20	20	20	20
	Saldo (- = nadeel)	-47	-45	-45	-45

6140 Dienstverlening

Op 5 december 2011 is de nieuwe website van de gemeente Veldhoven gelanceerd. De organisatie rond het beheer wordt opgezet. Een website en een intranet goed en kwalitatief onderhouden kost veel tijd maar ook geld. De beheerkosten zijn tot nu toe niet opgenomen in de begroting. Ook voor de komende jaren is dit bedrag benodigd (€ 45.000,-).

6520 Omgevingsvergunningen

Vanwege de nieuwe wettelijke taak; invoering nieuwe Drank en Horeca wet is het van belang om de materiële noodzakelijke kosten op te nemen in de begroting 2013. Het benodigde budget hiervoor is € 10.000,-, waarvan € 8.000,- bij omgevingshandhaving en – toezicht (programma 8) en € 2.000,- bij omgevingsvergunningen.

6520 Omgevingsvergunningen

De uitvoering van het beleid inzake de Wet Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob) voor omgevingsvergunningen bouw wordt in 2013 opgestart op basis van regionaal convenant. De kosten die hier mee samenhangen kunnen geheel gedekt worden door leges (€ 20.000,-).

Bijstellingen

Niet van toepassing.

2.1.15 Natuur- en recreatiebeheer

Programmabeschrijving

Samen met onze inwoners zorgen wij voor een schone en veilige openbare ruimte. Het onderhoud van het groen speelt een belangrijke rol in de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Daarom zorgen wij voor een verantwoord onderhoud van de openbare ruimte. Bij de (her)inrichting van het openbaar gebied besteden we aandacht aan groen en houden we rekening met de duurzaamheid en het onderhoud hiervan.

Onze recreatieve voorzieningen vervullen een belangrijke ontmoetingsfunctie voor onze inwoners en trekken bezoekers aan van buiten de stad. De recreatieve sector biedt nog kansen voor verdere ontwikkeling. Door die aan te grijpen, kunnen we onze economie, werkgelegenheid en identiteit versterken. Dit is alleen mogelijk als we in regionaal verband samenwerken.

Algemene doelstelling

Wij zorgen voor doelmatig beheer en kwalitatieve instandhouding van het openbaar groen in de gemeente (inclusief de bossen), volgens maatschappelijke en onderhoudstechnische normen. In regionaal verband bevorderen we het toerisme.

Beleids effecten

De volgende tabel geeft de beleids effecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
15.1	Betrokkenheid van burgers bij (her)inrichting groen in openbaar gebied neemt toe	Alle herinrichtingsplannen m.b.t. groen worden in overleg met wijkplatforms en belanghebbenden vastgesteld	Percentage in overleg vastgestelde (her)inrichtingsplannen m.b.t. groen
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	RIS
15.2	Veldhoven past innoverende ontwikkelingen op het terrein van toerisme en recreatie toe	In de nieuwe wijk Zilverackers worden bijzondere recreatiemogelijkheden gecreëerd, passend bij het ambitieniveau van deze wijk	In juli 2011 is het "Recreatieplan Zilverackers" afgerond om genoemd effect/doel te bereiken. Besluitvorming is vooralsnog uitgesteld i.v.m. de economische crisis.
Bron:	Kadernota Toerisme en Recreatie "Vrije tijd in ondernemend Veldhoven"	Kadernota Toerisme en Recreatie "Vrije tijd in ondernemend Veldhoven"	RIS

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleids effecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleids effect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6151	Openbaar groen	1
6330	Toerisme	2
6331	Kinderboerderij	1
6440	Landschapsbeleid	-

6151 Openbaar groen

Dit product behelst het doelmatig beheren en in stand houden van het bestaande openbaar groen, inclusief bossen, door middel van regulier onderhoud. Zo werken we aan een zo groot mogelijke belevingswaarde.

De basis voor het onderhoud in 2013 is het in 2009 vastgestelde groenbeheerplan waarbij het onderhoud wordt uitgevoerd door gebruik te maken van integrale (beeld)bestekken. De grote lijn in het groenonderhoud wordt bepaald door het groenbeleid en een integrale uitvoering. De aard en omvang van de meldingen zorgen voor de accenten in het onderhoud.

De bomencontrole zal verder geprofessionaliseerd worden hetgeen nodig is in verband met het beheer en de wettelijke zorgplicht. Er zal gewerkt worden met nieuwe groen onderhoudsbestekken die meer geïntegreerde activiteiten bevatten. Hierbij wordt geen gebruik meer gemaakt van chemische onkruidbestrijding op verharding. Eind 2012 vindt hiervoor een aanbesteding plaats.

Overig project

723202 Speelvoorzieningen. In 2013 wordt gestart met de renovatie van een aantal speelterreinen verspreid over Veldhoven waaronder, de Meester Rijkenstraat (Veldhoven-Dorp), Oude Kerkhof (D'Ekker), Ranselberg en Brouwershei (Heikant), Koningsveld (Meerveldhoven). Gestreefd wordt naar de renovatie/aanpassing van een 12-tal speelterreinen per jaar.

De begrote lasten in 2013 (€ 4.051.000,-) bestaan voornamelijk uit eigen uren en externe onderhoudskosten openbaar groen. De begrote baten (€ 833.000) bestaan voornamelijk uit een toevoeging vanuit de reserve.

6330 Toerisme

Bij dit product gaat het ondermeer om het promoten van Veldhoven in de regio door informatie te verstrekken over lokale en regionale bezienswaardigheden en evenementen. Hieronder vallen de subsidies aan de VVV-Veldhoven en de Lokaal Toeristische Adviesraad (LTA). De plaatselijke VVV is sinds 2004 ondergebracht in de Openbare Bibliotheek Veldhoven.

In 2012 wordt een nota Toerisme en Recreatie (actualisering) opgesteld. Voornemens hieruit betreffen voor 2013:

- VVV-Veldhoven continueert de uitvoering van de overgenomen taken van de voormalige regio-VVV. Deze taken bestaan uit : de database/website, inkoop/distributie, het behouden van de VVV-merknaam.
- Ten aanzien van Promotie en Marketing zal per project (op initiatief van ondernemers of gemeente) eventuele toekenning van een financiële bijdrage tot de mogelijkheden behoren.
- Aandacht blijft uitgaan naar de verbetering van de wandel- en fietsroutes en de verdere uitwerking van de resultaten/acties van de bovengenoemde geactualiseerde nota .

Ook in Veldhoven is, volgens regionale afspraken in SRE-verband, een Lokaal Toeristische Adviesraad (LTA) actief.

Dit product gaat de gemeente in 2013 € 147.000 kosten. Deze kosten hebben grotendeels betrekking op subsidies aan de VVV-Veldhoven en projecten t.b.v. Promotie en Marketing.

6331 Kinderboerderij

Dit product gaat over het verschaffen van een educatieve en recreatieve voorziening in de vorm van een kinderboerderij. De gemeente zorgt voor een doelmatig beheer hiervan, zodat de inwoners van Veldhoven profiteren van een zo groot mogelijke belevingswaarde. In combinatie met de omliggende speelvoorzieningen is de kinderboerderij een veelvuldig bezochte locatie.

De begrote lasten in 2013 (€ 157.000,-) bestaan voornamelijk uit eigen uren.

6440 Landschapsbeleid

Het buitengebied in Veldhoven transformeert van een hoofdzakelijk agrarisch gebruik naar een meer landschappelijke en recreatieve functie. Dit onder meer door uitbreidingen (Zilverackers), infrastructuur (Zilverbaan, aansluiting A67), projecten van overige overheden (N69, waterberging en hermeandering de Run).

Het aanpassen van plannings van de bge's en BoVo-investeringen zullen doorwerken op de planning van werkzaamheden op landschap en recreatie.

Het product omvat de onderdelen Landschap- en Natuurbeleid en ontwikkeling, Landschap- en natuurbeheer en overige projecten.

Landschap- en Natuurbeleid en ontwikkeling

Hieronder valt alles wat te maken heeft met ontwikkeling van beleid en plannen op gebied van landschap, natuur en biodiversiteit, waaronder het opstellen van visies, beleids- en uitvoeringsplannen, onderzoeken, meewerken aan projecten van andere overheden/ streekhuis, implementatie natuurbeleid- en wetgeving.

- Actualisatie landschap- en natuurbeleidsplan i.v.m. flora- en fauna wetgeving
- Landinrichting Wintelre-Oerle (2013 aanleg, vanaf 2015 beheer)
- Ontwikkelingen N69 en gebiedsimpuls (provincie)
- Waterberging en hermeandering de Run (project waterschap): aanhaken bij dit project door aanleg landschapselementen, Witvenbos, natte natuurpleel Groot Goor
- Uitwerking projecten visie Dommeldal-De Hogt (integraal SRE, Eindhoven, Veldhoven en Waalre).

Landschap- en natuurbeheer

Hieronder vallen subsidies, communicatie (o.a. over biodiversiteit), samenwerking externe partijen (IVN), kleine investeringen in natuur- en landschap die voortkomen uit samenwerking met externen/ particulieren.

De belangrijkste activiteiten die voor de komende jaren op de planning staan zijn:

- STIKA stimuleringskader groen blauwe diensten (2010-2013)
- Structureel overleg externe partners (IVN, vogelwerkgroep, etc.)
- Opstellen beheerplannen nieuw bos en natuur, daarbij onderzoek inzet externen bij beheer nieuwe natuur.

Overig project

- 726800 Landschapsplan: Het landschapsplan beoogt een integrale ontwikkeling van het landschap van Zilverackers. Hierbij is de verplichte groencompensatie en het functioneren daarvan geborgd. De planning en uitvoering is getemporeerd vanwege Zilverackers.

De begrote lasten in 2013 zijn € 119.000,-. Deze lasten bestaan uit eigen uren en externe kosten. De baten bedragen € 5.000,-.

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 15	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6151	Openbaar groen	4.470	5.164	4.051	4.710	4.645	4.214
6152	Groenvoorziening (proj.)	5					
6330	Toerisme	116	178	147	171	173	177
6331	Kinderboerderij	168	159	157	153	154	157
6440	Landschapsbeleid		167	119	10	11	11
		4.759	5.668	4.474	5.044	4.983	4.559
Baten							
6151	Openbaar groen	847	1.555	833	1.183	1.003	469
6152	Groenvoorziening (proj.)						
6330	Toerisme		7				
6331	Kinderboerderij						
6440	Landschapsbeleid		51	5	5	6	6
		847	1.613	838	1.188	1.009	475
		-3.912	-4.055	-3.636	-3.856	-3.974	-4.084
	Saldo (- = nadeel)	-3.912	-4.055	-3.636	-3.856	-3.974	-4.084
Samenstelling lasten							
Directe lasten		2.101	2.036	1.899	1.868	1.971	2.053
Bedrijfsvoeringskosten		931	1.162	1.115	1.072	1.070	1.080
Kapitaallasten		5	4	4	4	4	4
Investerings MN		714	1.537	808	1.133	952	416
Storting reserves & voorzieningen		1.008	929	648	967	986	1.006
		4.759	5.668	4.474	5.044	4.983	4.559
Samenstelling baten							
Directe baten		133	55	55	55	57	59
Onttrekking reserves & voorzieningen		714	1.558	783	1.133	952	416
		847	1.613	838	1.188	1.009	475
		-3.912	-4.055	-3.636	-3.856	-3.974	-4.084
	Saldo (- = nadeel)	-3.912	-4.055	-3.636	-3.856	-3.974	-4.084

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6151	Speelvoorzieningen 2013-2015 (Investerings: € 255.000,-)	-85	-85	-85	0
6151	Speelvoorzieningen 2013-2015 dekking algemene reserve	85	85	85	0
	Saldo (- = nadeel)	0	0	0	0

6151 Speelvoorziening 2013-2015

Incidenteel is € 85.000,- benodigd (per jaarschijf) voor de jaarschijven 2013 t/m 2015 voor de uitvoering van het speelruimtebeleidsplan.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
6151	Incidenteel beperken storting in vervangingsreserve investeringen openbaar groen	300	0	0	0
6330	Minder uitvoering Toerismebeleid	25	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	325	0	0	0

6151 Openbaar groen

Eénmalig wordt in 2013 € 300.000,- minder gestort in de vervangingsreserve investering openbaar groen. Deze bijstelling zal meegenomen worden bij de herziening van het beheerplan openbaar groen.

6330 Toerisme

Eenmalig wordt in 2013 € 25.000 minder uitgegeven aan activiteiten op gebied van toerisme en recreatie. In het kader van de nieuwe nota zouden toerisme en recreatie een impuls krijgen. Hiervoor waren vanaf 2013 middelen beschikbaar. Door deze bijstelling zullen diverse projecten, activiteiten en voorstellen van partners en ondernemers pas vanaf 2014 doorgang kunnen vinden.

2.1.16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Programmabeschrijving

Onze inkomsten uit algemene uitkeringen, belastingen en dividenden gebruiken we om de doelstellingen van de andere programma's te realiseren. Ons financieel beleid voldoet aan de wettelijke kaders en we zorgen ervoor dat onze begroting in meerjarig perspectief in evenwicht is. Als de begroting structureel niet sluit, hebben bezuinigingen de voorkeur boven belastingverhoging. Onze reservepositie is ten minste voldoende om risico's af te dekken. Als de reserves die minimumnorm overstijgen, bepaalt de raad de bestemming.

Wij zorgen ervoor dat er altijd voldoende geld beschikbaar is om aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. Als we tijdelijk geld tekort hebben, lenen we dat zo voordelig mogelijk en als we even geld over hebben, zetten we dat uit tegen zo gunstig mogelijke condities. We voldoen daarbij aan de eisen van de wet en het treasurystatuut.

Algemene doelstelling

Wij voeren een financieel beleid dat leidt tot een stevige financiële positie en een sluitende (meerjaren)begroting, met ruimte voor nieuwe initiatieven.

Beleidseffecten

De volgende tabel geeft de beleidseffecten weer. Oftewel: wat willen we bereiken?

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
16.1	Het financieel beleid en de begroting voldoen aan de wettelijke eisen	Het aantal opmerkingen van de accountant in het jaarlijkse verslag van bevindingen inzake wettelijke voorschriften = 0	Aantal opmerkingen in verslag van bevindingen
Bron:	Programmabegroting 2008	Kadernota 2009	Verslag van bevindingen
16.2	De financiële gegevens verstrekken een getrouw beeld van de werkelijkheid	De strekking van de accountantsverklaring op het gebied van getrouwheid is goedkeurend	Oordeel accountant inzake getrouwheid in accountantsverklaring
Bron:	Kadernota 2009	Programmabegroting 2008	Accountantsverklaring
16.3	Baten, lasten en balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen	De strekking van de accountantsverklaring op het gebied van rechtmatigheid is goedkeurend	Oordeel accountant inzake rechtmatigheid in accountantsverklaring
Bron:	Kadernota 2009	Programmabegroting 2008	Accountantsverklaring
16.4	Beteugelen van lastendrukstijging voor de inwoners van Veldhoven	De OZB stijgt jaarlijks met niet meer dan de inflatie	Stijgingspercentage OZB ten opzichte van inflatiepercentage
Bron:	Kadernota 2009	Kadernota 2009	CBS

Producten

De onderstaande tabel toont de producten waarover we binnen dit programma beschikken om de geformuleerde beleidseffecten te bereiken. De laatste kolom legt de relatie met het betreffende beleidseffect. Onder de tabel staat een toelichting per product. Naast een korte uitleg over het product staan hier de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2013 beschreven.

Tabel 2: Producten om de beleidseffecten te bereiken

Productnummer	Omschrijving	Beleids­effect
6610	Financiering	
6611	Algemene baten en lasten	
6612	Belasting	16.4
6613	Algemene uitkering	

6610 Financiering

Binnen dit product verantwoorden we de dividenden en andere uitkeringen die betrekking hebben op deelname in het kapitaal van instellingen.

Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten

Vanaf 1 januari 1996 ontvangt de gemeente gedurende 25 jaar een bedrag van € 282.602,- in verband met de verkoop van de aandelen in het Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG) aan het Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. Per saldo wordt een bedrag ter hoogte van de aflossing gedekt uit de reserve, zodat het financiële vaste activum gelijke tred houdt met de hoogte van de bestemmingsreserve.

Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente bezit aandelen en ontvangt jaarlijks dividend of een bonus in de vorm van aandelen. De gemeente heeft 35.100 aandelen met een nominale waarde van € 2,50. In de begroting is dividend geraamd van € 31.000,-.

6611 Algemene baten en lasten

In dit product verantwoorden we de mutaties in de reserves, stelposten en de saldi van de kostenplaatsen.

661100 Stelposten	400000 Onvoorzien uitgaven
661100 Stelposten	400001 Stelposten regiegemeente
661100 Stelposten	800001 Stelposten onderuitputting
661130 Saldokst.pl. Rente	862299 saldo rente

2013	2014	2015	2016
135.292	135.292	135.292	135.292
135.292	135.292	135.292	135.292
25.000	0	0	0
25.000	0	0	0
90.000	90.000	90.000	90.000
90.000	90.000	90.000	90.000
3.333.032	2.992.968	2.757.899	2.375.415

mutatiereserve/voorziening	
661198 storting voorzieningen	
661199 storting reserves	
661199 Onttrekking reserves	

2013	2014	2015	2016
5.102.615	806.404	195.826	2.094.054
7.356.853	214.000	0	1.730.724
9.715.796	1.020.404	195.826	3.824.778

6612 Belastingen

Dit product bestaat uit vijf onderdelen: onroerende zaakbelasting, hondenbelasting, baatbelasting, reclamebelasting en toeristenbelasting.

In 2011 is een onderzoek gestart naar samenwerking op het gebied van gemeentelijke belastingen met de gemeenten Best en Eindhoven, Er hebben op dit moment al diverse verkennende gesprekken plaatsgevonden, waarbij de individuele partijen sterkte/zwakte analyses maken op basis van de componenten kosten, kwaliteit en continuïteit/kwetsbaarheid. Op basis van de daaruit voortvloeiende resultaten wordt gekeken naar de verdere samenwerkingsmogelijkheden.

Onroerende zaakbelasting (ozb)

De ozb bestaat uit een eigenaren- en een gebruikersbelasting. De gebruikersbelasting geldt uitsluitend voor niet-woningen. Het tarief bedraagt een percentage van de WOZ-waarde, die

elk jaar opnieuw wordt bepaald. De ozb komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente en is dus vrij besteedbaar.

Voor het jaar 2013 is bedrag van € 7.210.198,00 begroot. Rekening houdend met ruimte voor bezwaren, kwijtschelding en oninbaar is de gewenste opbrengst € 7.221.198,00.

Hondenbelasting

Ook de inkomsten van de hondenbelasting komen in principe ten goede aan de algemene middelen. In Veldhoven leggen we echter een relatie met de kosten van het schoonhouden, onderhouden en aanleggen van uitlaatterreinen, de kosten voor opvang zwerfdieren (doorgaans honden) en de kosten van de controle.

Voor het jaar 2013 is een bedrag op de begroting opgenomen van € 361.000.

Baatbelasting

Deze heffing is van toepassing op werken die door, of met medewerking van de gemeente tot stand komen.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een heffing voor mensen die binnen de gemeente verblijven, maar niet in de gemeentelijke basisadministratie staan ingeschreven. Toeristen maken immers wel gebruik van de gemeentelijke voorzieningen, maar betalen hier geen belasting voor.

Op de begroting van 2013 is voor dit product een bedrag opgenomen van € 144.000.

Vanaf 2013 zullen tevens de arbeidsmigranten in de heffing betrokken worden.

6613 Algemene uitkering

Dit is een algemene uitkering uit het gemeentefonds als gevolg van de Financiële-verhoudingswet (1996).

De gemeente Veldhoven heeft bij het opstellen van de begroting 2013 rekening gehouden met de junicirculaire 2012. Een junicirculaire, en niet een meicirculaire zoals u gewend bent. Dat heeft alles te maken met besluitvorming over het begrotingsakkoord 2013 en het Overhedenoverleg dat daarover op 4 juni 2012 heeft plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan zijn in de junicirculaire verwerkt.

Het akkoord en het overleg stonden vanzelfsprekend in het teken van de moeilijke budgettaire situatie van de overheid. In het Begrotingsakkoord zijn keuzen gemaakt om de financiële positie van Nederland te verbeteren door middel van een pakket aan maatregelen van afgerond 12 miljard euro in 2013. Iedereen wordt dan ook geraakt door het Begrotingsakkoord. Deze financiële uitdagingen vragen ook bijdragen van gemeenten. Deze gevolgen voor de algemene uitkering van het rijk zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting 2013 – 2016.

In de meerjarenbegroting 2013-2016 is de uitkering gemeentefonds berekend aan de hand van de junicirculaire 2012.

Gemeentefondsuitkeringen		bedragen x € 1.000,-			
Omschrijving		2013	2014	2015	2016
Uitkeringsfactor gemeentefonds inclusief inkomstenmaatstaven		29.598	30.293	29.864	31.308
Overige uitgaven en inkomstenmaatstaven		-127	-127	-127	-127
Integratie en decentralisatie uitkeringen		4.716	4.716	4.716	4.716
Totaal gemeentefondsuitkeringen cf junicirculaire 2012		34.187	34.882	34.453	35.897

Productenraming

De onderstaande tabel geeft de lasten en baten weer in een meerjarenbegroting per product.

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 16	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
Lasten							
6610	Financiering	87	608	59	53	47	41
6611	Algemene baten en lasten	8.796	6.358	12.620	1.156	331	3.960
6612	Belastingen	905	830	1.033	1.034	857	1.078
6613	Algemene uitkering	10		1139	1055	1055	1055
		9.798	7.796	14.851	3.298	2.290	6.134
Baten							
6610	Financiering	363	854	315	329	353	377
6611	Algemene baten en lasten	12.399	11.783	13.138	4.103	3.043	6.290
6612	Belastingen	7.326	7.825	7.760	8.052	8.435	8.753
6613	Algemene uitkering	35.219	33.842	34.187	34.883	34.454	35.897
		55.307	54.304	55.400	47.367	46.285	51.317
	Saldo (- = nadeel)	45.509	46.508	40.549	44.069	43.995	45.183
Samenstelling lasten							
Directe lasten		457	125	1.399	1.315	1.347	1.351
Bedrijfsvoeringskosten		2.910	1.331	934	910	700	917
Kapitaallasten		87	77	59	53	47	41
Investeringen MN							
Storting reserves & voorzieningen		6.344	6.263	12.459	1.020	196	3.825
		9.798	7.796	14.851	3.298	2.290	6.134
Samenstelling baten							
Directe baten		47.477	46.605	45.507	46.159	45.890	47.281
Onttrekking reserves & voorzieningen		7.830	7.699	9.893	1.208	395	4.036
		55.307	54.304	55.400	47.367	46.285	51.317
	Saldo (- = nadeel)	45.509	46.508	40.549	44.069	43.995	45.183

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
5601	Taakstelling loonkosten ivm formatie hoofd projectenburo	56	96	97	98
5624	Formatie hoofd projectenburo	-56	-96	-97	-98
	Saldo (- = nadeel)	0	0	0	0

Formatie hoofd projectenbureau

De formatie voor het hoofd projecten bureau is destijds geraamd tot medio 2013. Het projectbureau heeft een belangrijke plaats in de organisatie die niet gemist kan worden. Op

de management kosten (als onderdeel van de overhead) van de gemeente kunnen we op termijn wel besparen. Hiervoor hebben wij in de meerjarenbegroting een taakstelling opgenomen ter grootte van de loonkosten van de formatie hoofd projectbureau.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
5420	Terugbrengen budget ARBO	24	24	24	24
5420	Schrappen activiteiten CARDO en COSA	15	15	15	15
5431	Taakstelling uitleenvergoeding subsidieverwerver aan Best en derden	5	5	5	5
5440	Minder multifunctionals	0	25	25	25
5440	Temporiseren leasecontracten hardware/software	47	0	0	0
5440	Kostenbesparing uitwijk calamiteiten	6	6	6	6
5442	Frequentie ramenwassen van 4 naar 2	12	12	12	12
5601	Managementteam incidentele lasten	100			
5603	Niet invullen Hoofd Concerncontrol	96	96	97	98
5603	Terugbrengen budget externe adviseur	44	6	7	8
5604	0,5 fte beleidsmedewerker IV door samenwerking met Best (rampenbestrijding en veiligheidsonderwerpen)	0	34	34	34
5611	Terugbrengen formatie senior JZ	9	9	9	9
5611	Terugbrengen formatie senior Comm.	9	9	9	9
5611	Terugbrengen formatie beleidsmedewerker A JZ	10	10	10	10
5611	Terugbrengen formatie beleidsmedewerker A FIB	25	25	25	25
5611	Terugbrengen formatie beleidsmedewerker B comm.	8	8	8	8
5611	Terugbrengen formatie medew. Beleid comm.	7	7	7	7
5611	Terugdringen personeel van derden A&O	25	0	10	14
5612	Automatisering (revenue samenwerking)	0	0	54	81
5612	0,5 fte adm. medw. inkoop	24	24	24	24
5612	0,7 fte bode	29	29	29	29
5613	Beëindiging ambtelijke ondersteuning Cliëntenraad	0	0	17	17
5613	Samenwerking met andere gemeenten/outsourcen/shared service office	0	0	60	60
5613	Ambtelijke beleidscapaciteit WIZ	0	0	75	75
5613	Door vervallen van een vacatureruimte applicatiebeheer en vervallen externe inhuur	63	63	63	62,5
5613	Vervallen functie kwaliteitsmedewerker WIZ (WMO)	70	70	70	70
5613	Beperking dienstverlening balie WIZ	0	0	20	20
5613	Vervallen formatie klantmanager A (WMO) en administratie	0	0	0	100
5614	Verkennen Outsourcing	0	pm	pm	pm

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
5615	Vacature ruimte bodem 0,39 fte	27	27	27	27
5615	Reiskosten	4	4	4	4
5615	Energiescans Habraken	15	15	15	15
5615	Temporiseren Milieubeleid	49	49	0	0
5623	Tijdelijke terugbreng van formatie vanwege temporisering diverse projecten	65	65	65	0
5623	Terugbrengen beleidscapaciteit afd. MSO door het niet invullen van vacatures die ontstaan door pensionering van medewerkers en verschuiving van taken	0	30	120	180
div.	Afschrijvingstermijn gemeentelijke gebouwen (incl. onderwijs) verlengen van 40 naar 45 jaar	132	158	174	174
6611	Vervallen dekkingsreserve verbouw gemeentehuis (€ 2.118.249)	2118	0	0	0
6611	Vervallen dekkingsreserve verbouw gemeentehuis naar vrije reserve	-2118	0	0	0
5442	Vervallen kapitaallasten verbouw gemeentehuis	-85	-85	-85	-85
6611	Vervallen dekkingsreserve beleidsplanreserve 1999-2012 (€ 454.886)	455	0	0	0
6611	Vervallen dekkingsreserve beleidsplanreserve 1999-2012 naar vrije reserve	-455	0	0	0
div.	Vervallen kapitaallasten beleidsplanreserve 1999-2012	-19	-19	-19	-19
6611	Vervallen reserve volkshuisvesting (€ 2.648.302)	2.648	0	0	0
6611	Vervallen reserve volkshuisvesting naar vrije reserve	-2.648	0	0	0
6612	Betrekken van Arbeidsmigranten in de toeristenbelasting	0	18	18	18
5624	Taakstelling realisatie BGT	25	25	0	0
	Saldo (- = nadeel)	841	764	1.034	1.162

Terugbrengen budget ARBO (5420)

De meest recente aanbesteding van arbo-dienstverlening (o.a. bedrijfsarts) in combinatie met het onlangs afgesloten bedrijfszorgpakket ten behoeve van onze medewerkers zouden moeten zorgen voor minder kosten op het gebied van arbeidsomstandigheden.

Terugbrengen bijdrage aan CARDO en COSA (5420)

Tot op heden draagt de gemeente bij aan sportieve activiteiten van personeelsleden. Hetzij via een bijdrage aan een sportschoolabonnement, hetzij via het faciliteren van sportlocaties (zwembad, sporthal). In lijn met de eerder ingezette versoering van de bedrijfsvoering worden deze bijdrages stopgezet.

Taakstelling subsidieverwerving (5431)

Medio 2012 is gestart met professionalisering van subsidieverwerving. De subsidieverwerfer heeft de taakstellende opdracht om m.i.v. 2013 ook opdrachten te werven bij maatschappelijke organisaties in Veldhoven. In 2013 wordt in het kader van de samenwerking tussen Best en Veldhoven onderzocht op welke manier er efficiënter kan worden samengewerkt in dit domein.

Minder multifunctionals (5440)

Verdergaande digitalisering leidt tot een verminderde behoefte aan zogenaamde multifunctionals (printers/kopieerapparaten). Een reductie aan apparaten en afbouw van contracten zal ingezet worden vanaf 2014.

Temporiseren leasecontracten hardware/software (5440)

Het verantwoord uitstellen van vervanging hardware en software leidt tot een eenmalige besparing in 2013.

Kostenbesparing uitwijk

Het huidig uitwijkcontract (noodlocatie bij calamiteiten) loopt af. Bij de nieuwe aanbesteding worden de uitwijk-criteria aangepast wat zal leiden tot een goedkoper contract.

Frequentie ramenwassen van 4 naar 2 keer per jaar (5442)

Het is verantwoord om de frequentie te verlagen waardoor er een permanente besparing gerealiseerd gaat worden.

Managementteam incidentele lasten (5601)

Voor de jaren 2012 en 2013 is er incidenteel extra budget ter beschikking gesteld ten behoeve van specifieke, concernbrede opleidingen en organisatieontwikkeling. De uitgaven tot nu toe zijn echter substantieel lager dan verwacht zodat het budget voor 2013 kan vrijvallen.

Niet invullen Hoofd Concerncontrol (5603)

De richting van de ingezette organisatieontwikkeling wijst op een andere inbedding van de afdeling concerncontrol. Hoewel de functie van concerncontroller een onafhankelijke entiteit blijft binnen de organisatie gaan de overige taken van concerncontrol deel uitmaken van de afdeling Advies & Ondersteuning. Hierdoor vervalt de noodzaak voor de formatieplaats Hoofd Concerncontrol.

Verlagen budget externe adviseurs Concerncontrol (5603)

Sinds 2010 heeft een medewerker van de afdeling concerncontrol het projectleiderschap van het project "Antwoord" (dienstverlening) op zich genomen. Het in het project beschikbare inhuurbudget voor projectleiderschap is daarop overgedragen aan concerncontrol om het wegvallen van capaciteit op te vangen. Door een andere taakverdeling binnen concerncontrol en het project is het budget voor 2013 niet meer noodzakelijk.

Verlagen formatie (0,5 fte) beleidsmedewerker Integrale Veiligheid door samenwerking (5604)

Met ingang van 2014 wordt er 0,5 fte bezuinigd op de formatie van het cluster Intergale Veiligheid door samenwerking met de gemeente Best en/of andere gemeenten op het gebied van veiligheid.

Verlagen formatie afdeling Advies & Ondersteuning (5611)

Op meerdere plekken binnen de afdeling is de toegestane formatie in lijn gebracht met de werkelijke bezetting. Aangezien op meerdere formatieplekken niet de volledige formatieruimte werd benut levert dit een structureel voordeel op van in totaal € 68.000

Terugdringen budget personeel van derden afdeling A&O (5611)

Het budget "personeel van derden" van de afdeling Advies & Organisatie kent meerjarig een grillig verloop. Dit budget dient om de kosten van uitval van personeel op te vangen of voor het (tijdelijk) binnenhalen van specifieke kennis of kunde. Taakstellend is het budget op het niveau van het jaar 2014 gebracht. Voor de overige jaren levert dit een voordeel op.

Automatisering samenwerking (5612)

Op termijn is het plan om de automatisering van Veldhoven en Best samen te voegen en onder gezamenlijke regie de uitvoering te realiseren.

Dit leidt tot een besparing op personele kosten vanaf 2015.

Vervallen formatie 0,5 fte administratief medewerker inkoop (5612)

Veranderde inzichten en inzet van meer geautomatiseerde hulpmiddelen leiden tot een structurele besparing op inzet op het gebied van inkoop.

Vervallen formatie 0,7 fte bode (5612)

De verwachting is dat deze formatie (vacatureruimte) niet opgevuld hoeft te worden o.a. door wijzigingen in de roosters, de geplande aanpassing openstelling gemeentehuis en efficiëntere planning van de avondactiviteiten.

Vermindering formatie afdeling WIZ (5613)

Behalve ontwikkelingen zoals bij MSO geschetst ten aanzien van de vermindering van beleids capaciteit spelen ook bij WIZ ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de noodzakelijke formatie voor beleid en uitvoering. Samenwerking met andere gemeenten zal leiden tot efficiënter inzet van arbeids capaciteit; dat kan zijn in de vorm van de gezamenlijke ontwikkeling of uitvoering maar ook door de uitvoering voor andere gemeenten te doen en hiervoor een tarief in rekening te brengen. Door deze ontwikkelingen kan de formatie voor beleid worden teruggebracht.

Ook voor de uitvoering verwachten wij de formatie te kunnen terugdringen. Wij zullen daarvoor een 2-tal functies opheffen en herverdelen nadat de betreffende functionarissen in 2017 de leeftijd van 65 jaar bereiken. Het betreft een functie klantmanager Wmo en een functie op de administratie. Verder zullen wij dure tijdelijke inhuur van een teamleider vervangen door goedkopere vaste formatie. Ook zal een vacature bij applicatiebeheer vervallen. Tot slot zullen wij de ambtelijke ondersteuning aan de Cliëntenraad op termijn beëindigen. In de toekomst zullen inspraakorganen meer zélf hun ondersteuning en secretariële werkzaamheden moeten uitvoeren.

Op deze wijze dringen wij de personeelskosten op termijn terug. Niet door gedwongen ontslagen, maar door samenwerking in de regio, het niet invullen van vacatures die ontstaan door pensionering en het afstoten van werk.

Tijdelijke formatievermindering vanwege temporisering projecten (5623)

Vanwege de economische recessie, de stagnatie in de woningbouw en regionale afspraken over bedrijventerreinen is besloten een aantal projecten te temporiseren. Dit betekent dat voor de jaren 2013 t/m 2015 minder capaciteit nodig is voor bestemmingsplannen, bedrijventerreinen, stedenbouw.

Vermindering beleids capaciteit afdeling MSO (5623)

Vanwege een aantal maatschappelijke ontwikkelingen zal de gemeentelijke organisatie in de toekomst slanker worden. Te denken valt daarbij aan onder meer regiegemeente en de kanteling (eigen verantwoordelijkheid van burgers en instanties), maar ook aan het niet langer "stapelen" van beleid. Tot nu toe hield nieuw beleid in de praktijk vaak een toename van budget en capaciteit in, in de toekomst zal nieuw beleid in de plaats moeten komen van oud beleid. Door deze ontwikkelingen kan de formatie voor beleid worden teruggebracht. Niet door gedwongen ontslagen, maar door het niet invullen van vacatures die ontstaan door pensionering.

Basisregistratie Grootschalige Topografie (5624)

De gemeente werkt vanaf 2013 aan de implementatie van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). Wij hebben een taakstellende bezuiniging doorgevoerd van € 25.000,- voor zowel 2013 en 2014.

Kostenplaats Omgevingszaken (5615)

Vacature ruimte bodem € 27.000,-.

Door afname werkvoorraad kunnen de resterende taken opgevangen worden met overige formatie.

Reiskosten € 4.000,-.

Door meer gebruik te maken van andere vervoermiddelen door inspecteurs kan op deze post bespaard worden.

Energiescans Habraken € 15.000,-.

Er is budget beschikbaar voor het uitvoeren van energiescans voor € 20.000,-. Van dit bedrag wordt nog maar € 5.000,- beschikbaar gesteld.

Temporiseren Milieubeleid € 49.000,-.

Door het temporiseren van de uitvoeringsnota Milieubeleid met twee jaar, hoeft het milieubeleidsplan nu niet geactualiseerd te worden. Dit betreft een incidentele besparing voor 2013 en 2014.

Gemeentelijke gebouwen (div.)

De levensduur van de gemeentelijke gebouwen wordt na beoordeling gesteld op 45 jaar. Wij hielden rekening met een afschrijving in 40 jaren. Middels deze bijstelling wordt verlenging van levensduur financieel verwerk in onze ramingen. Bij de herziening van de beleidsnota waardering en afschrijving (2013) zal deze aanpassing worden meegenomen.

Dekkingsreserve verbouw gemeentehuis (6611)

Opheffen dekkingsreserve verbouw gemeentehuis ad. € 2.118.000 ter dekking van de afschrijvingslasten. Onttrekking van de afschrijvingslasten komt hiermee te vervallen wat een structureel nadeel geeft in de begroting van € 85.000. De vrijval van deze bestemmingsreserve komt ten gunste van de algemene vrije reserve.

Dekkingsreserve beleidsplan 1999-2012 (6611)

Opheffen dekkingsreserve beleidsplanreserve 1999-2012 ad. € 455.000 ter dekking van de afschrijvingslasten. Onttrekking van de afschrijvingslasten komt hiermee te vervallen wat een structureel nadeel geeft in de begroting van € 19.000. De vrijval van deze bestemmingsreserve komt ten gunste van de algemene vrije reserve.

Reserve volkshuisvesting (6611)

In het kader van de financiële reservepositie van de gemeente is kritisch gekeken naar fondsen en reserves. Daaruit is duidelijk geworden dat een aanzienlijk bedrag van het volkshuisvestingsfonds niet geoormerkt is. Voorgesteld wordt derhalve om een bedrag van €2.648.302,- te onttrekken aan het fonds en toe te voegen aan de vrije reserve.

Betrekken van arbeidsmigranten in de toeristenbelasting (6612)

Onder arbeidsmigranten worden in het kader van de toeristenbelasting verstaan, de seizoensarbeiders (voornamelijk afkomstig uit de Midden- en Oost Europese landen), die over het algemeen werken en wonen in de gemeente Veldhoven t.b.v. de land- en tuinbouw, maar zich niet inschrijven in de gemeente. In 2012/2013 wordt een onderzoek gedaan naar de verblijfplaats van deze arbeidsmigranten. De kosten van dit onderzoek vallen weg tegen de opbrengsten in 2013. Na 2013 wordt een opbrengst verwacht van € 18.000,- per jaar.

2.5 Paragrafen

2.5.1 Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de aspecten die betrekking hebben op de lokale heffingen van de gemeente Veldhoven. Dat zijn de volgende:

1. onroerende zaakbelasting;
2. leges;
3. tarieven dienstverlening aan derden;
4. begraafrechten;
5. rioolheffing
6. afvalstoffenheffing/reinigingsrechten;
7. hondenbelasting;
8. toeristenbelasting;
9. marktgelden;
10. parkeerbelasting;
11. reclamebelasting;
12. kwijscheldingsbeleid;
13. woonlasten (voor een gemiddeld gezin).

1. Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelasting (ozb) bestaat uit een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De gebruikersbelasting geldt niet voor woningen. Niet-woningen zoals bedrijfspanden worden wel aangeslagen voor het gebruik. De ozb is een zogeheten tijdstipbelasting, waarbij de toestand op 1 januari bepalend is. Wijzigingen na die datum hebben geen invloed op de hoogte van de heffing. Het tarief bedraagt een percentage van de WOZ-waarde (Wet waardering onroerende zaken). De WOZ-waarde geldt als heffingsgrondslag. Niet alleen gemeenten hanteren de WOZ-waarde als een basis voor belastingheffing, maar ook de Belastingdienst en waterschappen. De WOZ-waarde is de waarde die aan een onroerende zaak moet worden toegekend als het volle en onbezwaarde eigendom aan de hoogstbiedende wordt verkocht. Voor niet-woningen (met uitzondering van rijksmonumenten) geldt dat de gecorrigeerde vervangingswaarde de grondslag is als deze hoger is dan de waarde in het economisch verkeer.

Macronorm

De limitering van de ozb-tarieven is op 1 januari 2008 vervallen. Dit mag echter niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk. Daarom is een macronorm ingesteld die de landelijke opbrengststijging voor de ozb moet beperken. Voor 2013 bedraagt deze norm 3%. Dit betekent dat de opbrengsten voor alle gemeenten in 2013 met maximaal 3% mogen stijgen ten opzichte van 2012. De voor 2012 geldende macronorm is landelijk met circa 7,7 miljoen overschreden. Het ministerie heeft aangekondigd deze overschrijding met de macronorm van 2013 te verrekenen. Rekening houdend met deze verrekening bedraagt in 2013 de reële macronorm 2,76%.

De opbrengst van de ozb wordt, met uitzondering van de inflatiecorrectie, niet verhoogd. Met alleen deze trendmatige stijging van 2,5% voldoet onze gemeente dus aan de norm.

Hertaxatie

Volgens de Wet waardering onroerende zaken moet de waarde van de onroerende zaken in de gemeente worden bepaald op een vaste datum: de zogeheten waardepeildatum. De WOZ-waarde dient als heffingsmaatstaf voor de onroerende zaakbelasting (ozb) en de waardepeildatum ligt wettelijk een jaar vóór het begin van het tijdvak waarvoor deze wordt

gebruikt. Voor 2013 is de wettelijke waardepeildatum dus 1 januari 2012. Alle WOZ-objecten worden getaxeerd op de waarde van de waardepeildatum.

Op basis van de meest recente informatie wordt geschat dat de waarde van woningen tussen de vorige (01-01-2011) en de nieuwe peildatum (01-01-2012) is gedaald met ongeveer 5%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op een daling van ongeveer 4%.

Vanwege de te verwachte areaaluitbreiding bij de niet-woningen zullen de tarieven voor deze categorie ten opzichte van 2012 enigszins dalen.

Gewenste opbrengst voor 2013

De gewenste opbrengst voor 2013, inclusief de te verwachten areaaluitbreiding, bedraagt, met toepassing van 2,5% trendmatige verhoging € 7.221.198,00.

Gevolgen WOZ-herwaardering en ozb-tarieven 2013

De tarieven worden voor 2013 aangepast aan de dalende waardeontwikkeling tussen de peildata 1 januari 2011 en 1 januari 2012. Dit resulteert in de volgende tarieven voor 2013:

- eigenarendeel woningen: 0,0803% (tarief 2012: 0,0774%)
- eigenarendeel niet-woningen: 0,1448% (tarief 2012: 0,1450%)
- gebruikersdeel niet-woningen: 0,1133% (tarief 2012: 0,1155%)

2. Leges

De gemeente streeft naar een evenredige verhouding tussen de kosten en baten van dit product. De leges voor onder meer bouwvergunningen gaan in 2013 met het inflatiepercentage van 2,5% omhoog. Dit geldt ook voor de overige leges, met uitzondering van de wettelijk voorgeschreven tarieven.

3. Tarieven dienstverlening aan derden

Ook hier streeft de gemeente naar een kostendekkend tarief. Voor 2013 worden de tarieven daarom met het inflatiecijfer van 2,5% verhoogd.

4. Begraafrechten

Voor het jaar 2013 worden de tarieven trendmatig verhoogd met het inflatiecijfer van 2,5%.

5. Rioolheffing

Deze heffing dient ter bekostiging van de wettelijke taken die de gemeente heeft gekregen in het kader van de Wet gemeentelijke watertaken.

Dankzij deze wet kunnen gemeenten, naast de zorg voor het rioleringsstelsel, beter de regie voeren over regenwater in bewoond gebied en hun zorgplicht in het kader van de grondwaterproblematiek uitvoeren.

Om in 2013 tot een volledige kostendekking te komen moet het tarief ten opzichte van 2012 met € 2,86 stijgen. Dat houdt in dat in 2013 het meest gangbare tarief € 122,48 bedraagt.

Tabel 1 toont het tarievenverloop.

Vanwege extra inkomsten over 2011 wordt, conform de wens van de raad, een bedrag van € 14,31 aan de burgers teruggegeven middels een korting op het aanslagbiljet "Gemeentebelastingen 2013".

Tabel 1: Tarievenverloop rioolheffing

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rioolrechten	90,00	91,00	92,00	93,40	94,80	96,89	102,03	115,34	119,62	122,48

6. Afvalstoffenheffing

Om voor het jaar 2013 tot een volledige kostendekking te komen is kan het tarief ten opzichte van 2012 enigszins dalen. Een extra verhoging is niet noodzakelijk.

Tabel 2: Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Afvalst. heffing										
Eenpers. Huish.										
Basistarief	164,00	170,00	170,00	168,13	156,78	160,23	159,87	159,87	157,61	155,66
Tarief minicont.	183,00	189,00	189,00	186,81	174,20	178,03	177,62	177,62	175,12	172,95
Tarief ondergr.						160,23	159,87	159,87	157,61	155,66
Meerpers. Huish.										
Basistarief	243,00	251,00	251,00	248,19	231,44	236,53	235,99	235,99	232,66	229,78
Tarief minicont.	262,00	270,00	270,00	266,87	248,86	254,33	253,75	253,75	250,17	247,07
Tarief ondergr.						236,53	235,99	235,99	232,66	229,78

Vanwege hogere opbrengsten, lagere contractsprijzen en besparingen op onder andere de loonkosten over de afgelopen jaren wordt in belastingjaar 2013 € 6,43 teruggegeven. Deze teruggave geschiedt in de vorm van een lastenvermindering op het totaalbedrag van de aanslag "Gemeentebelastingen 2013".

7. Hondenbelasting

Bij het instellen van de hondenbelasting gaf de raad aan dat het tarief in principe kostendekkend moet zijn. Een punt van aandacht hierbij is dat de gemeente geconfronteerd wordt met kosten voor beheer en onderhoud van uitlaatterreinen en met kosten voor handhaving van het beleid.

Begin 2011 heeft er een grootscheepse handhavingscontrole plaatsgevonden. Dit heeft tot gevolg gehad dat het aantal honden flink is gestegen. Vanwege kostenbesparingen kan ook voor het jaar 2013 het tarief naar beneden worden bijgesteld.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 3: Tarievenverloop hondenbelasting

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tarief per hond	88,00	89,00	90,00	97,00	106,46	116,48	116,48	116,48	94,03	83,91
Kenneltarief	266,00	267,00	270,00	291,00	319,38	349,44	349,44	349,44	282,09	251,73

8. Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven van mensen die binnen de gemeente verblijven door overnachting tegen vergoeding. Toeristen maken immers gebruik van gemeentelijke voorzieningen, maar betalen geen belastingen binnen Veldhoven.

De nota 'Toerisme en Recreatie' van 4 juni 2008 zet een aantal nieuwe wensen op het gebied van toerisme uiteen. Om de extra kosten hiervan te financieren, was het noodzakelijk de tarieven aan te passen. Het tarief bedroeg al vanaf de invoering van de toeristenbelasting

€ 0,45 en is sindsdien nooit gewijzigd. Besloten is om het tarief tot en met 2012 jaarlijks met € 0,15 te verhogen. De eerste verhoging vond plaats voor het belastingjaar 2010. Het tarief komt voor 2012 dus op € 0,90 per persoon per overnachting.

Bij de begroting van 2011 is besloten om aansluitend op de nota "Toerisme en Recreatie" in 2013 het tarief te verhogen naar € 1,00 per overnachting. De meeropbrengst betreft € 14.000,00 vanaf 2013. Deze extra verhoging van € 0,10 komt ten goede aan de algemene middelen.

Vanaf 2013 zullen de arbeidsmigranten in de heffing van de toeristenbelasting worden betrokken. De verordening is voor dit doel overeenkomstig aangepast.

9. Marktgelden

De marktgelden worden geheven van standhouders op de weekmarkt op het Meiveld. Zij betalen deze vergoeding voor het innemen van een standplaats op de als marktplaats aangewezen gemeentegrond, voor de verkoop van goederen waarvoor de markt bestemd is. In het tarief is tevens de component "schoonmaakkosten" opgenomen. Daarnaast brengen we een bedrag van € 0,50 per maand per meter in rekening voor reclame- en promotiegelden. Als uitgangspunt geldt een trendmatige verhoging van 2,5%. De reclame- en promotiegelden worden voorlopig echter niet verhoogd. Het is voor dit product niet mogelijk om met marktconforme tarieven te werken om een volledige kostendekking te bereiken. De marktgelden worden dan te hoog voor de standplaatshouders met een mogelijke leegloop van de markt tot gevolg.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 4: Tarievenverloop marktgelden

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Losse standpl. per dag, per meter	1,47	1,49	1,49	1,50	1,52	1,55	1,57	1,58	1,62	1,66
Vaste standpl. per kwartaal per meter	16,21	16,39	16,39	16,57	16,82	17,19	17,43	17,57	18,03	18,48
Standwerkerplaats per dag	1,47	1,49	1,49	1,50	1,52	1,55	1,57	1,58	1,62	1,66

10. Parkeerbelasting

Aangezien de gemeenteraad van Veldhoven instemde met het voorstel om bepaalde parkeerterreinen aan te wijzen voor betaald parkeren, geldt de tariefheffing als een belastingheffing (de zogeheten parkeerbelasting). Als bij een controle niet zichtbaar is dat parkeerders het tarief hebben betaald, volgt een naheffing. Dit geldt op alle aangewezen terreinen in het centrum en de parkeerlocatie De Meent (onder de City Passage). Een uitzondering vormt de parkeergarage onder het Meiveld, waar een ander betaalsysteem geldt (afrekenen bij verlaten van de garage). Het tarief bedraagt momenteel € 1,10 per uur. Voor 2013 is besloten om het tarief met € 0,20 te verhogen naar € 1,30 per uur.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

De parkeervergunningen worden voor het jaar 2013 evenredig met de parkeertarieven aangepast.

Tabel 5: Tarievenverloop parkeerbelasting

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Parkeertarief per uur	0,90	0,90	0,90	1,00	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10	1,30

11. Reclamebelasting

Om te komen tot het Centrummanagement in de Kromstraat, waarbij ondernemers en vastgoedeigenaren meebetalen om de kwaliteit van deze winkelstraat te verbeteren, is vanaf 2011 reclamebelasting ingevoerd. De belasting bestaat enerzijds uit een minimum te betalen bedrag van € 200,00 per belastingplichtige. Anderzijds wordt voor het jaar 2013 een bedrag van € 2,54 per € 1.000,00 aan WOZ-waarde in rekening gebracht zodra de WOZ-waarde

€ 153.000,00 overstijgt. Het maximum te betalen bedrag is € 700,00.

De opbrengsten worden rechtstreeks, met uitzondering van de perceptiekosten, in een ondernemersfonds gestort. Hiervan worden activiteiten betaald die de kwaliteit van het winkelgebied een impuls geven.

Tabel 6: Tarievenverloop reclamebelasting

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
tarief per € 1.000,00 WOZ-waarde	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,31	1,48	2,54

12. Kwijtscheldingsbeleid

Personen die niet in staat zijn om bepaalde belastingen of heffingen te betalen, kunnen in aanmerking komen voor (volledige) kwijtschelding. Dit geldt voor de onroerende zaakbelasting, de hondenbelasting (alleen voor één hond) en de afvalstoffen- en rioolheffing. Voor leges en marktgelden is kwijtschelding vanwege het retributieve karakter niet mogelijk.

Vanaf het jaar 2010 wordt volledige kwijtschelding verleend aan iedereen die aan de voorwaarden voldoet. Ook zijn de toegestane spaartegoeden verruimd en kunnen belastingplichtigen voortaan onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor automatische kwijtschelding.

In het belastingjaar 2011 verleende de gemeente in totaal € 185.894,11 aan kwijtschelding. Dat is als volgt gespecificeerd:

- hondenbelasting: € 11.872,84
- rioolheffing: € 61.922,89
- afvalstoffenheffing: € 110.611,79
- OZB € 1.486,59

Er waren 598 verzoeken om kwijtschelding, waarvan de gemeente er 527 toekende. Vanwege een wetswijziging is het vanaf april 2011 mogelijk voor ondernemers, om een verzoek tot kwijtschelding in te dienen voor hun privé-belastingsschulden.

13. Woonlasten gemiddeld gezin

Voor een gemiddeld gezin stijgen de lasten in 2013 gemiddeld met € 28,62 ten opzichte van 2012. Dit komt in het onderstaande voorbeeld neer op een lastenstijging van 5,37%.

Deze lastenstijging is te herleiden naar de hoge teruggaaf in 2012.
 De gemiddelde waarde van een woning bedraagt voor het jaar 2012 € 280.000,00.
 Uitgaande van een gemiddelde waardedaling van 5% bedraagt de te verwachte WOZ-waarde voor het jaar 2013 € 266.000,00.
 Voor de onroerende zaakbelasting is van deze waarde uitgegaan.

Tabel 7: Verloop woonlasten

	2010	2011	2012	2013
Ozb eigenaren	€ 196,62	€ 199,50	€ 219,82	€ 213,07
Afvalstoffenheffing	€ 253,75	€ 253,75	€ 250,17	€ 247,07
Rioolrechten	€ 102,03	€ 115,34	€ 119,62	€ 122,48
	€ 552,40	€ 568,59	€ 589,61	€ 582,62
Lastenvermindering				-€ 14,31
Lastenvermindering	-€ 30,00	-€ 13,75	-€ 56,35	-€ 6,43
Totaal	€ 522,40	€ 554,84	€ 533,26	€ 561,88

Begrote opbrengsten belastingen en heffingen

Tabel 8: Begrote opbrengst gemeentelijke belastingen en heffingen in 2013

Heffing	Totale opbrengsten x € 1.000							
	Begr. 2009	Rek. 2009	Begr. 2010	Rek. 2010	Begr. 2011	Rek. 2011	Begr. 2012	Begr. 2013
Ozb	5.999*	6.130	6.289*	6.380*	6.544*	6667*	7.065*	7210*
Parkeerbelasting	1.299	1.291	1.317	1.270	1.465	1302	1.482	1.511
Toeristenbelasting	91	63	120	76	105	120	127	144
#Hondenbelasting	428	411	424	417	436	504	396	361
Baatbelastingen	2	2	2	2	2	2	2	2
#Marktgeden	27	23	27	22	30	21	30	29
##(Bouw)leges	2.318	882	2.942	859	2.512	1459	2.641	
#begraafrechten	117	111	117	122	113	137	118	126
#Afvalstoffenheffingen	4.311	4.279	4.471	3.809	4.172	4099	3.174	4.103
#Rioolheffing	1.907	1.876	2.061	2.016	2.329	2301	2.408	2.255
Reclamebelasting						31	33	33
Totaal belastingen + heffingen	16.499	15.068	17.770	14.978	17.708	16.643	17.477	

* Vanaf 1 januari 2009 wordt de specifieke uitkering 'kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet WOZ' overgeheveld naar het gemeentefonds.

Deze belastingen en heffingen worden geheven met kostendekkendheid als uitgangspunt.

Coalitiestandpunten

In het 'Coalitieakkoord 2010-2014' staan twee standpunten centraal:

- Het accent ligt op het vermindering van de uitgaven en niet op het verhogen van de lasten voor de burgers van Veldhoven.
- De ozb wordt niet verhoogd, met uitzondering van de inflatiecorrectie.

2.2.2 Weerstandsvermogen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de vraag hoe de gemeente Veldhoven haar financiële risico's opvangt zonder het beleid aan te passen. Hiervoor is inzicht nodig in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's financieel af te dekken (weerstandscapaciteit) en de relatie daartussen: het weerstandsvermogen.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- aanwezige risico's;
- beschikbare weerstandscapaciteit;
- weerstandsvermogen;
- ontwikkelingen.

Het beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen is te vinden in de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2009', die de raad in september 2009 vaststelde.

Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor de begroting voor 2013 zijn per afdeling de bestaande risico's geïnventariseerd, samen met de kans dat ze optreden en de verwachte negatieve financiële gevolgen. Op basis van deze inventarisatie is een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een zogeheten risicoscore verbonden, door de kansklasse te vermenigvuldigen met de gevolgklasse. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moeten de hoogste prioriteit krijgen en dus als zodanig 'gemanaged' worden. De risicokaart is weergegeven in figuur 1. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart laat zien dat het aantal risico's op dit moment 62 bedraagt.

Figuur 1: Risicokaart

Financieel gevolg (x)		Kans				
$x > € 1.000.000$		10%	30%	50%	70%	90%
		5				
$€ 500.000 < x < € 1.000.000$		2				1
$€ 200.000 < x < € 500.000$		3	4	1	1	1
$€ 50.000 < x < € 200.000$		8	6	4	2	
$x < € 50.000$		7		7	2	8

Simulatie

Op basis van de inschatting van kans en gevolg per risico, is berekend hoeveel geld er nodig is om de risico's financieel af te dekken. Hiervoor hebben we een risicosimulatie uitgevoerd. Daarbij is het zekerheidspercentage op 90% gesteld. Dit betekent dat het voor 90% zeker is dat we met dit bedrag alle risico's kunnen opvangen. De risicosimulatie met een

zekerheidspercentage van 90% toont aan dat er een bedrag van € 2.763.739,- nodig is om de risico's in financiële zin af te dekken. Dit noemen we de benodigde weerstandscapaciteit.

Tegelijkertijd is er een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd die laat zien welke risico's de meeste invloed hebben op het weerstandsvermogen. De tien belangrijkste risico's die hieruit voortkomen, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 1: Top 10 van risico's met meeste invloed

Belangrijkste risico's		Kans (%)	Gevolg (max. in €)	Invloed (%)
1	Risico BGE-project Zilverackers algemeen: risiconormering voor niet in exploitatie genomen complexen.	10%	€ 10.000.000	27,26%
2	Garantstelling	90%	€ 560.000	13,20%
3	Risico's BGE project Hoogackers: betalingsrisico, contractrisico, planologisch risico, planschaderisico, afzetrisico	99%	€ 332.661	8,72%
4	Boete bij het niet realiseren van de woningbouwplanning volgens de BOR- afspraken	1%	€ 18.688.000	5,15%
5	Derving van huuropbrengsten door brandschade aan verhuurd vastgoed	30%	€ 300.000	3,73%
6	Risico BGE- project WOB terrein: risiconormering voor niet in exploitatie genomen complexen	10%	€ 1.140.460	3,13%
7	Kosten door juridische frictie tussen gemeente en welzijnsinstellingen	50%	€ 200.000	2,65%
8	Overige garantstellingen	10%	€ 1.300.000	2,27%
9	Negatievere ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerchtigden dan begroot	30%	€ 200.000	1,88%
10	Claims als gevolg van onvoldoende inventarisatie van mogelijke planschade	10%	€ 1.000.000	1,85%
Totaal maximaal geldgevolg top 10 risico's			€ 33.771.121	
Maximaal geldgevolg overige risico's (74)			€ 8.085.900	
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's			€ 41.857.021	

Beheersen

Aandachtspunt bij de geïdentificeerde risico's is het treffen van beheersmaatregelen. Met deze beheersmaatregelen zijn de betreffende kansen en/ of de gevolgen van het risico verkleind. Bij de simulatie is rekening gehouden met de beheersmaatregelen die al van kracht zijn. Voor twee van de top 10-risico's is een beheersmaatregel actief. In totaal zijn voor 26 van de 62 risico's maatregelen getroffen en zijn voor 3 risico's maatregelen in voorbereiding.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente Veldhoven om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen.

Risicoreserve, deel benoemde risico's

Op basis van de gekwantificeerde risico's bepalen we de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. We gebruiken hiervoor een simulatie binnen het risicomanagementinformatiesysteem NARIS. De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit twee componenten: het deel dat we als risicoreserve benoemde risico's aanmerken binnen onze algemene reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. De reserve benoemde risico's bedraagt € 4.542.499. De onbenutte belastingcapaciteit voor 2013 is € 18.000,-.

Risicoreserve, deel onbenoemde risico's

Omdat het onmogelijk is een uitputtende lijst van risico's op te stellen, is een risicoreserve onbenoemde risico's vastgesteld. Deze heeft een vaste hoogte van € 10.000.000,-. Aangezien we bij de berekening van het weerstandsvermogen uitsluitend uitgaan van de benoemde risico's, laten we de reserve onbenoemde risico's verder buiten beschouwing bij de weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit). Om te garanderen dat ons weerstandsvermogen toereikend is, streven we naar een normratio van 1,7, dat gekwalificeerd is als 'ruim voldoende'. Om ongewenste schommelingen te voorkomen, hanteren we een minimumratio van 1,4 en een maximumratio van 2,4. Buiten deze marges vullen we de risicoreserve benoemde risico's aan of romen we die af.

Op basis van de simulatie van de benodigde weerstandscapaciteit en de stand van de risicoreserve benoemde risico's is het weerstandsvermogen:
 $(€ 4.542.499,- + € 18.000,-) / € 2.763.739,- = 1,65.$

Dit betekent dat ons weerstandsvermogen ruim voldoende is om met een zekerheid van 90% alle geïnventariseerde risico's te kunnen opvangen.

Ontwikkelingen

Hieronder volgen een aantal risico-ontwikkelingen ten opzichte van de Jaarrekening 2011, het vorige actualisatiemoment. Ten eerste wordt ingegaan op de risico's die samenhangen met grondexploitatie, vervolgens komen de overige risico's van de organisatie aan bod.

Risico's grondexploitatie

Het financiële belang van bouwgrondexploitatie (BGE) is van een heel andere orde dan de reguliere baten en lasten van een gemeente. Daarom verdienen de risico's met betrekking tot de BGE in de risicobepaling bijzondere aandacht. Door de huidige marktontwikkelingen nemen de onzekerheden toe. Deze kunnen effect hebben op de verwachte tijdstippen van realisatie en de omvang van grondopbrengsten.

Resultaten bij het afsluiten van complexen gaan direct naar de vrije reserve. Tegelijkertijd is in ons financiële beleid vastgesteld dat voor de risico's van BGE worden meegenomen bij de bepaling van de risicoreserve, als het gekwantificeerde risico het verwachte (en in begroting opgenomen) resultaat overstijgt.

Om een goed beeld te krijgen van de risico's van BGE, zijn de risico's per afzonderlijk BGE-project geïnventariseerd, het gaat hierbij om de in exploitatie genomen BGE's. Aan de hand van een eerste risicosimulatie is per BGE-project een integraal risico bepaald. Als dit risico het verwachte BGE-resultaat niet overstijgt, wordt er geen risicoreserve gevormd. Als dit risico het verwachte BGE-resultaat wel overstijgt, is voor dit verschil een risicoreserve gevormd, door dit met een kans van 99% op te nemen.

Verder is de risico-inschatting voor 'niet in exploitatie genomen' (NIEG) complexen van belang. Bij de inventarisatie hanteren we als uitgangspunt een risicokans van 10%, met als schadebedrag de boekwaarde per 31-12-2011. De shadekans en het schadebedrag zijn gebaseerd op de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden), die is ontwikkeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Ten opzichte van het vorige actualisatiemoment zijn binnen de bouwgrondexploitaties geen grote veranderingen in de risico's opgetreden.

Overige risico's

Hieronder volgen een aantal ontwikkelingen van de overige risico's binnen de organisatie:

- Een risico dat betrekking had op garanties en vrijwaringen samenhangend met de verkoop van de aandelen Endinet (voorheen NRE) is vervallen omdat dit een zekerheid is geworden. Daarom is vanuit de vrije reserve een bedrag van € 500.000,- toegevoegd aan de voorziening die hiervoor al was ingesteld. Voor meer informatie wordt verwezen naar Burap II 2012. Het betrof een kans van 5% en een maximaal schadegevolg van € 200.000,-.
- Met ons aantal uitkeringsgerechtigden zitten wij onder de landelijke trend. Dit betekent dat het Rijk de gebundelde uitkering voor gemeente Veldhoven niet verlaagd. Hiervoor was wel een risico opgenomen dat dus vervalt. Het betrof een kans van 50% en een maximaal schadegevolg van € 250.000,-.
- Een nieuw risico is opgenomen voor het opruimen van milieubelastende stoffen die plotseling en onverwacht vrijkomen als gevolg van brand, blikseminslag, ontploffing, storm of andere grote calamiteiten. Dit risico is te verzekeren maar wij vinden de verzekeringspremie hiervoor te hoog, vandaar dat geopteerd wordt voor het opnemen van een risico. De kans schatten wij in op 1% en het maximale schadegevolg is € 2.500.000,-.
- Wij hebben subsidie van het SRE ontvangen voor de realisatie van een deel van de Verlengde Heerbaan. Volgens de subsidievoorwaarden dient realisatie en afrekening van de subsidie in 2012 plaats te vinden. Het risico is aanwezig dat dit in 2012 niet volledig wordt gerealiseerd waardoor de subsidie niet definitief wordt toegekend. Deze kans schatten wij in op 10% en het maximale schadegevolg is € 105.000,-. Wij zijn in bestuurlijk overleg met SRE om het risico te beperken.
- Voor het project Kempenbaan-middengedeelte ontvangen we subsidie uit het Rijksprogramma Beter Benutten. Door de krappe planning is het risico aanwezig dat niet voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden. Met nieuw kabinet en kabinetsbeleid kan strakke handhaving van gemaakte afspraken een risico vormen. In dat geval kunnen tot dan toe gemaakte plankosten niet worden gedekt uit de subsidie. Deze kans schatten wij in op 10% en het maximale schadegevolg is € 500.000,-. Wij zullen door middel van extra onderzoeken en inzet van communicatieplan het risico beperken.

Risicomanagement

In 2009 is de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2009' vastgesteld. Deze bevat beleidsuitgangspunten en onderdelen die we voor meerdere jaren kunnen vastleggen. Naast het proces van risicomanagement besteedt de nota ook aandacht aan de structurele inpassing van risicomanagement in het gemeentelijk beleid. Om die te realiseren, is voor alle collegevoorstellen en raadsadviezen waar risico's aan de orde zijn een afzonderlijke paragraaf over risico's verplicht. Deze paragraaf gaat in op de afzonderlijke stappen van het risicomanagementproces: de identificatie van risico's, de analyse en beoordeling van risico's en ten slotte de beheersing van risico's. Concerncontrol ziet toe op de kwaliteit hiervan, zodat een zo compleet mogelijk risicoprofiel van onze organisatie ontstaat.

De effecten van de getroffen beheersmaatregelen, zijn in de simulatie meegenomen. In 2013 blijven we het maatregelenpakket verder uitbreiden, aanscherpen en evalueren, zodat we de risico's nog gericht en beter kunnen beheersen.

2.2.3 Beheer kapitaalgoederen

Beheer

Het beheer van de openbare ruimte behoort tot de primaire taken van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de inrichting en instandhouding van de openbare ruimte, in relatie tot het gebruik ervan. Centraal hierin staan de wensen en de technische noodzaak ten aanzien van onderhoudsniveaus van kapitaalgoederen zoals wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering en gebouwen. Dit alles uiteraard in het licht van de kosten die ermee zijn gemoeid.

Voor de ondersteuning van de beheeractiviteiten werkt de gemeente sinds 2009 met beheersystemen voor de onderdelen groen, wegen, riolering en in mindere mate voor openbare verlichting. Ook voor gebouwen is een dergelijk systeem operationeel. Voor alle onderdelen zijn beheerplannen aanwezig met door de gemeenteraad vastgestelde randvoorwaarden en budgetten.

De beheeractiviteiten vinden plaats op verschillende momenten door het jaar heen. Onder beheer op korte termijn vallen het jaarlijks terugkerende onderhoud, de (kleine) noodzakelijke reparaties en het structurele onderhoud dat in het eerste planjaar van het beheerplan is opgenomen. Deze werkzaamheden zijn bekend, op de ad-hocreparaties na. Tot de beheeractiviteiten op middellange termijn rekenen we het structurele onderhoud dat in het tweede tot het vijfde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn op hoofdlijnen bekend. Onder de beheeractiviteiten op lange termijn valt het structurele onderhoud dat na het vijfde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn slechts globaal bekend.

Het beheer van de kapitaalgoederen krijgt zijn beslag in diverse programma's en onderliggende producten en projecten. Hieronder volgt een toelichting per specifieke categorie: wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering en gebouwen.

Wegen

De gemeenteraad stelde in 2008 het beheerplan wegen vast voor de periode 2009 t/m 2013. Dit beheerplan is opgesteld op basis van gegevens die voortvloeien uit het actuele beheersysteem. De totale oppervlakte van het wegennet is circa 2,8 vierkante kilometer.

Zowel de wegininspecties als het wegbeheer vinden plaats volgens de CROW-methodiek, opgesteld door het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water-, en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). Deze richtlijnen gelden landelijk als standaard.

De volgende producten vallen onder het onderdeel wegen:
verkeersobjecten, zoals verkeerslichten, bebording, bewegwijzering, straatnaamgeving, markeringen, plattegronden, abri's, afzettingen en bewaakte fietsenstallingen;
wegen, zoals het onderhoud van diverse soorten wegen, het onderhoud van bermen, het schoonhouden van straten en pleinen en gladheidbestrijding;
de instandhouding van het openbaar gebied, zoals investeringen in speelterreinen en investeringen in wegen voor de (her)inrichting van verblijfsgebieden;

Deze producten, projecten en voorziening maken deel uit van de programma's 1 (Stedelijke ontwikkeling), 4 (Beheer openbare ruimte) en 5 (Bereikbaarheid). De baten bestaan onder meer uit inkomsten van de fietsenstalling en een vergoeding voor reclame in abri's.

Openbaar groen

Het gewenste onderhoudsniveau is omschreven in het nieuwe groenbeleidsplan, dat de gemeenteraad in 2009 vaststelde. Vier verschillende aannemers verzorgen op dit moment

het onderhoud van het groen. Zij werken sinds begin 2010 volgens de nieuw aanbestede onderhoudscontracten.

Baten die op het product 6151 worden verantwoord, zijn inkomsten uit de houtverkoop uit bossen. Incidenteel zijn er bovendien subsidie-inkomsten. Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 15 (Natuur- en recreatiebeheer).

Openbare verlichting

De gemeenteraad stelde in 2008 het beheerplan openbare verlichting vast voor de periode 2009 t/m 2013. Dit beheerplan is opgesteld op basis van gegevens die voortvloeien uit het beheersysteem. Dit plan is richtinggevend voor het beheer op korte en middellange termijn en geeft een doorlijk naar de lange termijn.

Onder de lasten (product 6165) vallen kosten voor onder meer de vervanging van complete masten, onderhoud van masten en lampen, stroomverbruik, schades en vernielingen. Baten op dit product bestaan voornamelijk uit schadeclaims op derden voor schade aan de openbare verlichting, door aanrijdingen en vernielingen. Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 4 (Beheer openbare ruimte).

Riolering

De leidraad voor het beheer van de riolering is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP), dat de gemeenteraad op 9 februari 2010 goedkeurde. Hierin staat hoe de gemeente omgaat met haar wettelijke zorgplicht voor het inzamelen en transporteren van vrijkomend afvalwater op haar grondgebied, volgens de Wet milieubeheer. Dit plan heeft een looptijd van vijf jaar.

De lasten (product 6552) omvatten kosten voor onder meer kleine vervangingen, rioolontstoppen, gemalen, kolken, huisaansluitingen, watergangen, bruggen, duikers en de opname van de grondwaterstand. Baten op dit product bestaan uit de ontvangen rioolrechten. De gemeente mag deze volgens de wet alleen aanwenden voor rioolwerkzaamheden. Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van programma 8 (Milieu en duurzaamheid).

VRI

Dit product omvat het doelmatig beheren en in stand houden van de bestaande VRI's (verkeersregelinstallaties), door middel van regulier onderhoud. De basis voor het onderhoud in 2013 is het in 2012 vastgestelde VRI beheerplan, waarbij het onderhoud onder andere wordt uitgevoerd door gebruik te maken van een onderhoudsbestek. In 2013 staat het verder optimaliseren van de beheercentrale centraal en het, waar mogelijk, beter afstellen van de VRI's.

Gebouwen

In de jaren 90 nam het college van burgemeester en wethouders een drietal besluiten over het beheer van de gemeentelijke gebouwen (met uitzondering van de schoolgebouwen). Voor alle gebouwen wordt via een beheersysteem een meerjarenonderhoudsplanning opgesteld. Elk jaar worden die onderhoudsplanningen geactualiseerd en aangepast. Dat geldt ook voor het saldo van de stortingen in de voorziening onderhoud eigendommen.

Bij de lasten op product 6506 horen onder meer de kapitaallasten, onderhoudskosten, waterschapslasten en verzekeringspremies. De baten omvatten onder meer de huuropbrengsten. Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van programma 1 (Stedelijke ontwikkeling).

Verloop voorzieningen

Informatie over het verloop van de voorzieningen wegbeheer, rioolbeheer, OV en onderhoud eigendommen is te vinden in de financiële begroting, onderdeel 'stand en verloop van de voorzieningen'.

2.2.4 Financiering

Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat om de financiering van het gemeentelijke beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. En dat alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

Het begrip treasury is als volgt te definiëren: het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Vermogenspositie

Wie een oordeel velt over de vermogenspositie van een organisatie, kijkt naar de creditzijde van de balans. Het eigen vermogen wordt daar uitgedrukt in termen van reserves. Reserves zijn echter feitelijk niets anders dan een boekhoudkundige sluitpost om aan het eind van een boekjaar het verschil tussen baten en lasten uit te drukken. De onderstaande tabel laat zien hoe de vermogenspositie van de gemeente Veldhoven zich in de begrotingsperiode ontwikkelt.

Tabel 1: Ontwikkeling vermogenspositie gemeente Veldhoven (bedragen x € 1.000,-)

	1-1-2012	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016
Eigen vermogen	96.630	76.997	65.642	59.126	59.296
Algemene reserve	28.720	19.384	15.154	10.867	12.660
Bestemmingsreserves	67.909	57.613	50.489	48.259	46.636
Vreemd vermogen	114.710	156.579	172.073	195.554	205.224
Voorzieningen	11.677	15.772	13.828	11.266	11.277
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	103.033	140.807	158.245	184.288	193.947
Totaal vermogen	211.340	233.576	237.715	254.680	264.520
Solvabiliteits-ratio (eigen vermogen/totaal vermogen)	45,7%	32,9%	27,6%	23,2%	22,4%
Debt-ratio (vreemd vermogen/totaal vermogen)	54,3%	67,1%	72,4%	76,8%	77,6%

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van de gemeente en wordt vaak uitgedrukt in een ratio. Uit tabel 1 blijkt dat de solvabiliteits-ratio in de begrotingsperiode zakt van circa 46% naar 22%. Deze ontwikkeling wordt vooral veroorzaakt door onze grote financieringsbehoefte als gevolg van een hoog investeringsniveau, versterkt door uitgestelde inkomsten in de tussenliggende jaren. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling. Oplossingsrichtingen voor deze ontwikkeling kunnen liggen in de sfeer van een terughoudend investeringsbeleid en een acceleratie in het realiseren van inkomsten vanuit bouwgrondexploitatie. In deze begroting is de eerste stap gezet naar een terughoudend investeringsbeleid. De vervolgstappen die wij hierin gaan nemen zullen wij aan uw raad terugkoppelen. Verder heeft het aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en werklocaties Veldhoven als beoogd resultaat dat inkomsten worden gegenereerd waardoor de financieringsratio verbetert. Uiteraard zijn de rentelasten van de financiering opgenomen in de meerjarenbegroting. Over 2013 en volgende jaren wordt een meer dan sluitende begroting gepresenteerd. De exploitatie heeft derhalve voldoende ruimte om de rentelasten

te dragen, zolang de rente op langlopende leningen niet uitkomt boven de gehanteerde rekenrente.

Treasurystatuut

Op 17 mei 2011 stelde de raad het meerjarige treasurystatuut vast. Het statuut regelt de bestuurlijke en ambtelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor het aantrekken en uitzetten van gelden: de zogeheten treasuryhandelingen. De onderstaande tabel laat in het kort zien hoe dit binnen de gemeente Veldhoven is geregeld.

Tabel 2: Bevoegdhedenmatrix gemeente Veldhoven

Bevoegdheid	Bestuurlijke verantwoordelijkheid	Machtiging
1. Aangaan leningen, looptijd > 1 jaar	College	
2. Aangaan leningen, looptijd =< 1 jaar	College	Secr., dir. DD, hoofd AenO
3. Beleggingen*, looptijd > 1 jaar	College	
4. Beleggingen*, looptijd =< 1 jaar	College	Secr., dir. DD, hoofd AenO

5. Spaarrekeningen en rekening courant bij banken College Secr., dir. DD, hoofd AenO

* Onder beleggingen verstaan we callgeld, deposito's, kasgeld, vastrentende beleggingen, obligatiefondsen en garantieproducten.

De tabel laat zien dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het aantrekken en uitzetten van gelden altijd bij het college van B en W ligt. Dit is geregeld in de Gemeentewet. Hierin staat ook dat besluiten die ingrijpende gevolgen hebben (bijvoorbeeld besluiten over zeer grote bedragen) altijd aan de raad moeten worden voorgelegd, zodat die zijn zienswijze kenbaar kan maken. Deze zogeheten voorhangprocedure hanteren we sowieso bij aan te trekken langlopende leningen groter dan € 25 miljoen en voorgenomen beleggingen van meer dan € 10 miljoen. De bevoegdheid tot het nemen van het besluit blijft wettelijk gezien bij het college.

Voor het aangaan van geldleningen en beleggingen met een looptijd van één jaar of minder en voor het uitzetten van gelden op een spaarrekening, heeft het college de secretaris, de directeur Dienst Dienstverlening en het hoofd Advies en Ondersteuning gemachtigd. Dit houdt in dat de tekenbevoegdheid (formele ondertekening richting derden) voor overeenkomsten volgens het besluit interne mandaten, volmachten en machtigingen ook bij die personen ligt.

Treasury acties komende jaar

De treasury acties voor het komende jaar zijn opgenomen in het afdelingsplan van de afdeling Advies & Ondersteuning. De uitvoering op het gebied van treasury maakt deel uit van het reguliere instrumentarium van de planning & control cyclus.

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel toont de leningenportefeuille (o/g) van de gemeente per 31 december 2012.

Tabel 3: Leningenportefeuille per 31 december 2012

Leningnr.	Afsluit- datum	Soort lening (B)	Oorspr. Bedrag (€)	Oorspr. looptijd	Rente %	Rente- herzie- ning	Restsch. Rente- herz.
Bng 89512	1-4-1999	Annuïtair	7.453.340	30	4,795	1-4-2019	4.583.768
Nwb I-26271	29-7-2009	Lineair	25.000.000	5	2,75	-	-
ASN 60387	21-12-2009	Lineair	20.000.000	7	2,73	-	-
Bng 40.105904	30-09-2010	Lineair	25.000.000	10	2,555	-	-
Bng 40.106410	25-01-2011	Lineair	15.000.000	10	3,45	-	-
Bng 40.106741	12-07-2010	Lineair	15.000.000	10	3,19	-	-
Bng 40.107237	10-01-2012	Lineair	15.000.000	10	2,635	-	-
Bng 74206	1-2-2003	Annuïtair	1.286.511	10	4,29	-	-
Bng 74207	2-1-2003	Annuïtair	8.779.180	15	4,63	-	-
Bng 74208	1-9-1994	Annuïtair	2.289.000	15	4,57	-	-

Op basis van de huidige leningenportefeuille zou het totaalbedrag van opgenomen geldleningen op 31 december 2012 € 96 miljoen bedragen. Hiervan is € 5,6 miljoen aangetrokken voor woningbouwverenigingen (dit zijn de laatste drie leningen in het overzicht). Naast deze drie leningen staan er voor de woningbouw geen leningen uit van materiële betekenis.

Overigens is bij het opstellen van de begroting 2013-2016 voor het berekenen van de rentelasten uitgegaan van nog twee op te nemen geldleningen in de laatste maanden van 2012 voor een bedrag van in totaal € 45 miljoen.

Kapitaallasten

De onderstaande tabel toont de kapitaallasten in begroting 2012-2015

Tabel 4: Kapitaallasten in begroting 2013-2016 (bedragen x € 1.000,-)

	Rek. 2011	Begr. 2012*	Begr. 2013	Begr. 2014	Begr. 2015	Begr. 2016
Lasten						
Rente langlopende leningen o/g	3.336	3.812	5.054	5.852	6.309	6.674
Overige rentelasten (r/c rente)	438	100	96	136	138	192
Afschrijvingen	3.656	4.638	4.069	4.152	4.507	4.648
	7.430	8.550	9.219	10.140	10.954	11.514
Baten						
Rentebaten (r/c rente)	394	0	0	0	0	0
Doorbelaste rente naar BGE	4.987	4.994	4.540	4.537	4.414	4.261
Doorberekende rente naar producten	4.163	4.181	3.943	4.444	4.791	4.980
Doorberekende afschrijvingen naar producten	3.656	4.638	4.069	4.152	4.507	4.648
	13.200	13.813	12.552	13.133	13.712	13.889
Saldo kapitaallasten (- is een last)	5.770	5.263	3.333	2.993	2.758	2.375

* De begrotingscijfers 2012 zijn gepresenteerd inclusief de bijstelling van de rente die in Burap II 2012 wordt verwerkt

Algemeen

Uitgangspunt bij de doorberekening van de rentelasten is een rekenrentepercentage van 3,8% voor 2012 en 3,2% vanaf 2013. Afschrijvingen worden één op één doorberekend. Dit resulteert op begrotingsbasis 2013 in een rentesaldo van € 3.333.000.

Rente langlopende leningen o/g

De rente van de langlopende geldleningen bedraagt voor 2013 € 5.054.000,-. Hierbij is uitgegaan van een leningenportefeuille van € 140.807.000,- per 1 januari 2013. Hierbij is geanticipeerd op het aangaan van nog een tweetal langlopende leningen in 2012 voor een bedrag van € 45.000.000,-.

Overige rentelasten en -baten (rekening courant)

De rentelasten rekening courant zijn begroot op basis van de liquiditeitenplanning in de begroting 2013 en bedragen voor 2013 € 96.000,-.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten vloeien voort uit de voor de begroting 2013 opgestelde staat van activa en bedragen in totaal € 4.069.000,-.

Rente bouwgrondexploitatie (BGE)

De doorberekende rente voor 2013 naar de BGE is 3,2% van de boekwaarde per 1 januari 2013 en bedraagt € 4.540.000,-.

Doorberekende rente naar producten

De doorberekende rente voor 2013 naar de producten is 3,2% van de boekwaarde per 1 januari 2013 en bedraagt € 3.943.000,-.

Saldo kostenplaatsrente

Het saldo van de kostenplaatsrente ontstaat door het verschil tussen de verwachte werkelijk te betalen rente en de doorbelaste rente. Dit saldo is verantwoord op product 6611, dat onder programma 16 valt.

Kasgeldlimiet

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal; dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. Volgens de Wet fido is het toegestaan om de kasgeldlimiet twee kwartalen achter elkaar te overschrijden. Als er drie achtereenvolgende kwartalen sprake is van een overschrijding, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Ook moet de gemeente een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voorleggen aan de provincie. De kredietlimiet bij onze huisbankier is vastgesteld op circa anderhalf keer de kasgeldlimiet. Hierdoor kunnen we de kasgeldlimiet incidenteel overschrijden en zijn we extra flexibel in het tijdelijk kort financieren van een wat hoger bedrag dan de kasgeldlimiet. We monitoren de kasgeldlimiet per kwartaal en stellen de liquiditeitenplanning periodiek bij. Zodra een structurele overschrijding van de kasgeldlimiet dreigt, vindt er een conversie plaats van kortlopende financiering naar financiering met langlopende leningen. Naar verwachting zal in 2013 voor een bedrag van € 35.000.000 aan langlopende leningen aangetrokken worden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Voor 2013 komt dit neer op € 19,7 miljoen. Dit wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen dit bedrag niet mogen overschrijden. De gemeente loopt een renterisico over de zo nodig te

herfinancieren aflossingen. De te betalen aflossingen en renteherzieningen blijven onder deze norm.

Overige financieringsrisico's

Er zijn verschillende financieringsrisico's te definiëren:

- Renterisico. Als het gaat om uitstaande geldleningen neemt de gemeente nagenoeg geen positie in. Daardoor lopen we haast geen renterisico.
- Liquiditeitsrisico. Dit hangt nauw samen met de wijze waarop de gemeente in het liquiditeitsbeheer stuurt op de handhaving van de kasgeldlimiet. De gemeente Veldhoven loopt dankzij haar aanpak geen liquiditeitsrisico.
- Koersrisico. De gemeente houdt geen vorderingen, liquiditeiten en beleggingen aan in vreemde valuta en loopt daardoor geen koersrisico.
- Kredietrisico. Voor het risico van oninbare debiteuren heeft de gemeente Veldhoven een voorziening gevormd. Het kredietrisico is daardoor afgedekt.

2.2.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering van onze organisatie in 2013.

De bedrijfsvoering van onze organisatie is het domein en de verantwoordelijkheid van het college van B&W. Het college informeert de raad hierover via de paragraaf bedrijfsvoering in de begroting en jaarrekening.

Belangrijk element van onze bedrijfsvoering is uiteraard personeel (in brede zin).

Elementen bedrijfsvoering

Er zijn verschillende manieren om het brede begrip bedrijfsvoering te vertalen in elementen waarover wij in deze paragraaf rapporteren. Wij kiezen ervoor om de bedrijfsvoering op te delen in de meest bepalende elementen, namelijk de inrichting van de ondersteunende processen. Naast de missie/visie komen in deze paragraaf daarom voornamelijk de ondersteunende processen aan de orde (zie ook figuur 1). Tenminste, als daar aanleiding voor is en als er nog niet elders in deze begroting over gerapporteerd wordt. Daarnaast spelen uiteraard andere elementen een rol bij de bedrijfsvoering, zoals de organisatiecultuur, strategie, stijl van leidinggeven en externe factoren (bijvoorbeeld wet- en regelgeving en maatschappelijke ontwikkelingen). Ook deze elementen komen alleen aan bod als er een directe aanleiding voor is, bijvoorbeeld bij urgentie of nieuwe ontwikkelingen.

Concreet worden in deze paragraaf de volgende elementen toegelicht:

- Bedrijfsvoeringskosten
- Missie/ visie
- Bedrijfsconcept
- Organisatie
- Informatie
- Dienstverlening
- Interne beheersing
- Personeel
- Juridische kwaliteitszorg
- Inkoop
- Kwaliteit, Arbo en milieu
- Deregulering

Bedrijfsvoeringskosten

Bedrijfsvoeringskosten ofwel organisatiekosten zijn die kosten die gemaakt moeten worden om te komen tot het uitvoeren van de geschetste doelen, taken en kaders die zijn beschreven in de voorgaande programma's.

Als we het hebben over bedrijfsvoeringskosten maken we een onderscheid tussen personele bedrijfsvoeringskosten (loonkosten, opleidingskosten, inhuurkosten etc.) en overige bedrijfsvoeringskosten zoals huisvesting, informatisering en automatisering. Het totaal in 2013 aan bedrijfsvoeringskosten bedraagt € 25,5 mln. Hieronder een gespecificeerd overzicht:

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
1	Personele bedrijfsvoeringskosten	21.326	20.995	20.862	20.954
2	Huisvestings- en facilitaire kosten	2.427	2.379	2.395	2.426
3	Kosten informatisering & automatisering	1.586	1.285	1.290	1.323
4	Overige bedrijfsvoeringskosten	122	156	160	163
	Totale bedrijfsvoeringskosten	25.460	24.816	24.707	24.866

Zoals in bovenstaande tabel te zien is bestaat het merendeel van de bedrijfsvoeringskosten uit personele bedrijfsvoeringskosten. Deze zijn als volgt opgebouwd:

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
1	Loonkosten/sociale uitkeringen	19.804	19.510	19.465	19.519
2	Inhuurkosten	732	695	592	611
3	Opleidingskosten	225	225	230	234
4	Algemene personele kosten	565	565	575	591
	Totale personele bedrijfsvoeringskosten	21.326	20.995	20.862	20.954

De totale bedrijfsvoeringskosten worden per afdeling verzameld en met een uurtarief versleuteld naar producten en programma's (zie beleidsnota kostentoerekening d.d. 2009). Om het inzicht in deze kosten te vergroten is de opzet van de tabellen in de productenramingen veranderd. Hierin is voortaan het totaal aan bedrijfsvoeringskosten per programma vermeld.

Missie/visie

De burger verwacht dat een gemeente rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

De organisatie van de gemeente Veldhoven heeft als taak de ambities waar te maken die door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders zijn vastgelegd in de programmabegroting. Wat het gemeentebestuur besluit, moet worden gerealiseerd door de dagelijkse inzet van mensen die werken binnen de organisatie. Een organisatie die deel uitmaakt van een steeds veranderende omgeving. De missie van onze organisatie luidt:

Wij staan ten dienste van de gemeenschap en het bestuur van de gemeente Veldhoven en willen als een betrouwbare partner op een professionele en vernieuwende manier steeds betere resultaten bereiken.

Bedrijfsconcept

In april 2010 is het bedrijfsconcept voor de gemeente Veldhoven 2010–2015 afgerond. Het concept heet 'Veldhoven neemt de regie'.

Het nieuwe bedrijfsconcept (op hoofdlijnen) schetst het beeld van een regiegemeente met de volgende kenmerken:

- We stimuleren, ontwikkelen en faciliteren het zelforganiserend vermogen van burgers, maatschappelijke instellingen en marktpartijen (gedeelde verantwoordelijkheid).
- We gaan samenwerkingsrelaties aan.
- We formuleren heldere kaders en randvoorwaarden voor het uitvoeren van taken en het vinden van oplossingen.
- We zijn een hoogwaardige, flexibele ambtelijke organisatie met aandacht voor kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie.
- De processen waarover we de regie hebben, kunnen we sturen, beheersen en verantwoorden (grip houden op de te bereiken maatschappelijke effecten).

Als gemeente zijn wij actief in een netwerk van externe organisaties, van waaruit wij ons inzetten voor de realisatie van de eigen (beleids)doelstellingen. Op de volgende drie domeinen willen wij onze regierol versterken:

1. uitvoering: inkoop en uitbesteding; op dit domein wordt verkend of de uitvoerende taken van vastgoed en parkeren kunnen worden uitbesteed en wat dat zou betekenen voor de gemeentelijke regierol.
2. dienstverlening: samenwerking met (keten)partners (coproductie);
3. maatschappelijke ontwikkelingen: cocreatie. Belangrijk instrument om invulling te geven aan dit domein is de werkwijze zoals vastgelegd in de nota Samenspraak.

Voor onze bedrijfsvoering betekent de ontwikkeling naar een regiegemeente het volgende:

- Verdere professionalisering van medewerkers en bestuur om de nieuwe en de afzonderlijke regierollen adequaat in te vullen. Dit is een kwestie van zorgvuldigheid! In het najaar van 2012 en begin 2013 gaan betrokken medewerkers opleiding en training volgen op het domein cocreatie.
- Een hybride organisatie met een sterke externe focus, die flexibel en dynamisch is. Een organisatie waarin structuur minder betekenis krijgt; een netwerkorganisatie in een netwerkomgeving.
- Een gemeente waarin organisatie en bestuur toegerust zijn voor de toekomst.

Organisatie

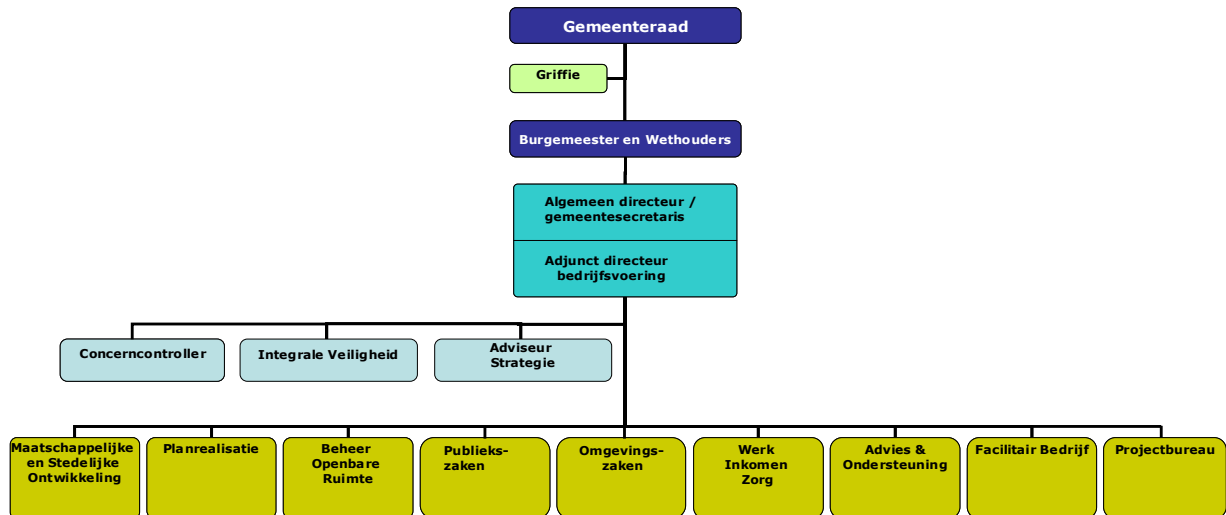
In 2012 is een doorontwikkeling van de organisatie gestart. Onderdeel hiervan is een aanpassing van de hoofdstructuur van onze organisatiestructuur. Wij zijn afgestapt van het dienstenmodel en zijn overgegaan naar het directiemodel. Concreet betekent dit dat de dienst Stad en Samenleving en de dienst Dienstverlening zijn verdwenen, inclusief de aansturende directeursfuncties. In onze nieuwe structuur vallen alle afdelingen rechtstreeks onder de gemeentesecretaris en de directeur bedrijfsvoering.

Met deze aanpassingen is de organisatie beter in staat om strategisch(er) en integraler in te spelen op en aan te sluiten bij de veranderende omgeving en de uitdagingen die Veldhoven te wachten staat. Hierbij kan met name worden gedacht aan de ontwikkeling naar regiegemeente.

Aan de doorontwikkeling wordt richting gegeven vanuit de stuurgroep "doorontwikkeling organisatie". Als thema's zijn onder meer geagendeerd: bewaking van het kader

regiegemeente, het bedrijfsvoeringsconcept, deelorganisatiewijzigingen, nieuwe overlegstructuren, management-implicaties (bijvoorbeeld integraliteitsbewaking), projectmatig werken in het nieuwe model en gevolgen voor het HRM- beleid.

Het organigram van de organisatie ziet er vooralsnog als volgt uit:

Informatie

De landelijke doelstelling van de elektronische overheid is klantvriendelijke dienstverlening waarbij de gemeente de meest nabije overheid is. Dat moet in 2015 gerealiseerd zijn. De meeste gemeentes hebben daarvoor rond 2008 een realisatieplan e-overheid gemaakt. In Veldhoven is gekozen voor separate plannen: een Dienstverleningsbeleidsplan, overgaand in "Antwoord" in 2010, een Informatiebeleidsplan uit datzelfde jaar en recentelijk een Automatiseringsbeleidsplan.

Eind 2011 is landelijk de voortgang en status geëvalueerd van de realisatie van de e-overheid. Het algemene beeld is dat het realiseren van e-overheid langer duurt omdat de complexiteit groter is dan gedacht, vooral ook omdat de impact voor elke gemeente op de organisatie groot is. Bovendien zijn daar recentelijk landelijke ontwikkelingen bijgekomen, namelijk de decentralisaties in het sociale domein en verslechterde economische omstandigheden. De conclusie van de evaluatie was dat er niet nog meer nieuwe ambities bij moesten komen, maar dat eerst de basis op orde gebracht moet worden. Hiervoor is een resultaatverplichting afgesproken in het Nationaal Uitvoerings Programma, het NUP, dat 19 bouwstenen benoemt, die iedere gemeente voor 2015 moet hebben geïmplementeerd. Deze bouwstenen betreffen vooral het invoeren van en aansluiten op de basisregistraties.

Een aantal gemeentes heeft een model voor ontwikkeld dat een structuur biedt die het mogelijk maakt om in samenhang te bouwen en te sturen op dienstverlening, organisatie, informatie en automatisering. Dit model heet "Het Gemeentelijk Fundament". Samengevat zijn de doelstellingen hiervan: goede dienstverlening in de frontoffice, efficiënt werken in de backoffice, de eenmalige uitvraag van gegevens met de basisregistraties, het delen en verbinden van informatie via de midoffice en een efficiënte inzet van techniek.

Ook binnen onze gemeente was de conclusie dat de realisatie niet het verwachte tempo volgt en dat de overkoepelende sturing ontbrak. Dat was de reden om de ambities van het project "Antwoord", het Informatiebeleidsplan en het Automatiseringsbeleidsplan in samenhang te gaan realiseren en met het "Gemeentelijk Fundament" onze basis op orde te krijgen.

We hebben daarvoor alle ambities/ activiteiten uit de drie beleidsplannen en de verplichtingen uit het NUP geclusterd in een twintigtal thema's en in het model van het Gemeentelijk Fundament gegoten. Dat noemen we de "Basis op Orde" met als doel in samenhang te bouwen en te sturen op dienstverlening, organisatie, informatie en automatisering. Dit pakken we programmatisch en projectmatig op waarbij de prioriteit het komende jaar ligt bij het digitaliseren van documenten, proces- en zaakgericht werken en modernisering van de infrastructuur. Dit zijn de eerste drie thema's die randvoorwaardelijk zijn om de beoogde resultaten te behalen. Uitwerking van deze drie thema's heeft grote gevolgen voor onze manier van werken en de aansturing daarvan. De overige activiteiten en projecten uit "Antwoord", het Informatie- en Automatiseringsbeleidsplan worden binnen het kader van de Basis op Orde vanuit het betreffende taakveld opgepakt.

Dienstverlening

In het 'Dienstverleningsbeleidsplan 2010-2015' geven we antwoord op de vraag hoe de publieke dienstverlening zodanig kan worden ingericht dat de klant van de gemeente Veldhoven (met zijn vraag) centraal staat. De doelstelling is om betere dienstverlening aan onze klanten te bieden via een efficiëntere werkwijze die ook voordelen oplevert voor de eigen organisatie. De realisatie van dit plan is een omvangrijke klus. In de 2^e helft van 2012 hebben we het programma Basis op Orde gedefinieerd, waarbinnen we in samenhang sturen en bouwen aan dienstverlening, organisatie, informatie en automatisering. Binnen dit programma is voor de komende jaren (2013 t/m 2016) de programmatische samenhang gebracht tussen het dienstverleningsbeleid, het informatiebeleid en het automatiseringsbeleid.

Hierdoor kunnen we beter sturen op invulling van de onderlinge randvoorwaarden binnen de beleidsplannen. Voor betere dienstverlening zijn in dit verband van groot belang dat:

- we producten zoveel mogelijk online, digitaal aanbieden,
- de medewerkers in klantcontact over een actuele kennisbank beschikken,
- we zaakgericht² gaan werken.

Op het terrein van dienstverlening staan voor 2013 onder meer de volgende stappen op de planning:

- kanaalsturing waarbij we klanten leiden naar de gewenste kanalen (in veel gevallen website en e-mail);
- systematische aanpak om te komen tot procesoptimalisatie en maximale afhandeling van processen/producten;
- extern bekendmaken van de servicenormen in ons kwaliteitshandvest;
- monitoren van de kwaliteit van onze dienstverlening (cf. onze servicenormen);
- doorontwikkelen van de frontoffice op de hiervoor genoemde stappen.

² Bij zaakgericht werken staat het klantproces centraal in plaats van de specialistische verwerking. Het KlantContactCentrum en de klant kan op ieder moment inzicht krijgen in al zijn (aan)vragen, zaken, en de status daarvan.

Interne beheersing

Als organisatie streven we ernaar om 'in control' te zijn. Hiermee bedoelen we dat we beschikken over een beleids- en beheersinstrumentarium en procesbeheersingsmethodieken waarmee we kansen en bedreigingen (risico's) tijdig kunnen signaleren en hierop actie kunnen ondernemen. Voor beheersing van onze processen beschikken we over AO/IC-maatregelen en onafhankelijke toetsing daarop.

Deze toetsing gebeurt door de accountant, die hierbij in hoge mate gebruikmaakt van de interne controlewerkzaamheden die wij zelf uitvoeren.

Najaar 2012 is het Masterplan Interne Controle geactualiseerd. Het nieuwe organisatiebrede Interne Controleplan actualiseren we jaarlijks op basis van een risicoanalyse. Uit de resultaten van deze analyse volgen de controleonderwerpen/processen, de diepgang en de omvang van de controles. Actuele wet- en regelgeving verwerken we in het normenkader voor de controlewerkzaamheden.

Tevens zijn in 2012 stappen genomen om het convenant "Horizontaal Toezicht" met de belastingdienst te ondertekenen. Met het ondertekenen van dit convenant wordt aangegeven dat de gemeente Veldhoven werkt volgens de uitgangspunten van horizontaal toezicht en dat gewerkt wordt aan versterking van de fiscale beheersing. Met horizontaal toezicht wil de belastingdienst de samenwerking met gemeenten centraal stellen. Dit betekent afstemming over fiscale kwesties vooraf in plaats van controles en correcties achteraf. Hierdoor vindt een verschuiving plaats van repressief toezicht naar preventief toezicht. In dit kader is het van belang dat er voldoende inzicht is over de opzet, het bestaan en de werking van de fiscale interne beheersing. De officiële term voor dit fiscaal risicobeheersings- en controlesysteem is het Tax Control Framework (TCF)

In 2013 werken we op de volgende manieren aan de ontwikkeling van de interne beheersing:

- verder integreren van de interne beheersing van de afdeling Werk, Inkomen, Zorg binnen de organisatiebrede aanpak;
- oriënteren op ondersteuningsmogelijkheden in de vorm van een geautomatiseerde applicatie waardoor we interne controle efficiënter kunnen uitvoeren;
- oriënteren op samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van administratieve organisatie en interne beheersing met gemeente Best;
- verder opzetten Tax Control Framework.

Personeel

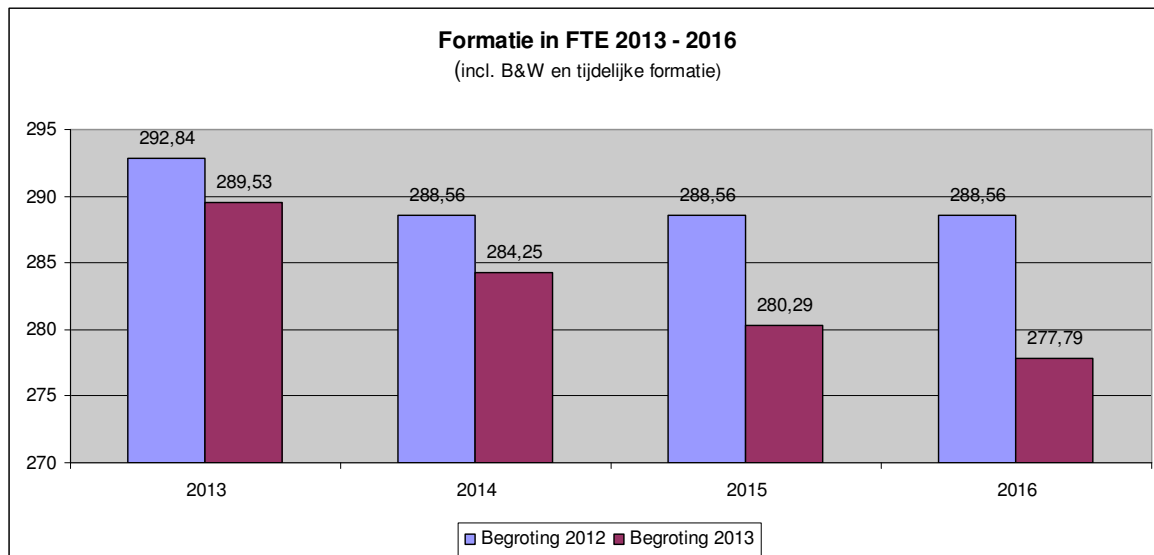
Onze medewerkers maken het verschil bij het uitvoeren van onze plannen en het realiseren van onze doelstellingen; kortom onze medewerkers zijn onmisbaar bij het invulling geven aan onze strategie. Dit vraagt iets van ons als werkgever. Wij willen niet alleen een aantrekkelijke en moderne werkgever zijn, wij gaan een stap verder; wij willen dé werkgever van de regio zijn.

Voordat we hierop ingaan, worden hieronder een aantal doorsneden over ons personeelsbestand gegeven.

Formatie en bezetting

Per 15 augustus bestaat ons personeelsbestand uit 334 medewerkers. Onze formatie, uitgedrukt in fte, bestaat voor het begrotingsjaar 2013 uit 289,53 fte.

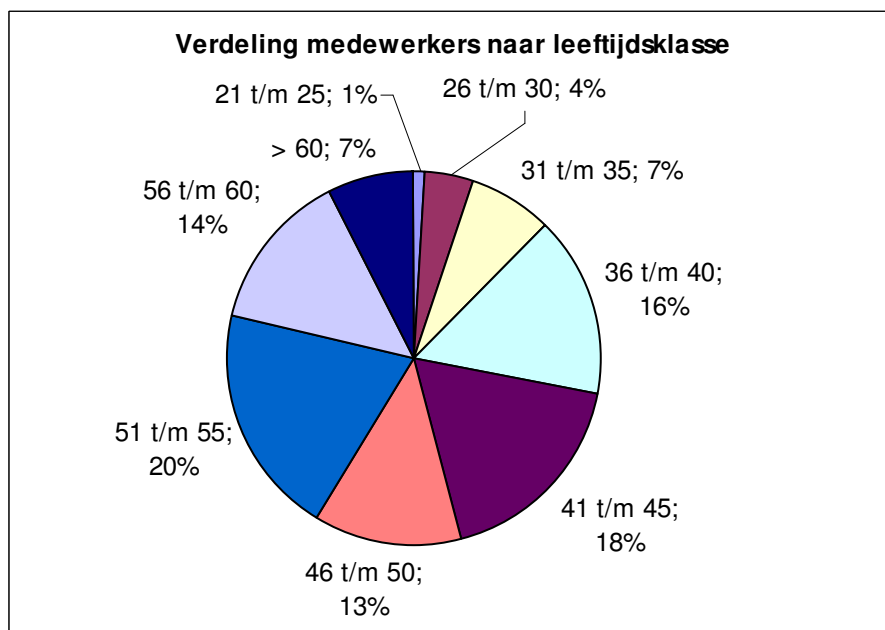
Onderstaande grafiek geeft het verloop van onze formatie weer in de begrotingsperiode 2013 tot en met 2016, ter illustratie is ook de ontwikkeling weergegeven zoals deze in de begroting 2012 – 2015 zijn opgenomen.

In bovenstaande grafiek zijn de bezuinigingen die relevant zijn voor de formatie verwerkt.

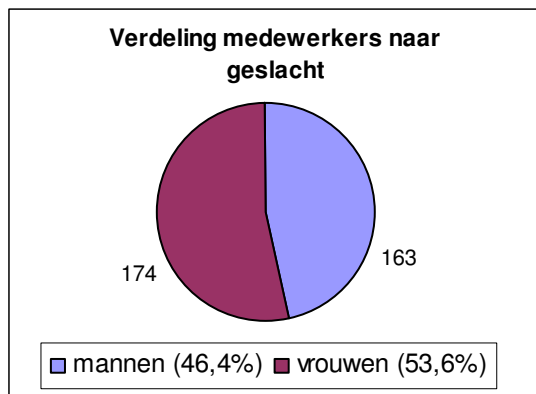
De gemiddelde leegtijd van ons personeelsbestand is 47,06 jaar. Dit ligt 1 jaar boven het gemiddelde van alle gemeenten in Nederland.

Onderstaande grafiek laat de verdeling van ons personeelsbestand procentueel zien in leeftijdscategorieën:

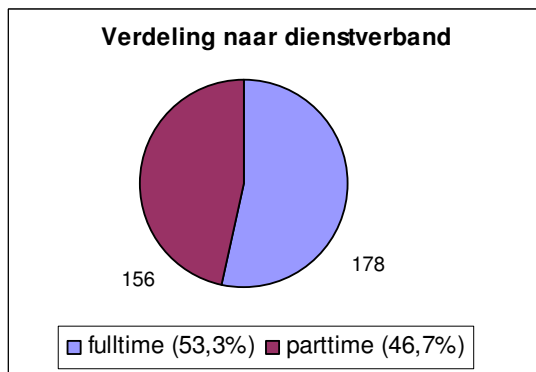

Onze formatie bestaat voor het grootste deel (53,6%) uit vrouwen. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 47,1%.

Onderstaande grafiek laat de verdeling van ons personeelsbestand zien naar geslacht.

Zoals uit onderstaande grafiek blijkt, heeft 46,7% van onze medewerkers een part time aanstelling. Dit ligt hoger dan het landelijk gemiddelde van 41%.

Verzuim

Ons verzuimbeleid is gericht op het inzetbaar houden van medewerkers. Belangrijk hierin is het voorkomen van uitval door, daar waar mogelijk vooraf in te spelen op problemen die het werken bemoeilijken. Verder treffen wij bij onverhoopte uitval zodanige maatregelen dat de uitval beperkt wordt. De focus ligt vooral op het antwoord op de vraag wat iemand (nog) wel kan.

Om te faciliteren dat ons verzuim beperkt blijft, zijn wij aangesloten bij IZA – Bedrijfszorgpakket (IZA-BZP). Dit pakket levert de interventies die voorheen via de Arbodienst of elders werden afgenomen. Bij IZA – BZP kunnen alle medewerkers gratis gebruik maken van interventies en/of zorg aan de voorkant. Alles is erop gericht om uitval te voorkomen of te bekorten.

Wij streven ernaar om in 2013 met het verzuimcijfer onder het landelijk gemiddelde te komen. In 2011 was het landelijk gemiddelde voor gemeenten met een vergelijkbare omvang 5,1% (2010 was 5%)

Modern werkgeverschap

Hieronder volgen 5 elementen waarmee wij modern werkgeverschap in 2013 vorm willen geven:

1. Evaluatie GO akkoord:

In 2012 is voldaan aan de afspraken die gemaakt zijn bij het opstellen van het GO akkoord in 2008. Naar aanleiding van de evaluatie en de daarop volgende onderhandelingen zijn uitbreidingen / aanpassingen doorgevoerd.

Naast de fiscaal gunstige bestedingsdoelen is de faciliteitenregeling (PGB) uitgebreid met de mogelijkheid tot bruto uitbetaling van het PGB.

Tevens is de regeling aanvullend belonen toegankelijk gemaakt voor alle medewerkers die minimaal één jaar in dienst zijn in plaats van exclusief voorbehouden aan medewerkers die (meer dan) één jaar op het maximum van de voor hen geldende schaal staan.

Overgaan tot de werkkostenregeling vindt plaats in 2014, vanaf dit jaar is de werkkostenregeling wettelijk verplicht. In 2013 zal nog nader onderzoek worden gedaan voor de eventuele consequenties die een overgang in 2014 tot de werkkostenregeling heeft.

2. Competentieprofielen:

Mede op grond van de evaluatie van de 1^e pilot alsmede van de gelegenheid die zich in de loop van 2011 voordeed, zijn we van extern begeleidingsbureau gewisseld. Onder regie en initiatief van het A en O fonds zijn twee externe deskundige, bezig sectorale competentieprofielen te concipiëren. Binnen dit traject participeren 14 gemeenten waaronder Veldhoven. Intern is een werkgroep geformeerd die het traject begeleidt. In 2012 wordt de implementatie vormgegeven en het streven is om in 2013 met competentieprofielen te werken.

Concretisering en implementatie van competentieprofielen willen wij parallel laten lopen met de doorontwikkeling van de organisatie.

3. Strategisch investeren in medewerkers:

In 2011 is een notitie opgesteld waarin de visie omtrent strategisch investeren in medewerkers is verwoord. Strategisch investeren maakt de organisatie aantrekkelijk voor nieuwe medewerkers. Het betekent in dit kader ook meer dan alleen knelpunten in kennis oplossen door opleiden. Ook wordt aandacht besteed aan de competenties van medewerkers. De investeringen die gedaan worden zijn gericht op het ontwikkelen en inzetbaar houden van de medewerker, zowel op zijn huidige functie als breder op de interne of externe arbeidsmarkt. Dit kan betekenen dat medewerkers opleidingen, cursussen of trainingen gaan volgen maar ook coaching on the job door mentoren of leidinggevenden, coachen door externe bureaus, stages etc.

In 2012 is de opgestelde notitie vertaald naar concrete acties.

Het streven is in 2013 strategisch investeren samen met competentieprofielen op te nemen in de nieuw vorm te geven gesprekscyclus.

4. Gesprekscyclus:

Binnen onze organisatie kennen wij diverse HR instrumenten. Voorbeelden hiervan zijn functioneringsgesprek, beoordelingsgesprek, competenties, personeelsplanning, werving & selectie, opleiding, coaching, loopbaanontwikkeling, mobiliteit en ontwikkeling. Binnen deze integrale gesprekscyclus wordt de verbinding tussen de relevante HR instrumenten nadrukkelijker gelegd. Competenties en ontwikkeling van medewerkers krijgt hierin een prominente plaats.

In 2013 is het streven dat 25% van de organisatie met de nieuwe gesprekscyclus werkt.

5. Het Nieuwe Werken:

Uit de pilot voor thuiswerken die in 2011 gedraaid heeft zijn conclusies getrokken, zoals dat de techniek het thuiswerken volledig moet kunnen ondersteunen en dat thuiswerken gevolgen heeft voor het gebouw en voor de medewerkers. Het Nieuwe Werken is iets van de hele organisatie en omdat te benadrukken en verder vorm te geven zijn er drie ambassadeurs benoemd die het project verder gaan trekken. Het is de bedoeling dat het vooralsnog low profile op dezelfde wijze wordt doorgegaan met thuiswerken, met dien verstande dat er een aantal extra tokens zijn uitgereikt. Het streven is om in 2013 meer duidelijkheid te hebben over het vervolg van invoering van thuiswerken.

Juridische kwaliteitszorg

Methodiek

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt gestructureerd gewerkt aan de juridische kwaliteitszorg. Daartoe zijn kwaliteitsnormen vastgesteld. Deze vormen het fundament van de juridische kwaliteit in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk.

De normen hebben betrekking op:

1. Juridische functie
2. Werkprocessen met risicocomponent
3. Bevoegdheden (mandaatregeling)
4. Gemeentelijke regelgeving
5. Beschikkingen
6. Contracten
7. Bezwaren en klachten

Teneinde inhoud en sturing te geven aan de gewenste koers is in 2006 een actieprogramma in uitvoering genomen. Om de kwaliteitszorg te borgen in de P&C-cyclus zijn de actiepunten jaarlijks in de afdelingsplannen opgenomen en is via de maraps gerapporteerd over de afwikkeling ervan.

Koers 2011-2014

Medio 2010 is de balans opgemaakt. Het accent lag in de voorbije jaren vooral bij het verkennen van de bestaande uitvoeringspraktijk, systeembouw en het oppakken van concrete actiepunten.

Gezien de positieve resultaten is besloten om de methodiek ook in de komende jaren te gebruiken. Daartoe is een actieprogramma voor de jaren 2010-2014 vastgesteld.

Het gaat dan vooral om het effectief inzetten van het inzicht dat de nieuwe systemen bieden (zelfevaluatie) en om de bereikte resultaten op het vlak van kwaliteits-verbetering te borgen. Daarnaast worden de nog openstaande actiepunten uit het voorbije tijdvak opgepakt.

Inkoop

Naast onze reguliere focus op social return en duurzaamheid, geven wij in 2013 aandacht aan de volgende specifieke zaken:

Via Bizob houden wij gericht contact met het Midden en Klein Bedrijf (MKB), voor het verkennen innovatieve inkoopvormen. Hierbij kan gedacht worden aan het werken met functionele eisen/ oplossingen en het toepassen van design & construct.

Daarnaast gaan wij deelnemen in diverse projecten, al dan niet met samen de Kamer van Koophandel om te komen tot een actieve informatie en kennisuitwisseling.

Verder zullen de nieuwe aanbestedingswet- en regelgeving en de inkoopvoorwaarden vanuit de VNG binnen de organisatie geanalyseerd worden en deze integreren binnen onze processen.

Huisvesting

In 2012 heeft een gebouwbelevingsonderzoek onder de bewoners van het gemeentehuis plaats gevonden. De resultaten van het gebouwbelevingsonderzoek hebben de afdeling Facilitair Bedrijf (verantwoordelijk voor de meeste zaken uit het gebouwbelevingsonderzoek) inzicht gegeven in de beleving cq. gevoel van de bewoners van

het pand Meiveld 1. Het gebouwbelevingsonderzoek is input geweest voor een meerjarenonderhoudsplanning (huurdersdeel). Dit heeft geleid tot een heroriëntatie van de betreffende budgetten.

De resultaten van het gebouwbelevingsonderzoek zijn samengevat in conclusies en aanbevelingen en omgezet naar concrete plannen voor aanpassingen daar waar dit nodig en uitvoerbaar is.

Kwaliteit, arbo en milieu

Kwaliteit

De kwaliteitscoördinator coördineert het kwaliteitsmanagement binnen de organisatie. De gemeente Veldhoven streeft naar continue verbetering. Voor nagenoeg de gehele organisatie is een kwaliteitsmanagementsysteem ingevoerd.

Dit systeem is het instrument om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren en te waarborgen.

De eisen van het kwaliteitsmanagementsysteem zijn beschreven in ISO 9001:2008 en zijn nagenoeg geheel geïntegreerd in de P&C-cyclus.

Het systeem is ook gecertificeerd volgens ISO 9001:2008 en het certificaat met een geldigheidsduur van drie jaar is in 2011 verlengd tot 31 december 2014.

Arbo

De wetgeving schrijft voor om zo vaak als nodig een risico inventarisatie en evaluatie (RIE) uit te voeren. De uitkomsten daarvan vormen een belangrijk kader voor onze bedrijfsvoering. Deze RIE is gehouden in 2009 en met de Ondernemingsraad hebben wij afgesproken deze een keer per drie jaar uit te voeren. Bij het uitvoeren van de RIE hebben wij gebruik gemaakt van het instrument dat door het A&O-fonds ter beschikking is gesteld. De aandachtsgebieden zijn:

agressie en geweld;

werkdruk;

RSI: en

fysieke belasting.

Een plan van aanpak van de geconstateerde verbeterpunten maakt onderdeel uit van de RIE. De verbeterpunten vormen een onderdeel van de jaarplannen van de afdelingen en de monitoring daarvan geschiedt via de managementrapportages (P&C-cyclus).

In 2012 heeft de nadruk gelegen op het onderwerp 'agressie en geweld', ofwel 'normoverschrijdend gedrag en agressie'. Daarvoor zijn zowel plenaire bijeenkomsten georganiseerd als trainingen voor de medewerkers met direct klantencontact.

Het streven is om in 2013 het Arbobeleid verder vorm te geven inclusief afspraken omtrent normen die gemeente Veldhoven hanteert bij normoverschrijdend gedrag en agressie.

Mede gezien de prioriteit die in 2012 is gegeven aan 'agressie en geweld' is aan de Ondernemingsraad voorgesteld dat we in 2013 een nieuwe RI&E houden in plaats van in 2012.

Interne Milieuzorg

In september 2011 is de checklist energiebesparingsmaatregelen gemeentehuis ingediend.

Uit de beoordeling hiervan is gebleken dat er nog sprake is van mogelijke maatregelen op gebied van verlichting, ICT, energiemonitoring ('actief energiebeheer') en bewustwording.

Ook is naar aanleiding van vragen in de raad gestart met een traject om energiemonitoring gemeentelijke gebouwen te verbeteren en na te gaan of er sprake is van een lager energieverbruik sinds het treffen van maatregelen (crisismaatregelen) bij deze gebouwen.

Dit betreft bv. ook het plaatsen van zonnepanelen op het gemeentehuis in 2011.

Het doel van dit traject is om te komen tot een definitief Plan van Aanpak

energiebesparingsmaatregelen gemeentehuis voor de periode 2012-2014, teneinde ook het gemeentehuis (op termijn) ook te laten voldoen aan deze milieuvoorschriften. Het Plan van

Aanpak zal toegevoegd worden aan het milieudossier 'gemeentehuis' en over de uitvoering hiervan zal worden gerapporteerd in de periodieke rapportages 'uitvoering milieubeleid'.

Hieronder volgt het concept plan van aanpak energiebesparingsmaatregelen gemeentehuis:

Energiebesparingsmaatregel	Planning gereed
Inregelen sensoren daglichtregeling TL's kantoren	2013
Aanwezigheidsdetectie in vergaderkamers	2013
LED verlichting / aanwezigheidsdetectie in (te renoveren) toiletruimten	2013
LED verlichting expositieruimte en trouwzaal	2012
Schakelklokken op boilers	2012
Kamerinstructie klimaatsysteem/PC's/kostenbewustzijn inclusief interne communicatie	2012
(onderzoek) invoeren powermanagement kantoorPC's	2012
(onderzoek) maatregelen serverruimte ICT	2013
Invoering slimme meters en actief energiebeheer	2013
Energiecoaching gemeentehuis, optimalisatie inregelen klimaatsysteem, onderzoek 'nachtverbruik' etc. *	2012/ 2013
Vervanging TL verlichting parkeerdecks City Centrum (via Corio)	2013
Duurzamer kantoorpapier (regionale aanbesteding 2012)	2012

Een ander doel is om dezelfde aanpak en leerpunten uit dit traject ook te promoten bij de andere gemeentelijke gebouwen en andere instellingen/bedrijven, dit in het kader van 'op weg naar een duurzaam Veldhoven in 2030'.

Deregulering

Van deregulering naar continue verbetering dienstverlening aan bedrijven
Sinds 2007 zijn meerdere regels, procedures, vergunningen, verordeningen en beleidsregels vereenvoudigd of zelfs geschrapt.

In het verlengde hiervan is de gemeentelijke dienstverlening aan bedrijven verder verbeterd. Dit gebeurde op basis van een nulmeting en een verbeterplan van SIRA Consulting uit 2010, waarvoor de gemeente het "Bewijs van Goede Dienst" heeft ontvangen. Bij vaststelling van het verbeterplan heeft het college besloten om de dienstverlening tweejaarlijks te monitoren, hetgeen begin 2012 voor de eerste keer is gebeurd. De dienstverlening aan het bedrijfsleven blijft onverminderd goed, waarbij vooral de verbetering van de website een grote invloed heeft gehad op de kwaliteit en actualiteit van de gemeentelijke informatie. Hierdoor is de administratieve lastenvermindering flink verbeterd.

Er wordt gestudeerd op de wijze waarop de monitoring van de dienstverlening aan het bedrijfsleven in de toekomst kan worden georganiseerd. Dit is nodig omdat het "Bewijs van Goede Dienst" als cyclisch instrument integraal onderdeel gaat uitmaken van www.waarstaatjegemeente.nl. Een apart traject is dan niet meer nodig. Bovendien moet in een tijd van bezuinigingen goed worden afgewogen of de tijd en kosten, die nodig zijn om de dienstverlening te meten, verantwoord zijn.

2.2.6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Veldhoven zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren dat uit voor de gemeente. Uiteraard blijft de gemeente beleidsmatig verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van de programma's.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. Het kan daarbij gaan om een samenwerking met andere gemeenten, zoals in het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), maar ook aan een samenwerking met private partijen. Denk bij dit laatste aan een ontwikkelingsmaatschappij, bijvoorbeeld voor de realisatie van een groot project.

Gemeenten kunnen drie redenen hebben om met elkaar samen te werken in de vorm van een verbonden partij:

- vanwege het grensoverschrijdende karakter van de problematiek;
- om efficiencyvoordelen te behalen;
- vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking.

De samenwerking kan van publiekrechtelijke of van privaatrechtelijke aard zijn. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een NV of een BV. Op deze samenwerking zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Als de partijen kiezen voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen SRE, GGD Brabant-Zuidoost, Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Ergon) en de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Daarnaast heeft de gemeente Veldhoven aandelen in bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Een compleet overzicht is te vinden in de tabel aan het einde van deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn de raad, het college van B en W en de burgemeester afzonderlijk of samen met twee of meer andere gemeenten bevoegd (uiteraard allemaal voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn) een gemeenschappelijke regeling te treffen die in het belang is van de gemeente. Het college en de burgemeester kunnen slechts een gemeenschappelijke regeling treffen als zij van de gemeenteraad een verklaring van geen bezwaar hebben ontvangen. Onder het treffen van een regeling verstaan we ook het wijzigen ervan, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Bij publiekrechtelijke samenwerking geldt dat de verworvenheden van regionale samenwerking moeten worden bewaakt. Investeren in een sterke rol voor Veldhoven als derde gemeente in de regio is een speerpunt.

Privaatrechtelijke samenwerking

Volgens de Gemeentewet is het college bevoegd om besluiten te nemen voor deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen. Wel is er sprake van een zogeheten voorhangprocedure (op basis van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet), die de raad de mogelijkheid biedt om – voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname – zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar te maken aan het college. Gedeputeerde Staten moeten

vervolgens goedkeuring verlenen voor de deelname in een private rechtspersoon. Die deelname is alleen mogelijk wanneer deze 'in het bijzonder aangewezen moet worden geacht' voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

De Wet fido sluit het houden van aandelen (zowel een bestuurlijk als een financieel belang) met een beleggingsoogmerk uit.

Ontwikkelingen/risico's

RUD

Naar verwachting zullen wij ons per 1 januari 2013 aansluiten bij de RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) voor onze regio. Deze RUD is een gemeenschappelijke regeling van 21 gemeenten, dit zijn dezelfde gemeenten die de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost vormen. Rijk, provincies en gemeenten hebben afgesproken dat iedere regio in Nederland per 1 januari 2013 moet beschikken over een regionale uitvoeringsdienst (RUD).

Door de vorming van de RUD wordt het volgende nagestreefd:

- een vermindering van de versnippering in de uitvoering van de vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken (VTH taken) om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag;
- een versterking van de kritische massa en expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie;
- het creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling;
- een centraal punt met milieu informatie die de uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, OM).

Voor meer informatie wordt verwezen naar Programma 8.

Financiële risico's gemeenschappelijke regelingen

Het risico van gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het deel dat de gemeente verhoudingsgewijs inneemt in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardiging in het algemeen bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed en nemen financiële risico's af. De jaarverslagen van de verbonden partijen komen na beoordeling door het college in de raad. Opgemerkt wordt verder dat de verbonden partijen beschikken over reserves om risico's op te kunnen vangen (met uitzondering van de regionale raad openbaar basisonderwijs de Kempen). Zolang de betreffende verbonden partij zich niet in een liquidatiefase bevindt, is het financiële risico niet te kwantificeren.

Financiële risico's privaatrechtelijke verbondenheden

De financiële risico's waar Veldhoven mee geconfronteerd wordt vanwege privaatrechtelijke verbonden partijen, blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen.

De waarde van de betreffende aandelenbelangen worden hieronder weergegeven om een beeld te geven van de omvang van de mogelijke risico's.

Verbonden partij	Waarde aandelenbelang	Per ultimo
NV BNG	€ 80.000,-	31-12-2011
NV Brabant Water	€ 4.000,-	31-12-2011
Brainport Development NV	€ 91.664,-	31-12-2011

Het risico op vermindering van de waarde van de aandelenbelangen van NV BNG en NV Brabant Water schatten wij verwaarloosbaar klein in.

De financiële risico's samenhangend met de overige privaatrechtelijke verbondenheden (voor een volledig overzicht zie de tabel aan het einde van deze paragraaf) schatten wij tevens verwaarloosbaar klein in. Enerzijds omdat de betreffende partijen zelf reserves hebben om risico's op te vangen, anderzijds omdat de resterende rechtspersonen een coöperatie met uitsluiting van aansprakelijkheid vormen.

Samenvattend zien wij binnen onze verbonden partijen derhalve voor een tweetal partijen een financieel risico, namelijk voor Brainport Development NV en voor Stichting beveiliging bedrijventerrein de Run.

In ons risicomanagementsysteem NARIS (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij hiervoor een risico opgenomen van 10% kans met een schade van € 100.000,-. Hiermee achten wij de financiële risico's samenhangend met verbonden partijen voldoende te hebben ondervangen.

Ter illustratie wordt hieronder inzicht gegeven in de omvang van de beschikbare reserves bij de 5 grootste verbonden partijen om inzicht te geven in de mate waarin deze organisaties hun risico's financieel op kunnen vangen.

Verbonden partij	Reserve	Bron
SRE	€ 4.266.976,-	Jaarrekening 2011
GGD	€ 385.921,-	Jaarrekening 2011
Veiligheidsregio	€ 2.044.141,-	Jaarrekening 2011
Ergon	€ 4.032.000,-	Jaarrekening 2011
BIZOB	€ 401.108,-	Jaarrekening 2011
Brainport Development	€ 4.038.797,-	Jaarrekening 2011

Tabel 1: Overzicht verbonden partijen per 1 januari 2012

Verbonden partij	Behartigd openbaar belang	Relatie met programma
Gemeenschappelijke regelingen		
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van: economie ruimte en wonen verkeer en vervoer plattelandontwikkeling recreatie en toerisme milieu zorg en welzijn cultuurhistorie	1 Stedelijke Ontwikkeling 2 Wonen 5 Bereikbaarheid 6 Individuele voorzieningen Maatschappelijke participatie 7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke participatie 8 Milieu en duurzaamheid 9 Economie en arbeidsmarktbeleid 10 Onderwijs en jeugd 11 Kunst en cultuur 12 Sport en recreatie 13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking 15 Natuur- en recreatiebeheer
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuidoost-Brabant	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van gezondheid(szorg)	7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke participatie

Verbonden partij	Behartigd openbaar belang	Relatie met programma
Regionale Raad Openbaar Basisonderwijs De Kempen	Uitoefening van taken en bevoegdheden die bij de verordening 'Regionaal bestuur openbaar basisonderwijs De Kempen' zijn opgedragen aan 'Regionaal bestuur openbaar basisonderwijs De Kempen' (toezicht houden namens deelnemende gemeenten op de openbare rechtspersoon, vooral op financieel vlak)	10 Onderwijs en jeugd
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	Sociale werkvoorziening	9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	Het ontwikkelen van een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening voor de deelnemers. De bevordering van een goede integrale samenwerking tussen de bij de hulpverlening en de bestrijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties. Bevordering van de bestuurlijke afstemming/integratie van betrokken organisaties bij hulpverlening en ongevallen- en rampenbestrijding. Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en alles wat daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen. Het realiseren en in stand houden van, en de verantwoording dragen voor, een integraal ambulancezorgsysteem in de regio Zuidoost-Noord-Brabant	3 Veiligheid 7 collectieve voorzieningen Maatschappelijke participatie
RUD Zuidoost-Brabant	Met provincie en gemeenten samenwerken om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.	8 Milieu en duurzaamheid 14 Publieksdienstverlening
Privaatrechtelijke verbondenheden		
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
NV Brabant Water	Het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Onderlinge Gemeentelijke Bosbrandverzekering	Verzekeringen tegen bosbranden op coöperatieve grondslag	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Frauderisico Onderlinge Gemeenten	Verzekering tegen fraude en ontvreemding van gemeentelijke eigendommen (waardepapieren) op coöperatieve grondslag	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Aansprakelijkheidsverzekering Onderlinge Gemeenten	Verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid op coöperatieve grondslag	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Stichting beveiliging bedrijventerrein De Run	Beveiliging van het bedrijventerrein De Run	3 Veiligheid 9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.	Adviesdiensten ten aanzien van het bosgebied, contacten met de rijksoverheid	4 Beheer openbare ruimte
Brainport Development NV	De positie van Veldhoven binnen de Brainport-regio versterken en een actieve bijdrage leveren aan de versterking van de economische structuur in de regio	9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Stichting BIZOB	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, ook voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten	Alle

2.5.7 Grondbeleid

Inleiding

Met het grondbeleid kan de gemeente invloed uitoefenen op de realisatie van doelstellingen van gebiedsontwikkeling en de beleidsterreinen die daarmee verband houden, zoals verkeer en vervoer, cultuur, welzijn, onderwijs, sport, recreatie en natuur, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu. Daarnaast heeft het grondbeleid invloed op de financiële situatie van de gemeente. De opbrengst uit de bouwgrondexploitatie (BGE), maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en Werklocaties

De kredietcrisis, die in het najaar van 2008 begon, en de hierop volgende economische recessie hebben geleid tot een veranderde situatie op de woningmarkt en in de bouwgrondexploitatie. Het is van belang om deze ontwikkelingen goed te volgen en hierop – waar mogelijk en noodzakelijk – in te spelen. Onder ander bij grondverwerving zal kritisch worden gekeken naar de noodzaak tot verwerving. Maatwerk is vereist bij het moment van aankopen en het geheel of gedeeltelijk aankopen van percelen.

Met de behandeling in het college (29 mei jl.) en de toelichting voor de gemeenteraad (4 juni jl.) is het aanvalsplan Crisisaanpak Woon- Werklocaties in uitvoering genomen. In de presentatie op 4 juni voor de gemeenteraad zijn de volgende twee doelstellingen van het aanvalsplan aangegeven:

1. behoud van een structureel sluitende meerjarenbegroting;
2. stimuleren van de markt voor woningen en bedrijventerreinen.

Hierbij is aangegeven dat bij de algemene beschouwingen begroting 2013 de financiële resultaten van het aanvalsplan bekend zijn en worden opgenomen in de meerjarenbegroting 2013-2016, het meerjarenperspectief begroting 2013 en de notitie bovenwijkse voorzieningen begroting 2013.

Periodiek wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang, waarbij alle relevante BGE's, BOVO-investeringen en investeringen Grote Werken aan de orde zullen komen. Reeds in de jaarrekening 2011 zijn een aantal maatregelen financieel verwerkt bij de BGE, de BOVO-investeringen en de algemene reserve. In het kader van de voorbereidingen op de begroting 2013 is een herberekening gemaakt van de BGE's en de BOVO-investeringen. O.a. zijn de plannings van de BGE's aangepast mede naar aanleiding van het in juni 2012 door de gemeenteraad aangenomen amendement om, vanwege de malaise op de woningmarkt, de realisatie van een aantal BGE's in de tijd door te schuiven en andere naar voren te halen. Hieronder is aangegeven wat de gevolgen zijn van het doorschuiven van deze BGE's en BOVO-investeringen ten opzichte van de cijfers in de begroting 2012 en of er mogelijk verdere besparingen zijn te realiseren in de komende jaren. Zowel de financiële als de juridische consequenties worden vermeld. De gebiedsontwikkeling in Zilverackers (BGE: De Drie Dorpen, Oerle zuid (langere looptijd) en Hoogackers, NIEG: Zilverackers Algemeen, BOVO: WOR, Landschapsplan) zijn hierbij verwerkt. De start van uitvoering van Oerle-Zuid en de BOVO investeringen Verlengde Oersebaan en Verlengde Heerbaan zijn niet verschoven. De overige BGE's en BOVO-investeringen worden bij de uitwerking van het Aanvalsplan beoordeeld. Bij de uitwerking van het aanvalsplan worden tevens de laatste ontwikkelingen meegenomen (denktank).

Op de volgende onderdelen wordt ingegaan:

1. effect latere realisatie BGE's en BOVO-investeringen op de plankosten, met name voorbereiding en toezicht voor zowel eigen uren personeel als externe inhuur en andere kosten die nodig zijn om het bestemmingsplan en de uitvoeringsplannen te

kunnen realiseren. Hierbij wordt ook aangegeven dat deze financiële gevolgen in de begroting 2013-2016 zijn verwerkt;

2. effect latere realisatie op de afdelingsplannen en de bedrijfsvoering, met name de urenraming en de inzet van (extern) personeel (geen cijfermatige maar een korte tekstuele toelichting, die ook kort ingaat op het effect op andere BGE's/BOVO-investeringen: Centrum/Kempenbaan, zie o.a. bijgevoegd amendement);
3. effect latere realisatie op de grondverwerving, het beheer van gronden en panden en de mogelijkheid van vroegtijdige verkoop van gronden en panden;
4. effect latere realisatie op de indexering van de kosten en opbrengsten en op de rentelasten van de bovengenoemde BGE's en BOVO-investeringen.

Ad 1,

Er is een verschillenanalyse opgesteld van de plankosten in de BGE's en de BOVO investeringen in de begrotingsperiode voor het gebied Zilverackers. Een deel van deze plankosten verschuift buiten planningshorizon van de begroting maar is daarmee niet weg en kan niet direct als een bezuiniging worden gezien. Deze kosten komen later. In de plankosten zitten ook kosten die nodig zijn om tot realisatie te komen van de plannen. Hierbij worden niet alleen uren van eigen en extern personeel bedoeld maar moet ook gedacht worden aan kosten zoals archeologie, bestemmingsplan en stedenbouwkundige adviezen, verkeers- en geluidsonderzoeken, milieuonderzoeken, projectmanagement, adviezen etc.

Plankosten	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totale verschillen per jaar						
begroting 2012 <-> begroting 2013	-557.762	82.467	-723.008	-1.045.687	-1.576.355	-1.663.975
Cumulatief verschillen 2013-2016			-723.008	-1.768.695	-3.345.050	-5.009.025

(deze bedragen zijn mutaties t.o.v. de begroting 2012 en zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2013-2016)

Doordat de hierboven genoemde projecten in de tijd naar achteren zijn geschoven, worden de investeringen in de tijd ook later gemaakt. In de begrotingsperiode is sprake van € 5,0 miljoen minder plankosten aan de hierboven genoemde BGE's en BoVo-projecten. Hiervan heeft ca. € 4,4 miljoen betrekking op de BGE De Drie Dorpen. De plankosten worden berekend door een vast percentage te nemen van de kosten bouw- en woonrijpmaken van de betreffende BGE's. Door te bezuinigen in de kosten bouw- en woonrijpmaken en door een verlaging van het percentage voor het berekenen van de plankosten ontstaat er een extra bezuiniging in de plankosten. In de BGE's zijn deze bezuinigingen reeds verwerkt.

Ad 2.

De aanpassingen in de planningen van de BGE's en BoVo investeringen hebben ook effect op de jaarplannen van de afdelingen. Bij de uitwerking van het aanvalsplan wordt duidelijk wat dit betekent voor de benodigde capaciteit voor de verschillende plannen. Het vertragen van plannen betekend minder capaciteit, het versnellen (Kempenbaan) betekend meer capaciteit. De aanpassingen van de capaciteit zal leiden tot een aangepaste inzet van eigen medewerkers en deel een verminderde behoefte aan de inzet van derden.

Ad 3,

Ten behoeve van de aankoop van de gronden is bij Koninklijk besluit van 13 januari 2012 aan de gemeente Veldhoven de bevoegdheid verleend tot onteigening van eigendommen in het bestemmingsplan 'Zilverbaan, 2e fase Westelijke Ontsluitingsroute'. Het onteigeningsbesluit heeft een geldigheidsduur van maximaal twee jaar. Nog niet alle grond voor de Zilverbaan is in gemeentelijk bezit. Met de eigenaren van deze percelen wordt thans nog gesproken om tot minnelijke grondverwerving te komen.

Aangekochte grond wordt verpacht. De pacht prijs is marktconform: € 740 per hectare per jaar. Bij bedrijventerrein Habraken is mede op verzoek van de aanwezige bedrijven de grond niet verpacht maar ingezaaid met gras. Hierdoor is er geen sprake van een tijdelijke opbrengst van deze gronden. Bekeken wordt of het toch mogelijk is een opbrengst te

genereren door te verpachten of een andere bestemming te vinden, bijvoorbeeld het plaatsen van zonnecollectoren.

Ook bij de verhuur van panden is er sprake van een marktconforme huurprijs. Deze houdt rekening met de onderhoudssituatie van het pand en de tijdelijke verhuursituatie.

In het plangebied Zilverackers worden op korte termijn enkele panden in de verkoop gedaan. Op langere termijn verwachten we nog een achttal woningen in Zilverackers te kunnen verkopen. Het totale gemeentelijke woningbezit in verband met deze gebiedsontwikkeling bedraagt thans 27.

Ad 4,

De indexering is een saldo bedrag voor de periode 2011 tot met 2016. Het effect voor deze periode is positief voor de BGE's maar zal op langere termijn weer omslaan naar een negatief effect vanwege de verlengde looptijd van het plan.

Rente en indexering	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totale verschillen per jaar						
begroting 2012 <-> begroting 2013	-3.590.275	-1.041.332	-1.671.378	-1.129.704	-599.653	6.612
Cumulatief verschillen 2013-2016			-1.671.378	-2.801.083	-3.400.735	-3.394.123

(deze bedragen zijn mutaties t.o.v. de begroting 2012 en zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2013-2016)

Doordat de hierboven genoemde projecten in de tijd naar achteren zijn geschoven, worden de investeringen in de tijd ook later gemaakt en is er sprake van een lagere rentelast voor de BGE's. In de begrotingsperiode is sprake van € 3.394.123 lagere rentelast aan de hierboven genoemde BGE's en BoVo-projecten.

Actief grondbeleid

Het huidig grondbeleid gaat uit van een actieve grondverwerving en realisatie van de gemeentelijke plannen. Incidenteel worden ruimtelijke plannen gefaciliteerd en in alle gevallen worden minimaal de kosten verhaald. De huidige stand van de meest omvangrijke ruimtelijke plannen wordt hierna beschreven.

Zilverackers en Oerle-Zuid

In december 2009 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "De drie dorpen, fase 2 Zilverackers" vastgesteld. De raad heeft toen eveneens besloten om voor het plangebied van dit bestemmingsplan de WVG toe te passen op percelen die op dat moment nog geen eigendom waren van de gemeente. De WVG-aanwijzing heeft een geldigheidsduur van tien jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Bij het bestemmingsplan is ook een exploitatieplan vastgesteld, waardoor het mogelijk wordt om kostenverhaal bij particuliere ontwikkeling af te dwingen. Het bestemmingsplan is een globaal plan met een uitwerkingsverplichting. In de komende jaren zal het eerste dorp worden uitgewerkt.

Doordat het gelukt is om alle gronden te verwerven in het uitbreidingsgebied Oerle-Zuid, inclusief de verlengde Heerbaan, kan het bouwrijp maken van dit gebied onmiddellijk na afronding van de bestemmingplanprocedure starten. Ook kan worden voldaan aan het uitgangspunt van het Masterplan Zilverackers om de verlengde Heerbaan aan te leggen bij de start van Oerle Zuid. Hierdoor wordt bouwverkeer in de bebouwde kom van Oerle vermeden.

Doordat het bestemmingsplan Oerle-Zuid nu onherroepelijk is kan de bouw in Zilverackers ten westen van Veldhoven gaan beginnen. Oerle-Zuid komt aan de zuidzijde van het kerkdorp Oerle en krijgt een dorps karakter met veel groen en open ruimte. In het najaar 2012 brengen projectontwikkelaars de eerste woningen in de verkoop. De gemeente nu ook bouwkaavel aan particulieren verkopen, waarop men een eigen woning kan (laten) bouwen.

De realisatie van Zilverackers krijgt natuurlijk ook te maken met de huidige bouwcrisis. Op allerlei wijze wordt de potentiële koper dan ook gestimuleerd en geholpen om grond te kopen. In het aanvalsplan wordt hier nader op ingegaan.

Westelijke Ontsluitingsroute (WOR)

Voor de Zilverbaan en de verlengde Oersebaan (WOR) is in een periode van enkele jaren relatief snel veel grond verworven. Nog slechts enkele percelen dienen aangekocht te worden en alle gronden voor de verlengde Oersebaan zijn verworven. De WOR gaat lopen vanaf het huidige aansluitpunt van de bestaande Oersebaan op de Scherpenering en vervolgens langs Oerle in zuidelijke richting naar de Kempenbaan/Locht en naar Rijksweg A67, waarop hij ook wordt aangesloten.

Projecten die behoren tot de westelijke ontsluitingsroute:

- Afbouw Oersebaan (707000). Dit is de laatste fase van de Oersebaan (vanaf de Scherpenering tot aan de aansluiting met de rotonde Oude Kerkstraat). De uitvoering is reeds in 2012 gestart en zal naar verwachting 1e kwartaal 2013 worden afgerond.
- Verlengde Oersebaan (707200). Deze weg wordt in twee fases aangelegd. De 1e fase loopt van de rotonde Oude Kerkstraat tot en met rotonde Zandoerleseweg. De aanleg van deze fase wordt in de eerste helft van 2013 afgerond. De 2e fase loopt vanaf rotonde Zandoerleseweg tot en met rotonde Verlengde Oersebaan - Verlengde Heerbaan/Zilverbaan. Dit deel wordt gecombineerd met de Verlengde Heerbaan aangelegd in de eerste helft van 2013.
- Verlengde Heerbaan (707201). Het project omvat een ontsluitingsweg inclusief bijbehorende voorzieningen vanaf de verlengde Oersebaan tot de bestaande Heerbaan. De weg is nodig om de bouw van Oerle zuid mogelijk te maken. De aanleg wordt gelijktijdig met de Verlengde Oersebaan fase 2.
- Verblijfsgebied Zandoerle (724100), inclusief Paddevenweg en Banstraat. De uitvoering zal in 2016 plaatsvinden.
- Zilverbaan (707202). De ontwikkeling van de Drie Dorpen is uitgesteld, daarmee wordt ook de realisatie van de Zilverbaan in de tijd naar achteren geschoven. In 2013 zal wel het ontwerptraject worden voortgezet.

Bedrijventerrein Habraken en Zandven

Voor de economische crisis was er ruime belangstelling voor Habraken. Sedert september 2008 is de belangstelling voor bedrijfskavels echter flink gedaald, niet alleen in Veldhoven maar ook elders. In 2012 zijn er tot op heden enkele kavels verkocht. Bedrijven blijven wel informeren naar de mogelijkheden van bedrijfsvestiging op Habraken. Er zijn geen werkkavels meer beschikbaar op Zandven. De markt voor woon-/werkkavels is op dit moment zeer lastig. Door de stagnerende huizenmarkt worden huizen en ook woon-/werkkavels nagenoeg niet meer verkocht met name doordat de financiering door banken momenteel problematisch is. Thans wordt onderzocht of een mogelijke splitsing en afzonderlijke verkoop van de woon- en werkkavels voor de markt interessant is.

Runport A2

De ontwikkeling van Runport A2 is afhankelijk van grondeigenaren en bedrijven die willen en kunnen investeren in de huidige marktsituatie. De gemeente faciliteert en tracht haar grond in het gebied voor een passende ontwikkeling te verkopen.

Centrumontwikkeling

Voor de ontwikkeling van het Citycentrum loopt momenteel een intensieve markttechnische verkenning met eigenaar en ontwikkelaar om deze plannen te realiseren.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de bijlage Nota Meerjarenperspectief bouwgrondexploitaties.

Grondprijsbeleid ten aanzien van grondverkoop

De gemeentelijke grondprijzen (verkoopprijzen) worden jaarlijks per 1 april door het college geactualiseerd. De gemeenteraad wordt op de hoogte gebracht van beleidsaanpassingen en prijsmutaties. De aanpassing van de grondprijs voor bouwkavels geschiedt dan met een vaste parameter, namelijk de waardeinstijging/waardedaling zoals het door de NVM is vastgesteld bij verkoop van bestaande woningen, bedrijven en kantoren van het jaar ervoor. Dit heeft tot 2009 geleid tot een stijgende grondprijs voor woningbouw (categorie particuliere kavels, projectbouw en groenstroken). In 2009 was Veldhoven een van de eerste gemeenten in Nederland die de grondprijzen conform de marktwerking verlaagde met 1,8% (peildatum 1 april 2009). Op basis van de NVM cijfers werden de grondprijzen voor 2010 opnieuw verlaagd, met 2,0%. Per 1 april 2011 vond opnieuw een kleine verlaging plaats, met 0,2%. Per 1 april 2012 zijn de grondprijzen met 4,1% verlaagd.

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de volgende grondprijzen (exclusief BTW) voor de periode van 1 april 2012 tot 1 april 2013 vastgesteld:

Woningen:	prijzen 2012	prijzen 2011
Bouwkavels:		
- regulier bouwkavel	€ 302,00 per m ²	€ 315,00 per m ²
- midden categorie bouwkavel	€ 346,00 per m ²	€ 361,00 per m ²
- top categorie bouwkavel	€ 390,00 per m ²	€ 407,00 per m ²
- buiten categorie bouwkavel	€ 434,00 per m ²	€ 453,00 per m ²
Projectmatige bouw:		
- grondgebonden (sociale huur en koop)	€ 302,00 per m ²	€ 315,00 per m ²
- grondgebonden midden categorie	€ 346,00 per m ²	€ 361,00 per m ²
- grondgebonden vrije sector	€ 390,00 per m ²	€ 407,00 per m ²
- grondgebonden buiten categorie	€ 434,00 per m ²	€ 453,00 per m ²
- gestapeld	per locatie te bepalen	per locatie te bepalen
Bedrijven:		
- regulier bedrijventerrein	€ 165,00 per m ²	€ 165,00 per m ²
- zichtlocatie	€ 190,00 per m ²	€ 190,00 per m ²
- kantoorlocatie (bvo)	per locatie te bepalen	per locatie te bepalen

Voor grondgebonden woningen in de sociale koop is de grondprijs gelijk aan de laagste categorie van vrije bouwkavels. Ter voorkoming van subsidiëring via de grondprijs worden er voor sociale woningbouw geen kortingen op de grondprijzen gegeven .

Bij grondgebonden woningen worden vaste prijzen gehanteerd per vierkante meter of komt de prijs tot stand na een prijsvraag of aanbesteding. Door vaste prijzen te hanteren is er sprake van duidelijkheid en transparantie. Bij een prijsvraag, in de vorm van een ontwerpcompetitie, wordt altijd vooraf een ondergrens (bodemprijs) bepaald. Onvermijdelijk is dat ook hier een daling van grondprijzen is te verwachten.

Het toepassen van de grondquote bij gestapelde bouw staat al enige jaren onder druk. Een grondquote is een vast percentage van de bouwkosten op basis van een residuele grondprijsberekening. Een residuele grondprijs wordt bepaald door de opbrengst van een locatie minus alle te maken kosten, exclusief de grondkosten. Bij een uitgezette prijsvraag werd in het verleden aan potentiële ontwikkelaars/bouwers een grondquote van 32% meegegeven. In de beoordeling krijgt het hoogste uitgebrachte bod op het onderdeel financiën de meeste punten. Bij alle recente gestapelde projecten die in concurrentie op de markt gezet zijn, wordt weliswaar een goed bod uitgebracht maar, wordt de meegegeven

leidraad voor de grondquote niet bereikt..De hoogte van de grondprijs is afhankelijk van onder andere: locatie, soort en kwaliteit bouw, hoeveelheid sociale woningbouw, nadere afspraken met betrekking tot een gebouwde parkeervoorziening en parkeren in het openbaar gebied.

Uitgangspunten actualisering gemeentelijke grondprijzen voor woningbouw

Samengevat worden de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de bepaling van de gemeentelijke grondprijzen voor woningbouw.

1. Woningbouw individuele kavels
Systematiek van vaste prijzen per vierkante meter en indexering, afhankelijk van de ontwikkelingen op de landelijke vastgoedmarkt. Wanneer markt negatief wordt dalen de prijzen mee.
2. Nutsvoorzieningen
Vaste prijs per vierkante meter voor alle nutsvoorzieningen en indexer op basis van indexering woningbouw.
3. Grondgebonden projectmatige bouw
Vaste prijs per vierkante meter en indexeren.
4. Gestapelde projectmatige bouw
Grondprijs wordt per locatie bepaald, bijvoorbeeld door het toepassen van de grondquote per project (gebaseerd op een residuele berekening).
5. Prijsvraag bij projectmatige bouw
Bij de uitschrijving van prijsvraag wordt een minimale of vaste grondprijs of grondquote meegegeven.
6. Grondprijs voor maatschappelijke functies
 - sociale, culturele, maatschappelijke functie met winstoogmerk: grondprijs gelijk aan zichtlocatie bedrijven;
 - sociale, culturele, maatschappelijke functie zonder winstoogmerk: grondprijs gelijk aan bedrijven regulier;
 - prijzen voor sportvelden, gemiddelde prijs voor maatschappelijke functie en groen.

Verkoop parkeergelegenheid en achterpaden bij projectmatige bouw:

- parkeerplaatsen en achterpaden worden verkocht tegen woningbouw prijs;
- wegen op binnenterrein worden verkocht tegen symbolisch bedrag (€ 1,-);
- eigena(a)r(en) onderhouden zelf de parkeerplaatsen en de achterpaden.

Verwacht resultaat bouwgrondexploitatie

Jaarlijks wordt met de begroting de stand van zaken van de lopende bouwgrondexploitaties aangegeven in de nota meerjarenperspectief BGE. Vooral de berekeningen van de voorzieningen bovenwijkse infrastructurele voorzieningen (BOVO) zullen een heel ander beeld geven. Zowel het investeringsvolume als de toerekening aan de diverse bouwgrondexploitaties en aan de algemene reserves biedt een heel ander perspectief voor onze gemeentelijke financiële huishouding. Voor deze begroting hebben wij op basis van de nieuwe uitgewerkte methodiek de bouwgrondexploitaties en de voorziening BOVO en reserve Grote Werken doorgerekend.

Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Er worden geen verliesgevende bouwgrondexploitaties gestart, zonder dat de raad hiervoor vooraf aanvullende dekkingsmiddelen heeft geaccordeerd.
- Verwachte resultaten en voorziene risico's binnen de in exploitatie genomen plannen worden verwerkt in de algemene reserve.
- Bouwgrondexploitaties die zijn afgerond worden afgesloten, en het resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.
- In incidentele gevallen is onder voorwaarden tussentijdse winstneming mogelijk.
- Eenmaal per jaar, bij de begrotingsbehandeling, worden de resultaten en de winstnemingen uit de BGE afgeroomd ten gunste van algemene dienst.

De resultaten en een toelichting op de BGE's en de BOVO-projecten zijn te vinden in de bijlage nota meerjarenperspectief bouwgrondexploitaties.

Overige (niet batende) bestemmingsplannen

Naast de genoemde BGE-prioriteit zijn er natuurlijk ook prioriteiten ten aanzien van niet-batende bestemmingsplannen, zoals de herziening van het bestemmingsplan buitengebied en de herziening van de komplannen en herstructurering bedrijfsterreinen. Hoewel deze projecten inzet, geld en tijd kosten en in principe geen inkomsten opleveren, wordt de prioriteit hier mede bepaald door wet- en regelgeving van hogere overheden. De gemeente is tenslotte verplicht om deze werkzaamheden uit te voeren volgens de wet- en regelgeving.

In het kader van de nieuwe Wro kan de gemeente geen leges meer vragen voor het opstellen van bestemmingsplannen of projectbesluiten. Voortaan sluiten we een exploitatieovereenkomst om het kostenverhaal veilig te stellen. Hiervoor worden geen bouwgrondexploitaties gemaakt, omdat het om kleinschalige ontwikkelingen gaat. Administratief verloopt dit via het product bestemmingsplannen.

Vaststellen kredieten bouwgrondexploitaties

Tabel 2 geeft inzicht in de benodigde kredieten voor de bouwgrondexploitaties. Voor de kredieten voor de infrastructurele civiele en landschappelijke projecten, waar de dekking uit het voorziening BOVO komt, staan deze opgenomen in de nota BOVO. Hierbij gaat het om een consolidatie van alle actieve bouwgrondexploitaties. Wij stellen voor om volgens tabel 2 krediet te voteren voor de investeringen vanuit de bouwgrondexploitatie voor 2013 tot en met 2016. De geraamde opbrengsten uit de bouwgrondexploitatie vormen de dekking gedurende deze periode.

Overzicht tekort en overschot per jaarschijf bouwgrondexploitaties						
INVESTERINGEN	2012	2013	2014	2015	2016	2013-2016
Rente bij negatief saldo (op jaarbasis)	3,80%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%
Kostenstijging (op jaarbasis)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
GRONDVERWERVING / SANERING						
Verwerving	4.205.636	272.295	1.169.745	5.020.591	5.553.143	12.015.775
Sloopkosten	116.190	247.432	147.286	142.286	227.959	764.962
Milieukosten	450.121	455.045	568.083	525.054	555.188	2.103.370
BOUW / WOONRIJP						
Ophoging	0	0	0	0	0	0
Grondwerk	247.588	293.946	254.201	265.626	266.181	1.079.953
Verharding	1.572.777	1.774.794	1.546.997	1.216.489	1.185.672	5.723.952
Riolering	237.302	421.480	559.011	357.386	286.817	1.624.694
Groen / Water	453.933	391.554	596.051	630.628	661.207	2.279.439
Openbare verlichting/brandkranen	18.256	57.016	84.496	84.601	152.337	378.450
Kunstwerken	225.152	0	0	0	0	0
Diversen	442.653	331.746	468.218	279.987	402.214	1.482.165
Plankosten en VTU	1.141.967	1.626.932	1.374.697	1.120.010	963.500	5.085.139
Bovenwijkse voorzieningen	10.684.811	0	26.813	993.800	1.580.212	2.600.824
Fondsvorming	463.494	465.070	660.841	617.529	527.807	2.271.247
Rente	0	0	0	0	0	0
Winstnemingen	0	0	0	4.500.000	6.500.000	11.000.000
INVESTERINGEN	20.259.881	6.337.310	7.456.437	15.753.986	18.862.238	48.409.971
OPBRENGSTEN	2012	2013	2014	2015	2016	2013-2016
Rente bij positief saldo (op jaarbasis)	3,80%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%
Opbrengstenstijging (op jaarbasis)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
WONINGBOUW						
Goedkoop	0	3.045.995	2.384.313	3.596.541	3.660.125	12.686.976
Middelduur	2.674.982	1.567.001	5.810.093	4.277.037	5.280.759	16.934.890
Duur	0	3.879.420	3.170.400	3.227.042	3.010.889	13.287.751
NIET-WONINGBOUW						
Bedrijven	2.639.149	1.811.823	3.021.849	3.812.149	3.226.449	11.872.271
Kantoren	0	0	0	4.085.760	0	4.085.760
Winkels/horeca	0	0	75.000	2.696.306	2.847.739	5.619.045
Bijzondere bebouwing	0	414.439	796.258	2.761.186	2.434.565	6.406.448
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGEN						
Bijdragen met BTW (excl. BTW)	936.741	8.718	318.346	287.361	473.713	1.088.138
Bijdragen zonder BTW	1.717.920	439.314	777.680	809.916	355.889	2.382.800
OPBRENGSTEN	7.968.793	11.166.710	16.353.939	25.553.300	21.290.129	74.364.079
INFLATIECORRECTIE EN BEPALING TEKORT EN OVERSCHOT						
Kostenstijging	0	0	0	0	0	0
Opbrengstenstijging	0	-215.033	-510.490	-555.031	-597.589	-1.878.143
tekort en overschot	12.291.088	-4.614.368	-8.387.011	-9.244.283	-1.830.303	-24.075.965
Verrekening toekomstige kosten / opbrengsten	12.291.088	-4.614.368	-8.387.011	-9.244.283	-1.830.303	-24.075.965
Saldo	0	0	0	0	0	0

Tabel 2: Overzicht tekort en overschot per jaarschijf bouwgrondexploitaties

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nader inzicht gegeven in de financiële begroting 2013. Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in een tweetal financiële paragrafen. Te weten: een overzicht van baten en lasten en de toelichting (paragraaf 3.2); een uiteenzetting van de financiële positie (paragraaf 3.3).

In beide paragrafen wordt inzicht gegeven in de cijfers van de nieuwe begroting 2013 en de meerjarenbegroting 2014-2016 alsmede, waar van toepassing, de realisatie van het jaar 2011 en de begroting na wijzigingen van het jaar 2012. Tot slot wordt in bijlage I een overzicht gegeven van de meerjarensaldi 2013-2016 per product.

3.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

3.2.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in:

- per programma (exclusief reserves) de baten, lasten en het saldo (3.2.2);
- het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen (3.2.3);
- het geraamde bedrag voor onvoorzien (3.2.4);
- de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma (3.2.5);
- het geraamde resultaat voor en na bestemming (3.2.6);
- en tot slot een overzicht van de incidentele baten en lasten (3.2.7).

3.2.2 Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)

De realisatie van doelstellingen op programmaniveau omvat alle geplande taken op het terrein van beleid en beheer gericht op de realisatie van de programmadoelstellingen. De aan deze uitvoering verbonden baten en lasten worden per programma gespecificeerd weergegeven.

Programma	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
1 Stedelijke ontwikkeling	26.724	43.226	13.535	18.786	23.415	25.218	
2 Wonen	636	624	540	486	477	458	
3 Veiligheid	1.956	2.173	2.302	2.132	2.218	2.245	
4 Beheer openbare ruimte	1.981	5.910	2.611	1.814	3.453	3.495	
5 Bereikbaarheid	7.784	11.740	5.278	7.415	5.244	7.024	
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	8.127	8.019	7.498	7.261	7.402	7.462	
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	5.460	5.912	5.487	5.016	4.358	4.595	
8 Milieu en duurzaamheid	8.777	12.547	10.530	11.027	21.083	17.960	
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	14.727	14.562	13.303	13.145	13.287	13.522	
10 Onderwijs en jeugd	8.384	10.091	9.845	9.768	10.247	10.290	
11 Kunst en cultuur	4.893	4.650	4.679	4.846	4.907	4.958	
12 Sport en recreatie	4.709	5.014	4.707	4.641	4.717	4.779	
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	3.950	4.638	4.023	3.985	3.994	4.016	
14 Publieksdienstverlening	3.475	3.775	2.991	2.969	3.064	3.096	
15 Natuur- en recreatiebeheer	3.752	4.740	3.826	4.077	3.998	3.553	
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering *	3.524	2.225	7.358	2.949	2.156	4.268	
Totaal lasten		108.859	139.846	98.513	100.317	114.020	116.939

Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
			2013	2014	2015	2016
1 Stedelijke ontwikkeling	12.136	43.171	15.115	20.281	29.703	33.369
2 Wonen	405	351	308	308	223	223
3 Veiligheid	69	32	2	2	2	2
4 Beheer openbare ruimte	109	124	129	130	134	137
5 Bereikbaarheid	1.649	1.554	1.762	1.796	1.820	1.866
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	1.007	940	945	949	963	978
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	393	281	337	337	337	338
8 Milieu en duurzaamheid	7.789	9.177	7.789	9.131	19.470	16.514
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	11.160	11.548	11.261	11.274	11.298	11.310
10 Onderwijs en jeugd	1.220	1.428	1.863	1.956	2.094	2.124
11 Kunst en cultuur	168	56	0	0	0	0
12 Sport en recreatie	1.035	1.046	1.083	1.155	1.177	1.199
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	1	55	0	0	0	0
14 Publieksdienstverlening	1.468	1.976	1.918	1.879	2.072	2.296
15 Natuur- en recreatiebeheer	133	54	55	55	57	58
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering **	125	15.278	205	198	200	203
Totaal baten	38.867	87.071	42.772	49.451	69.550	70.617
Saldo (-/- = nadeel)	-69.992	-52.775	-55.741	-50.866	-44.470	-46.322

* De lasten zijn gepresenteerd exclusief de stelpost onvoorzien.

** De baten zijn gepresenteerd exclusief de algemene dekkingsmiddelen.

Voor een toelichting op de geplande taken en bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de programmabegroting.

3.2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Naast baten die zijn verbonden aan de uitvoering van programma's (derhalve verantwoord op het programma) beschikt de gemeente ook over baten die niet aan een specifiek programma zijn verbonden. Voorbeelden van deze algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering, dividenden en gemeentelijke belastingen. Hieronder een overzicht.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
			2013	2014	2015	2016
1 Lokale heffingen	7.326	-7.817	7.752	8.043	8.426	8.745
2 Algemene uitkering gemeentefonds	35.219	33.842	34.187	34.883	34.454	35.897
3 Dividend	81	40	31	42	52	62
4 Saldo financieringsfunctie	4.726	5.263	3.333	2.993	2.758	2.375
Totaal algemene dekkingsmiddelen	47.352	31.328	45.303	45.961	45.690	47.079

3.2.4 Bedrag voor onvoorzien

De post onvoorzien is in de begroting opgenomen om onvoorziene incidentele financiële tegenvallers op te vangen. Doel hiervan is dat de realisatie van programmadoelstellingen op het geplande niveau kan worden gehandhaafd.

	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
1 Stelpost onvoorziene uitgaven		0	0	135	135	135	135
Totaal onvoorzien		0	0	135	135	135	135

3.2.5 Overzicht mutaties in reserves per programma

Hieronder een overzicht van de mutaties in reserves per programma. In paragraaf 3.3.5 wordt een meerjarig overzicht gegeven van de mutaties in de reserves per onderscheiden reserve.

	Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2011	Begr. 2012	Begr.			
				2013	2014	2015	2016
Toevoeging aan reserves							
1 Stedelijke ontwikkeling	2.334	555	0	0	4.694	6.500	
2 Wonen	386	85	85	85	0	0	
3 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	
4 Beheer openbare ruimte	508	518	128	539	549	560	
5 Bereikbaarheid	0	374	245	249	254	259	
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	0	0	0	0	0	0	
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	0	0	0	0	0	0	
8 Milieu en duurzaamheid	1.737	182	0	0	0	0	
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	40	40	40	40	40	40	
10 Onderwijs en jeugd	7.918	15.448	1.471	280	0	389	
11 Kunst en cultuur	0	0	0	0	0	0	
12 Sport en recreatie	160	0	0	0	0	0	
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	0	0	
14 Publieksdienstverlening	215	0	0	0	0	0	
15 Natuur- en recreatiebeheer	1.008	929	648	967	986	1.006	
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering	6.274	5.571	7.357	214	0	1.731	
Totaal toevoeging aan reserves	20.580	23.702	9.974	2.374	6.523	10.485	
Onttrekkingen aan reserves							
1 Stedelijke ontwikkeling	18.533	1.632	112	111	111	111	
2 Wonen	325	137	2.785	100	100	100	
3 Veiligheid	1	0	0	0	0	0	
4 Beheer openbare ruimte	996	4.792	1.611	848	2.461	2.474	
5 Bereikbaarheid	3.178	7.220	1.097	3.260	1.024	2.724	
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	0	0	0	0	0	0	
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	67	44	0	0	0	0	
8 Milieu en duurzaamheid	1.012	1.645	1.065	300	0	0	
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	5	0	0	0	0	0	
10 Onderwijs en jeugd	9.455	17.250	3.526	1.810	1.192	1.591	
11 Kunst en cultuur	160	63	125	30	30	30	
12 Sport en recreatie	103	258	90	90	90	90	
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	0	579	0	0	0	0	
14 Publieksdienstverlening	269	455	240	0	0	0	
15 Natuur- en recreatiebeheer	714	1.558	783	1.133	952	416	
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering	7.830	7.699	9.893	1.208	395	4.036	
Totaal onttrekking aan reserves	42.648	43.332	21.327	8.890	6.355	11.572	
Saldo (- = nadeel)	22.068	19.630	11.353	6.516	-168	1.087	

3.2.6 Resultaat voor en na bestemming

Het begrotingsresultaat wordt in twee stappen gepresenteerd, te weten vóór en na de mutaties in de reserves. Op deze wijze wordt de beïnvloeding door de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, respectievelijk ten laste en ten gunste van de exploitatiebegroting, expliciet zichtbaar gemaakt.

Par.	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
3.2.2	<i>Raming baten en lasten per programma</i>						
	Totaal lasten per programma	108.859	139.846	98.513	100.317	114.020	116.939
	Totaal baten per programma	38.867	87.071	42.772	49.451	69.550	70.617
	<i>Saldo baten en lasten (-/- = nadeel)</i>	-69.992	-52.775	-55.741	-50.866	-44.470	-46.322
3.2.3	Algemene dekkingsmiddelen	47.352	31.328	45.303	45.961	45.690	47.079
3.2.4	Onvoorzien	0	0	135	135	135	135
	<i>Resultaat vóór bestemming (-/- = nadeel)</i>	-22.640	-21.447	-10.573	-5.040	1.085	622
3.2.5	<i>Resultaatbestemming</i>						
	Stortingen in de reserves	20.580	23.702	9.974	2.374	6.523	10.485
	Bijdragen uit de reserves	42.648	43.332	21.327	8.890	6.355	11.572
	<i>Saldo mutaties reserves (-/- = nadeel)</i>	22.068	19.630	11.353	6.516	-168	1.087
	Resultaat na bestemming (-/- = nadeel)	-572	-1.817	780	1.476	917	1.709

3.2.7 Overzicht incidentele baten en lasten

Om inzicht te krijgen in de aard (incidenteel of structureel) van de baten en lasten wordt onderstaand overzicht van incidentele baten en lasten (per programma) gepresenteerd. Hiermee wordt informatie gegeven die relevant is voor de beoordeling van de financiële positie en de meerjarenraming. Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. In dit overzicht zijn de mutaties in de reserves niet meegenomen.

Omschrijving	Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
1 Lasten bouwgrondexploitaties + principeverzoeken	10.877	16.296	19.808	15.043	
1 Incidenteel beleid/ project	42	0	0	0	
1 Dotaties voorzieningen bovenwijkse voorzieningen	399	48	1.166	7.688	
3 Incidenteel beleid/ project	85	0	0	0	
4 Investerings maatschappelijk nut tlv een reserve	1.611	848	2.461	2.474	
5 Investerings maatschappelijk nut tlv een reserve	1.097	3.260	1.024	2.724	
6 Incidenteel beleid/ project	374	0	0	0	
7 Incidenteel beleid/ project	75	0	0	0	
8 Incidenteel beleid/ project	680	300	0	0	
8 Incidentele personeelslasten/ tijdelijke inhuur	123	123	0	0	
9 Incidenteel beleid/ project	-175	0	0	0	
10 Incidenteel beleid/ project	1.161	343	0	0	
11 Incidenteel beleid/ project	20	0	0	0	
12 Incidenteel beleid/ project	0	0	12	12	
14 (Onverwachte) verkiezingen	0	109	112	114	
15 Incidenteel beleid/ project	84	0	0	0	
15 Investerings maatschappelijk nut tlv een reserve	808	1.133	952	416	
16 Incidenteel beleid/ project	55	0	0	0	
16 Incidentele personeelslasten/ tijdelijke inhuur	35	0	0	0	
16 Dotaties voorzieningen bovenwijkse voorzieningen	5.103	806	196	2.094	
Totaal incidentele lasten	22.454	23.266	25.731	30.565	
1 Baten bouwgrondexploitaties + principeverzoeken	11.283	16.354	25.678	29.241	
2 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	85	85	0	0	
8 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	23	23	0	0	
10 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	69	0	0	0	
16 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	0	0	135	135	
Totaal incidentele baten	11.460	16.462	25.813	29.376	
Saldo (-/- = nadeel)	-10.994	-6.804	82	-1.189	

3.3 Uiteenzetting van de financiële positie

3.3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Veldhoven. Allereerst wordt aangegeven wat het meerjarige exploitatiesaldo is (paragraaf 3.3.2 gesplitst naar bestaand en nieuw beleid). Vervolgens geeft het BBV (Besluit, Begroting en verantwoording) aan om inzicht te geven in de jaarlijks terugkerende arbeidskosten (paragraaf 3.3.3) en de investeringen (paragraaf 3.3.4).

Naast het meerjarige exploitatiesaldo geeft ook de reservepositie (paragraaf 3.3.5) inzicht in de financiële positie van de gemeente. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Ook wordt een overzicht gegeven van de opgenomen voorzieningen (paragraaf 3.3.6).

Tot slot wordt het EMU-saldo gepresenteerd in paragraaf 3.3.7 Financiering.

3.3.2 Raming van de financiële gevolgen van bestaand en nieuw beleid

De gepresenteerde begroting is gebaseerd op een combinatie van bestaand beleid en nieuw beleid. De financiële gevolgen van nieuw beleid en bijstellingen zijn in hoofdstuk 2 per programma zichtbaar. Hieronder wordt een overzicht gepresenteerd met het totaal aan lasten en baten gesplitst naar bestaand en nieuw beleid.

Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
	2013	2014	2015	2016
1 Lasten bestaand beleid	106.906	105.157	121.691	128.639
2 Baten bestaand beleid	104.656	104.729	120.393	128.101
Saldo bestaand beleid (-/- = nadeel)	-2.250	-428	-1.298	-538
3 Lasten nieuw beleid	222	406	2.005	1.909
4 Baten nieuw beleid	115	336	1.935	1.849
Saldo nieuw beleid (-/- = nadeel)	-107	-70	-70	-60
5 Lasten bijstellingen bestaand beleid	1.494	-2.737	-3.018	-2.989
6 Baten bijstellingen bestaand beleid	4.631	-763	-733	-682
Saldo bezuinigingen (-/- = nadeel)	3.137	1.974	2.285	2.307
Totaal	780	1.476	917	1.709

3.3.3 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In onderstaand overzicht worden de arbeidskosten (loonkosten en sociale lasten) van het eigen personeel gepresenteerd. Voor een verder inzicht in en toelichting op de personele bedrijfsvoeringskosten wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

	Bedragen (x € 1.000)	Rek.	Begr.	Begroting			
	Programma	2011	2012	2013	2014	2015	2016
KVS	Bedrijfsorganisatie	16.805	18.822	18.333	18.079	18.061	18.127
3	Veiligheid	282	283	286	286	288	291
13	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	1.207	1.081	1.126	1.131	1.101	1.087
14	Publieksdienstverlening	10	14	14	14	14	14
16	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	146	0	0	0	0	0
Totaal		18.450	20.200	19.759	19.510	19.464	19.519

3.3.4 Investerings 2013

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening 2011		Begroting 2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Materiële vaste activa met economisch nut												
IBP IIIb/ Ontsluit.Geo-inform.internet	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediet aanwezigheidsregistratiesysteem	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kempen Campus - algemeen	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kempen Campus - nazorg	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investerings riolering 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	8.589	-	-	-
Investerings riolering 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.891	-
Implementatie ondergrondse afvalinzameling	-	-	-	-	313	-	-	-	-	-	-	-
Bouw MFA Noord	5.740	-	2.576	183	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond MFA Noord	0	-	291	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Binnenmilieu MFA Noord	298	-	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorbereiding MFA Zuid	92	92	76-	76-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassings De Schalm	53	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassing De Schalm (inrichting)	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Led verlichting in 3 gymlokals	-	-	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-
Uitbreiding Sportcentrum De Atalanta	96	-	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PC raadsleden 2010	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PC raadsleden 2014	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-
bouwk.aanpass.div.scholen	36	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meerhoef/Dbruna: 1e inrichting 2009-2012	33	33	124	124	26	26	18	18	-	-	-	-
Verplaatsing noodlokaal Meerhoef	65	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanvullende 1e inrichting div. scholen	94	94	48-	48-	46	46	46	46	-	-	-	-
Uitbreiding Meerhoef met 1 lokaal	-	-	-	-	368	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Brembocht/2011	-	-	535	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse scholen hang- en sluitwerk/2011	-	-	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbreiding De Zwengel/2014	-	-	850	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbomaatregelen De Schalm	-	-	168	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging trekkenwand/2011	225	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbomaatregelen De Schalm/2012	-	-	-	-	3.300	-	-	-	-	-	-	-
Blauwe papiercontainers js 2008	14	-	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huisv.ond.2005:aanpass.ivm.verzekeringen	-	-	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging kermiskasten	2	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Verbouwing brandweerkazernes	-	-	225	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening		Begroting		Begroting							
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kunstgrasveld Rood-Wit	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kunstgrasveld SDO	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vorbereiding brede school midden	193	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw brede school Midden	42	-	1.650	-	4.368	-	5.560	-	-	-	-	-
Gemeensch.inrichting brede school Midden	-	-	-	-	97	97	-	-	-	-	-	-
Inr.openbare groenvz. brede school Midd.	-	-	-	-	32	32	-	-	-	-	-	-
Inr.openb.verharding.brede school Midd.	-	-	-	-	146	146	-	-	-	-	-	-
Parkeervoorzieningen brede school Midden	-	-	-	-	390	-	-	-	-	-	-	-
Vorbereiding SO-VSO (v/h voorber.PWA).	5	-	169	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie tennispark De Korrel	30-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Milieustation Habraken: bouwkosten	195	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoogwerker cq blusplatform	523	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bevordering energielabel	563	-	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Versnelde uitv.binnenmilieu best.scholen	1.193	286	193	286-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Meerhoef	-	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Brembocht	87	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Cobbeek	-	-	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Berckacker	-	-	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Rank	-	-	229	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weerbestendig maken sportterreinen	-	-	725	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koeling sportgebouwen Kempen Campus	2	-	198	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie toiletgroepen pantry	-	-	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanschaf nieuwe website	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VSO-OCB algemene voorbereiding	33	33	56	56	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw brede school Zuid	202	-	998	-	6.838	-	3.690	-	-	-	-	-
Gemeensch.inrichting brede school Zuid	-	-	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-
Groen brede school Zuid	-	-	-	-	-	-	99	99	-	-	-	-
Ondergronds afvalinzam.brede school Zuid	-	-	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Parkeervoorzieningen brede school Zuid	2	-	2-	-	-	-	395	-	-	-	-	-
Speeltoestellen brede school Zuid	-	-	-	-	-	-	33	33	-	-	-	-
Verharding brede school Zuid	-	-	-	-	-	-	98	98	-	-	-	-
Verbreiding scholen	162	-	940	300	495	-	-	-	-	-	-	-
Bouw VSO-PWA	-	-	774	-	3.094	-	3.868	-	-	-	-	-
Grond VSO-PWA	-	-	1.188	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening		Begroting		Begroting							
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Inventaris/eerste inrichting VSO-PWA	-	-	280	280	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw kinderboerderij	-	-	-	-	-	-	300	-	-	-	-	-
Grond kinderboerderij	-	-	520	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinr.terrein J.Ligthart/Nieuwe Band	-	-	-	-	459	459	-	-	-	-	-	-
Vooronderzoek implementatie BGT	12	12	38	38	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie toiletgroepen st. Jan Baptist	-	-	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vergunningssoftware parkeerbedrijf	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie de Rank, Bussels 37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	389	-
Project digitale handtekening	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:verv.kast& pomp dr.rio/gemal.	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:verblijfsgebied Zonderwijk	-	-	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:reconstructie Locht	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:reconstructie Sterrenlaan	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:persleid.Zondw.(icm rec.Sterrl)	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:verblijfsgebied Zeelst	-	-	280	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:verblijfsgebied Veldhoven dorp	-	-	477	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:verblijfsgebied Oerle	-	-	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:persleiding Heerseweg	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-
GRP10-15:vergroten riol. Ontginningsweg	-	-	-	-	-	-	-	-	89	-	-	-
GRP10-15:Heerseweg e.o. (persleidingen)	-	-	-	-	-	-	-	-	83	-	-	-
GRP10-15:vervanging gemaal Zonderwijk	-	-	-	-	-	-	-	-	85	-	-	-
GRP10-15:verblijfsgebied 't Look	-	-	-	-	152	-	154	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.3 geb.8 Zeelst II	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.16 geb38 overstortriool N	35	-	733	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.4 geb.8 Zeelst II	3	-	385	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.6 geb.8 Zeelst II	-	-	159	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.22 geb.42 Polders 2e fase	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.15 geb38 overstortriool N	-	-	-	-	271	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.17 geb38 overstortriool N	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.18 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	-	-	417	-	-	-
GRP10-15:maatr.19 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	-	-	219	-	-	-
GRP10-15:maatr.20 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	-	-	745	-	-	-
GRP10-15:maatr.21 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	-	-	1.079	-	-	-
GRP10-15:maatr.1 geb.6 Zonderwijk	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening		Begroting		Begroting							
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
GRP10-15:maatr.2 geb.6 Zonderwijk	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.5 geb.8 Zeelst II	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.9 geb.11 komgebied 2	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.10 geb.22 Oerle	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.11 geb.22 Oerle	-	-	-	-	-	-	53	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.12 geb.26 Kelen	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.23 geb.44 Akkereind/Honk	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.13 geb.33 komgebied 5C	-	-	-	-	-	-	529	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.14 geb.33 komgebied 5C	-	-	-	-	-	-	248	-	-	-	-	-
GRP10-15:verv.strengen icm renov.proj.	12	-	48	-	233	-	262	-	-	-	-	-
GRP10-15:afkoppelen bij reguliere verv.	-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:Mira waterblock bak/verv.riol.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	-
GRP10-15:uitwerk.& uitv.meetplan Veldh.	22	-	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-
GRP10-15:vergrot.stamriool N thv Kempb.	51	-	466	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:vervanging gemalen	-	-	83	-	-	-	85	-	-	-	-	-
GRP10-15:vervanging drukriolering	-	-	-	-	18	-	18	-	-	-	-	-
GRP10-15: oude kerkstraat	-	-	35	-	105	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: herinrichting zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	50	-	150	-	-	-
Vervangingsinvestering.binnensport alg.	4	-	395	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.binnensport alg.(2010)	2	-	26	-	50	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.binnensport alg.(2011)	7	-	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinvestering.buitensport alg.	267	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2007)	-	-	270	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2008)	-	-	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2009)	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2010)	-	-	89	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2011)	21	-	21	-	742	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2012)	-	-	-	-	-	-	617	-	-	-	-	-
Vervanging tractie rollend materieel BOR	-	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie rollend materieel BOR	26	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervang. tractie BOR 2012 (zoutstrooier)	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie BOR 2012 (voertuigen)	-	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kleding en uitrusting	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nader te spec. Gebruiksmaterialen BRW	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening 2011		Begroting 2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Tankautospuits (521)	3	-	336	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tankautospuits (520)	2	-	337	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kleding en uitrusting	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel	-	-	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meetapparatuur	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging ademluchtcylinders BRW	-	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel 2013	-	-	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-
Aanschaf bluspakken	-	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-
Vervang. centrale toiletgroepen gem.huis	-	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel OZ	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	10.835	616	18.881	570	21.638	806	16.339	343	11.473	-	8.376	-
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut												
Verblijfsgebied Zeelst	95	95	307	307	-	-	-	-	-	-	-	-
Verbl.geb.Zeelst/Borghoutspark-Biezenk.	-	-	157	157	-	-	-	-	-	-	-	-
Noordelijke ontsluitingsroute	5	5	988	988	100	100	-	-	-	-	-	-
Herinr.Locht, Dorpsstraat, Kromstraat	94	94	397	397	-	-	-	-	-	-	-	-
Verlengde Oersebaan(west.ontsluit.route)	3.298	3.298	3.725	3.725	1.096	1.096	350	350	-	-	-	-
Verlengde Heerbaan (WOR)	3.152	3.152	493	493	1.400	1.400	-	-	-	-	-	-
Zilverbaan (WOR)	5.012	5.012	-	-	-	-	-	-	-	-	4.382	4.382
Aansluiting A67 (BNR)	131	131	4.214	4.214	100	100	3.489	3.489	4.502	4.502	4.150	4.150
Rec.Kempenb.deel richting A67 (BNR)	-	-	200	200	800	800	367	367	5.210	5.210	500	500
Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	43	43	940	940	11.035	11.035	2.500	2.500	-	-	-	-
Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	24	24	361	361	500	500	1.855	1.855	500	500	-	-
Transferium/VWP (BNR)	1	1	-	-	-	-	214	214	-	-	1.731	1.731
Opwaardering De Gender	224	224	2.727	2.727	1.364	1.364	-	-	-	-	-	-
Herinrichting De Run 8200	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten landschapsbeleidsplan	52	52	51	51	25	25	-	-	-	-	-	-
Instandhoud.openbaar gebied algemeen	6	6	378	378	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorz.2009 (cf.speelruimte-BP)	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorz.2010 (cf.speelruimte-BP)	47	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Oude Kerkstraat	0	0	116	116	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening		Begroting		Begroting							
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Beheersmaatregelen Volmolenweg	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatr.Cobbeek 2008/2009/2010	128	128	785	785	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Burg.v.Hoofflaan	0	0	115	115	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Heerbaan	241	241	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Locht	11	11	7	7	100	100	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Vijverstr/Kruisstr.	139-	139-	27	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Sterrenlaan	200	200	36	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting (verstening) De Wegerd	124	124	160	160	-	-	-	-	-	-	-	-
Openbaar gebied De Plaatse	99	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Sterrenlaan	281	281	196-	196-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Oude Kerkstraat fase II	-	-	-	-	40	40	620	620	-	-	-	-
Rotonde Sterrenlaan-Nijverheidslaan	5	5	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotonde Sterrenlaan-Nijverheidslaan nazorg	-	-	105	105	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotonde B.van Hoofflaan-Provincialeweg	0	0	1	1	50	50	450	450	-	-	-	-
Verblijfsgebied 't Look	48	48	7	7	200	200	1.549	1.549	-	-	-	-
Herinrichting verblijfsgebied 't Look	-	-	-	-	-	-	200	200	1.800	1.800	1.800	1.800
Verblijfsgebied Zonderwijk	47	47	20	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Zonderwijk Fase III (Midden)	1.213	1.213	153-	153-	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/rotonde Sterrenlaan-Oortlaan	400	400	36	36	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/rotonde Sterrenlaan-Mullerlaan	400	400	36	36	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/fietspad Bossebaan-Van Aelstlaan	-	-	57	57	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/extra maatregelen Zeelst	-	-	177	177	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/herinrichting hoofdwegen Zonderwijk	0	0	2.400	2.400	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP Heistr./Kruisstr/P.Zuidlaan 2010/'11	327	327	969	969	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/verbetering infrastruct.hoofw.Look	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/herinrichting centrum Oerle	74	74	1.913	1.913	0	-	-	-	-	-	-	-
VCP/herinr.Locht (ri.Eersel vanaf Kempb)	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	550	550
Aanpassingen haltes OV	57	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorzieningen 2011	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorzieningen 2012	-	-	161	161	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorzieningen 2013	-	-	-	-	25	25	-	-	-	-	-	-
Speelvoorzieningen 2013-2015	-	-	-	-	85	85	85	85	85	85	-	-
Park Muggenhol	36	36	535	535	500	500	-	-	-	-	-	-
Herinrichting centrum Zeelst	91	91	961	961	500	500	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening		Begroting		Begroting							
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Renovatie park 't Look-Zonderwijk	367	367	57-	57-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovaties groenvoorziening Heikant	229	229	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotonde Dom-Heike	75	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wijkaanpak opknappen Cobbeek	-	-	25	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Wijkaanpak opknappen d'Ekker	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Parkeeroplossing Mira en Zuiderwyck	-	-	52	52	-	-	32	32	-	-	-	-
Vervanging VRI Heerbaan-Vijverstraat	144	144	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-
Landschapsplan verplicht	4.131	4.131	96	96	600	600	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	50	50	820	820	-	-
Vervangingsres.inv.openbaar groen (alg)	469	469	1.288	1.288	673	673	1.048	1.048	867	867	416	416
Vervanging.inv.openb.verlichting (alg)	253	253	1.952	1.952	635	635	648	648	661	661	674	674
Vervanging investeringen VRI	-	-	183	183	207	207	345	345	204	204	443	443
Verv.inv.omvorming groenvakken	40	40	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	21.717	21.717	26.923	26.923	20.034	20.034	13.802	13.802	14.649	14.649	14.646	14.646
Financiële vaste activa												
HNG-uitkering	-	158	-	167	-	177	-	188	-	199	-	211
Woningbouwleningen	-	859	-	899	-	940	-	822	-	859	-	899
Geldlening SLOV	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Startersleningen	567	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geldlening stg. Parkmanagement	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geldlening zwembad Ekkerman	-	-	600	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	567	1.174	600	1.066	-	1.117	-	1.009	-	1.059	-	1.110
Totaal generaal	33.119	23.507	46.404	28.558	41.672	21.957	30.140	15.155	26.122	15.708	23.022	15.756

3.3.5 Stand en verloop van de reserves

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2012			1-1-2013			1-1-2014			1-1-2015			1-1-2016			1-1-2017
Naam reserve	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Algemene reserve																
Risicoreserve, deel benoemde risico's	7.192	-	2.649	4.542	-	-	4.542	-	-	4.542	-	-	4.542	-	-	4.542
Risicoreserve, deel onbenoemde risico's	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000
Vrije reserve	11.529	11.563	18.250	4.842	5.317	9.547	611	-	4.287	3.676	4.694	2.901	1.882	6.500	6.175	1.557
Totaal algemene reserve	28.720	11.563	20.900	19.384	5.317	9.547	15.154	-	4.287	10.867	4.694	2.901	12.660	6.500	6.175	12.985
Bestemmingsreserve																
<i>Dekkingsreserves</i>																
Dekkingsreserve verbouw gemeentehuis	2.203	-	85	2.118	-	2.118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsreserve uitkering HNG	1.922	-	167	1.755	-	177	1.578	-	188	1.390	-	199	1.190	-	211	979
Dekkingsreserve beleidsplan 1999-2002	474	-	19	455	-	455	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsreserve beeldende kunst	104	-	8	95	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsreserve primair onderwijs	15.341	6.909	9.343	12.908	368	608	12.668	-	537	12.131	-	479	11.652	389	489	11.552
Dekkingsreserve voortgezet onderwijs	29.672	55	814	28.914	-	713	28.201	-	713	27.488	-	713	26.776	-	713	26.063
Dekkingsreserve bevordering energielabel	929	-	26	903	-	52	850	-	52	798	-	52	746	-	52	694
Dekkingsreserve binnenmilieu bestaande scholen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsreserve MFA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsreserve Kempen Campus	3.158	-	121	3.036	-	117	2.919	-	117	2.802	-	117	2.684	-	117	2.567
<i>Reserve voor vervangingsinvesteringen</i>																
Vervangingsreserve primair onderwijs	782	116	1.962	1.064	1.432	368	-	-	-	-	-	-	-	-	389	389
Vervangingsreserve voortgezet onderwijs	72	-	55	17	-	-	17	-	-	17	-	-	17	-	-	17
Vervangingsreserve openbare verlichting	2.891	518	1.952	1.457	128	635	950	539	648	841	549	661	729	560	674	616
Vervangingsreserve openbaar groen	1.379	929	1.345	963	648	673	937	967	1.048	856	986	867	975	1.006	416	1.565
Vervangingsreserve VRI	-	374	183	191	245	207	229	249	345	133	254	204	184	259	443	0
<i>Vervangingsreserve binnenmilieu bestaande scholen</i>																
Doelreserves nieuw beleid/investeringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beeldende kunst	186	-	55	131	-	30	101	-	30	71	-	30	41	-	30	11
Stimuleringsfonds Brainport	161	40	-	201	40	-	241	40	-	281	40	-	321	40	-	361
Bovenwijkse voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grote werken	-	2.922	2.922	-	976	976	-	214	214	-	-	-	-	1.731	1.731	-
Duurzame energie	160	-	80	80	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volkshuisvestingsplan (GISV)	4.111	85	100	4.095	85	2.748	1.432	85	100	1.416	-	100	1.316	-	100	1.216
Kredietcrisis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
HOV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toprun	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85
Brede school zuid	-	-	-	-	-	-	-	280	280	-	-	-	-	-	-	-
Brede school midden	-	-	-	-	735	735	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PWA-school	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doelreserve brede school Noord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doelreserve business case brainport avenue	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afbouw complexen	1.661	8	1.656	13	-	32	19	-	31	50	-	31	80	-	31	111
Afvalstoffenheffing	1.101	76	1.055	122	-	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Res.kst.dekk.tarieven rioolheffing	1.518	106	485	1.138	-	838	300	-	300	0	-	-	0	-	-	0
Totaal bestemmingsreserves	67.909	12.137	22.433	57.613	4.656	11.780	50.489	2.374	4.603	48.259	1.830	3.453	46.636	3.986	5.397	45.225
TOTAAL RESERVES	96.630	23.700	43.332	76.998	9.972	21.328	65.642	2.374	8.890	59.126	6.524	6.354	59.296	10.486	11.572	58.210

3.3.6 Stand en verloop van de voorzieningen

Bedragen (x € 1.000) Naam voorziening	1-1-2012			1-1-2013			1-1-2014			1-1-2015			1-1-2016			1-1-2017	
	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	
Onderhoud eigendommen (incl. sport)	2.514	688	848	2.353	398	661	2.090	708	456	2.343	718	814	2.247	729	778	2.197	
Onderhoud wegen	0	730	453	277	632	201	707	643	585	766	655	597	824	667	610	881	
<i>Rioolbeheer</i>																	
Onderhoudsvoorziening riolen	3.504	29	80	3.453	29	81	3.401	29	81	3.349	30	82	3.297	30	83	3.244	
Dekkingsreserve riolen	5.453	2.845	150	8.148	784	181	8.750	1.469	206	10.013	11.473	325	21.161	7.987	492	28.656	
Vervangingsreserve riolen	-2.299	-	2.925	5.224	5	784	6.003	103	1.469	7.369	276	11.473	18.566	-	7.995	26.561	
					-	-											
Voorziening wethouderspansioenen	0	634	-	634	-	-	634	-	-	634	-	-	634	-	-	634	
Regulering tarieven na verk.aand.Endinet	500	531	-	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	
Bovenwijkse voorzieningen	2.005	10.650	7.555	5.100	5.502	7.385	3.217	855	3.572	500	1.362	1.212	650	9.782	5.032	5.400	
TOTAAL VOORZIENINGEN	11.677	16.106	12.011	15.772	7.349	9.293	13.828	3.807	6.369	11.266	14.515	14.504	11.277	19.195	14.990	15.483	

3.3.7 Financiering

De lidstaten van de Europese Unie hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Dit betekent dat niet alleen de financiën van de rijksoverheid meetellen voor het EMU-saldo, maar ook die van de decentrale overheden (zoals gemeenten, provincies en waterschappen) en premiegefinancierde sectoren als de sociale zekerheid en de zorg. Volgens de regels van de EMU, mag het vorderingentekort niet groter zijn dan 3% van het Bruto Binnenlands Product (het Verdrag van Maastricht). Hiermee wil men de economische sterkte van de Euro-landen behouden. Het begrotingssaldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Omschrijving	Bedragen (x € 1000)	2012*	2013	2014
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		-21.447	-10.573	-5.040
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie		4.638	4.069	4.152
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie		16.106	7.349	3.807
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd		18.312	20.832	15.995
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4				
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord				
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)		21.999	6.337	11.759
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord		18.032	11.167	16.354
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen		8.936	8.327	4.695
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten				
11 Verkoop van effecten:				
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)		☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo		-31.918	-23.484	-13.176

Bijlage A: Meerjarensaldi per product

Progr	Bedragen (x € 1.000) Product	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
1	6500 Gemeentelijke eigendommen/gronden	375	-234	-254	-243	-240	-241
1	6501 Stedenbouw	-744	-1.031	-807	-764	-757	-793
1	6503 Bouwgrondexploitatie	0	33	28	31	31	31
1	6506 Gemeentelijke eigendommen/gebouwen	1.981	2.262	2.724	2.583	2.672	2.764
1	6507 Gemeentelijke eigendommen/gronden	0	0	0	0	0	0
1	6508 Afbouw BGE-complexen/beheer	0	-6	0	0	0	0
1	6509 Afbouw BGE-complexen/realisatie	0	0	0	0	0	0
2	6510 Volkshuisvesting	-299	-248	2.430	-199	-213	-216
2	6511 Wonen	7	27	38	36	59	81
3	6162 Crisisbeheersing en rampenbestrijding	-85	-115	-88	-77	-86	-87
3	6163 Regionale veiligheidszorg	-702	-723	-715	-663	-678	-694
3	6164 Veiligheid	-280	-355	-419	-359	-411	-416
3	6167 Risicobeheersing fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3	6168 Risicobestrijding fysieke veiligheid	-818	-948	-1.078	-1.030	-1.041	-1.046
4	6165 Verlichting	-912	-987	-594	-979	-1.008	-1.035
4	6166 Voorz t.b.v. honden/opv zwervende dieren	-228	-331	-279	-279	-282	-290
4	6502 Vastgoedinformatie	-236	-173	-126	-117	-118	-119
4	6505 Inrichting openbaar gebied	-8	-21	0	0	0	0
5	6170 Verkeersobjecten	-413	-815	-680	-677	-688	-703
5	6171 Mobiliteit en veiligheid	-291	-269	-307	-297	-297	-300
5	6172 Verkeer en vervoer (projectmatig)	0	0	0	0	0	0
5	6173 Wegen	-2.304	-2.070	-1.903	-1.908	-1.968	-2.020
5	6174 Herinrichting wegen (projectmatig)	0	0	0	0	0	0
5	6175 Werken voor derden	-36	-63	-51	-47	-46	-46
5	6176 Werken voor derden/overige	-28	-6	-4	-2	-2	-2
5	6180 Exploitatie parkeerbedrijf	115	-117	281	323	348	378
5	6190 HOV	0	0	0	0	0	0
6	6410 Individuele voorzieningen WMO	-6.415	-6.150	-5.783	-5.547	-5.674	-5.684
6	6431 Bijzondere bijstand	-328	-452	-42	-42	-42	-42
6	6433 Tegemoetkoming kosten kinderopvang	-105	-106	0	0	0	0
6	6434 Minimabeleid	-272	-371	-729	-723	-723	-758
7	6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving	-509	-467	-420	-397	-402	-410
7	6401 Ouderenbeleid	-598	-551	-542	-543	-552	-562
7	6402 Maatschappelijke dienstverlening	-578	-409	-518	-518	-524	-538
7	6403 Gehandicaptenbeleid	-44	-81	0	0	0	0
7	6404 Opvang vreemdelingen (WI)	-90	-128	38	37	28	19
7	6405 GGD	-855	-761	-714	-728	-727	-745
7	6406 Verslavingsbeleid	-44	-45	0	0	0	0
7	6407 Lokaal gezondheidsbeleid	-109	-177	-202	-195	-199	-203
7	6408 Alg.beleid maatsch.ondersteuning	-314	-654	-659	-485	-485	-494
7	6420 Subsidiebeleid	-263	-573	-691	-426	271	129
7	6421 Onvoorziene welzijnsactiviteiten	-49	-97	0	0	0	0
7	6422 Vrijwilligersbeleid	-113	-142	-153	-152	-155	-159
7	6423 Diverse initiatieven welzijnsterrein	-42	-41	0	0	0	0
7	6424 Welzijnsaccommodaties	-311	-271	-270	-255	-246	-252
7	6425 Ontmoetingsruimte mensen zonder werk	-42	-50	0	0	0	0
7	6426 Vorming en ontwikkeling/ emancipatie	-14	-48	0	0	0	0
7	6427 Samenlevingsopbouw/Roma	-164	-201	-158	-151	-152	-154
7	6428 Samenlevingsopbouw/overige	-837	-863	-863	-864	-876	-889
7	6435 cliëntenparticipatie (WWB)	-23	-27	0	0	0	0
8	6552 Riolen	39	225	301	268	332	379
8	6554 Afval	698	635	698	714	723	753
8	6555 Begraafplaats	-102	-135	-115	-103	-97	-96
8	6560 Milieubeleid	-426	-748	-477	-463	-582	-470
8	6565 Omgevingsbeleid (anders dan milieubeleid)	-121	-253	-216	-209	-209	-211
8	6570 Omgevingshandhaving en -toezicht	-1.800	-1.633	-1.869	-1.804	-1.780	-1.801
8	6504 Uitvoering regelgeving	0	0	0	0	0	0
8	6513 Bouwtoezicht	0	0	0	0	0	0
8	6551 Milieuhandhaving	0	0	0	0	0	0

Progr	Bedragen (x C 1.000) Product	Rek. 2011	Begr. 2012	Begroting			
				2013	2014	2015	2016
9	6200 Economische zaken	-876	-828	-780	-731	-727	-762
9	6210 Weekmarkt	-4	-7	0	2	2	3
9	6430 Wet Werk Bijstand	-2.365	-1.715	-419	-140	-151	-233
9	6432 Overige uitkeringen	269	59	97	106	107	107
9	6436 Uitstroombesteding	-610	-523	-911	-1.080	-1.092	-1.093
9	6437 Sociale werkvoorziening	-15	-40	-68	-66	-168	-274
9	6438 Gesubsidieerd werk (WIW/ID)	0	0	0	0	0	0
10	6250 Primair onderwijs	-1.892	-1.740	-1.841	-2.130	-2.504	-2.456
10	6251 Openbaar onderwijs	-2	-2	-7	-7	-7	-7
10	6252 Speciaal onderwijs	-170	-612	-85	-271	-478	-474
10	6253 Voortgezet onderwijs	-1.577	-1.482	-1.231	-1.223	-1.203	-1.184
10	6254 Volwasseneneducatie	-166	-184	-128	-128	-138	-149
10	6255 Leerplicht	-371	-410	-343	-285	-325	-329
10	6256 Leerlingenvervoer	-602	-680	-684	-646	-660	-675
10	6257 Onderwijsranddiensten	-135	-242	-213	-245	-251	-247
10	6258 Bestrijding onderwijsachterstanden	-41	-28	-41	-40	-41	-43
10	6259 Natuur- en milieueducatie	-25	-25	-25	-25	-26	-27
10	6260 Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang	-448	-405	-350	-274	-281	-288
10	6400 Jeugdbeleid	-352	-355	-308	-306	-312	-318
10	6409 Centrum voor jeugd en gezin	154	-696	-670	-702	-733	-769
11	6300 Bibliotheek	-1.391	-1.294	-1.296	-1.300	-1.319	-1.339
11	6301 Muziekschool	-1.143	-1.063	-1.064	-1.068	-1.080	-1.093
11	6302 Beeldende kunst	-50	-85	-6	-100	-102	-104
11	6303 Kunst- en cultuurbeleid	-48	-53	-42	-41	-41	-41
11	6304 Cultuureducatie	-3	-10	-28	-27	-28	-28
11	6305 Lokale omroep	-20	-47	-47	-47	-47	-48
11	6306 Theater De Schalm	-1.225	-1.132	-1.231	-1.417	-1.429	-1.441
11	6307 Cultuurhistorie	-282	-250	-251	-251	-256	-260
11	6308 Evenementen	-166	-192	-199	-177	-179	-182
11	6309 Amateurkunst	-167	-181	-172	-172	-176	-180
11	6310 Gemeentelijke en rijksmonumenten	-71	-225	-218	-217	-220	-210
12	6320 Buitensportaccommodaties	-690	-902	-834	-815	-844	-840
12	6321 Binnensportaccommodaties	-2.474	-2.487	-2.422	-2.321	-2.334	-2.371
12	6322 Sportstimulering	-490	-234	-224	-221	-236	-241
12	6332 Kermissen	-76	-88	-53	-38	-36	-38
13	6110 bestuursorganen	-1.226	-1.095	-1.179	-1.167	-1.135	-1.124
13	6111 bestuursorganen/overige	-1.262	-1.163	-1.146	-1.129	-1.142	-1.153
13	6120 Communicatie	-408	-683	-562	-549	-552	-548
13	6130 Regionale samenwerking	-983	-984	-1.056	-1.061	-1.085	-1.110
13	6131 Ontwikkelingssamenwerking N-Z	-71	-79	-79	-79	-80	-82
13	6132 Samenwerking Jarocin	0	0	0	0	0	0
14	6140 Dienstverlening	-203	-222	-142	-371	-373	-377
14	6141 Documentenverstrekking en mutaties	-511	-732	-622	-534	-612	-610
14	6142 Burgerlijke stand	-106	-5	-34	-31	-30	-30
14	6143 Verkiezingen	-62	-81	-14	-123	-126	-129
14	6520 Omgevingsvergunningen	-1.072	-305	-22	-32	148	346
14	6512 Bouwvergunningen	0	0	0	0	0	0
15	6151 Openbaar groen	-3.623	-3.609	-3.218	-3.527	-3.642	-3.745
15	6152 Groenvoorziening (projectmatig)	-5	0	0	0	0	0
15	6330 Toerisme	-116	-171	-147	-171	-173	-177
15	6331 Kinderboerderij	-168	-159	-157	-153	-154	-157
15	6440 Landschapsbeleid	0	-116	-114	-5	-5	-5
16	6610 Financiering	276	246	256	276	306	336
16	6611 Algemene baten en lasten	3.603	5.425	518	2.947	2.712	2.330
16	6612 Belastingen	6.421	6.995	6.727	7.018	7.578	7.675
16	6613 Algemene uitkering	35.209	33.842	33.048	33.828	33.399	34.842
Totaal saldo (-/- = nadeel)		-568	-1.818	775	1.480	923	1.706

Bijlage B: Nieuw beleid

Begr. Prog	Omschrijving	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
4	Investerings herinrichting verblijfsgebied 't Look	0	-200	-1800	-1800
4	Herinrichting verblijfsgebied 't Look: dekking algemene reserve	0	200	1800	1800
5	Lagere inkomsten parkeren	-175	-175	-175	-175
5	Verhoging parkeertarieven	175	175	175	175
8	Implementatie ondergrondse afvalinzameling	-10	-31	-30	-29
8	Verhoging tarief afvalstoffenheffing	10	31	30	29
8	Saneringskosten verwijdering van zinkassen	-30	0	0	0
8	Invoering Drank en Horeca wet	-8			
10	Techniekstimulering op scholen	-10	-10	-10	0
11	Structurele subsidiëring vier evenementen	-14	-14	-14	-14
12	LED-verlichting 3 gymnastiekzalen	-1	-4	-4	-4
12	Besparing energiekosten gymnastiekzalen	3	3	3	3
14	Beheerkosten nieuwe website	-45	-45	-45	-45
14	Invoering Drank- en Horecawet	-2	0	0	0
14	Uitvoering wet BIBOB	-20	-20	-20	-20
14	Verhoging legestartief uitvoering wet BIBOB	20	20	20	20
15	Investerings speelvoorzieningen 2013-2015	-85	-85	-85	0
15	Speelvoorzieningen 2013-2015: dekking algemene reserve	85	85	85	0
16	Taakstelling loonkosten fte hfd projectenburo	56	96	97	98
16	Formatie hoofd projectenburo	-56	-96	-97	-98
	Saldo (- = nadeel)	-107	-70	-70	-60

Bijlage C: Bijstellingen bestand beleid

Begr. Prog.	Omschrijving	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
1	Incidentele beperking storting in voorziening onderhoud eigendommen	300	0	0	0
3	Contract Verzekeraarshulpdienst tbv rampenbestrijding beëindigen	2	2	2	2
3	Bezuiniging Dienstverleningsovereenkomst Veiligheidsregio	0	45	45	45
3	Vermindering themapagina's Veldhoven Veilig	1	1	1	1
3	Betrekken collectieve beveiliging De Run met Parkmanagement	13	13	13	13
3	Bezuiniging diverse onderdelen risicobestrijding fysieke veiligheid	5	5	5	5
4	Incidentele beperking storting in vervangingsreserve investeringen OV	400	0	0	0
6	Verlaging contract hulp bij huishouding	0	80	80	80
6	Afschaffen compensatieregeling eigen bijdrage Wmo	50	50	50	50
6	Vervallen bijdrageregeling maaltijdvoorziening	22	22	22	22
6	Afschaffen collectieve ziektekostenverzekering	20	20	20	20
6	Vervallen bijdrageregeling welzijnsactiviteiten	35	35	35	35
6	Aanscherpen kwijtscheldingsbeleid gemeentelijke belastingen aan minima	75	75	75	75
7	Vermindering bijdrage wijkbeheer	20	20	20	20
7	Vaststelling begroting 2013 GGD	15	15	15	15
7	Bezuiniging op uitvoering lokaal gezondheidsbeleid	10	10	10	10
7	Subsidiebeleid/bezuinigingen WBP	150	0	0	-150
7	Bezuiniging structurele lasten Veldhoven Pas	85	85	85	85
7	Vorming en ontwikkeling emancipatie	10	15	15	15
7	Bezuiniging uitvoering nota welzijnsaccommodaties	30	30	30	30
8	Begraafplaats	10	10	10	10
8	Stadstoezicht terug naar gemeentehuis	4	4	4	4
9	Bezuiniging op uitvoering nota economisch beleid	0	25	25	25
9	Terugbrengen gemeentelijke bijdrage parkmanagement	-5	-5	-5	-5
9	Minder uitgaven bij de IOAW	51	51	51	51
9	Reductie inhuur WIZ	30	30	30	30
9	Vermindering apparaatskosten t.g.v. ESF-project	200	0	0	0
9	Beëindigen traject voor fysiek participatieplein	69	67	66	65
9	Sw samenwerkingsverband/gemeentelijke ondersteuning/eigen bijdrage	10	10	10	10
10	Opheffen vervangingsreserve primair onderwijs	147	201	243	288
10	Aanbestedingsvoordeel MFA Midden	0	67	140	138
10	Vervallen huur MFA Midden	0	-67	-140	-138
10	Voortgezet onderwijs	15	0	0	0
10	Leerplicht	10	5	5	5
10	Schoolbegeleiding	30	0	0	0
10	Bezuiniging subsidie peuterspeelzaalwerk als gevolg van harmonisatie	75	150	150	150
10	Centrum voor Jeugd en Gezin	25	0	0	0
11	Vervallen dekkingsreserve beeldende kunst	95	0	0	0
11	Vervallen dekkingsreserve beeldende kunst naar vrije reserve	-95	0	0	0

Begr. Prog	Omschrijving	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
11	Vervallen kapitaallasten beeldende kunst	-8	-8	-8	-8
12	Sluiting gymnastieklokaal	0	70	70	70
12	Bezuiniging op onderhoud sport	15	35	35	35
12	Onderhoud binnensport	15	5	5	5
12	Bezuiniging sportstimulering	14	14	14	14
13	Terugdringen bestuurlijke representatie	8	8	8	8
13	Terugdringen budget communicatie	15	15	15	15
15	Incidentele beperking storting in vervangingsreserve investeringen openbaar groen	300	0	0	0
15	Minder uitvoering Toerismebeleid	25	0	0	0
16	Terugbrengen budget ARBO	24	24	24	24
16	Schrappen activiteiten CARDO en COSA	15	15	15	15
16	Taakstelling uitleenvergoeding subsidieverwerter aan Best en derden	5	5	5	5
16	Minder multifunctionals	0	25	25	25
16	Temporiseren leasecontracten hardware/software	47	0	0	0
16	Kostenbesparing uitwijk calamiteiten	6	6	6	6
16	Daling frequentie ramenwassen	12	12	12	12
16	Managementteam incidentele lasten	100			
16	Niet invullen Hoofd Concerncontrol	96	96	97	98
16	Terugbrengen budget externe adviseurs	44	6	7	8
16	Besparing ½ fte beleidsmedewerker IV door samenwerking met Best (rampenbestrijding en veiligheidsonderwerpen)	0	34	34	34
16	Terugbrengen formatie senior JZ	9	9	9	9
16	Terugbrengen formatie senior Comm.	9	9	9	9
16	Terugbrengen formatie beleidsmedewerker A JZ	10	10	10	10
16	Terugbrengen formatie beleidsmedewerker A FIB	25	25	25	25
16	Terugbrengen formatie beleidsmedewerker B comm.	8	8	8	8
16	Terugbrengen formatie medew. beleid comm.	7	7	7	7
16	Terugdringen personeel van derden A&O	25	0	10	14
16	Automatisering (revenue samenwerking)	0	0	54	81
16	Besparing 0,5 fte adm. medw. inkoop	24	24	24	24
16	Besparing 0,7 fte bode	29	29	29	29
16	Beëindiging ambtelijke ondersteuning cliëntenraad	0	0	17	17
16	Samenwerking met andere gemeenten/outsourcen/ shared service office	0	0	60	60
16	Ambtelijke beleidscapaciteit WIZ	0	0	75	75
16	Vervallen vacatureruimte applicatiebeheer en vervallen externe inhuur	63	63	63	62,5
16	Vervallen functie kwaliteitsmedewerker WIZ (WMO)	70	70	70	70
16	Beperking dienstverlening balie WIZ	0	0	20	20
16	Vervallen formatie klantmanager A (WMO) en administratie	0	0	0	100
16	Verkennen Outsourcing	0	pm	pm	pm
16	Vacature ruimte bodem 0,39 fte	27	27	27	27
16	Reiskosten	4	4	4	4
16	Energiescans Habraken	15	15	15	15
16	Temporiseren Milieubeleid	49	49	0	0
16	Tijdelijke terugbreng van formatie vanwege temporisering diverse projecten	65	65	65	0

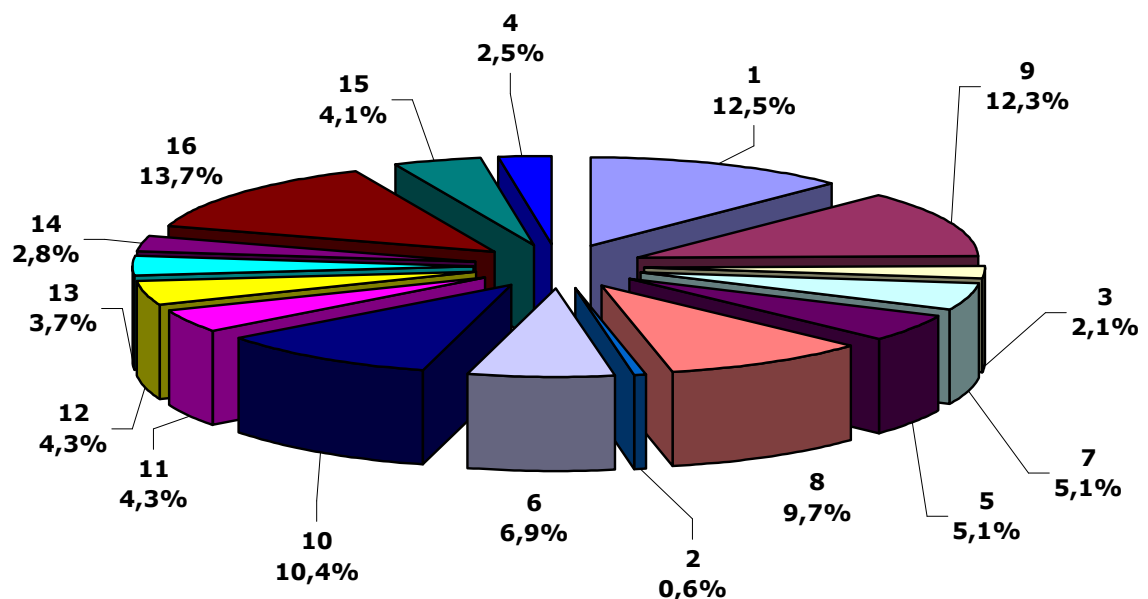
Begr. Prog	Omschrijving	Begroting			
		2013	2014	2015	2016
16	Terugbrengen beleidscapaciteit afd. MSO door het niet invullen van vacatures die ontstaan door pensionering van medewerkers en verschuiving van taken	0	30	120	180
16	Afschrijvingstermijn gemeentelijke gebouwen (incl. onderwijs) verlengen van 40 naar 45 jaar	132	158	174	174
16	Vervallen dekkingsreserve verbouw gemeentehuis	2118	0	0	0
16	Vervallen dekkingsreserve verbouw gemeentehuis naar vrije reserve	-2118	0	0	0
16	Vervallen kapitaallasten verbouw gemeentehuis	-85	-85	-85	-85
16	Vervallen dekkingsreserve beleidsplanreserve 1999-2012	455	0	0	0
16	Vervallen dekkingsreserve beleidsplanreserve 1999-2012 naar vrije reserve	-455	0	0	0
16	Vervallen kapitaallasten beleidsplanreserve 1999-2012	-19	-19	-19	-19
16	Vervallen reserve volkshuisvesting	2.648	0	0	0
16	Vervallen reserve volkshuisvesting naar vrije reserve	-2.648	0	0	0
16	Betrekken van Arbeidsmigranten in de toeristenbe-lastig	0	18	18	18
16	Taakstelling realisatie BGT	25	25	0	0
	Saldo	3.139	1.974	2.285	2.307

Bijlage D: Lasten per programma

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling wordt het geld aan de volgende doeleinden besteed:

<i>programma</i>	<i>lasten</i>		
	<i>totaal (x € 1.000)</i>	<i>per inwoner</i>	<i>in %</i>
1 Stedelijke ontwikkeling	13.535	0,31	12,5
2 Wonen	625	0,01	0,6
3 Veiligheid	2.302	0,05	2,1
4 Beheer openbare ruimte	2.739	0,06	2,5
5 Bereikbaarheid	5.523	0,12	5,1
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	7.498	0,17	6,9
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	5.489	0,12	5,1
8 Milieu en duurzaamheid	10.531	0,24	9,7
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	13.343	0,30	12,3
10 Onderwijs en jeugd	11.314	0,26	10,4
11 Kunst en cultuur	4.679	0,11	4,3
12 Sport en recreatie	4.706	0,11	4,3
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenwerking	4.022	0,09	3,7
14 Publieksdienstverlening	2.991	0,07	2,8
15 Natuur- en recreatiebeheer	4.474	0,10	4,1
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	14.851	0,34	13,7
totaal	108.622	2,46	100

LASTEN IN % PER PROGRAMMA

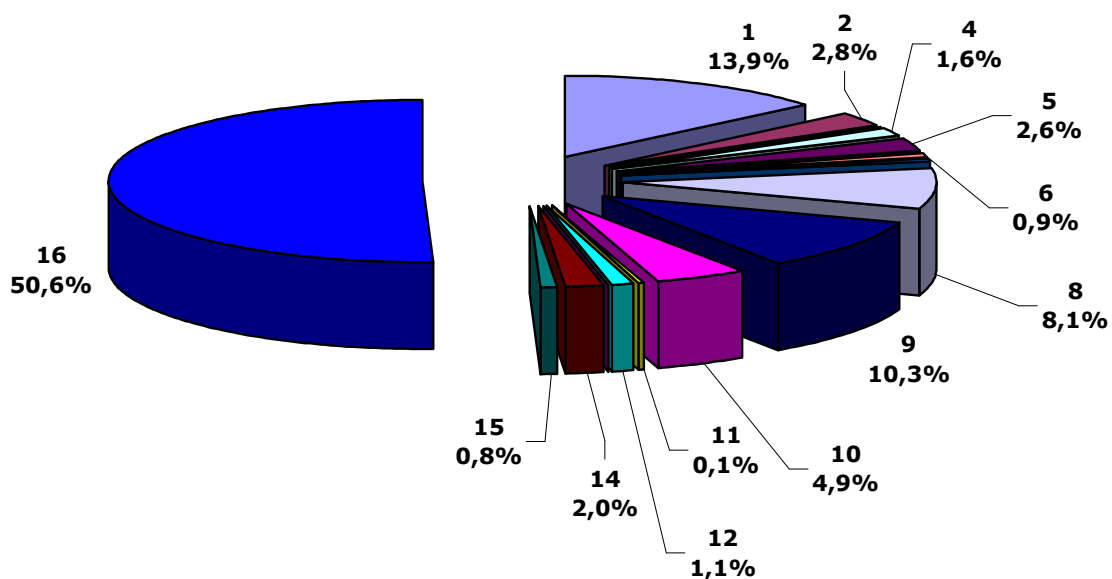

Bijlage E: Baten per programma

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling worden de volgende bedragen ontvangen:

<i>programma</i>	<i>baten</i>		
	<i>totaal (x € 1.000)</i>	<i>per inwoner</i>	<i>in %</i>
1 Stedelijke ontwikkeling	15.226	0,34	13,9
2 Wonen	3.093	0,07	2,8
3 Veiligheid	2	0,00	0,0
4 Beheer openbare ruimte	1.740	0,04	1,6
5 Bereikbaarheid	2.859	0,06	2,6
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	944	0,02	0,9
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	337	0,01	0,3
8 Milieu en duurzaamheid	8.853	0,20	8,1
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	11.262	0,25	10,3
10 Onderwijs en jeugd	5.388	0,12	4,9
11 Kunst en cultuur	125	0,00	0,1
12 Sport en recreatie	1.173	0,03	1,1
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenwerking	0	0,00	0,0
14 Publieksdienstverlening	2.157	0,05	2,0
15 Natuur- en recreatiebeheer	838	0,02	0,8
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	55.400	1,25	50,6
<i>totaal</i>	109.397	2,46	100

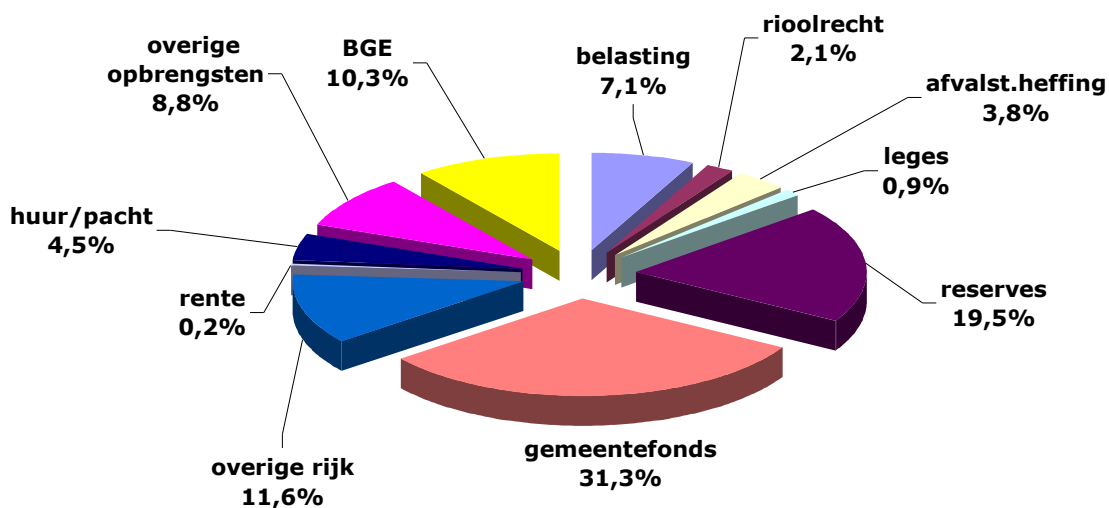
BATEN IN % PER PROGRAMMA

Bijlage F: specificatie baten

categorie baten	baten		
	totaal (x € 1.000)	per inwoner (x € 1)	in %
Belastingen	7.760	175,57	7,1
Rioolrechten	2.255	51,02	2,1
Afvalstoffenheffing	4.104	92,85	3,8
Leges omgevingsvergunningen	1.009	22,83	0,9
Onttrekkingen aan reserves (excl.bouwgrondexploitatie)	21.328	482,53	19,5
Gemeentefondsuitkering	34.187	773,46	31,2
Overige inkomensoverdrachten Rijk	12.691	287,13	11,6
Rente	254	5,75	0,2
Huur- en pachtopbrengsten	4.936	111,67	4,5
Overige opbrengsten en inkomensoverdrachten	9.590	216,97	8,8
Bouwgrondexploitatie (incl.onttrekkingen aan reserves)	11.283	255,27	10,3
totaal	109.397	2.475,05	100,0

SPECIFICATIE BATEN (in %)

Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties

versie d.d. 28 augustus 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding	229
2	Het jaar 2012	230
2.1	Inleiding	230
2.2	Overzicht bouwgrondexploitaties	230
2.3	Verwacht resultaat bouwgrondexploitaties in 2012	231
2.4	Voorziening afbouw complexen (Staat D) in 2012	231
2.5	Voorziene risico's binnen de bouwgrondexploitatie	232
2.6	Aandachtspunten 2012	233
3	Verwacht resultaat BGE 2013-2025	236
3.1	Inleiding	236
3.2	Verwacht resultaat BGE's in de periode 2013-2016	236
3.3	Doorkijk naar de periode 2017 tot en met 2025	237
3.4	Verschillen begroting 2012 versus begroting 2013	238
4	Systematiek en economische ontwikkelingen	240
5	De afzonderlijke bouwgrondexploitaties	241
5.1	Inleiding	241
5.2	De bouwgrondexploitaties	241
5.3	Bijzondere aandachtspunten bouwgrondexploitaties	254
6	Vaststelling budgetten	255
7	Bijlagen	256

Inleiding

Jaarlijks wordt ingegaan op de financiële positie van de bouwgrondexploitaties binnen de gemeente Veldhoven. In deze nota "Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties" worden de volgende onderwerpen behandeld: stand van zaken van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties (BGE's), de winstverwachtingen, de kredietverstrekking en de risico's van de bouwgrondexploitaties. Daarnaast wordt de Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen (BoVo) en de Reserve Grote Werken behandeld, tezamen ook wel de berekening BoVo genoemd.

De economische crisis heeft, en daarmee de veranderende markt voor woningen en bedrijven, ingrijpende gevolgen voor de resultaten van de bouwgrondexploitaties. Mede daardoor zijn de investeringen en de opbrengsten van diverse projecten een aantal jaar doorgeschoven en worden projecten getemporeerd.

De gemeente Veldhoven heeft, in het kader van de economische crisis, een Aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en Werklocaties opgesteld. Doel van het Aanvalsplan is om adequaat in te kunnen spelen op de ontstane situatie en de (mogelijke) gevolgen te beperken. Het gaat daarbij zowel om oplossingen per project / grondexploitatie als algemene maatregelen. Op basis van de resultaten van de doorrekeningen die gemaakt zijn voor het Aanvalsplan is voor alle projecten gezocht naar verbeter- en optimalisatiemogelijkheden. Belangrijke knoppen daarbij zijn verdergaande besparingen door verbetermaatregelen en het doorschuiven en waar mogelijk faseren van investeringen. De eerste maatregelen van het Aanvalsplan zijn verwerkt in de bouwgrondexploitaties en de BOVO-investeringen (gecombineerd met de investeringen Grote Werken) ten behoeve van de begroting 2013. In het najaar zal dit nog een vervolg krijgen aan de hand van een actieplan waarin onder andere de denktank een belangrijke rol speelt.

In bijlage 1 en 2 worden respectievelijk het resultaat en de kosten en opbrengsten van de BGE's gepresenteerd. In bijlage 3 worden de opbrengsten van de bouwgrondexploitaties weergegeven. In bijlage 4 wordt de berekening BoVo uitgebreid behandeld.

Terugblik op het jaar 2012

Inleiding

In dit hoofdstuk zal het jaar 2012 behandeld worden. Allereerst wordt een overzicht gegeven van de huidige bouwgrondexploitaties (§ 2.2) waarna er zal worden ingegaan op het verwachte resultaat van de bouwgrondexploitaties in 2012 (§ 2.3). Daarna worden de nazorgcomplexen van af te sluiten bouwgrondexploitaties behandeld (§ 2.4) en worden de voorziene risico's behandeld (§ 2.5). Tenslotte worden een aantal aandachtspunten voor het lopende jaar gegeven (§ 2.6).

Overzicht bouwgrondexploitaties

In tabel 1 zijn alle bouwgrondexploitaties weergegeven die onderdeel uitmaken van dit 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' en hierbij wordt het saldo van de reeds gerealiseerde kosten en opbrengsten (boekwaarde) per 1-1-2012 weergegeven. De totale boekwaarde van de BGE's bedraagt afgerond € 131 miljoen. Bij de BGE's wordt onderscheid gemaakt tussen In Exploitatie Genomen Gronden (kortweg: IEG) en Niet In Exploitatie Genomen Gronden (kortweg: NIEG) waarover in paragraaf 5.2 meer.

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Boekwaarde per 1-1-2012
905500 Zilverackers, Oerle-zuid	18.558.010
908200 Habraken	37.670.757
908500 Zilverackers, De Drie Dorpen	44.461.483
908900 De Plaatse	333.909
909700 Centrum 2e Fase	485.496
909900 Mira	164.818-
910000 Koningshoeven	1.333.604
910100 Centrum 1e Fase	1.611.899
910200 Run 2000	506.792-
911100 Kasteel Zuyderwijk	517.984
911400 Slot-Oost	2.542.619
911800 Noordrand Meerstraat	4.075.053-
912100 Schippershof	462.301
912500 Woonzorgcomplex Leuskenhei	39.524
913000 Noordrand Zandven	2.050.417
913300 Dorpstraat 86/88	43.216
913400 Alm/phoeniks	224.488
913500 Zilverackers, Hoogackers	7.459.824
914100 Run 1000	441.929
914400 Run 2000 (BouwEducatieGroep)	30.084
916700 Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML	7.267-
917100 Herontwikkeling 't Look-oost	0
911300 WOB terrein dorpstraat	1.140.460
914800 Zilverackers, Algemeen	16.758.630
Totaal	131.412.706

Tabel 1: Overzicht bouwgrondexploitaties 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' met de bijbehorende boekwaarde per 01-01-2012

Verwacht resultaat bouwgrondexploitaties in 2012

In de vorige versie van het 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' van de begroting 2012 (in het jaar 2011) was voor het jaar 2012 een toevoeging aan de algemene reserve uit af te sluiten complexen verwacht ter grootte van ca. € 445.255. Daarnaast werd een toevoeging aan de algemene reserve verwacht door het nemen van een tussentijdse winstneming uit het complex Noordrand Meerstraat ter grootte van € 5 miljoen. Beide opgeteld een bedrag van € 5.445.255.

In de onderstaande tabel wordt ingegaan op het bedrag dat met de huidige inzichten dit jaar toegevoegd kan worden aan de algemene reserve. Zodoende wordt er een toevoeging aan de algemene reserve van af te sluiten complexen verwacht van ca. € 184.214.

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Het in 2011 verwachte resultaat voor het jaar 2012	Het in 2012 verwachte resultaat voor het jaar 2012
909900 Mira	0	149.615-
911800 Noordrand Meerstraat (winstneming)	5.000.000	0
914400 Run 2000 (BouwEducatieGroep)	0	0
915500 Plusmarkt Heikant Van Reijen	35.223	0
916700 Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML	410.032	333.829
Totaal	5.445.255	184.214

Tabel 2: Verwacht resultaat van af te sluiten bouwgrondexploitaties bij de jaarrekening 2012

De verschillen in het verwachte resultaat met het inzicht van vorig jaar zijn als volgt te verklaren:

- Vorig jaar werd aangenomen dat het complex Mira in 2013 kon worden afgesloten. Op basis van de huidige inzichten wordt deze BGE dit jaar afgesloten. Als gevolg van ontstane meerkosten bij het project Mira zal het complex met een negatief resultaat worden afgesloten van ca. € 149.615.
- In het 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' van 2011 werd rekening gehouden met een toevoeging aan de algemene reserve door een tussentijdse winstneming van de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat. Als gevolg van de huidige economische situatie en de tegenvallende grondverkopen is deze winstneming à € 5 miljoen in de tijd naar achteren geschoven.
- Het complex Plusmarkt Heikant Van Reijen is reeds bij de jaarrekening 2011 positief afgesloten en wordt zodoende niet meer opgenomen in de begroting 2013.
- Binnen de bouwgrondexploitatie Run 6700 ASML werd rekening gehouden met een opbrengst i.v.m. afschrijving op de bestaande riolering onder een nog te verkopen weg aan ASML. Deze vergoeding blijkt echter niet meer ontvangen te worden in de bouwgrondexploitatie maar op het product riolering. Dit heeft voor de bouwgrondexploitatie een negatief effect op het resultaat van ca. € 75.000.

Voorziening afbouw complexen (Staat D) in 2012

Het laten doorlopen van een bouwgrondexploitatie terwijl het project nagenoeg is afgerond, is in de meeste gevallen niet wenselijk. Het resultaat komt dan niet vrij ten behoeve van de algemene reserve en ongewenste investeringen kunnen worden gedeclareerd. Om de onvermijdelijke kosten te kunnen maken nadat de exploitatie is afgesloten, wordt er een post nazorg in de staat D opgenomen. Deze voorziening wordt ten laste gebracht van de betreffende bouwgrondexploitatie op basis van een inventarisatie van de kosten die nog zijn te verwachten. Deze nazorgbudgetten worden vervolgens ondergebracht in de zogenaamde staat D van waaruit de geplande afbouwwerkzaamheden worden gefinancierd. Een onderzoek naar de stand van zaken betreffende de voortgang van de afbouwwerkzaamheden voor de verschillende complexen moet duidelijkheid geven over de noodzaak en de omvang van dit fonds. De afdelingen BOR en Planrealisatie zijn hiervoor verantwoordelijk en zullen hierover rapporteren. In de jaarrekening 2011 is een overzicht opgenomen dat een beeld geeft van de investeringen en het saldo van deze voorziening.

Voor 2012 worden nazorgbudgetten verwacht voor de bouwgrondexploitaties 909900 Mira, 914400 Run 2000 Bouweducatiegroep en 916700 Run 6700 ASML wijzigingsplan. Tijdens de jaarrekening 2012 zal het saldo van de nazorgcomplexen worden opgesteld.

Voorziene risico's binnen de bouwgrondexploitatie

De risico's van de bouwgrondexploitaties worden opgenomen in de Paragraaf Weerstandsvermogen. De Paragraaf Weerstandsvermogen maakt onderdeel uit van de begroting 2013. Een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is. Ook de risico's van de bouwgrondexploitatie worden beheerst op basis van de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Periodiek worden alle risico's geïnventariseerd en beoordeeld en worden er beheersmaatregelen vastgesteld. Een voorbeeld van een beheersmaatregel is het kiezen van een ander instrument van het grondbeleid.

In exploitatie genomen complexen (IEG)

Om een goed beeld te krijgen van de risico's van de bouwgrondexploitaties, worden de risico's per afzonderlijk project geïnventariseerd. Aan de hand van een eerste risicosimulatie wordt een integraal risico bepaald. Als dit risico het verwachte resultaat van de betreffende bouwgrondexploitatie niet overstijgt, wordt er geen risicoreserve gevormd (m.a.w. het wordt niet opgenomen in de reserve benoemde risico's). Als dit risico het verwachte resultaat wel overstijgt, is voor dit verschil een risicoreserve gevormd, door dit met een kans van 99% op te nemen.

Niet in exploitatie genomen complexen (NIEG)

Ook de risico-inschatting voor niet in exploitatie genomen bouwgrondexploitaties (NIEG) is van belang. Bij de inventarisatie hanteert de gemeente als uitgangspunt een risicokans van 10%, met als schadebedrag de boekwaarde per peildatum (01-01-2012). De schadekans en het schadebedrag zijn gebaseerd op de zogenaamde IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden), die is ontwikkeld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Bij bouwgrondexploitaties moet hoofdzakelijk rekening worden gehouden met vier vormen van risico's:

1. Verwervingsrisico's (hoge verwervingskosten en voorfinanciering).
2. Realisatie- en realisatiekostenrisico's (onvoorziene kosten, publiekrechtelijke beperkingen en langlopende juridische (planologische) procedures).
3. Afzetrisico's (tijdige afzet van uitgeefbare gronden, organisatorische risico's en tijdige en heldere bestuurlijke besluitvorming).
4. Renterisico's (renteontwikkelingen en inflatie in relatie tot inkomsten en uitgaven en liquiditeitsplanning).

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Risico o.b.v. risicoberekening
911100 Kasteel Zuyderwijck	28.166
912500 Woonzorgcomplex Leuskenhei	1.993
913500 Zilverackers, Hoogackers	332.661
Subtotaal risico IEG	362.820
Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Risico 10% van boekwaarde
911300 WOB terrein dorpstraat	114.046
914800 Zilverackers, Algemeen	1.675.863
Subtotaal risico NIEG	1.789.909

Tabel 3: Voorziene risico's binnen de BGE

Aandachtspunten 2012

Jaarrekening 2011

Begin 2012 heeft een interne controle van de BGE's plaatsgevonden op basis van de aanbevelingen van de accountants bij de controle van de jaarrekening 2011.

De accountant concludeert dat de gemeente Veldhoven een omvangrijke grondexploitatie kent. Bij de tussentijdse controle 2011 heeft de accountant vastgesteld dat het proces rondom het opstellen en herijken van de grondexploitaties in opzet op orde is.

Voor de controle op de juistheid ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2011 doet de accountant de volgende aanbevelingen in de managementletter tussentijdse controle 2011:

Gezien de risico's (ontwikkelingen, materialiteit, aantal schattingsposten en aannames) is het noodzakelijk dat een onafhankelijke derde:

- ♦ *gedetailleerde controles uitvoert op de uitgangspunten van de exploitatieopzet,*
- ♦ *van de niet in exploitatie genomen gronden vaststelt dat de prijs per m² terugverdienbaar is.*

Naar aanleiding van deze aanbeveling is een interne controle op de grondexploitatie 2011 uitgevoerd bij de bouwgrondexploitaties Zilverackers Oerle-zuid, Habraken, Zilverackers De Drie Dorpen en Zilverackers Algemeen. Deze BGE's vertegenwoordigen ca. 90% van de totale boekwaarde van alle bouwgrondexploitaties.

Belangrijkste aanbeveling die uit de interne controle BGE naar voren kwam:

Wij stellen vast dat de doorrekening bij de jaarrekening conform de laatst vastgestelde parameters is. De doorrekening is echter niet meer actueel. Voor de jaarrekening 2011 is het noodzakelijk een "best guess" door te rekenen met de nieuwe parameters. Op basis hiervan te bepalen in hoeverre het nodig is om een voorziening te vormen voor een eventueel negatief saldo. Daarbij een gedegen onderbouwing te geven van de afwegingen die hieraan ten grondslag liggen. Vervolgens het actualiseren van de risico's in Naris.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de interne controle BGE bij de jaarrekening 2011 zijn alle bouwgrondexploitaties opnieuw doorgerekend.

Aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en werklocaties

Voor de gemeente Veldhoven heeft de huidige economische crisis grote gevolgen, zowel voor de diverse projecten die de gemeente in voorbereiding heeft, als mogelijk ook voor de gemeentefinanciën en de inwoners. Het is dan ook van groot belang om de markt voor woningen en bedrijventerreinen te stimuleren.

De gemeente heeft daarom een Aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en werklocaties opgesteld. Doel van het Aanvalsplan is om adequaat in te kunnen spelen op de ontstane situatie en de (mogelijke) gevolgen te beperken. Het gaat daarbij zowel om oplossingen per project / grondexploitatie als algemene maatregelen. Op basis van de resultaten van de doorrekeningen die gemaakt zijn voor het Aanvalsplan is voor alle projecten gezocht naar verbeter-/ optimalisatiemogelijkheden. Belangrijke knoppen daarbij zijn verder gaande besparingen door verbetermaatregelen en het doorschuiven en waar mogelijk faseren van investeringen. Een aantal maatregelen van het Aanvalsplan zijn verwerkt in de bouwgrondexploitaties en de BoVo-investeringen (gecombineerd met de investeringen Grote Werken) ten behoeve van de begroting 2013. In het najaar zal dit nog een vervolg krijgen aan de hand van een actieplan waarin onder andere de denktank een belangrijke rol speelt.

Alle bouwgrondexploitaties zijn ten behoeve van de begroting 2013 herzien en geactualiseerd. Ten opzichte van de jaarrekening 2011 zijn de volgende uitgangspunten aangepast:

	Begroting 2013	Jaarrekening 2011	Vershil
Woningbouwplanning en planning voor werklocaties	Versie 1 mei 2012	Versie 1 januari 2012	In versie 1 mei 2012 is de gronduitgifte met ca. 2 jaar vertraagd ten opzichte van versie 1 januari 2012
Rekenrente	3,2% op jaarbasis vanaf 2013	3,3% op jaarbasis vanaf 2013	0,1% lagere rente voor de bouwgrondexploitaties
Grondprijzen per m2	Grondprijzen per 1 april 2012: * 302 euro/ m2 * 346 euro/ m2 * 390 euro/ m2 * 454 euro/ m2	Grondprijzen per 1 april 2011: * 315 euro/ m2 * 361 euro/ m2 * 407 euro/ m2 * 434 euro/ m2	Grondprijzen zijn per 1 april 2012 volgens NVM-cijfers met 4,1% gedaald.
Afdracht Bovenwijkse Voorzieningen	Circa € 10.850 per woningequivalent	Circa € 8.912 per woningequivalent	Circa € 1.938 lagere afdracht per woningequivalent aan BoVo

Relatie met Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken

De doorrekening van BoVo is gebaseerd op de rekenmethodiek conform de Grondexploitatiewet (onderdeel Wro). In het kort betekent dit dat in eerste instantie aangetoond moet worden dat een project voldoet aan de criteria "Bovenwijks" (toerekenbaarheid). Vervolgens is bepaald welke afzonderlijke BGE's 'voordeel' (profijtbeginnsel) van het project hebben en in welke mate (proportionaliteit). De gehanteerde rekeneenheid is hierbij het zogenaamde woningequivalent. Hierbij zijn bedrijven, winkels en kantoren teruggerekend naar woningenaantallen. Omdat in veel gevallen ook de bestaande bebouwing geheel of gedeeltelijk profijt heeft van het nieuwe project (bijvoorbeeld een verbreding van een bestaande hoofdweg) zullen bestaande woningen eveneens meegewogen worden. Tenslotte ontstaat een verdeling van de netto kosten tussen de nieuwe BGE's en de bestaande woningen. De kosten ten laste van de afzonderlijke BGE's worden doorgerekend in de bouwgrondexploitaties als kosten bovenwijkse voorzieningen, terwijl het aandeel voor de bestaande bebouwing ten laste gebracht wordt van de Algemene Vrije Reserve.

Ten behoeve van het opstellen van de begroting 2013 heeft een volledige doorrekening plaatsgevonden van zowel de matrix BoVo, de afzonderlijke BGE's en het Meerjarenperspectief BGE. Bij deze doorrekening zijn enkele belangrijke uitgangspunten gehanteerd die hieronder zijn benoemd.

- In de huidige doorrekening van de berekening BoVo zijn voornamelijk investeringsprojecten meegenomen waarover eerder besluitvorming heeft plaatsgevonden waarvoor financiële dekking is gegarandeerd. Het gaat om een berekening van een bijdrage voor BoVo per woning, waarbij rekening is gehouden met subsidies. De fasering van de projecten is nauwkeurig bekeken.

Hierbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de uitgangspunten in het coalitieprogramma en het Aanvalsplan Crisisaanpak woon- en werklocaties. De gemiddelde bijdrage in deze opzet komt uit op € 8.912,- per woningequivalent in plaats van € 10.875,- vorig jaar.

- Slechts daar waar er een werkelijke beschikking omtrent te verkrijgen subsidies reeds aanwezig is of binnenkort verwacht wordt zijn de subsidiebedragen meegenomen.
- Voor zover een feitelijk bijdrage van derden aan het fonds BoVo en de reserve grote werken worden verwacht zijn deze ook meegenomen.
- Bij het bepalen van de inkomsten uit de diverse BGE's is met betrekking tot de planning een meer realistisch scenario toegepast. Zo zijn de verwachte inkomsten uit de op dit moment nog niet in exploitatie genomen complexen niet opgenomen en zijn de inkomsten uit de in exploitatie genomen BGE's zo vroeg mogelijk gepland.

Bouwgrondexploitatie Zilverackers Algemeen

Op basis van kaartinformatie en het gemeentelijke programma 'Atlas' zijn de gronden van de bouwgrondexploitatie Zilverackers Algemeen onderzocht. Per individueel perceel is onderzocht hoeveel m² kan worden toegerekend aan de bouwgrondexploitatie middels het opmeten van de oppervlakte van het perceel gebaseerd op de daadwerkelijke verwervingswaarde. Bij de jaarrekening 2011 zijn reeds grondkosten overgeboekt naar de diverse projecten, met uitzondering van het project Aansluiting A67. Bij de jaarrekening 2012 zal de overboeking naar het project Aansluiting A67 plaatsvinden voor een bedrag van ca. € 3,8 miljoen.

Op basis van een berekening van de waarde van de grond van de ontwikkellocatie Zilverackers Algemeen (Zilverbeek) bleek dat de bouwgrondexploitatie een aanvullende afboeking behoeft voor een bedrag van € 3.241.107. Dit bedrag wordt bij de jaarrekening 2012 afgeboekt van de BGE Zilverackers Algemeen en komt ten laste van de algemene reserve. De boekwaarde van de BGE Zilverackers Algemeen is zodoende gefaseerd afgeboekt van circa € 27,8 miljoen bij de jaarrekening 2010 naar € 9,7 miljoen bij de jaarrekening 2012.

Verwacht resultaat BGE 2013-2025

Inleiding

In dit hoofdstuk zal ingegaan worden op het verwachte resultaat in de begrotingsperiode 2013-2016 en de aansluiting bij de primaire begroting (§ 3.2). Daarnaast zal een doorkijk gegeven worden in de periode tot en met 2025 (§ 3.3). Tenslotte wordt er middels een verschillenanalyse aangegeven wat de verschillen in de resultaten zijn met betrekking tot de begroting 2012 en de begroting 2013 (§ 3.4).

Verwacht resultaat BGE's in de periode 2013-2016

Door de huidige economische crisis zijn niet alleen verschuivingen in de planning aangebracht maar zijn ook de resultaten bijgesteld. In bijlage 3 worden de opbrengsten van de bouwgrondexploitaties weergegeven. Deze opbrengsten bestaan voornamelijk uit verkoop door gronduitgifte, maar ook uit bijdragen in de vorm van subsidies en exploitatiebijdragen. Met nadruk wordt gesteld dat de in de bijlage opgenomen betalingsmomenten deskundige inschattingen betreffen. De markt is dermate onzeker dat er op dit punt geen garanties zijn te geven.

Op basis van de ingeschatte betalingsmomenten zijn de bouwgrondexploitaties aangepast, rekeninghoudend met de laatste versie van het woningbouwprogramma per 1 mei 2012. Voor de begrotingsperiode wordt het volgende resultaat verwacht:

	Winstgevend 2011 (begroting 2012)	Winstgevend 2012 (begroting 2013)	Mutatie in vrije reserve na bijstelling
2012	5.445.255	333.829	-5.111.426
2013	6.281.714	0	-6.281.714
2014	6.364.683	0	-6.364.683
2015	13.536.057	4.693.900	-8.842.157
2016	504.816	6.500.000	5.995.184
Totaal 2013-2016	26.687.270	11.193.900	-15.493.370

Tabel 4: Verwacht resultaat bouwgrondexploitaties 2012-2016

Bij bovenstaande tabel worden de volgende kanttekeningen gemaakt:

- De komende jaren zijn er naar verwachting geen winsten uit de bouwgrondexploitaties te verwachten als gevolg van afsluiten complexen.
- In 2015 zal er naar verwachting een winst aan de vrije reserve kunnen worden toegevoegd. Deze winst is grotendeels afkomstig door het nemen van een tussentijdse winstneming à € 4,5 miljoen van de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat.
- In 2016 zal er naar verwachting een tussentijdse winstneming à € 2,0 miljoen worden genomen uit het complex Koningshoeven en een tussentijdse winstneming à € 4,5 miljoen uit het complex Noordrand Meerstraat.

De BGE's die naar verwachting worden afgesloten;

- In 2012: Mira, Run 2000 Bouweducatiegroep (BEG) en Run 6700 ASML wijzigingsplan
- In 2013: Geen bouwgrondexploitaties
- In 2014: De Plaatse
- In 2015: Schippershof, Leuskenhei, Dorpstraat 86/88 en Alm-Phoenix
- In 2016: Geen bouwgrondexploitaties

Verlieslatende complexen

Op basis van de huidige inzichten zullen onderstaande bouwgrondexploitaties worden afgesloten met een negatief eindresultaat:

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Verlieslatende bge (begroting 2012)	Verlieslatende bge (begroting 2013)	Mutatie in vrije reserve na bijstelling
908900 De Plaatse	-288.569	-387.217	-98.648
909900 Mira	0	-149.615	-149.615
910100 Centrum 1e fase	0	-2.779.707	-2.779.707
910200 Run 2000	-2.634.848	-3.159.903	-525.055
913400 Alm-Phoenix	-71.661	-115.504	-43.843
Totaal	-2.995.078	-6.591.946	-3.596.868

Tabel 5: Verlieslatende complexen

Het bedrag van € 6.591.946 uit tabel 5 is de actuele voorziening van de verlieslatende complexen naar aanleiding van de actualisatie van de BGE's. Dit bedrag wordt in 2012 in één keer gefixeerd in de vrije reserve in verband met het voorzichtigheidsprincipe. Het bedrag ten behoeve van verlieslatende complexen is ten opzichte van vorig jaar fors hoger met name doordat de financiële resultaten van de bouwgrondexploitaties centrum 1e en 2e fase niet meer worden samengevoegd. Hierdoor is een voorziening noodzakelijk voor centrum 1^e fase.

Doorkijk naar de periode 2017 tot en met 2025

In de periode 2017 tot en met 2025 zullen de overige bouwgrondexploitaties naar verwachting worden afgesloten met het volgende resultaat in jaren. Hierbij moet worden opgemerkt dat het eindwaarden betreffen excl. tussentijdse winstnemingen.

Winstgevend 2012 (begroting 2013)	
2017	0
2018	1.023.291
2019	5.090.487
2020	501.060
2021	0
2022	0
2023	0
2024	6.503.803
2025	12.779.464
Totaal 2017-2025	25.898.105

Tabel 6: Verwacht resultaat van de BGE in de jaren 2017-2025

De BGE's die naar verwachting worden afgesloten na 2016 zijn:

- In 2017: Geen bouwgrondexploitaties
- In 2018: Slot-oost en Noordrand Meerstraat
- eindwaarde is excl. tussentijdse winstneming Noordrand Meerstraat à € 13 miljoen
- In 2019: Zilverackers Oerle-zuid, Centrum 1e en 2e fase, Noordrand Zandven en Run 1000
- eindwaarde is excl. tussentijdse winstneming Noordrand Zandven à € 3,6 miljoen
- In 2020: Koningshoeven
- eindwaarde is excl. tussentijdse winstneming à € 7,5 miljoen
- In 2021: Geen bouwgrondexploitaties

- In 2022: Run 2000
- In 2023: Geen bouwgrondexploitaties
- In 2024: Zilverackers De Drie Dorpen en Zilverackers Hoogackers
- In 2025: Habraken

Deze periode kenmerkt zich als een periode waarin veel grote investeringen op het gebied van groene zones en infrastructuur centraal staan, die inmiddels via de Voorziening BoVo en direct op de diverse bouwgrondexploitaties zullen drukken.

Bovenstaand resultaat van de bouwgrondexploitaties leiden tot een beeld dat er in de periode 2017-2025 vanuit de bouwgrondexploitatie minder dan gebruikelijke financiële ruimte zal zijn voor toevoegingen aan de algemene reserve tevens als gevolg van de tussentijdse winstnemingen uit de BGE's Noordrand Meerstraat, Noordrand Zandven en Koningshoeven van totaal € 13,1 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2012 zijn de financiële resultaten in de tijd naar achteren geschoven.

Verschillen begroting 2012 versus begroting 2013

In deze paragraaf wordt aangegeven wat de verschillen zijn met betrekking tot de eindwaarden van de afzonderlijke In Exploitatie Genomen Bouwgrondexploitaties (incl. tussentijdse winstnemingen) behorende bij de begroting 2012 en de begroting 2013. In de onderstaande tabel zijn de huidige BGE's opgenomen en zijn de BGE's die bij de jaarrekening 2011 zijn afgesloten niet meer opgenomen.

Financieel resultaat

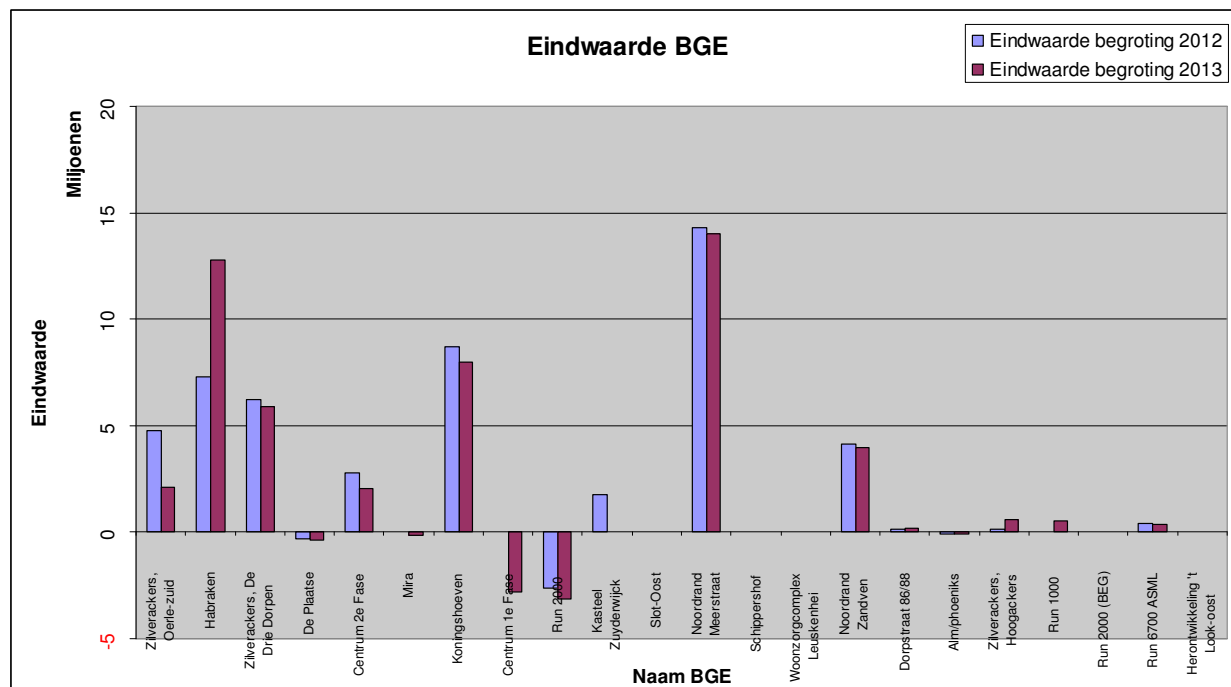
Het financiële resultaat (eindwaarde incl. tussentijdse winstnemingen) van de afzonderlijke In Exploitatie Genomen Bouwgrondexploitaties behorende bij de programmabegroting 2013 bedraagt: € 43.933.889 voordelig. Bij de programmabegroting 2012 werd uitgegaan van een financieel resultaat ter grootte van € 47.725.928 voordelig incl. tussentijdse winstnemingen).

IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (IEG)			Eindwaarde Begroting 2012	Eindwaarde Begroting 2013 tbv pressure cooker	Vershil
Complex	Projecten	IEG			
905500	Zilverackers, Oerle-zuid	IEG	4.786.445	2.112.173	-2.674.272
908200	Habraken	IEG	7.299.408	12.779.464	5.480.056
908500	Zilverackers, De Drie Dorpen	IEG	6.215.108	5.912.024	-303.084
908900	De Plaatse	IEG	-288.569	-387.217	-98.648
909700	Centrum 2e Fase	IEG	2.774.307	2.070.006	-704.301
909900	Mira	IEG	31.714	-149.615	-181.329
910000	Koningshoeven	IEG	8.727.644	8.001.060	-726.584
910100	Centrum 1e Fase	IEG	0	-2.779.707	-2.779.707
910200	Run 2000	IEG	-2.634.848	-3.159.903	-525.055
911100	Kasteel Zuyderwijck	IEG	1.764.683	0	-1.764.683
911400	Slot-Oost	IEG	0	-0	-0
911800	Noordrand Meerstraat	IEG	14.278.811	14.023.291	-255.520
912100	Schippershof	IEG	0	18.243	18.243
912500	Woonzorgcomplex Leuskenhei	IEG	0	0	0
913000	Noordrand Zandven	IEG	4.168.371	3.971.229	-197.142
913300	Dorpstraat 86/88	IEG	157.246	175.657	18.411
913400	Alm/phoeniks	IEG	-71.661	-115.504	-43.843
913500	Zilverackers, Hoogackers	IEG	107.237	591.780	484.543
914100	Run 1000	IEG	0	537.079	537.079
914400	Run 2000 (BEG)	IEG	0	0	0
916700	Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML	IEG	410.032	333.829	-76.203
917100	Herontwikkeling 't Look-oost	IEG	0	0	0
Subtotaal			47.725.928	43.933.889	-3.792.039

Tabel 7: Eindwaarde BGE's begroting 2011 en begroting 2012

Het verschil tussen het financiële resultaat van de BGE's bij de begroting 2013 en de begroting 2012 is € 3.792.039 nadeliger.

Tabel 8 geeft een overzicht van de eindwaarde van de BGE's (IEG's) incl. winstnemingen.

Tabel 8: Eindwaarde bouwgrondexploitaties (IEG's) begroting 2012 en begroting 2013

Op basis van bovenstaande tabel blijkt dat:

- de bouwgrondexploitaties van de woningbouwprojecten Koningshoeven en Noordrand Meerstraat het meest winstgevend zijn;
- de projecten centrum 1^e fase en Run 2000 financieel met meest verlieslatend zijn;
- de eindwaarde van het project Habraken is bij de begroting 2013 aanzienlijk hoger dan bij de jaarrekening 2011. In de jaarrekening 2011 werd nog gerekend middels een calculatie voor bouw- en woonrijpmaken van het jaar 2008. Ten behoeve van de begroting 2013 is een nieuwe calculatie opgesteld dat totaal 5,6 miljoen euro voordeliger is als gevolg van bijgestelde civiel- en cultuurtechnische prijzen, de rente en de plankosten. Bij de jaarrekening 2011 werd er voor Habraken rekening gehouden met een kostenpost van 14,4 miljoen ten behoeve van bouw- en woonrijpmaken van het plangebied. Ten behoeve van het aanvalsplan in het kader van de begroting is deze kostenpost door de gemeente herzien. De nieuwe calculatie gaat uit van een bedrag ter grootte van 8,8 miljoen euro.

Systematiek en economische ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden een aantal algemene gegevens behandeld, zoals de normen waarop reserves worden bepaald en de algemene economische context waarbinnen deze herziening is opgesteld.

De bouwgrondexploitaties zijn doorgerekend op prijspeildatum 01-01-2012 tenzij nadrukkelijk anders vermeld. Alle bouwgrondexploitaties gaan uit van een netto contante waarde per 01-01-2012. Begin 2012 zijn, na afstemming in de organisatie, door het college van Burgemeester en Wethouders de parameters voor de bouwgrondexploitaties ter vaststelling aangeboden. De parameters zijn:

- Rente 3,8 % in 2012 en 3,2% per jaar vanaf 2013
- Kostenstijging 0 % per jaar tot 2016, vanaf 2017 bedraagt dit 2 % per jaar
- Opbrengstenstijging 0 % per jaar tot 2016, vanaf 2017 bedraagt dit 2 % per jaar

De bouwgrondexploitaties zijn met bovenstaande parameters ten behoeve van de begroting 2013 doorgerekend.

Als uitgangspunt voor de afzonderlijke bouwgrondexploitaties is uitgegaan van de rapportage "Voortgang woningbouwplanning en bedrijfskavelprogramma 1 mei 2012". Voor zover nieuwe inzichten een reëler beeld geven, zijn deze verwerkt in afzonderlijke bouwgrondexploitaties.

Bij het opstellen van deze financiële positie zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Jaarlijks wordt bekeken welke lopende bouwgrondexploitaties afgesloten kunnen worden. Dit houdt in dat er geïnventariseerd wordt of nagenoeg alle activiteiten zijn afgerond. Als er geen opbrengsten meer verwacht worden en de nog te maken kosten zijn af te bakenen, dan wordt het complex afgesloten en wordt eventueel een bedrag van het resultaat in mindering gebracht voor de afbouw van het complex. Hiervoor is een voorziening "afbouw complexen" ingesteld die door de afdelingen BOR en Planrealisatie wordt beheerd. In hoofdstuk 2 is hier nader op ingegaan.
- Het resultaat van afzonderlijke complexen wordt pas toegevoegd aan de algemene reserve als het complex is afgesloten. Tenzij een tussentijdse winstneming, gezien de ontwikkeling van de boekwaarde, verantwoord is.
- Als blijkt dat de fasering van de uitvoering van een plan anders verloopt dan voorzien, is het mogelijk een complex te splitsen dan wel samen te voegen tot één administratieve eenheid. Hiervan is echter op dit moment geen sprake.
- Er worden geen verliesgevende bouwgrondexploitaties gestart, zonder dat de Raad hier voorafgaand aanvullende dekkingsmiddelen voor heeft aangegeven.
- Jaarlijks worden de risico's in de lopende complexen ingeschat. Voor zover deze risico's de begrote resultaten overschrijden wordt hiervoor een bedrag in de risicoreserve opgenomen, zie hoofdstuk 2.
- De Raad kan vanuit de algemene begroting integraal afwegen wat te doen met het resultaat van de bouwgrondexploitatie. In dit rapport worden geen voorstellen gedaan ten aanzien van de noodzakelijke risicoreserveringen.

De afzonderlijke bouwgrondexploitaties

Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken zijn de algemene financiële resultaten en de uitgangspunten besproken. Aan de basis van deze gegevens liggen de grondexploitatieberekeningen van de in exploitatie genomen plannen van de afzonderlijke projecten. Deze projecten worden in dit hoofdstuk besproken.

Uiteraard is er door de huidige economische crisis voor de bouwgrondexploitatie veel veranderd dan wel aan het veranderen. De door de economische crisis voortvloeiende vraaguitval naar duurdere en (in de Veldhovense situatie) gestapelde woningen, bedrijfskavels en de stagnerende markt van winkels, kantoren en commerciële voorzieningen maakt dat ontwikkelingen erg snel kunnen en zullen veranderen. Meer dan ooit zijn de opgenomen berekeningen en de hieronder beschreven toelichtingen een momentopname geworden.

De bouwgrondexploitaties

De afzonderlijke bouwgrondexploitaties zijn onder te verdelen in Niet In Exploitatie Genomen bouwgrondexploitaties (kortweg N.I.E.G.) en In Exploitatie Genomen bouwgrondexploitaties (I.E.G.). Niet In Exploitatie Genomen bouwgronden zijn gronden waar over het algemeen nog geen concrete kostprijsopzet voor bestaat. Daarnaast is er nog geen sprake van de start van het vervaardigingsproces (de schop daadwerkelijk in de grond). Wel zijn er eerste ideeën over mogelijke ontwikkelingen (er worden dus plankosten gemaakt) en (strategische) aankopen kunnen geboekt worden. Bij particuliere ontwikkelingen worden exploitatieovereenkomsten gesloten. Hierdoor ontstaan verplichtingen en is een administratief complex noodzakelijk. Specifieke plannen waarvoor geen grondtransactie nodig is, worden niet in deze nota "Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties" behandeld. Deze plannen worden verantwoord onder het Product 650145 bestemmingsplannen.

Tevens is er sprake van een 'BGE' onder de naam 900000 Algemeen Beheer waar algemene kosten jaarlijks op geboekt worden. Hierbij valt te denken aan kosten voor planeconomische werkzaamheden die niet aan een complex zijn toe te rekenen. Aan het eind van het jaar worden de kosten van Algemeen Beheer, middels een verdeelsleutel, toegerekend naar de diverse bouwgrondexploitaties.

Hierna volgt een toelichting van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties. Bij de beschrijving van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties wordt achtereenvolgens ingegaan op de inleiding van het project (zoals de locatie van het project binnen de gemeente), de huidige stand van zaken en de financiën.

905500 Zilverackers Oerle-zuid

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Zilverackers Oerle-zuid is de eerste woningbouwlocatie van het project Zilverackers. In Oerle-zuid is tevens een voorzieningencluster gepland.

Stand van zaken

Alle grond in het plangebied is inmiddels in eigendom van de gemeente. Door de gemeenteraad is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Start bouw is naar verwachting in 2012 / 2013. In het kader van het Aanvalsplan Crisisaanpak Woon- en Werklocaties is de realisatie en verkoop in de tijd naar achteren gefaseerd.

Financiën

De totale kosten bedragen ca. € 26,3 miljoen. Hiervan is inmiddels ca. € 19,8 miljoen gerealiseerd. Dit is minder dan vorig jaar omdat er in 2011 een correctie op de post verwerving heeft plaatsgevonden. Er is nog voor ca. € 6,5 miljoen aan kosten geraamd. Vorig jaar was er nog voldoende financiële ruimte zodat er een tussentijdse winstneming opgenomen was. Deze is komen te vervallen.

Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 31,8 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de te verkopen bouwgrond en de opbrengst van de verkoop van een te handhaven pand. De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2019 afgesloten kan worden met op eindwaarde een positief saldo van ca. € 2,1 miljoen.

908200 Habraken

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Habraken heeft betrekking op de ontwikkeling van een bedrijventerrein, gelegen ten noordwesten van de kern van Veldhoven. Het plan bevindt zich inmiddels in de realisatiefase.

Stand van zaken

De ontwikkeling van het openbaar gebied in bedrijventerrein Habraken verloopt voorspoedig, de eerste twee van de vijf fasen zijn bouwrijp gemaakt. De verkoop van de kavels valt echter tegen. Mede daarom is ten behoeve van de begroting 2013 een nieuwe fasering voor het bouw- en woonrijp maken en een nieuwe fasering voor de uitgifte van de kavels bepaald. Als gevolg van de huidige economische situatie is de fasering van het bouw- en woonrijp maken en de uitgifte van kavels een aantal jaar doorgeschoven. In totaal is er in Habraken 51 hectare uitgeefbaar gepland.

In het meest westelijke deel komt de bedrijfsverplaatsing van de firma Schippers. De onderhandelingen hiervan zijn begin 2012 succesvol afgerond. Daarnaast wordt er momenteel een plan van aanpak opgesteld om de verkoop van grond te stimuleren. In het voorjaar 2012 heeft de gemeente het Aanvalsplan opgesteld. Dit plan is opgesteld om dat in verband met de economische crisis die grote gevolgen heeft voor de woningmarkt en het bedrijfsleven. Er vindt stagnatie van de uitgifte plaats. Op de bedrijventerreinenmarkt lijkt eerder sprake van afstel dan van uitstel. In dit kader zijn er op regionaal niveau, stedelijk gebied Eindhoven, afspraken gemaakt.

In de regio is, net als elders in het land, een overaanbod aan bedrijfslocaties en bedrijventerreinen. De economie in deze regio groeit nog steeds, maar er zijn jarenlang te veel plannen gemaakt voor bedrijventerreinen. Voor de komende jaren wordt een reële vraag van 172 hectaren bedrijventerreinen verwacht in het stedelijk gebied van regio Eindhoven. Dit strookt niet met het potentiële aanbod van 641 hectaren. Er zal worden ingezet op een regionale gezamenlijke aanpak om dit overaanbod te lijf te gaan.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 63,3 miljoen waarvan reeds € 47,2 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 81,2 miljoen waarvan reeds € 9,5 miljoen is

gerealiseerd. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2025 met een positief resultaat van ca. € 12,8 miljoen. Voorlopig is er (nog) geen tussentijdse winstneming opgenomen in verband met de complexiteit en de lange looptijd van het plan. De eindwaarde van het project Habraken is bij de begroting 2013 aanzienlijk hoger dan bij de jaarrekening 2011. In de jaarrekening 2011 werd nog gerekend middels een calculatie voor bouw- en woonrijpmaken van het jaar 2008. Ten behoeve van de begroting 2013 is een nieuwe calculatie opgesteld dat 5,6 miljoen euro voordeliger is.

908500 Zilverackers De Drie Dorpen

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Zilverackers De Drie Dorpen heeft betrekking op een uitleglocatie gelegen in het westen van de gemeente Veldhoven. Het project bestaat uit De Drie Dorpen die van elkaar gescheiden worden door groenstroken. Na Oerle-zuid zal 'Huysackers' als eerste van De Drie Dorpen ontwikkeld worden. Huysackers is het meest westelijk gelegen dorp van De Drie Dorpen. In totaal zijn er in Zilverackers De Drie Dorpen 1468 woningen gepland. Daarnaast zijn er onder meer een sporthal, een Multi Functionele Accommodatie, een kinderboerderij, een sportveld, en diverse andere voorzieningen gepland.

Stand van zaken

In 2011 is het globale exploitatieplan en het globale bestemmingsplan onherroepelijk geworden. In 2012 is het exploitatieplan herzien en door de Raad vastgesteld. Daarnaast is het stedenbouwkundige ontwerp voor Huysackers vastgesteld. Op basis van dit stedenbouwkundige ontwerp is de exploitatie van het dorp Huysackers doorgerekend. De fasering van het plan is op basis van de huidige inzichten getemporiseerd.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 117,7 miljoen. Hiervan is inmiddels ca. € 45,0 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor ca. € 72,7 miljoen aan kosten geraamd. In hoofdzaak bestaat dit laatstgenoemde bedrag uit de geraamde kosten voor de resterende verwervingen, het bouw- en woonrijp maken, plankosten, afdracht aan BOVO en het financieringsfonds en rente. Op deze bedragen is door de aard van de investeringen invloed mogelijk. Er zijn geen tussentijdse winstnemingen gepland.

Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 143,2 miljoen. Hiervan is inmiddels € 0,5 miljoen gerealiseerd. Het bedrag van € 0,5 miljoen bestaat uit huur- en pachtopbrengsten. Er is nog voor ca. € 142,7 miljoen aan opbrengsten geraamd. Dit bedrag bestaat uit de nog te verkopen bouwgronden en vanwege de temporisering nog te verwachten verdere opbrengsten uit pacht en huur.

De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2024 afgesloten kan worden met een positief saldo op eindwaarde van ca. € 5,9 miljoen.

908900 De Plaatsse

Inleiding

De bouwgrondexploitatie De Plaatsse had betrekking op de ontwikkeling van een 5-tal appartementen aan het plein De Plaatsse gelegen in Veldhoven-Dorp. Het bestemmingsplan is onherroepelijk.

Stand van zaken

Het project hangt nauw samen met de uitvoering van de opknapwerkzaamheden van het aangrenzende park. Een bijbehorend plein is reeds aangelegd en valt buiten de bouwgrondexploitatie. In het verleden is het project op de markt gezet middels een prijsvraag. De deelnemers aan de prijsvraag zullen formeel op de hoogte worden gesteld dat de prijsvraag niet doorgaat. Inmiddels ligt er een nieuw initiatief voor een

horecagelegenheid. Het bestemmingsplan moet daarvoor gewijzigd worden. In samenspraak met de ontwikkelaar wordt bekeken of dit mogelijk is.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,5 miljoen waarvan reeds € 0,3 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,1 miljoen bij de invulling van horeca. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2014 op eindwaarde met een negatief resultaat van bijna € 0,4 miljoen. De eindwaarde is daarmee iets negatiever geworden.

909700 Centrum 2e fase/910100 Centrum 1e fase

Inleiding

In 2009 is in nauw overleg met de Raad het centrumontwikkelingsplan voor de gemeente Veldhoven opgesteld. In dit plan is een integraal eindbeeld voor het hele centrum van Veldhoven opgenomen. Binnen de kaders van het Centrumontwikkelingsplan is in overleg met de ontwikkelaar een stedenbouwkundige verkenning voor de uitbreiding van de Citypassage opgesteld; deze gaat uit van de toevoeging van ca. 6500 m2 detailhandel, ca. 65 woningen en een parkeergarage. Deze stedenbouwkundige verkenning is gepresenteerd op een tweetal informatiebijeenkomsten op 25 juni. Ook voor de noordelijke entree is binnen de kaders van het centrumontwikkelingsplan een stedenbouwkundige verkenning uitgevoerd; hierbij is de ontwikkelaar betrokken.

Stand van zaken

Op basis van het oude programma was er winst voorzien en ook het nieuwe programma biedt een gunstig financieel perspectief. Op basis van de stedenbouwkundige studie is de gemeente in gesprek met de ontwikkelaar over de uitbreiding van de passage; gezamenlijk zal er een risicodragende partij voor de ontwikkeling van het woningbouwprogramma worden gezocht. Met name het woningbouwprogramma en de daarbij behorende grondwaarde vragen nog om een uitwerking. Verwacht wordt dat rond de zomer van 2013 hierover uitsluitel is en een Samenwerkingsovereenkomst met partijen kan worden gesloten.

De laatste stedenbouwkundige studie van de eerste fase gaat uit van de realisatie van 3 gebouwen met daarin in totaal 96 appartementen in het goedkope segment en 60 zorgeenheden; verder is in totaal 1200 m2 commerciële ruimte opgenomen. De Schalm zal worden ingepast. Deze stedenbouwkundige verkenning is gepresenteerd op een tweetal informatiebijeenkomsten op 25 juni.

Samen met de ontwikkelaar onderzoekt de gemeente momenteel de marktkansen van dit programma, de daarbij behorende grondwaarde en de gevolgen voor de (gemeentelijke) BGE. Er wordt gezocht naar het optimaliseren van het programma en de gemeentelijke investeringen om een beter financieel resultaat te kunnen bereiken. Naar verwachting zal de gemeente voor het einde van het jaar hier meer zicht op hebben. Op basis daarvan zullen er afspraken met de ontwikkelaar worden vastgelegd. Deze stedenbouwkundige studie is nog niet verwerkt in de bouwgrondexploitatie en de berekeningen BoVo. In de berekening is nog uitgegaan van 54 woningen en 1500 m2 commercieel.

Financiën

De totale kosten van fase 2 bedragen ca. € 5,9 miljoen waarvan reeds € 1,0 miljoen is gerealiseerd. Diverse kosten voor de parkeergarage en de kwaliteitsslag in het openbaar gebied zijn daarin niet meegenomen. De totale opbrengsten bedragen ca. € 7,7 miljoen waarvan reeds € 0,5 miljoen is gerealiseerd. Daarbij past de kanttekening dat met name de opbrengsten van de woningbouw dus nog aan de markt getoetst dienen te worden. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2019 op eindwaarde met een positief resultaat van ca. € 2,0 miljoen. Totale kosten voor fase 1 bedragen ca. € 4,2 miljoen waarvan reeds € 1,4 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 2,0

miljoen waarvan reeds € -0,2 miljoen is gerealiseerd. Op basis van dit nieuwe programma en de huidige inzichten van de markt sluit deze BGE in 2019 op eindwaarde met een negatief resultaat van ca. € 2,8 miljoen.

In het verleden waren de BGE's 910100 Centrum 1ste fase en 909700 Centrum 2de fase geconsolideerd (opgeteld). In de jaarrekening 2011 was een gezamenlijk negatief resultaat van € 1,4 miljoen opgenomen. Om meer inzicht te geven in de BGE en omdat het twee losse ontwikkelingen betreft, zijn ze afzonderlijk in beeld gebracht.

909900 Mira

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Mira heeft betrekking op de herontwikkeling van een winkelcentrum (Zonderwijk) en bijbehorende nieuwbouwappartementen. De herontwikkeling is nagenoeg afgerond. Het winkelcentrum is gerevitaliseerd door middel van sloop en nieuwbouw en tevens is het openbaar gebied heringericht. Er zijn drie appartementengebouwen (max. 74 koop- en huurappartementen) gerealiseerd.

Stand van zaken

Met Urban Interest –de ontwikkelaar van de Mira- is in 2008 een projectovereenkomst getekend. Hierin zijn principeafspraken met de marktpartij gemaakt over de bekostiging van o.a. de inrichting van het openbaar gebied. Gedurende de looptijd van het project zijn echter een aantal elementen uit de afspraken met Urban Interest op basis van voortschrijdend inzicht anders ingevuld. Verder zijn kostenposten komen te vervallen en bleek dat kosten op andere onderdelen te laag geraamd. Uiteraard is er heronderhandeld over de afwijkingen. De uitkomst hiervan is dat de ontwikkelaar een afkoopsom betaald voor de nog te realiseren kosten. Hierbij is het uitgangspunt dat eventuele kosten voor meerwerk voor rekening van de gemeente Veldhoven komen. Hieraan liggen diverse ramingen voor het woonrijp maken van het plangebied ten grondslag. Op dit moment wordt het laatste gedeelte van het openbaar gebied woonrijp gemaakt. Er zullen nog gesprekken met de marktpartij plaatsvinden omtrent een vergoeding van de ontstane meerkosten.

Financiën

De totale kosten bedragen ca. € 1,7 miljoen waarvan reeds € 1,2 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 1,6 miljoen waarvan reeds € 1,4 miljoen is gerealiseerd. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2012 met negatief resultaat ter grootte van € 0,1 miljoen.

910000 Koningshoeven

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Koningshoeven heeft betrekking op een woningbouwlocatie ten zuiden van de A67 nabij het congrescentrum Koningshof. Het betreft een voormalige scholenlocatie. Door nieuwbouw van de Kempen Campus kan deze locatie herontwikkeld worden tot een woningbouwlocatie. Na een prijsvraag in het jaar 2000 is een samenwerkingsovereenkomst met de ontwikkelaar getekend. Vanwege de moeilijke woningmarkt kwam de ontwikkelaar niet tot het (door hen gewenste) contractueel overeengekomen voorverkooppercentage. In goed overleg is besloten de samenwerking te beëindigen en zal de gemeente de grondverkoop zelf doen.

Stand van zaken

De planning is als volgt: bouwrijp maken vanaf 2013, uitgifte en woonrijp maken in de periode 2013-2019. Momenteel wordt de wijze van vermarkten van de kavels onderzocht.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 10,6 miljoen. Hiervan is inmiddels € 1,3 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor ca. € 9,3 miljoen aan kosten geraamd (waarvan € 7,5 miljoen tussentijdse geplande winstneming vanaf 2016).

Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 11,5 miljoen. Dit bedrag bestaat bijna volledig uit de nog te verkopen grond.

De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2020 positief kan worden afgesloten met een eindwaarde van ca. € 0,5 miljoen (excl. tussentijdse geplande winstnemingen).

In de gemeente Veldhoven zijn slechts enkele bouwgrondexploitaties die (op middellange termijn) substantiële winsten kunnen genereren terwijl de financiële risico's voor de gemeente gering zijn. Naast de bouwgrondexploitatie Koningshoeven is dat de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat.

910200 Run 1000 / 914100 Run 2000

Inleiding

De ontwikkeling van de Run 1000 / 2000 (Runport A2) komt voort uit het Masterplan bedrijventerrein De Run Veldhoven. Voor Runport A2 is in 2008 een ontwikkelingsplan en een bouwgrondexploitatie opgesteld onder meer ten behoeve van de subsidieaanvraag in het kader van de Budgetnota Ruimte. Om meer inzicht te geven zijn de ontwikkelingen in 2 aparte BGE's opgenomen, één voor ontwikkeling van nieuwbouw op een uitbreiding van De Run 1000 en één voor herstructurering van De Run 2000. Uiteraard is het project Runport integraal bekeken.

Stand van zaken

In samenwerking met de Brabantse Herstructureringsmaatschappij en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BHB/BOM) is de aanpak van deze herstructurering opgepakt. Tussen de gemeente Veldhoven en BHB/BOM is hiertoe in 2009 een overeenkomst gesloten, waarbij een financiële bijdrage van BHB is vastgelegd ter grootte van € 2,5 miljoen beschikbaar wordt gesteld onder de voorwaarde dat de gemeente een bedrag van € 3,7 miljoen investeert in herstructurering. Van de financiële middelen van de BHB is reeds € 1 mln. besteed aan verwerving van gronden op De Run 2000. Inmiddels is er een nadere uitwerking van de financiële haalbaarheid van deze plannen gemaakt en is afgesproken dat van deze financiële bijdrage € 1,5 miljoen zal doorschuiven naar mogelijk andere projecten in het gebied van de Run. Daarnaast ligt er een initiatief van een ontwikkelaar in het uitbreidingsgebied van De Run 1000 om nieuwbouw, middels een icon van Brainport, te realiseren. In dit kader loopt er ook een onderzoek naar de hotelfunctie. Een onderzoek naar de marktpotentie van deze locatie heeft nog geen verdere inzichten opgeleverd voor de doorrekening.

Op dit moment wordt een aanvullend onderzoek gedaan naar afzetmogelijkheden op de markt door de initiatiefnemer/ontwikkelaar.

Financiën

Totale kosten voor de Run 1000 bedragen ca. € 3,5 miljoen waarvan reeds € 0,4 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten voor de Run 1000 bedragen ca. € 4,1 miljoen waarvan reeds € 0 miljoen is gerealiseerd. Het eindresultaat van de Run 1000 bedraagt in 2019 naar verwachting op eindwaarde ca. € 0,5 miljoen positief.

Totale kosten voor de Run 2000 bedragen ca. € 10,1 miljoen waarvan reeds € 1,6 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten voor de Run 2000 bedragen ca. € 7,6 miljoen waarvan reeds € 2,2 miljoen is gerealiseerd. Het eindresultaat van de Run 2000 bedraagt in 2019 naar verwachting op eindwaarde ca. € 3,2 miljoen negatief.

Voor de Run 2000 zal een voorziening getroffen moeten worden. Dit is in overeenstemming met de afspraken omtrent het in exploitatie nemen van BGE's vanwege de subsidievoorwaarden van de BOM. De overige subsidieaanvragen zijn afgerond en hebben tot doel om een financieel sluitende exploitatie te verkrijgen. In 21 december 2010 heeft

het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie een beschikking gegeven voor € 1,1 miljoen voor het project Run-Veldhoven. De middelen, in het kader van de Fonds Economische Structuurgelden (FES), waren beschikbaar voor een beperkt aantal bedrijventerreinen van nationaal belang, zoals opgenomen in het Convenant Bedrijventerreinen 2010-2020.

911100 Kasteel Zuyderwijck (voorheen Springplank)

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Kasteel Zuyderwijck heeft betrekking op een woningbouwlocatie op de kruising Oortlaan en de Van Hulstlaan. Het betreft een voormalige locatie van een voorziening die inmiddels deels naar de Kempencampus is verplaatst. Door middel van een prijsvraag in het jaar 2000 is als samenwerkingspartner Brabavast/ Woonbedrijf gekozen. In het plan zijn 110 appartementen, een apotheek, medische voorzieningen en een ruimte voor een gemeenschapshuis gepland.

Stand van zaken

Vanwege de economische crisis is het plan door de ontwikkelcombinatie niet in ontwikkeling genomen.

Woningstichting Aert Swaens en Woningstichting Woonbedrijf hebben aangegeven gezamenlijk een visie op te willen stellen waarin de wijkbehoeftes zijn opgenomen. De locatie van Kasteel Zuyderwijck zal hierin worden opgenomen. Op basis van de visie voor de wijk en voor Kasteel Zuyderwijck kan bepaald worden wat het vervolg van dit project zal zijn.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,5 miljoen wat grotendeels is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan nog niets is gerealiseerd. Op basis van de veranderde inzichten is het eindresultaat van deze BGE op € 0,- gezet.

911300 WOB terrein dorpstraat (N.I.E.G.)

Inleiding

Het project WOB terrein betreft een centraal in Veldhoven gelegen potentiële ontwikkellocatie tussen de bestaande bebouwing en aan twee kanten ontsloten door respectievelijk de Dorpstraat en de Kerkakkerstraat. De naam van de bouwgrondexploitatie is ontleend aan de voormalige eigenaar van het terrein, het Waterbedrijf Oost Brabant.

Stand van zaken

De gemeente heeft het volledige eigendom van de locatie. Ambtelijk is er gewerkt aan een concept verkaveling.

Financiën

Omdat het een Niet In Exploitatie Genomen (kortweg N.I.E.G.) BGE betreft is er vooralsnog geen berekening noodzakelijk. De aanwezige opstallen op het plangebied worden verhuurd. De jaarlijkse huuropbrengst is ongeveer gelijk aan de jaarlijkse rente die betaald moet worden over de boekwaarde. Er zijn reeds kosten gemaakt ter grootte van ca. € 1,6 miljoen. Daarnaast zijn er opbrengsten uit verhuur gerealiseerd van € 0,4 mln. Afgerond bedraagt de boekwaarde per 1-1-2012 ca. € 1,1 mln. Omdat het project een N.I.E.G. betreft, is het saldo op eindwaarde € 0 gezet.

911400 Slot-Oost

Inleiding

Het project Slot-Oost heeft betrekking op een woningbouwlocatie in het noordoosten van de gemeente die omsloten wordt door de Heerbaan, de Heistraat en een bestaande woonwijk.

Stand van zaken

De gemeente heeft vrijwel alle grond in het plangebied in eigendom, met uitzondering van een inmiddels gesloopte drukkerij en de grond onder een nutsvoorziening. De grond van de voormalige drukkerij is in eigendom van ontwikkelaar AM. De gemeente en AM zijn niet tot formele samenwerking kunnen komen.

Financiën

Het saldo op eindwaarde (2021) is op € 0 gezet. Vanwege de lange looptijd van het project en omdat het gedurende die looptijd een weerbarstig project is gebleken, is ervoor gekozen om het project met het resultaat € 0 op te nemen.

911800 Noordrand Meerstraat

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat betreft een woningbouwlocatie, inclusief een Multi Functionele Accommodatie en een winkel, gelegen in het noorden van de gemeente Veldhoven. Het is het laatste deel van het project Noordrand.

Stand van zaken

In het gebied moet nog een aankoop door de gemeente plaatsvinden. Het betreft de aankoop van de kwekerij Muijderman. Afgezien van dat deelgebied is het hele gebied bouwrijp gemaakt. Inmiddels is ongeveer 60% van de gronden verkocht en bebouwd. Het openbare gebied is voor zover noodzakelijk woonrijp gemaakt. Door de economische crisis is het voor projectontwikkelaars moeilijk gebleken om projecten op de markt te zetten. In overleg met de diverse samenwerkingspartners wordt op dit moment geprobeerd de gegunde projecten vlot te trekken. Dit blijkt in de praktijk altijd specifiek maatwerk. In de gestapelde woningbouwprojecten is geen vooruitgang geboekt. Wel zijn 2 grondgebonden projecten op de markt gezet. Daarnaast is het de verwachting dat -op de huidige locatie van de school de Berckacker- een grondgebonden woningbouwproject toegevoegd zal worden aan het project de Meerstraat.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 39,3 miljoen. Hiervan is inmiddels ca. € 20,3 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor € 18,9 miljoen aan kosten geraamd (waarvan € 13,0 miljoen aan geplande tussentijdse winstnemingen in de periode 2015-2017).

Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 40,1 miljoen. Door de verkoop van, met name, gronden is hiervan inmiddels ca. € 24,4 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor € 15,7 miljoen aan opbrengsten geraamd. Dit bedrag bestaat uit de verkoop van grond, een bestaande woning en enkele subsidies.

De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2018 afgesloten kan worden met een positief resultaat op eindwaarde à € 1,0 miljoen (excl. tussentijdse geplande winstnemingen).

In de gemeente Veldhoven zijn slechts enkele bouwgrondexploitaties die substantiële winsten kunnen genereren terwijl de financiële risico's voor de gemeente gering zijn. Naast de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat is dat de bouwgrondexploitatie Koningshoeven.

912100 Schippershof

Inleiding

De grondexploitatie Schippershof heeft betrekking op een woningbouwlocatie gelegen aan de Oude Kerkstraat in Veldhoven. Op de huidige locatie is nu nog een oliehandel gevestigd. Deze zal onder andere worden verplaatst naar bedrijventerrein Habraken. Op het plangebied zijn 51 grondgebonden woningen en 38 appartementen voorzien. Conform planning start de bouw begin 2013.

Stand van zaken

De opbrengsten zijn voor rekening van de eigenaar die op zijn beurt een exploitatiebijdrage aan de gemeente zal voldoen. Deze exploitatiebijdrage is begin 2012 ontvangen. Er is een intentieovereenkomst getekend met de eigenaar, de provincie en het Rijk waardoor het plan minimaal budgettair neutraal zal verlopen. De onderhandelingen omtrent Schippershof zijn begin 2012 succesvol afgerond. Momenteel wordt er een bestemmingsplanprocedure doorlopen.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan reeds € 0,5 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan reeds € 0 is gerealiseerd. De exploitatiebijdrage is reeds ontvangen en zal in de boekwaarde van de exploitatie verwerkt worden bij de jaarrekening 2012.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2015 met een budgettair neutraal resultaat.

912500 Leuskenhei

Inleiding

De ontwikkeling van de MFA Noord was gekoppeld aan de herontwikkeling van Leuskenhei met een woon-zorgcomplex. De koppeling is in het verleden gemaakt omdat de herontwikkeling van de Leuskenhei middelen genereert voor de ontwikkeling van de MFA. Dit uitgangspunt is inmiddels niet meer van toepassing. Voor de Leuskenhei ligt een winnende prijsvraag waarvan de afspraken middels een concept projectovereenkomst zijn vastgelegd.

Stand van zaken

Dit plan is verder niet meer uitgewerkt. Op 2 juni 2009 heeft woningstichting Aert Swaens uitgesproken nog steeds interesse te hebben in de locatie Leuskenhei. Er ligt een hernieuwd initiatief en het project staat nu in het woningbouwprogramma met 25 woningen voor de periode 2015-2020. Zodoende zijn de plannen opnieuw in studie genomen en wordt bekeken of een woon-zorgcomplex haalbaar is.

Financiën

Omdat de bouwgrondexploitatie onlangs weer in exploitatie is genomen, is er vooralsnog geen berekening beschikbaar. Vooralsnog is er rekening gehouden met een budgettair neutraal eindresultaat. De boekwaarde bedraagt reeds ca. € 0,04 miljoen.

913000 Noordrand Zandven

Inleiding

De exploitatie Noordrand Zandven heeft betrekking op een bedrijventerrein gelegen ten noorden van de kern van Veldhoven en ten oosten van het (grotere) bedrijventerrein Habraken. Op het bedrijventerrein Zandven zijn werk- en woon-werkkavels voorzien.

Stand van zaken

Alle gronden in het plangebied zijn in eigendom van de gemeente Veldhoven. Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. De gronden binnen het plangebied zijn bouwrijp gemaakt. De werkkavels zijn allemaal verkocht dan wel in optie. De verkoop van de woon-werkkavels verloopt zeer traag. Er wordt momenteel een plan van aanpak opgesteld om de verkoop van grond te stimuleren.

Financiën

De totale kosten bedragen ca. € 8,5 miljoen (incl. een tussentijdse winstneming van € 3,6 miljoen) waarvan reeds € 3,9 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 9,3 miljoen waarvan reeds € 1,8 miljoen is gerealiseerd.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2019 op eindwaarde met een positief resultaat ter grootte van € 0,4 miljoen (excl. tussentijdse winstneming).

913300 Dorpstraat 86/88

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Dorpstraat 86/88 heeft betrekking op een woningbouwlocatie waarvan de grond op dit moment deels in eigendom is van de gemeente Veldhoven en deels in eigendom is van woningstichting Aert Swaens. Het plangebied is gelegen aan de Dorpstraat in het centrum van Veldhoven.

Stand van zaken

De intentie van de concept-overeenkomst (inzake een exploitatieovereenkomst) is dat de grond die in bezit is van de gemeente Veldhoven door woningstichting Aert Swaens zal worden gekocht en dat zij samen met een aannemer totaal 20 appartementen op het plangebied zal realiseren. Met Aert Swaens en de gemeente kan op dit moment echter geen overeenstemming bereikt worden over de voorwaarden bij de oplevering van de grond. Zodoende heeft Aert Swaens laten weten af te zien van dit project. Op basis van het Collegebesluit van 17 augustus 2010 is besloten dat het project Dorpstraat 88 wordt stopgezet en voorlopig wordt geparkeerd. Op dit moment vinden er echter weer nieuwe gesprekken met Aert Swaens plaats over een mogelijke doorstart van het project. In de loop van 2012 zal er meer duidelijkheid hier omtrent zijn. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het project over een paar jaar door zal gaan.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,30 miljoen waarvan reeds € 0,04 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,46 miljoen waarvan reeds € 0 is gerealiseerd.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2015 met een positief resultaat op eindwaarde ter grootte van € 0,2 miljoen.

913400 Alm-Phoenix

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Alm-Phoenix heeft betrekking op een woningbouwlocatie en vormt een 'restgebied' van het project 'Pegbroeken'. Het plangebied is gelegen aan de Alm, tussen de Nieuwstraat en de Dintel in en vormt het achterterrein van de woning aan de Nieuwstraat 45. De gemeente Veldhoven is sinds 1998 eigenaar van de grond (door aankoop van de grond voor het project Pegbroeken).

Stand van zaken

Op de locatie is sprake van ernstige verontreiniging van de grond. De gemeente Veldhoven dient als eigenaar van de grond saneringsmaatregelen te nemen om zo de ongewenste verspreiding van de verontreiniging op het (braakliggend) terrein tegen te gaan. Het terrein

zal worden herontwikkeld voor de bouw van één woning inclusief tuin. In 2011 is een ISV2-subsidie ontvangen ter grootte van 25% van de saneringskosten.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,4 miljoen waarvan reeds € 0,3 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,3 miljoen waarvan reeds € 0,1 is gerealiseerd.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2015 met een negatief resultaat op eindwaarde ter grootte van € 0,1 miljoen.

913500 Zilverackers Hoogackers

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Zilverackers Hoogackers heeft betrekking op een uitleglocatie binnen het project Zilverackers, gelegen in het noordwesten van de gemeente Veldhoven.

Stand van zaken

Het college heeft ingestemd om met de grondeigenaren in het plangebied te gaan praten om hen te informeren over de plannen van de gemeente. In het plan is minimale gronduitgifte gepland en een reservering voor sport-/ evenemententerrein. In het najaar van 2012 vindt er een marktonderzoek plaats naar het plan Hoogackers om een deelgebied van ca. 10 ha. als 'groen bedrijventerrein' te toetsen. Er zal onderzocht worden of er marktvraag is naar bedrijventerreinengrond voor deze bestemming en de doelgroep en tegen welke grondprijs. Het marktonderzoek is bedoeld om te achterhalen welke (soort) bedrijven interesse zouden kunnen hebben in deze locatie.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 17,6 miljoen waarvan reeds € 8,1 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 20,2 miljoen waarvan reeds € 0,6 miljoen is gerealiseerd.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2020 met een budgettair neutraal resultaat.

914400 Run 2000 (Bouweducatiegroep)

Inleiding

De bouwgrondexploitatie 'Bouw educatiegroep (BEG) Run 2000' heeft betrekking op de ontwikkeling en realisering van het plan 'Nieuwbouw Bouw educatiegroep' gelegen aan de Run 2000 te Veldhoven. De BEG heeft het plan inmiddels nagenoeg zelf gerealiseerd en de gemeente Veldhoven heeft haar medewerking verleend aan het plan middels het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. De BEG heeft hiervoor aan de gemeente een exploitatiebijdrage voldaan conform een getekende exploitatieovereenkomst. De vergoeding die de BEG betaalt heeft aan de gemeente Veldhoven hebben betrekking op planontwikkelingskosten en kosten ten behoeve aan Bovenwijkse Voorzieningen. De gemeente Veldhoven koopt mogelijk grond aan die in eigendom is van de BEG voor de reconstructie van de Kempenbaan. De BEG betaalt op haar beurt mee voor deze reconstructie, naast de reeds betaalde exploitatiebijdrage.

Stand van zaken

De bouw is reeds opgeleverd. De exploitatiebijdrage zal door de BEG in vijf jaarlijkse en gelijke termijnen aan de gemeente betaald worden. Inmiddels zijn 4 van de 5 termijnen betaald. De laatste termijn zal in 2012 betaald worden, evenals een mogelijke bijdrage in verband met de reconstructie van de Kempenbaan.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan reeds € 0,5 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan reeds € 0,4 miljoen is gerealiseerd. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2012 met een budgettair neutraal resultaat.

914800 Zilverackers Algemeen (N.I.E.G.)

Inleiding

Het project Zilverackers Algemeen betreft een in het westen van de gemeente Veldhoven gelegen potentiële ontwikkellocatie. Tot het plangebied behoren tevens de afbouw van het plan Pegbroeken en afbouw van het plan Oerle-zuid.

Stand van zaken

De gemeente heeft veel eigendommen in het gebied. Voor het gebied is door de Raad een structuurvisie vastgesteld. Voor het gebied geldt een aankoopstop.

Financiën

Omdat het een Niet In Exploitatie Genomen (kortweg N.I.E.G.) BGE betreft, is er vooralsnog geen berekening noodzakelijk. Desalniettemin is deze wel opgesteld, om bij eventuele bijvangst van aankopen die noodzakelijk zijn voor deelprojecten waarvoor geen aankoopstop geldt, snel en rechtmatig te kunnen handelen. Hiervoor is een bedrag van € 200.000 opgenomen. In 2012 is de boekwaarde van de exploitatie Zilverackers Algemeen verrekend op basis van de daadwerkelijke verwervingswaarde met het BoVo-project Aansluiting A67.

Daarnaast zal in 2012 de boekwaarde van de grond in Zilverackers Algemeen afgewaardeerd worden met € 3,2 mln. op basis van de daadwerkelijke verwervingswaarde inclusief bijkomende kosten.

Conform beleid worden gronden en opstallen verhuurd die in eigendom zijn van de gemeente.

Omdat het project een N.I.E.G. betreft, is het saldo op eindwaarde op € 0 gezet.

916700 Run 6700 Wijzigingsplan ASML

Inleiding

De grondexploitatie 'Run 6700 wijzigingsplan ASML' heeft betrekking op een uitbreiding van de bedrijfshuisvestingen van ASML.

Stand van zaken

ASML wil haar huidige bedrijfshuisvesting uitbreiden. De oppervlakte van de bestemmingswijziging bedraagt 730 m². ASML heeft voor haar uitbreiding aan de gemeente Veldhoven een exploitatiebijdrage betaald die betrekking heeft op kosten die gemaakt zijn voor een gewijzigd bestemmingsplan en planontwikkelingskosten. Als basis voor de berekening van de exploitatiebijdrage dient de getekende koopovereenkomst d.d. 09-06-2011.

Daarnaast zal de gemeente Veldhoven grond verkopen aan ASML die buiten de exploitatiebijdrage is geregeld. De verkoop van deze grond is als opbrengst opgenomen in de bouwgrondexploitatie. Naar verwachting zal halverwege 2012 de grond notarieel passeren.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,-. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,3 miljoen waarvan reeds € 0,- is gerealiseerd.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2012 op eindwaarde met een positief resultaat van € 0,3 miljoen.

917100 Herontwikkeling 't Look-oost

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Herontwikkeling 't Look-oost is onlangs gestart en heeft betrekking op de bouw van een nieuw zorgcomplex, sloop van flatgebouwen en het zorgcomplex en nieuwbouwappartementen middels diverse grondtransacties tussen een zorginstelling, woningstichting en de gemeente. Het plangebied is gelegen tussen de Sterrenlaan en de Ambachtslaan en het winkelcentrum aan De Schaatsenmaker in de wijk 't Look.

Stand van zaken

Een zorginstelling heeft de wens uitgesproken om haar huidige onderkomen aan de Ambachtslaan 150 te Veldhoven naar een nieuwe locatie te verplaatsen. De grond op de nieuwe gewenste locatie is gelegen achter het benzinestation op de Sterrenlaan en is in bezit van de gemeente Veldhoven. Woningstichting Aert Swaens wil op de huidige locatie van de zorgpartij appartementen bouwen. De gemeente Veldhoven is bereid om het grondeigendom te verkopen aan de zorgpartij. De gemeente zal op haar huidige grondeigendom de nodige aanpassingen verrichten aan het openbaar gebied waarvoor woningstichting Aert Swaens een exploitatiebijdrage zal betalen. Er is zodoende sprake van een faciliterend beleid.

Financiën

Op dit moment is een eerste globale versie van de grondexploitatie opgesteld. Zowel de totale kosten als de totale opbrengsten bedragen ca. € 0,6 miljoen. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2018 met een budgettair neutraal resultaat.

Bijzondere aandachtspunten bouwgrondexploitaties

Onderstaand volgt een opsomming van de belangrijkste aandachtspunten met betrekking tot de bouwgrondexploitaties:

1. van de BGE Slot-oost wordt uitgegaan van een minimaal budgettair neutraal resultaat vanwege het ontbreken van een vastgesteld plan;
2. de BGE Run 1000 wordt in samenhang met Run 2000 bekeken, maar de financiële resultaten worden van elkaar losgekoppeld. Tijdens de begroting vorig jaar werden de financiële resultaten met elkaar samengevoegd. Voor de BGE Run 2000 is een voorziening nodig van ruim € 3,1 miljoen die ten laste komt van de vrije reserve;
3. de BGE centrum 1^e fase wordt in samenhang met de BGE centrum 2^e fase bekeken, maar de financiële resultaten worden van elkaar losgekoppeld. Voor de BGE centrum 1^e fase is naar huidig inzicht een voorziening nodig van ruim € 2,7 miljoen die ten laste komt van de vrije reserve. Tijdens de begroting 2012 van vorig jaar werden de financiële resultaten met elkaar samengevoegd;
4. de voorziening voor de BGE Alm-Phoenix wordt bijgesteld naar € 115.504
5. de bestemming voor het project De Plaatse is op basis van collegebesluit gewijzigd van woningbouw naar horeca. De voorziening van deze bouwgrondexploitatie bedraagt € 387.217
6. de BGE Zilverackers Algemeen wordt voorlopig niet in exploitatie genomen, maar er heeft wel een forse correctie plaatsgevonden op de boekwaarde ten behoeve van de toerekening van de grondkosten. Resterende boekwaarde bedraagt per 01-01-2012 € 16.758.630. Zie ook hoofdstuk 2.
7. de verwachte negatieve eindresultaten van de jaarrekening 2011 zijn door het Aanvalsplan in de begroting 2013 verlaagd dan wel omgebogen naar een positief resultaat.
8. de komende jaren zijn er geen substantiële winstnemingen dan wel positieve resultaten te verwachten. Op middellange termijn zijn alleen substantiële positieve resultaten te verwachten van de BGE's Noordrand Meerstraat, Koningshoeven en Noordrand Zandven. Hierdoor zijn er tot 2015 geen afdrachten aan de algemene dienst te verwachten.
9. bij de jaarrekening 2012 zullen naar verwachting de volgende BGE's afgesloten worden:

- Mira	eindwaarde	€ 149.615 negatief
- Run 6700 ASML	eindwaarde	€ 333.829 positief
- Run 2000 Bouweducatiegroep	eindwaarde	€ 0
	Totaal	€ 184.214 positief

Vaststelling budgetten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de benodigde budgetten voor de diverse bouwgrondexploitaties. Het betreft een consolidatie van alle actieve bouwgrondexploitaties. Wij stellen voor conform onderstaande tabel krediet te voteren voor de investeringen vanuit de bouwgrondexploitaties voor de periode van 2013 tot en met 2016. Afwijkingen zullen in de Burap worden gerapporteerd.

Overzicht tekort en overschot per jaarschijf bouwgrondexploitaties						
INVESTERINGEN	2012	2013	2014	2015	2016	2013-2016
Rente bij negatief saldo (op jaarbasis)	3,80%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%
Kostenstijging (op jaarbasis)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
GRONDVERWERVING / SANERING						
Verwerving	4.205.636	272.295	1.169.745	5.020.591	5.553.143	12.015.775
Sloopkosten	116.190	247.432	147.286	142.286	227.959	764.962
Milieukosten	450.121	455.045	568.083	525.054	555.188	2.103.370
BOUW / WOONRIJP						
Ophoging	0	0	0	0	0	0
Grondwerk	247.588	293.946	254.201	265.626	266.181	1.079.953
Verharding	1.572.777	1.774.794	1.546.997	1.216.489	1.185.672	5.723.952
Riolering	237.302	421.480	559.011	357.386	286.817	1.624.694
Groen / Water	453.933	391.554	596.051	630.628	661.207	2.279.439
Openbare verlichting/brandkranen	18.256	57.016	84.496	84.601	152.337	378.450
Kunstwerken	225.152	0	0	0	0	0
Diversen	442.653	331.746	468.218	279.987	402.214	1.482.165
Plankosten en VTU	1.141.967	1.626.932	1.374.697	1.120.010	963.500	5.085.139
Bovenwijkse voorzieningen	10.684.811	0	26.813	993.800	1.580.212	2.600.824
Fondsvorming	463.494	465.070	660.841	617.529	527.807	2.271.247
Rente	0	0	0	0	0	0
Winstnemingen	0	0	0	4.500.000	6.500.000	11.000.000
INVESTERINGEN	20.259.881	6.337.310	7.456.437	15.753.986	18.862.238	48.409.971
OPBRENGSTEN	2012	2013	2014	2015	2016	2013-2016
Rente bij positief saldo (op jaarbasis)	3,80%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%	3,20%
Opbrengstenstijging (op jaarbasis)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
WONINGBOUW						
Goedkoop	0	3.045.995	2.384.313	3.596.541	3.660.125	12.686.976
Middelduur	2.674.982	1.567.001	5.810.093	4.277.037	5.280.759	16.934.890
Duur	0	3.879.420	3.170.400	3.227.042	3.010.889	13.287.751
NIET-WONINGBOUW						
Bedrijven	2.639.149	1.811.823	3.021.849	3.812.149	3.226.449	11.872.271
Kantoren	0	0	0	4.085.760	0	4.085.760
Winkels/horeca	0	0	75.000	2.696.306	2.847.739	5.619.045
Bijzondere bebouwing	0	414.439	796.258	2.761.186	2.434.565	6.406.448
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGEN						
Bijdragen met BTW (excl. BTW)	936.741	8.718	318.346	287.361	473.713	1.088.138
Bijdragen zonder BTW	1.717.920	439.314	777.680	809.916	355.889	2.382.800
OPBRENGSTEN	7.968.793	11.166.710	16.353.939	25.553.300	21.290.129	74.364.079
INFLATIECORRECTIE EN BEPALING TEKORT EN OVERSCHOT						
Kostenstijging	0	0	0	0	0	0
Opbrengstenstijging	0	-215.033	-510.490	-555.031	-597.589	-1.878.143
tekort en overschot	12.291.088	-4.614.368	-8.387.011	-9.244.283	-1.830.303	-24.075.965
Verrekening toekomstige kosten / opbrengsten	12.291.088	-4.614.368	-8.387.011	-9.244.283	-1.830.303	-24.075.965
Saldo	0	0	0	0	0	0

Tabel 9: Overzicht budgetten

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht resultaten bouwgrondexploitaties

**Bijlage 2: Overzicht investeringen en opbrengsten
bouwgrondexploitaties**

**Bijlage 3: Verwachte opbrengsten per bouwgrondexploitatie per
jaarschijf**

**Bijlage 4: Herijking investeringen Voorziening BoVo en Reserve
Grote Werken 2012 (nota BoVo)**

Bijlage 1: Overzicht resultaten bouwgrondexploitaties

IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (IEG)			Eindwaarde Begroting 2013	Einddatum	NCW 1-1-2012	Boekwaarde 1-1-2012	in 2012 afsluiten cq. winstnemen	in 2013 afsluiten cq. winstnemen	in 2014 afsluiten cq. winstnemen	in 2015 afsluiten cq. winstnemen	in 2016 afsluiten cq. winstnemen
Complex	Projecten										
905500	Zilverackers, Oerle-zuid		2.112.173	31-12-19	1.641.693	18.558.010					
908200	Habraken		12.779.464	31-12-25	8.222.367	37.670.757					
908500	Zilverackers, De Drie Dorpen		5.912.024	31-12-24	3.925.546	44.461.483					
908900	De Plaatse		-387.217	31-12-14	-352.302	333.909			-387.217		
909700	Centrum 2e Fase		2.070.006	31-12-19	1.608.918	485.496					
909900	Mira		-149.615	31-12-12	-144.976	-164.818	-149.615				
910000	Koningshoeven		8.001.060	31-12-20	6.026.016	1.333.604					2.000.000
910100	Centrum 1e Fase		-2.779.707	31-12-19	-2.160.535	1.611.899					
910200	Run 2000		-3.159.903	31-12-22	-2.234.586	-506.792					
911100	Kasteel Zuyderwijk		0	31-12-25	0	517.984					
911400	Slot-Oost		-0	31-12-18	-0	2.542.619					
911800	Noordrand Meerstraat		14.023.291	31-12-18	11.248.434	-4.075.053				4.500.000	4.500.000
912100	Schippershof		18.243	31-12-15	16.084	462.301				18.243	
912500	Woonzorgcomplex Leuskenhei		0	31-12-15	0	39.524				0	
913000	Noordrand Zandven		3.971.229	31-12-19	3.086.650	2.050.417					
913300	Dorpstraat 86/88		175.657	31-12-15	154.862	43.216				175.657	
913400	Alm/phoeniks		-115.504	31-12-15	-101.830	224.488				-115.504	
913500	Zilverackers, Hoogackers		591.780	31-12-24	392.938	7.459.824					
914100	Run 1000		537.079	31-12-19	417.447	441.929					
914400	Run 2000 (BEG)		0	31-12-12	0	30.084	0				
916700	Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML		333.829	31-12-12	323.478	-7.267	333.829				
917100	Herontwikkeling 't Look-oost		0	31-12-18	0	0	0				
Totaal			43.933.889	Totaal	32.070.202	113.513.616	184.214	0	-387.217	4.578.396	6.500.000

IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (IEG)			in 2017 afsluiten cq. winstnemen	in 2018 afsluiten cq. winstnemen	in 2019 afsluiten cq. winstnemen	in 2020 afsluiten cq. winstnemen	in 2021 afsluiten cq. winstnemen	in 2022 afsluiten cq. winstnemen	in 2023 afsluiten cq. winstnemen	in 2024 afsluiten cq. winstnemen	in 2025 afsluiten cq. winstnemen
Complex	Projecten										
905500	Zilverackers, Oerle-zuid				2.112.173						
908200	Habraken										12.779.464
908500	Zilverackers, De Drie Dorpen									5.912.024	
908900	De Plaatse										
909700	Centrum 2e Fase				2.070.006						
909900	Mira										
910000	Koningshoeven		2.000.000	2.000.000	1.500.000	501.060					
910100	Centrum 1e Fase				-2.779.707						
910200	Run 2000							-3.159.903			
911100	Kasteel Zuyderwijk										0
911400	Slot-Oost			-0							
911800	Noordrand Meerstraat		4.000.000	1.023.291							
912100	Schippershof										
912500	Woonzorgcomplex Leuskenhei										
913000	Noordrand Zandven		1.800.000	1.800.000	371.229						
913300	Dorpstraat 86/88										
913400	Alm/phoeniks										
913500	Zilverackers, Hoogackers									591.780	
914100	Run 1000				537.079						
914400	Run 2000 (BEG)										
916700	Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML										
917100	Herontwikkeling 't Look-oost			0							
Totaal			7.800.000	4.823.291	3.810.781	501.060	0	-3.159.903	0	6.503.803	12.779.464

Bijlage 2: Overzicht investeringen en opbrengsten bouwgrondexploitaties

JAARSCHIJVEN

Opdrachtgever
Projectnummer
Project
Deelproject
Plantypering

STATEN-P IEG

Gemeente Veldhoven
...
Begroting 2013 tbv pressure cooker
Begroting 2013 tbv pressure cooker
BGE's

Serienummer
Planfase
Startdatum
Einddatum
Pad

INVESTERINGEN	Totaal	Boekwaarde 31-dec-11	Totaal nog te realiseren
Rente bij negatief saldo (op jaarbasis)			
Kostenstijging (op jaarbasis)			
GRONDVERWERVING / SANERING			
Verwerving	99.434.507	71.929.259	27.505.248
Sloopkosten	2.620.303	463.146	2.157.157
Milieukosten	8.782.680	5.399.691	3.382.990
BOUW / WOONRIJP			
Ophoging	0	0	0
Grondwerk	3.721.817	211.835	3.509.982
Verharding	31.835.386	5.465.559	26.369.827
Riolering	9.276.041	598.482	8.677.560
Groen / Water	12.027.471	786.899	11.240.572
Openbare verlichting/brandkranen	3.516.265	262.388	3.253.877
Kunstwerken	487.400	179.748	307.652
Diversen	12.260.529	4.932.093	7.328.436
Plankosten en VTU	38.886.945	19.681.319	19.205.626
Bovenwijkse voorzieningen	33.282.495	19.871.606	13.410.890
Fondsvorming sre	13.210.662	1.364.292	11.846.370
Rente	24.823.057	24.823.057	0
Winstneming	24.100.000	0	24.100.000
INVESTERINGEN	318.265.557	155.969.371	162.296.186

OPBRENGSTEN	Totaal	Boekwaarde 31-dec-2011	Nog te realiseren
Rente bij positief saldo (op jaarbasis)			
Opbrengstenstijging (op jaarbasis)			
WONINGBOUW			
Goedkoop	53.266.756	0	53.266.756
Middelduur	122.611.219	23.204.235	99.406.984
Duur	44.147.353	0	44.147.353
NIET-WONINGBOUW			
Bedrijven	73.647.258	5.139.941	68.507.317
Kantoren	7.956.070	0	7.956.070
Winkels/horeca	11.247.668	0	11.247.668
Bijzondere bebouwing	25.493.626	3.965.469	21.528.157
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGEN			
Bijdragen met BTW (excl. BTW)	15.129.465	1.246.203	13.883.262
Bijdragen zonder BTW	17.485.497	8.899.907	8.585.590
OPBRENGSTEN	370.984.911	42.455.755	328.529.157

INFLATIECORRECTIE EN BEPALING KASSTROOM			
Kostenstijging	5.481.021		5.481.021
Opbrengstenstijging	9.391.195		9.391.195
KASSTROOM			

RENTE	36.795.640		36.795.640
--------------	-------------------	--	-------------------

SALDO ULTIMO INVESTERING	-19.833.889	113.513.616	
---------------------------------	--------------------	--------------------	--

Resultaat	
24.100.000	is winstneming gepland (Koningshoeven 7,5 mln., Meerstraat 13,0 mln. en Zandven 3,6 mln.)
+	
19.833.889	is de eindwaarde van alle bge's
43.933.889	is eindwaarde van alle bge's incl. winstnemingen

Bijlage 3: Verwachte opbrengsten per bouwgrondexploitatie per jaarschijf

BGE- Naam nummer	Totale opbrengst	Gerealiseerd t/m 31-12-2011	Nog te realiseren	2012	2013	2014	2015	2016	Subtotaal 2012-2016
905500 Zilverackers, Oerle-Zuid	31.825.835	1.195.098	30.630.736	0	5.976.601	5.121.927	4.926.040	6.546.845	22.571.413
908200 Habraken	81.169.546	9.517.416	71.652.131	2.639.149	1.526.992	2.760.556	5.220.078	5.076.083	17.222.859
908500 Zilverackers, De Drie Dorpen	143.171.594	526.741	142.644.854	75.137	74.932	74.932	74.932	75.137	375.068
908900 De Plaatse	84.729	9.729	75.000	0	0	75.000	0	0	75.000
909700 Centrum 2e Fase	7.676.840	519.798	7.157.042	0	0	0	4.453.348	2.703.694	7.157.042
909900 Mira	1.546.732	1.398.302	148.430	148.430	0	0	0	0	148.430
910000 Koningshoeven	11.485.645	0	11.485.645	0	1.811.970	1.811.970	1.811.970	1.816.934	7.252.843
910100 Centrum 1e fase	2.004.491	-195.757	2.200.249	0	0	0	0	804.176	804.176
910200 Run 2000	7.587.397	2.118.598	5.468.799	122.000	170.000	538.721	645.721	240.378	1.716.820
911100 Kasteel Zijderwijk (vml. Springplank)	833.184	0	833.184	0	0	0	0	0	0
911400 Slot-Oost	5.453.711	0	5.453.711	0	0	0	0	0	0
911800 Noordrand Meerstraat	40.130.624	24.412.832	15.717.792	3.212.022	690.705	3.180.988	2.550.802	2.997.414	12.631.930
912100 Schippershof	832.056	304	831.753	537.418	147.168	147.168	0	0	831.753
912500 Leuskenhei	1.131.596	0	1.131.596	0	0	1.131.596	0	0	1.131.596
913000 Noordrand Zandven	9.266.333	1.841.928	7.424.404	0	766.936	1.278.176	1.278.176	1.028.057	4.351.345
913300 Dorpstraat 86/88	463.000	0	463.000	0	0	231.500	231.500	0	463.000
913400 Alm/phoeniks	343.838	70.270	273.567	0	0	0	273.567	0	273.567
913500 Zilverackers, Hoogackers	20.220.790	602.512	19.618.278	1.411	1.407	1.407	1.407	1.411	7.044
914100 Run 1000	4.085.760	0	4.085.760	0	0	0	4.085.760	0	4.085.760
914400 Run 2000 (BEG)	762.977	427.584	335.393	335.393	0	0	0	0	335.393
916700 Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML	337.925	10.400	327.525	327.525	0	0	0	0	327.525
917100 Herontwikkeling 't Look-oost	570.308	0	570.308	570.308	0	0	0	0	570.308
TOTAAL OPBRENGSTEN	370.984.911	42.455.755	328.529.157	7.968.793	11.166.710	16.353.939	25.553.300	21.290.129	82.332.872

BGE- Naam nummer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Subtotaal 2017-2025
905500 Zilverackers, Oerle-Zuid	6.344.890	1.703.661	10.772	0	0	0	0	0	0	8.059.324
908200 Habraken	5.535.787	6.924.096	6.996.734	7.324.659	7.034.863	5.658.737	6.180.764	5.339.478	3.434.152	54.429.272
908500 Zilverackers, De Drie Dorpen	74.932	13.397.657	32.384.089	32.518.239	21.880.706	21.108.740	20.661.079	244.342	0	142.269.785
908900 De Plaatse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
909700 Centrum 2e Fase	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
909900 Mira	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
910000 Koningshoeven	1.811.970	1.811.970	608.863	0	0	0	0	0	0	4.232.803
910100 Centrum 1e fase	1.108.769	143.652	143.652	0	0	0	0	0	0	1.396.072
910200 Run 2000	0	0	0	1.878.556	1.873.423	0	0	0	0	3.751.979
911100 Kasteel Zijderwijk (vml. Springplank)	0	0	0	0	0	0	0	0	833.184	833.184
911400 Slot-Oost	0	1.784.840	1.816.245	1.821.221	31.405	0	0	0	0	5.453.711
911800 Noordrand Meerstraat	3.085.862	0	0	0	0	0	0	0	0	3.085.862
912100 Schippershof	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
912500 Leuskenhei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
913000 Noordrand Zandven	1.025.249	1.025.249	1.022.562	0	0	0	0	0	0	3.073.060
913300 Dorpstraat 86/88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
913400 Alm/phoeniks	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
913500 Zilverackers, Hoogackers	751.407	1.407	1.407	3.461.809	3.452.350	3.452.350	3.452.350	5.038.152	0	19.611.233
914100 Run 1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
914400 Run 2000 (BEG)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
916700 Run 6700 Wijzigingsplan vml BEG/ASML	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
917100 Herontwikkeling 't Look-oost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL OPBRENGSTEN	19.738.866	26.792.532	42.984.326	47.004.485	34.272.748	30.219.827	30.294.194	10.621.972	4.267.336	246.196.285

BIJLAGE 4

Herijking investeringen Bovenwijkse Voorzieningen (BoVo) en Reserve Grote Werken

**Berekening Bovenwijkse infrastructurele en
landschappelijke Voorzieningen ten behoeve van de
Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken.**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	263
1.1	<i>Algemeen</i>	263
1.2	<i>Inhoud</i>	264
2.	De methodiek	265
2.1	<i>Definitie</i>	265
2.2	<i>Waarom een berekening BoVo en Reserve Grote Werken</i>	265
2.3	<i>Tijdshorizon</i>	265
2.4	<i>Berekeningssystematiek</i>	265
2.5	<i>De berekeningsmethodiek: afdracht per woningequivalent</i>	266
2.6	<i>Het rekenresultaat</i>	267
2.7	<i>Gehanteerde gegevens</i>	267
3.	Uitgaven en inkomsten	268
3.1	<i>Uitgaven algemeen</i>	268
3.2	<i>Inkomsten algemeen</i>	269
3.3	<i>Opbrengsten uit de bouwgrondexploitatie t.b.v. de voorziening BoVo</i>	269
3.4	<i>Opbrengsten uit subsidies</i>	270
4.	Rekenresultaat	271
4.1	<i>Inleiding</i>	271
4.2	<i>Dekking Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken</i>	271
4.3	<i>Conclusie</i>	271
5	Omschrijving per project	272

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de herijking investeringen Bovenwijkse Voorzieningen (hierna:BoVo) en Reserve Grote Werken, een berekening voor Bovenwijkse infrastructurele en landschappelijke Voorzieningen. De laatste versie van deze berekening en de bijbehorende verslaglegging dateert van 30 augustus 2011. De berekening is naar aanleiding van de actuele investeringscijfers per 1 juli 2012 herzien en dat dient als uitgangspunt voor dit document.

Jaarlijks worden investeringen Bovenwijkse infrastructurele Voorzieningen (BoVo) en Reserve Grote Werken geactualiseerd en opnieuw doorerekend. Aan de hand van de benodigde investeringskredieten wordt de omslagbijdrage per woningequivalent voor de diverse bouwgrondexploitaties (BGE) bepaald. Deze berekeningen zijn gebaseerd op de notitie "uitgangspunten woningbouw Veldhoven voor de periode 2005 – 2029" en de laatste update van de kwartaalrapportage woningbouw en werklocaties van 1 mei 2012. De methodiek is gebaseerd op de Grondexploitatiewet, dat onderdeel vormt van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), en die enerzijds is ingedeeld naar een 'Voorziening' bovenwijkse infrastructurele werken en anderzijds naar een 'reserve' grote werken conform de voorschriften van de besluit begroting en verantwoording gemeente en provincies (BBV).

Voorziening BoVo versus Reserve Grote Werken

De toerekeningmethodiek maakt een onderscheid tussen een Voorziening en een Reserve. De mate van verplichtend karakter in relatie tot de BGE bepaalt of een investeringsproject ten laste komt van de Voorziening of van de Reserve. Indien er sprake is van een verplichtend karakter dan valt het investeringsproject onder de Voorziening BoVo en als er geen sprake is van een verplichtend karakter onder de Reserve Grote Werken. In de berekening wordt een bijdrage per woningequivalent voor de BoVo-projecten bepaald per 1 januari 2013, waarbij rekening is gehouden met de beschikbaar gestelde subsidies. Om de BoVo-investeringen financieel haalbaar te maken is het noodzakelijk geweest om keuzes te maken. Er is daarbij een onderscheid gemaakt in projecten ten laste van de Voorziening BoVo en ten laste van de Reserve Grote Werken. Tevens is een kritische beoordeling van de fasering en in sommige gevallen versobering en bezuinigingen van de projecten noodzakelijk geweest. Bij het voorstel voor de bezuinigingen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de uitgangspunten in het coalitieprogramma en het Aanvalsplan Crisisaanpak Woon-werklocaties van 4 juni 2012.

Het resultaat van de berekening is een actuele stand van de investeringsprojecten in de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Hieruit valt tevens af te lezen wat de gemeente moet bekostigen uit de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Wanneer een investeringsproject start en in aanmerking komt voor een bijdrage uit de Voorziening BoVo dan wel de Reserve Grote Werken, dan is er tevens sprake van een claim (labelling) op een bijdrage uit de Algemene Reserves. Wanneer de gemeente de kosten wil verhalen bij particuliere ontwikkelaars moet de berekening gebaseerd zijn op de Wro en moeten de investeringsprojecten opgenomen zijn in de ruimtelijke structuurvisie. Op basis van de keuze in de begroting 2012 zijn alle investeringsprojecten herzien en geactualiseerd met als peildatum 1 juli 2012. Hierbij is de financierbaarheid van de BoVo-investeringen en de Reserve Grote Werken onderzocht.

Op basis van de nieuwe inzichten wordt de bijdrage per 1 januari 2013 verlaagd van gemiddeld € 10.875,- naar gemiddeld € 8.912,- per woningequivalent.

In de huidige nota wordt achtereenvolgens aangegeven:

- ♦ welke uitgangspunten en gegevens zijn gehanteerd;
- ♦ welke Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken er op korte en lange termijn gerealiseerd worden;
- ♦ op welke manier deze werken gefinancierd gaan worden en daaruit volgend;
- ♦ wat de hoogte van de bijdrage per woningequivalent zou moeten zijn, bij het uitgangspunt dat het saldo niet negatief mag zijn.

1.2 Inhoud

In deze berekening is een keuze gemaakt voor een methodiek gebaseerd op een bijdrage per woningequivalent vanuit de gemeentelijke bouwgrondexploitaties en de particuliere ontwikkelingen. Deze berekeningsmethodiek is uitgewerkt en toegelicht in hoofdstuk 2. Daarin wordt de basisberekening toegelicht.

In hoofdstuk 3 worden de bijdragen die geleverd worden aan de projecten en de opbrengsten uit de bouwgrondexploitatie nader beschouwd. In hoofdstuk 4 worden de rekenresultaten weergegeven. Tenslotte worden in hoofdstuk 5 de diverse investeringsprojecten van Bovenwijkse infrastructurele Voorzieningen (BoVo) en Reserve Grote Werken beschreven.

2. De methodiek

2.1 Definitie

Vanuit bedrijfseconomische invalshoek wordt onder het begrip Bovenwijkse Voorziening verstaan:

Een openbare, vaak infrastructurele en landschappelijke Voorziening die gerealiseerd wordt ten behoeve van de gemeente als geheel, of een groot deel daarvan, en waarvan de noodzaak tot realisatie voortvloeit uit de verdere ontwikkeling van de gemeente.

Het begrip infrastructureel dient ruim te worden opgevat in die zin dat alle civiel- en cultuurtechnische werken daaronder kunnen vallen, zoals openbaar vervoervoorzieningen, ontsluitingswegen, bovenwijkse groengebieden, parken en pleinen, rioolwerkzaamheden, glasvezel etc. Voorzieningen als sporthallen, culturele voorzieningen, kunst en dergelijke, zijn hiervan uitgesloten.

2.2 Waarom een berekening BoVo en Reserve Grote Werken

De berekening gaat in op de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken die dienen om de grote infrastructurele projecten te kunnen financieren. De gemeente kan ook de aanleg van Bovenwijkse Voorzieningen verhalen op particulieren, die steeds vaker bouwgrond exploiteren. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat de te verhalen kosten onderbouwd zijn in een berekening.

Met de vaststelling van deze berekeningen is de planning van de projecten onderzocht en zijn de kosten daar waar nodig bijgesteld en geïndexeerd.

Vanwege het feit dat dit jaar wederom een uitgebreide inventarisatie van de kosten heeft plaatsgevonden en vanwege het uitgangspunt dat een strakke budgetbewaking wordt voorgestaan, is er geen post onvoorzien meegenomen.

2.3 Tijdshorizon

Voor het bepalen van de tijdshorizon wordt aangesloten bij de begrotingssystematiek om 4 jaar vooruit te kijken; in dit geval de jaren 2013 t/m 2016 en een doorkijk naar 2017 en verder. In 2009 is de structuurvisie door de Raad vastgesteld. In 2008 was het verkeerscirculatieplan (VCP) al vastgesteld. De investeringen die hieruit volgen doen een beroep op een bijdrage uit de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Voor de inkomsten van de Voorziening BoVo is rekening gehouden met de laatste bekende woningbouwplanning en de planning van werklocaties van 1 mei 2012. Indien nieuwe inzichten leiden tot een reëler beeld, dan zijn deze opgenomen in de berekening.

2.4 Berekeningssystematiek

"De Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen en de Reserve Grote Werken" zijn in feite middelen waardoor deze projecten betaald kunnen worden. De Voorziening BoVo wordt gevoed middels de afdracht uit de gemeentelijke bouwgrondexploitaties, uit de particuliere ontwikkelingen en aanvullend uit de algemene vrije reserve, na aftrek van de subsidies. De Reserve Grote Werken worden volledig gedekt uit de algemene middelen (algemene vrije reserve). Bij de Reserve Grote Werken is er geen sprake van een verplichtend karakter, waardoor het wettelijk niet mogelijk is om deze investeringen te dekken vanuit de bouwgrondexploitatie of middels het opleggen van een verplichte bijdrage aan particuliere ontwikkelaars en grondeigenaren. Om de afdracht ook te kunnen verhalen op derden dient er een verband te zijn tussen de kostprijs van de aan te leggen voorzieningen en de hoogte van het af te dragen bedrag per woningequivalent. Tevens dienen de Bovenwijkse Voorzieningen bij voorkeur direct of indirect een functie te vervullen ten behoeve van de ontwikkelde bouwgrond die het betreft. Deze laatste eis geldt met name vanuit het perspectief om een particuliere bijdrage te kunnen afdwingen. In de Grondexploitatiewet

gaat men nog verder. Daarin worden alle kosten binnen het kostenverhaal getoetst op basis van drie criteria: profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Bovendien kunnen gemeenten de kosten tot een maximum verhalen van ten hoogste de geraamde opbrengsten. Het tekort dat eventueel ontstaat moet door andere middelen gedekt worden, zoals de algemene middelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gelden van de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken nu en in de toekomst niet vrij aanwendbaar zijn.

2.5 De berekeningsmethodiek: afdracht per woningequivalent

Als methodiek voor de berekening van de bijdrage vanuit de bouwgrondexploitaties wordt de afdracht per woningequivalent gehanteerd.

Het woningequivalent wordt bepaald door kavelgrootte en grondprijs voor woningen, waarna een omrekening plaatsvindt naar de overige functies. Uitgangspunt voor de gekozen woningequivalent is een grondgebonden woning met een gemiddelde kavelgrootte van 300 m². Gecombineerd met een gewogen gemiddelde grondprijs van € 376,- per m², leidt dit tot een basisbedrag voor de woningequivalent van (300 m² X € 376,- per m²) = € 112.800,-. Alle andere functies worden aan de hand van dit bedrag berekend naar één woningequivalent.

De grondprijs voor kantoren, winkels en Leisure wordt per lokatie bepaald. Voor winkels in het centrum is deze bepaald op € 750,- per m² bvo, de berekening is dan: € 112.800,-/€ 750,- per m² bvo = 150 m². Met andere woorden: 150 m² bvo winkels in het centrum staat gelijk aan één woningequivalent. De grondprijs voor de functie kantoren wordt ook per lokatie bepaald. Uitgaande van een grondprijs van € 250 m² bvo voor een kantoorlocatie kan de volgende berekening worden gemaakt: € 112.800,-/250 per m² = 451 m² bvo. Met andere woorden: 451 m² bvo kantoren staat gelijk aan één woningequivalent. Wordt uitgegaan een grondprijs € 750,- m² bvo voor een kantoorlocatie ontstaat de volgende berekening:
€ 112.800,-/750 per m² = 150 m². Met andere woorden: 150 m² bvo kantoren staat gelijk aan één woningequivalent.

De grondprijs voor de functie bedrijfsterreinen is bepaald op gemiddeld € 175,- per m². Aantal meters per woningequivalent is derhalve: 645 m² is gelijk aan 1 woningequivalent.

Functie	Grondprijs	Grootte (m ²)	Kavelprijs	Factor
Woning ggb	€ 376,-	300	€ 112.800,-	1,00
Winkels/kantoren	€ 250,-	451 bvo	€ 112.800,-	1,00
Winkels/kantoren	€ 750,-	150 bvo	€ 112.800,-	1,00
Bedrijven/instellingen	€ 175,-	645	€ 112.800,-	1,00

Tabel 1: Toerekening functies op basis van woningequivalenten

Bovenstaande tabel vormt de sleutel tot de toerekening van de diverse kosten aan de diverse functies. Daarbij worden alle woningen als één woningequivalent gezien: dit betekent dat de kosten even zwaar worden toegerekend naar een sociale huurwoning als een twee-onder-één-kap woning. De redenering hierachter is dat er tussen typen woningbouw (bijvoorbeeld sociale huurwoningen en twee-onder-één-kap woningen) weinig

verschil is in gebruik van Voorzieningen zoals infrastructuur en groen. De gedachte hierachter is dat in principe een woning (huishouden) gemiddeld evenveel personen (belangrijk ten aanzien van het gebruik van een voorziening) dan wel voertuigen (verkeersintensiteit) genereert. Daarnaast is er ook nog de functie begeleid wonen en wonen in een instelling. Voor begeleid wonen wordt de gemiddelde landelijk woningbezetting van 2,3 pp per huishouden aangehouden. Voor instellingen wordt in verband met extensief gebruik de parallel getrokken met bedrijfsterreinen 645 m² privé terrein is gelijk aan 1 woningequivalent.

2.6 Het rekenresultaat

Bij de berekening van het resultaat zijn een aantal uitgangspunten maatgevend geweest. De belangrijkste voorwaarde is dat het saldo gedurende de gehele looptijd niet negatief mag zijn. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt is het belangrijk geen tekort te laten ontstaan vanwege de rentecomponent die dan een rol gaat spelen. In het geval van een negatief saldo zal er uit de begroting van de algemene reserve dekking aangegeven moeten worden. Het rekenresultaat wordt nader behandeld in hoofdstuk 4.

2.7 Gehanteerde gegevens

Voor de berekening zijn naast de eerder genoemde randvoorwaarden en uitgangspunten, de volgende gegevens als input gebruikt voor het opstellen van deze nota:

- gerealiseerde kosten in 2011 en nog openstaande verplichtingen;
- rekenrente op jaarbasis bedraagt 3,2%
- huidig inzicht in investeringsniveau van BoVo projecten en projecten Reserve Grote Werken;
- voortgang woningbouwplanning en planning werklocaties per 1 mei 2012.

3. Uitgaven en inkomsten

3.1 Uitgaven algemeen

Geïnterpreteerd is in welk jaar welke uitgaven zijn te verwachten. Dit is belangrijke informatie om inzicht te krijgen en op welk moment krediet nodig is. Voordat projecten voor financiering in aanmerking komen is in eerste instantie onderzocht of de kosten binnen de bouwgrondexploitatie en de vrije reserve gedragen kunnen worden en daar thuishoren. In tweede instantie is bekeken of andere gelden beschikbaar zijn zoals beheer- en onderhoudsgelden en subsidies. Als dit niet toereikend is kan een bijdrage uit de algemene vrije reserve worden overwogen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de projecten zoals die in de berekeningen Voorziening BoVo zijn opgenomen en zoals deze volgens de laatste gegevens zijn begroot en gepland (peildatum 1 juli 2012). Hierbij zijn de jaarlijkse investeringen per project in de periode 2012-2018 aangegeven. De tabel laat zien dat in 2012 ca. € 12,6 miljoen nodig is van de totaal € 30,2 miljoen in de begrotingsperiode 2012-2016.

TOTALE INVESTERING VOORZIENING BOVO (VOORBEREIDING EN UITVOERING) (excl. realisatie)										
	Omschrijving project	Projectnummer	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
1	Afbouw Oersebaan Habraken	707000	€ 693.318	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 693.318
2	Afbouw Locht/Plank	707100	€ 396.830	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 396.830
3	Verlengde Oersebaan (incl. Grondaankopen)	707200	€ 4.825.227	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.825.227
4	Verlengde Heerbaan (incl grondaankopen)	707201	€ 1.893.013	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.893.013
5	Zilverbaan (incl. grondaankopen)	707202	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 9.781.854	€ -	€ -	€ 9.781.854
6	Aansluiting A67 excl. Aansluiting N69	707203	€ 313.893	€ -	€ -	€ 651.755	€ -	€ -	€ -	€ 965.648
7	Reconstr.Kempenbaan deel ri. A67	707204	€ 1.000.000	€ 367.460	€ -	€ 710.471	€ -	€ -	€ -	€ 2.077.931
8	Reconstr.Kempenbaan tussengedeelte incl. MMC aansluiting	707205	€ 940.370	€ 5.134.555	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.074.925
9	Reconstr.Kempenbaan deel ri. N2	707206	€ 861.016	€ -	€ 854.804	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.715.820
15	Park Muggenhol	723800	€ 1.035.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.035.000
18	Landschapsplan verplicht	726800	€ 695.877	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 695.877
	TOTAAL		€ 12.654.543	€ 5.502.015	€ 854.804	€ 1.362.226	€ 9.781.854	€ -	€ -	€ 30.155.443

Tabel 2: investeringen Voorziening BoVo

Tabel 3 geeft een overzicht van de projecten zoals die in de berekeningen Reserve Grote Werken zijn opgenomen. Hierbij zijn de jaarlijkse netto investeringen per project in de periode 2012-2018 aangegeven.

TOTALE INVESTERING RESERVE GROTE WERKEN (VOORBEREIDING EN UITVOERING) (excl. realisatie)										
	Omschrijving project	Projectnummer	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
5a	Zilverbaan extra kwaliteit	ntb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6a	Aansluiting A67 excl. Aansluiting N69	ntb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7a	Reconstr.Kempenbaan deel ri. A67	ntb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8a	Reconstr.Kempenbaan tussenged. incl. MMC	ntb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
9a	Reconstr.Kempenbaan deel ri. N2	ntb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
10	Transferium/VWP	707207	€ -	€ -	€ 214.000	€ -	€ 1.730.724	€ -	€ -	€ 1.944.724
10a	Transferium/VWP extra kwaliteit	ntb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
11	Opwaardering de Gender	707600	€ 1.952.530	€ 976.274	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.928.804
12	VCP- de Run 4400/4500 overgeheveld naar 707205	722115	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
13	VCP- Heistraat/Kruisstraat/Peter Zuidlaan	722116	€ 969.239	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 969.239
14	VCP- Julianastraat/Peter Zuidlaan	722117	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 200.000	€ 800.000	€ 1.000.000
	TOTAAL		€ 2.921.769	€ 976.274	€ 214.000	€ 0	€ 1.730.724	€ 200.000	€ 800.000	€ 6.842.767

Tabel 3: investeringen Reserve Grote Werken

Tabel 3 laat zien dat voor Reserve Grote Werken in 2012 ca. € 2,9 miljoen nodig is van de totaal € 6,8 miljoen.

3.2 Inkomsten algemeen

Naast de rente op het positieve saldo bestaan de opbrengsten hoofdzakelijk uit de afdracht vanuit de afzonderlijke gemeentelijke en particuliere bouwgrondexploitaties. Een relatief gering deel komt uit enkele particuliere bijdragen, die vooraf contractueel vastgelegd worden. Naast deze inkomsten is ook rekening gehouden met subsidies voor de afzonderlijke projecten.

3.3 Opbrengsten uit de bouwgrondexploitaties ten behoeve van de voorziening BoVo

In tabel 4 staan de bouwgrondexploitaties weergegeven die een bedrag storten voor de Voorziening BoVo. De bijdrage per bouwgrondexploitatie is afhankelijk van het aantal woningequivalenten (afhankelijk van aantal m2 uitgeefbaar) en de bijdrage per woningequivalent. Het totaalbedrag bedraagt € 36.367.000,-

Aantal equivalenten	Bedrag per equivalent	Totaal Bedrag Voorziening BoVo per jaar				
			2012	2013	2014	2015
4.081	€ 8.911,80	€ 36.367.000	€ 10.488.695	€ 399.400	€ 48.400	€ 1.166.400
						€ 7.687.800

Tabel 4: stortingen t.b.v. Voorziening BoVo verdeeld in jaren

Bovenstaande tabel is gemaakt op basis van de meest recente planningen. Echter, er is uiteraard altijd een risico dat bij stagnerende grondverkoop de resultaten op de bouwgrondexploitaties wijzigen. Naar verwachting zal er in de periode na 2016 geen extra substantiële bijdrage vanuit de bouwgrondexploitaties beschikbaar komen voor de Voorziening BoVo. Gezien de aanhoudende crisis ligt het niet voor de hand dat er nog nieuwe projecten komen of dat er binnen de bekende projecten meer programma gerealiseerd zal worden. De voortgang van de realisatie van de lopende projecten zal nauwlettende gevolgd worden en de mogelijke consequentie van stagnatie zullen tijdig in beeld worden gebracht.

Een aantal bouwgrondexploitaties heeft op basis van de actuele investeringskosten van de Voorziening BoVo bij de jaarrekening 2011 te veel afgedragen. In 2012 zal daarom een correctie moeten plaatsvinden.

3.4 Opbrengsten uit subsidies/bijdrage derden

In tabel 5 staat een overzicht van de subsidies/bijdrage derden waarvoor beschikkingen zijn ontvangen of waarvoor de subsidieverstrekker gelden in haar eigen begroting heeft gelabeld en die te zijner tijd beschikbaar komen voor specifieke projecten. Het totaalbedrag aan subsidies bedraagt € 43.534.579,- waarmee in het rekenresultaat in de berekening voor de aanvullende dekking uit de algemene reserves rekening is gehouden.

SUBSIDIES NOG TE ONTVANGEN										
	Omschrijving project	Projectnummer	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal nog te ontvangen
1	Afbouw Oersebaan Habraken	707.000	394.938	-	-	-	-	-	-	394.938
3	Verlengde Oersebaan (incl. grondaankopen)	707.200	-	345.798	-	-	-	-	-	345.798
5	Zilverbaan (incl. grondaankopen)	707202	-	-	-	-	-	4.175.801	-	4.175.801
6	Aansluiting A67 excl. Aansluiting N69	707203	4.000.000	-	3.488.584	4.000.000	4.000.000	7.067.753	-	22.556.337
7	Reconstr.Kempenbaan deel ri. A67	707204	-	-	-	5.000.000	-	-	-	5.000.000
8	Reconstr.Kempenbaan tussengedeelte incl MMC aansluiting	707205	-	8.400.000	-	-	-	-	-	8.400.000
9	Reconstr.Kempenbaan deel ri. N2	707.206	-	-	1.500.000	-	-	-	-	1.500.000
10	Transferium/VWP	707.207	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Opwaardering de Gender	707.600	774.467	387.237	-	-	-	-	-	1.161.704
	TOTAAL		€ 5.169.405	€ 9.133.035	€ 4.988.584	€ 9.000.000	€ 4.000.000	€ 11.243.554	€ 0	€ 43.534.579

Tabel 5: te ontvangen subsidies verdeeld in jaren

4. Rekenresultaat

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 3 is een analyse gegeven van de uitgaven die in de periode tot en met 2018 ten laste zullen worden gebracht van de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Deze uitgaven zullen moeten worden gedekt door inkomsten uit uitgifte van bouwrijpe grond en andere financieringsbronnen zoals beschreven is in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de verhouding tussen uitgaven en inkomsten en de gevolgen daarvan voor de bijdrage per woningequivalent.

4.2 Dekking Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken

Vertrekpunt voor deze berekening is de boekwaarde van BoVo volgens de jaarrekening 2011, zijnde het saldo van deze voorziening per 31-12-2011 dat € 2.005.000,- bedraagt. Deze reserve en de inkomsten uit gronduitgifte zal worden ingezet ter dekking van de uitgaven. Onderstaande tabel laat zien dat er onvoldoende dekking is uit de inkomsten van de bge's en dat er aanvullende dekking vanuit de algemene reserve benodigd is. In de begrotingsperiode bedraagt dit tekort € 8.359.748,-. Dit tekort is verwerkt in de begroting 2013.

Resultaat	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
Benodigd bedrag Voorziening BoVo	€ 12.654.543	€ 5.502.015	€ 854.804	€ 1.362.226	€ 9.781.854	€ 30.155.443
Bijdrage vanuit de bouwgrondexploitaties	€ 10.488.695	€ 399.400	€ 48.400	€ 1.166.400	€ 7.687.800	€ 19.790.695
Tekort (aangevuld algemene reserve na restantkredi	€ 160.848	€ 5.102.615	€ 806.404	€ 195.826	€ 2.094.054	€ 8.359.748

Tabel 6: dekking uit inkomsten bge en aanvullende dekking algemene reserves

4.3 Conclusie

Op basis van de nieuwe berekende bijdrage van gemiddeld € 8.912,- per woningequivalent zal de Voorziening BoVo op termijn een negatieve stand laten zien. Het totaal aan benodigd bedrag van de investeringsprojecten BoVo bedraagt € 30.155.443. De bouwgrondexploitaties kunnen maximaal € 19.790.695 bijdragen aan BoVo. Daarom wordt voorgesteld om de Voorziening aan te vullen vanuit de algemene reserve van de gemeente Veldhoven.

Voor de Reserve Grote Werken is totaal € 6.842.767 benodigd. Dit bedrag zal volledig gedekt worden uit de algemene middelen (algemene vrije reserve)

Deze nota zal integraal onderdeel uitmaken van het Meerjarenperspectief BGE en als zodanig met de begrotingsstukken door de raad aan het eind van het jaar worden vastgesteld. Dit is tevens de kredietvoting voor de investeringen in de begrotingsperiode voor de voorziening BoVo-investeringen en Grote Werken.

5 Omschrijving per project

5.1 Afbouw Oersebaan; projectnummer 707000

Voor de afbouw van de Oersebaan is binnen de Voorziening BoVo nog € 693.318,- gereserveerd in 2012. Daarnaast is rekening gehouden met bijdragen derden van in totaal € 394.938,- bestaande uit een subsidie van het SRE uit het Regionaal Mobiliteitsfonds voor het fietspad Oersebaan en een bijdrage van het Financieringsfonds in het kader van de BOR afspraken voor de aanleg van de weg.

Inmiddels is het bestek aanbesteed. De start van de aanleg is in het 3^e kwartaal van 2012 gepland en wordt gecombineerd met de aanleg van de 1^e fase van de verlengde Oersebaan.

5.2 Locht/Dorpsstraat/Kromstraat/Plank; projectnummer 707100

De herprofilering van de Locht/Plank/Kromstraat en de Dorpsstraat is de laatste fase van de revitalisering van Veldhoven Dorp. De werkzaamheden volgen op de herinrichting van de Kromstraat. De exacte omvang en kosten van dit project zijn nader onderzocht. De bijdrage vanuit BoVo is bijgesteld en inmiddels geraamd op € 396.830,-. Naar verwachting zal dit project eind 2012 afgebouwd zijn in verband met de oplevering de woningen in het bouwplan Rosep.

5.3 Verlengde Oersebaan; projectnummer 707200

Voor de aanleg van de verlengde Oersebaan is voor 2012 een bedrag van € 4.825.227,- in de Voorziening BoVo gereserveerd. De grondkosten zijn reeds gedekt vanuit de bouwgrondexploitaties en zijn zodoende niet meer opgenomen in de kostenberekening. Daarnaast is rekening gehouden met bijdrage derden van in totaal € 345.798,- bestaande uit een subsidie van het SRE uit het Regionaal Mobiliteitsfonds voor het fietspad en een bijdrage van het SRE voor de aanleg van de weg. Inmiddels is het bestek aanbesteed. De start van de aanleg is gepland in het 3^e kwartaal van 2012. Deze 1^e fase omvat het deel tot en met de aansluiting Zandoerleseweg. De aansluiting op de verlengde Heerbaan volgt later.

5.4 Verlengde Heerbaan; projectnummer 707201

Voor de aanleg van de verlengde Heerbaan is voor 2012 een bedrag van € 1.893.013,- in de Voorziening BoVo gereserveerd. De grondkosten zijn reeds gedekt vanuit de bouwgrondexploitaties en zijn zodoende niet meer opgenomen in de kostenberekening. Het project omvat een ontsluitingsweg inclusief bijbehorende voorzieningen vanaf de verlengde Oersebaan tot de bestaande Heerbaan. De weg is nodig om de bouw van Zilverackers Oerle- zuid mogelijk te maken. Op basis van de huidige planning, waarbij rekening is gehouden met een positieve uitspraak van de Raad van State, is de start van de bouw en aanleg eind 2012 gepland en in gebruik name van de eerste fase verlengde Heerbaan in het voorjaar van 2013 gepland.

5.5 Zilverbaan; projectnummer 707202

Voor de aanleg van de Zilverbaan is voor 2016 een bedrag van € 9.781.854,- in de Voorziening BoVo gereserveerd. Dit is inclusief de grondkosten voor sommige percelen nog niet aangekocht zijn. Daarnaast is rekening gehouden met bijdragen derden van in totaal € 4.175.801,- van het Financieringsfonds. De Zilverbaan fungeert in belangrijke mate als ontsluitingsweg voor Zilverackers De Drie Dorpen en is noodzakelijk om de bouw van deze dorpen mogelijk te maken. Voor het 1^e deel, dat loopt tot en met de Knegseweg, is een bestemmingsplan opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. Bij een positief besluit, ten aanzien van het bestemmingsplan, door de Raad van Staten medio 2012 kunnen de te onteigenen gronden dan uiterlijk in 2014 in gemeentelijk bezit komen. Bij start aanleg in 2016 kan een deel van de weg medio 2016 als ontsluiting voor het bouwrijp maken van het eerste Dorp worden gebruikt. De verdere fasering zal worden afgestemd op de voortgang van de woningbouw dan wel de realisering van de aansluiting op de A67/Kempenbaan. De

ontwikkeling van het deel vanaf de Knegselseweg richting Kempenbaan/A67 wordt meegenomen in dit project.

5.6 Aansluiting A67, Transferium, Reconstructie Kempenbaan en Opwaardering Gender; projectnummers 707203/707207 en 707600

Voor de aanleg van deze projecten is totaal een bedrag van ruim € 50,- miljoen in de Voorziening BoVo en ca. € 6,- miljoen in de reserve grote werken gereserveerd. Hierbij is ook rekening gehouden met grondkosten. De projecten aansluiting A67, de reconstructie Kempenbaan richting A2 en reconstructie Kempenbaan richting A67 en het tussengedeelte maken onderdeel uit van de businesscase Brainport Avenue en het programma Beter Benutten van het Ministerie Infrastructuur en Milieu. Deze projecten komen allemaal ten laste van de Voorziening BoVo en worden grotendeels gesubsidieerd. Start uitvoering voor de aansluiting A67 en de reconstructie Kempenbaan richting A67 is voorlopig gepland in 2015. Reconstructie van de Kempenbaan richting A2 is eerder gepland, vanaf 2014. In 2012 zal vooruitlopende op de definitieve uitvoering al een aantal versnellingsmaatregelen in uitvoering worden genomen. Het project transferium (707207) zal indien mogelijk worden meegenomen na uitvoering van de aansluiting A67 in 2016 en komt ten laste van de reserve grote werken. Deze projecten worden voor een groot deel gefinancierd uit de Rijkssubsidie in het kader van Brainport Avenue. Daarnaast heeft de provincie ook een subsidie beschikbaar gesteld. Het tussengedeelte van de reconstructie Kempenbaan (707205) is nu ook financieel voorzien.

Het project opwaardering de Gender maakt geen onderdeel uit van de Brainport Avenue. Voor de opwaardering van de Gender is voor 2012 en 2013 nog een bedrag van € 2.928.804,- in de Reserve Grote Werken gereserveerd. Daarnaast wordt voor dit project subsidie ontvangen van het Operationeel Programma Zuid en een bijdrage van het Waterschap. De bouw van de kademuur is gegund. De planning is erop gericht dat in 2013 met de bouw van de kademuur opgeleverd kan worden.

5.7 Park Muggenhol; projectnummer 723800

Als onderdeel van het noordelijk woongebied wordt het park Muggenhol, de zogenaamde Groene Spie, opnieuw ingericht als groenzone ten behoeve van de reeds aanwezige en nieuw te ontwikkelen woningen aan de noordkant van de gemeente Veldhoven en de woningen in Meerhoven op Eindhoven's grondgebied. De kosten zijn inmiddels grotendeels geboekt en opnieuw berekend. De nog te maken kosten voor de eerste en de tweede fase zijn € 1.035.000,- en zal begin 2013 worden afgerond.

5.8 Landschapsplan; projectnummer 726800

Voor het landschapsplan zijn de grondkosten in 2011 geboekt en is er nog een restant budget van € 695.877,- nodig als directe verplichting in relatie tot de aangrenzende bestemmingsplannen voor met name de Zilverbaan. Een groot deel van dit budget zijn nog aankoopkosten van de grond die nog niet in eigendom zijn van de gemeente en waarvoor een onderzoek loopt of deze nog nodig zijn.

5.9 VCP Heistraat / Kruisstraat / Peter Zuidlaan; projectnummer 722116

Het betreft de aanpassing van de aansluiting van de kruisstraat en de Peter Zuidlaan op de Heistraat waarvoor in 2012 nog € 969.239,- kosten worden verwacht ten laste van de Reserve Grote Werken.

5.10 VCP Julianastraat/Peter Zuidlaan; projectnummer 722117

Het betreft de aanpassing van de aansluiting van de Julianastraat en de Peter Zuidlaan waarvoor € 100.000,- is meegenomen in 2014, € 100.000,- in 2015 en € 800.000,- in de periode 2016 is opgenomen ten laste van de Reserve Grote Werken.